

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

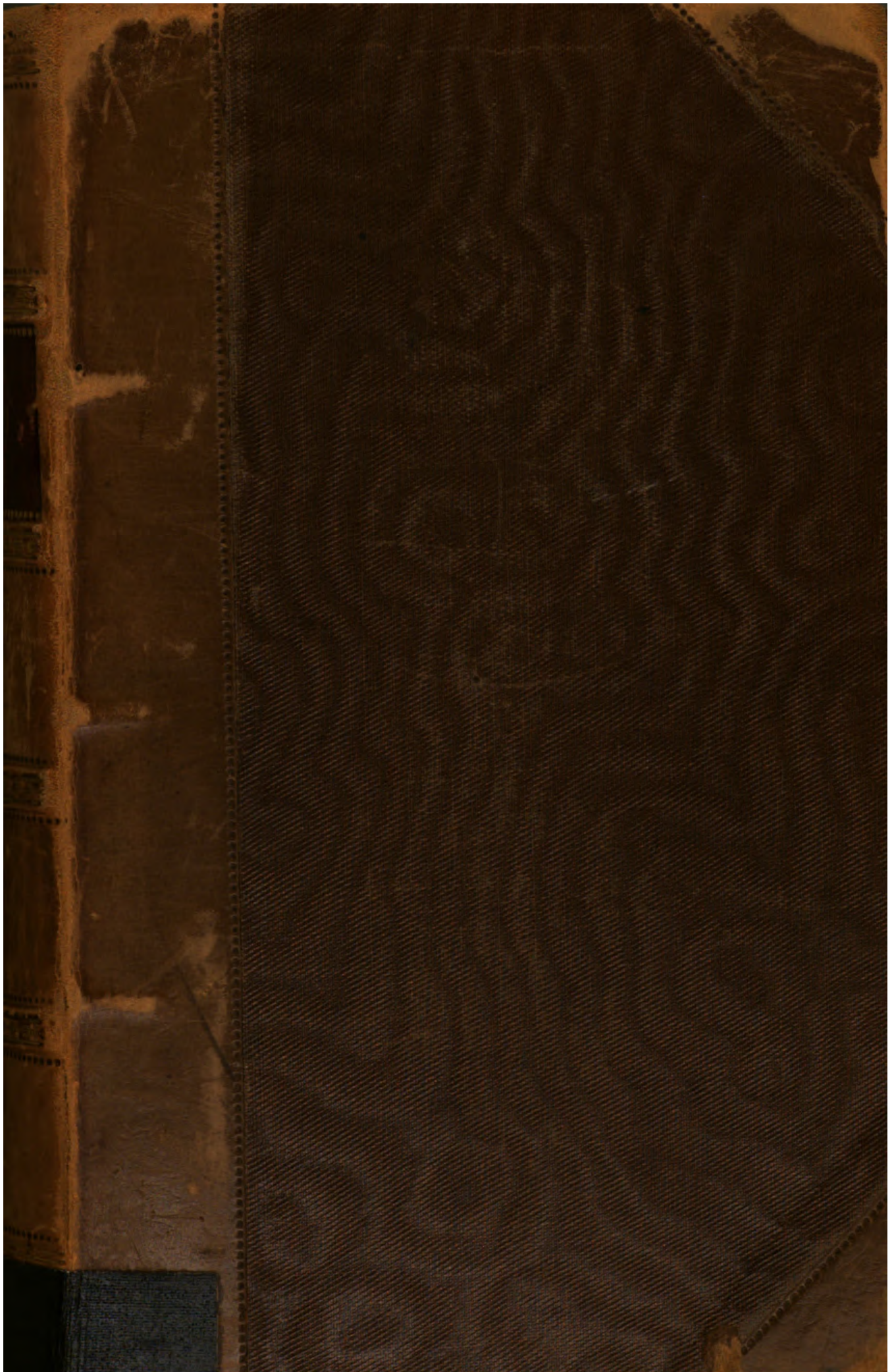
This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

~~735.5~~
~~Isa~~

ORIENTAL INSTITUTE
LIBRARY

OXFORD UNIVERSITY

735.5
Isa

305971451Z

S. ISAACI ANTIOCHENI,

DOCTORIS SYRORUM,

OPERA OMNIA

EX OMNIBUS, QUOTQUOT EXSTANT, CODICIBUS MANUSCRIPTIS CUM
VARIA LECTIONE SYRIACE ARABICEQUE PRIMUS EDIDIT, LATINE
VERTIT, PROLEGOMENIS ET GLOSSARIO AUXIT

DR. GUSTAVUS BICKELL,

IN ACADEMIA MONASTERIENSI PROF. EXTR.

PARS I.

GISSAE

SUMTIBUS J. RICKERI

MDCCCLXXIII.

TYPIS GUIL. KELLERI GISSENSIS.

PRAEFATIO.

Habes hic, lector benevole, primum tomum carminum S. Isaaci Antiocheni, ad quae edenda omnes Europae bibliothecas, in quibus codices eorum delitescunt, visitavi, cunctaque hujus auctoris opera cum omnibus lectionibus variantibus descripsi, paucis tantum omissis, quae jam a Rev. P. Pio Zingerle descripta noveram, quaeque ille mecum communicare humanissime pollicitus est. Insuper etiam codicem, quem Rev. Chorepiscopus Joseph Bar David Mosulo Romam secum adduxerat, a praelato hoc doctissimo accepi. Fieri tamen potest, ut apud ipsos Syros Maronitasque adhuc nonnulla reperiantur carmina S. Isaaci, quae in bibliothecis nostris aut nullo modo aut fragmentarie tantum exstant. Non inutile ergo arbitror, hic catalogum operum S. Isaaci, quae mihi praesto sunt, exhibere, ut Orientales, quorum benevolentiam jam saepius expertus sum, lacunas ejus explere et praecipue ea carmina, quorum fragmenta tantum habeo, integra mihi mittere possint.

I. CARMINA SYRIACA INTEGRÁ, QUAE IPSE
DESCRIPSI.

1) אבא עטמא ענינא	29) אמר קילכ
2) אבא מו זכא סכטכ	30) באווסא ומכחא עטמא
3) אבא מו זכא ח' מ'א	31) באענינא סאכ ס' ערבי
4) אב טלמלא ו'אמניכ	32) סככ עקבו אנכ
5) אב טרילמא ח'ענינא	33) ט'ענינא ט'אמ'א ט'אמ'א
6) אב טמלא טנינ' ח'ענינא	34) ט'אמ'א ט'אמ'א ט'אמ'א
7) אכ' ס' טנינ' ט'ענינא	35) ט'אמ'א ו'אמ'א ט'אמ'א
8) אב טלמלא ו'אמניכ	36) ט'אמ'א ומכחא ט'אמ'א
9) אב טלמלא ו'אמניכ	37) ט'אמ'א ומכחא ט'אמ'א
10) אכ' טלמלא ו'אמניכ	38) ט'אמ'א ומכחא ט'אמ'א
11) אכ' טלמלא ו'אמניכ	39) ט'אמ'א ומכחא ט'אמ'א
12) אכ' טלמלא ו'אמניכ	40) ט'אמ'א ומכחא ט'אמ'א
13) אכ' טלמלא ו'אמניכ	41) ט'אמ'א ומכחא ט'אמ'א
14) אכ' טלמלא ו'אמניכ	42) ט'אמ'א ומכחא ט'אמ'א
15) אכ' טלמלא ו'אמניכ	43) ט'אמ'א ומכחא ט'אמ'א
16) אכ' טלמלא ו'אמניכ	44) ט'אמ'א ומכחא ט'אמ'א
17) אכ' טלמלא ו'אמניכ	45) ט'אמ'א ומכחא ט'אמ'א
18) אכ' טלמלא ו'אמניכ	46) ט'אמ'א ומכחא ט'אמ'א
19) אכ' טלמלא ו'אמניכ	47) ט'אמ'א ומכחא ט'אמ'א
20) אכ' טלמלא ו'אמניכ	48) ט'אמ'א ומכחא ט'אמ'א
21) אכ' טלמלא ו'אמניכ	49) ט'אמ'א ומכחא ט'אמ'א
22) אכ' טלמלא ו'אמניכ	50) ט'אמ'א ומכחא ט'אמ'א
23) אכ' טלמלא ו'אמניכ	51) ט'אמ'א ומכחא ט'אמ'א
24) אכ' טלמלא ו'אמניכ	52) ט'אמ'א ומכחא ט'אמ'א
25) אכ' טלמלא ו'אמניכ	53) ט'אמ'א ומכחא ט'אמ'א
26) אכ' טלמלא ו'אמניכ	54) ט'אמ'א ומכחא ט'אמ'א
27) אכ' טלמלא ו'אמניכ	55) ט'אמ'א ומכחא ט'אמ'א
28) אכ' טלמלא ו'אמניכ	56) ט'אמ'א ומכחא ט'אמ'א

- 112) מְדוּמָהּ חֲכָמָהּ שֶׁלֹּא
 113) מְעַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 114) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 115) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 116) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 117) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 118) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 119) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 120) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 121) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 122) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 123) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 124) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 125) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 126) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 127) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 128) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 129) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 130) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 131) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 132) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 133) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 134) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 135) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 136) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 137) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 138) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 139) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 140) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 141) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
 142) מְחַלְלָהּ וְחַטָּאָהּ שֶׁלֹּא
- 143) חֲסִידֵי אֱלֹהִים
 144) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 145) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 146) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 147) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 148) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 149) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 150) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 151) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 152) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 153) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 154) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 155) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 156) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 157) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 158) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 159) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 160) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 161) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 162) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 163) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 164) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 (Exstant duo carmina, quae
 partes tantum hujus carminis
 sunt, incipientes a versibus
 חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 et
 חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא)
 165) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 166) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 167) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא
 168) חֲסִידֵי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא

II. CARMINA SYRIACA INTEGRÁ, QUAE
REV. P. ZINGERLE DESCRIPSIT.

169) ܐܘܢ ܐܣܦܫܘܫ ܕܥܘܠܐ	174) ܣܠܐ ܕܫܥܘܪ ܫܦܝܠܐ
170) $\text{ܐܡܪ ܕܥܦܪܝܢ ܕܢܐ ܣܐܕ}$	175) ܡܥܬܠܐ ܠܫܘܫܐ ܐܘܢ
171) $\text{ܐܠܚܝܢ ܕܥܘܢ ܐܘܢ ܐܠܗ}$	176) ܥܘܢܐ ܐܡܫܘܫ ܫܥܠܐ
172) ܐܡܪܝܢ ܣܠܠܐ ܡܥܬܠܐ	177) $\text{ܥܠܐ ܥܘܢܝܢ ܡܥܠ ܫܥܠܝܢܐ}$
173) $\text{ܐܡܬܠܠܠܐ ܫܥܠܐ ܫܥܠܐ ܫܥܠܐ}$	178) ܡܥܬܠܐ ܫܥܠܐ ܫܥܠܐ

III. CARMINA SYRIACA MUTILA, QUORUM
INITIUM SERVATUM EST.

179) De Virginitate ܐܡܠܐ ܕܦܝܘܫܐ ܥܘܢ	182) De SS. Martyribus Sergio et Baccho ܫܥܠ ܫܥܠ ܥܘܢ ܫܥܠ ܐܠܠܐ ܫܥܠܝܢܐ (Hujus praecipue carminis exemplar integrum valde exopto.)
180) De Incarnatione ܐܦܝ ܥܘܢܝܢ ܥܘܢܫܥܠܐ ܫܥܠ	
181) De Fide ܥܘܢܫܥܠܐ ܫܥܠ ܫܥܠ ܐܠܐ	

IV. FRAGMENTA SYRIACA EX CARMINI-
BUS, QUORUM INITIUM DESIDERATUR.

183) Finis carminis de Fide, hic impressus p. 24.	188) Excerptum de oratione Chri- sti e carmine rogationum.
184) De Incarnatione, p. 50.	189) Excerptum e carmine ad- monitorio.
185) De curru Ezechielis, p. 52.	190) Excerptum de benedictione salis.
186) Finis carminis de defunc- tis; desinit in versu ܥܘܢܫܥܠܐ ܥܘܢ ܥܘܢܫܥܠܐ ܥܘܢ	191) Fragmentum de bello, quod in „Conspectu rei Syro- rum literariae“, p. 32 latine exhibuimus.
187) Finis carminis rogationum; desinit in versu ܥܘܢܫܥܠܐ ܥܘܢܫܥܠܐ ܥܘܢܫܥܠܐ	

V. SCRIPTA SYRIACA, ORATIONE SOLUTA CONCINNATA.

192) Variarum quaestiones et responsiones.	193) Narratio ascetica. 194) Regulae asceticae.

VI. SERMONES ARABICI.

195) De Incarnatione, incipiens يا احبائي انظروا (Ex parte convenit cum n ^o 100.)	197) De Nativitate Domini. 198) De quatuor causis peccati. 199) Excerptum de infantibus non baptizatis.
196) Alius sermo de Incarnatione, incipiens قد حان ان يهتف	

VII. SERMO GRAECE SERVATUS.

200) Sermo de Transfiguratione Domini, vulgo S. Ephraemo tributus. Exstat etiam armenice, ex parte quoque syriace et arabice.	

Prolegomena amplissima, in quibus de codicibus, nec non de vita, scriptis, doctrina Isaaci agam, et glossarium ultimo tomo adjungam. In his prolegomenis etiam de gravioribus quibusque argumentis, quae in singulis Doctoris nostri carminibus occurrunt, disputabo. Atque haec est ratio, cur in ipsa versione paucas tantum annotationes, quae ad sensum assequendum omnino necessariae sunt, assumpsi.

Ceterum, qui jam nunc de auctore nostro plura cognoscere desiderat, legat interim Assemani Bibliothecam Orientalem et meam Isaaci

vitam, quae in tomo XLIV Chrestomathiae patristicae Campodunensis invenitur. Quamquam enim alias me doctissimo illi Maronitae omnino inferiorem esse bene scio, attamen mihi praesto erant libri syriaci post illius tempora impressi, nec non codices Londinenses et unus codex Vaticanus, orthodoxam Isaaci fidem demonstrans, quae omnia Assemano videre non contigerat.

Optandum denique est, hanc editionem, quam et editor et bibliopola nulla emolumentum spe, sed solo scientiae augendae desiderio susceperunt, eo favore a viris doctis exceptum iri, ut opus prosequi et ad finem perducere possit.

S. ISAACI ANTIOCHENI
OPERA OMNIA.

I.

מאמרו וכל המעלה הכלל

פירוש וכו'. ומה שכתב אהרן הכהן

- 1 יצא כל שבת וכו' וכו'. ומה שכתב אהרן הכהן
 ומה שכתב אהרן הכהן. ומה שכתב אהרן הכהן.
 ומה שכתב אהרן הכהן. ומה שכתב אהרן הכהן.
 ומה שכתב אהרן הכהן. ומה שכתב אהרן הכהן.
 10 ומה שכתב אהרן הכהן. ומה שכתב אהרן הכהן.
 ומה שכתב אהרן הכהן. ומה שכתב אהרן הכהן.
 ומה שכתב אהרן הכהן. ומה שכתב אהרן הכהן.
 ומה שכתב אהרן הכהן. ומה שכתב אהרן הכהן.
 20 ומה שכתב אהרן הכהן. ומה שכתב אהרן הכהן.
 ומה שכתב אהרן הכהן. ומה שכתב אהרן הכהן.
 ומה שכתב אהרן הכהן. ומה שכתב אהרן הכהן.
 ומה שכתב אהרן הכהן. ומה שכתב אהרן הכהן.

I. Exstat in Cod. Vat. 368, p. 346 (A) et in eius apographo Cod. Vat. 640, p. 19 (B), cuius variae lectiones, quamquam ad textum recte constituendum nihil omnino valent, tamen aliam quandam ob causam nonnumquam afferendae videbantur. De ipsis codicibus cf. prolegomena.

I.

C A R M E N

DE FIDE ET INCARNATIONE DOMINI,

A

S. DOCTORE ISAAC

COMPOSITUM.

Silentium, Domine, servandum mihi elegi, tempus 1
vero hoc non iam permittit. Confugi ad portum si-
lentii, sed in eo e tempestate evadere nequeo. Voluntas
mea obduxerat animum meum, eumque portâ silentii
contra extera occluserat, sed digitus spiritûs tam-
quam plectrum pulsavit citharam meam et per illam
cecinit. Cum pueritiam excusarem, exemplum 10
Ieremiae mihi indicavit; cum ignorantiam protende-
rem, per Moysen mihi os obturavit; cum a praedica-
tione aufugerem, silentium eius me cepit, sicut Ionam;
cum tamquam piger me averterem, exarsit in me ver-
bum eius. Ecce in virtute tua pugno, adsta ergo a
dextris meis et fulci me! Loquar de te, loquere ergo 20
in me et dirige in animo meo narrationem, quam de
te, Domine, non utique scrutator, sed adorator, habi-
turus sum! Da mihi arma tua, quibus vincam ne-
gatores incarnationis tuae, incurva mihi fundam
verborum tuorum, ut ei lapidem fidei imponamus!
Emittatur per manum infirmitatis meae, et humi de-

iiciam Goliath negatorem tuum. O omnipotens, a
 quo uno mensura et incrementum omnium rerum pen- 30
 det, ne minor sit oratio mea de te sinas, quia a me
 non deminuitur aperta veritas tua! Natura tua se
 abscondit in pulvere nostro, splendor tuus lutum nostrum
 indutus est. Tua divinitas in nostra natura, nostra-
 que natura in divinitate tua est, non per commixtionem
 vel confusionem, neque per alterationem vel transmu-
 tationem. Non perdam te eo quod me invenisti, non 40
 perdes me quod te inveni. Natura tua permansit
 sicut erat, et mea quoque natura, quemadmodum eam
 creasti. Non mutatus es eo quod me assumpsisti, nec
 ego perii quod tuus factus sum; non transformatus
 es eo quod in me habitasti, nec ego in te absorptus
 sum quod me indutus es. Non immutata est natura tua
 in corpus, quod meum non sit, nec mea natura, a
 divinitate tua aliena, meruit, ut Deus fieret. Sed per 50
 miserationes tuas indutus es hominem, ut tibi similis
 fieret; indutus es eum tamquam vestem, non amplius
 exuendam aut veterascentem. Non miscetur tua
 natura cum nostra nec confunditur nostra cum tua;
 sed servatur nostra similitudo in te, Domine, et habitat
 in corpore nostro divinitas tua. In te nostrae primitiae
 in coelum evehuntur, quia nobis passio tua quietem 60
 praestitit. Non confitemur separationem aut discretio-
 nem, nec diversitatem, non duas personas duosve filios,
 sed duas naturas, unum Deum, nec divisum, nec immu-
 tatum, filium pulveris et filium creatoris, unam ima-
 ginem divino-humanam, filium Adami, filium Dei,

80   כוּ מִשְׁפַּחַת כּוֹהֵנֵי אֱלֹהֵינוּ   שֶׁ שִׁלַּח מִבְּרַחֲמֵינוּ
          לֹא יִשְׁלַח אִישׁ מִיָּדָא   עֲשֵׂינָהּ לְמִצְוַת מִשְׁפַּחַת
          מִלְּפָנֶיךָ יְיָ   מִדְּבָרֶיךָ אֲנִי מִשְׁמַח
          מִשְׁמַח אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ חַדְשֵׁי שָׁנָה   לְאַחֲרֵיכֶם אֲנִי מִשְׁמַח
          וְזֶה אֲחִיךָ מִלְּפָנֶיךָ   מִלְּפָנֶיךָ מִן כָּל צָדֵק
          לְמַלְאָכֶיךָ מִן כָּל צָדֵק   וְעַל־כֵּן כִּי מִן כָּל צָדֵק
          בָּרָא אֱלֹהִים מִלְּפָנֶיךָ   וְאִשְׁרֵי אֱלֹהֵינוּ
 90   בְּרַחֲמֵינוּ מִן כָּל צָדֵק   אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ כִּי אֲנִי מִשְׁמַח
          בְּרַחֲמֵינוּ מִן כָּל צָדֵק   אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ אֲנִי מִשְׁמַח
          כִּי אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק   אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק
          אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק   אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק
          אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק   אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק
 100   אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק   אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק
          אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק   אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק
          אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק   אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק
          אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק   אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק
          אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק   אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק
 110   אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק   אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק
          אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק   אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק
          אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק   אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק
          אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק   אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק
          אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק   אֲנִי מִשְׁמַחֲךָ מִן כָּל צָדֵק

97) B. מִן כָּל צָדֵק

unam similitudinem et unam maiestatem, filium Mariae, 70
 filium regni, unam coronam, unam potestatem, filium
 David, Dominum David, unum aspectum, unam effi-
 giem, filium Ioseph, filium plasmatoris, unam potentiam,
 unam dominationem. Nobis non placet, sicut ceteris,
 ut fidem nostram in deliramentis constituamus. Qui
 enim commixtionem confitentur aut transmutationem, 80
 eos de utraque natura eius et divina et humana despe-
 rare oportet; postquam enim confusionem intulerunt
 et utramque suppresserunt, quid eis adhuc superest?
 Utrâque spoliabuntur, qui illum utrâque spoliant.
 Quamnam scilicet naturam illi confiteri possunt, qui
 utramque perdiderunt? Divinitatem se confiteri aiunt;
 sed si transmutata est, iam non eadem remansit. Hu-
 manitatem quidem confiteri volunt, sed non iam dici 90
 potest humanitas, si talis est. Omittunt, quae cum
 ipsorum opinionibus non conveniunt, et semper in illud
 Ioanneum insistunt: „Caro factum est.“ Si ergo Ver-
 bum caro factum est, caro est et non Verbum. Si enim
 tum factum est quid pro quo, cum in mundum descen-
 dit, fuit ei initium, quo Verbum periit et caro reman- 100
 sit. Si Verbum caro factum est, absorptum est Ver-
 bum in carne, et exinde non existit Verbum, sed sola
 caro. Ecce creaturam fecisti creatorem tuum, eum-
 que contumelia affecisti. Arianus melior te est, et
 Marcion tibi praeferendus. Arius enim multo maiorem
 ei honorem tribuit, quam tu, et Marcion multo magis 110
 eum celebrat te misero. Arius enim eum tamquam
 creatorem universi confitetur, nec eum tuo more trans-
 mutat et hinc illuc abstrahit. Marcion quoque eum

- 120 לא אסא לחלכי מלכא אלא. דמחצתא אלא אפלו.
 לו סא מלכא מלכא. לו חזא חזא לאחא.
 דמלכא אסא מלכא חזא אלא. סא חזא חזא חזא חזא.
 סא אבזא חזא חזא. סא חזא חזא חזא.
 חזא חזא חזא חזא. חזא חזא חזא חזא.
 130 אלא חזא חזא. חזא חזא חזא חזא.
 אלא חזא חזא חזא. חזא חזא חזא חזא.
 חזא חזא חזא חזא. חזא חזא חזא חזא.
 חזא חזא חזא חזא. חזא חזא חזא חזא.
 חזא חזא חזא חזא. חזא חזא חזא חזא.
 140 חזא חזא חזא חזא. חזא חזא חזא חזא.
 חזא חזא חזא חזא. חזא חזא חזא חזא.
 חזא חזא חזא חזא. חזא חזא חזא חזא.
 חזא חזא חזא חזא. חזא חזא חזא חזא.
 חזא חזא חזא חזא. חזא חזא חזא חזא.
 150 חזא חזא חזא חזא. חזא חזא חזא חזא.
 חזא חזא חזא חזא. חזא חזא חזא חזא.
 חזא חזא חזא חזא. חזא חזא חזא חזא.
 חזא חזא חזא חזא. חזא חזא חזא חזא.
 חזא חזא חזא חזא. חזא חזא חזא חזא.
 160 חזא חזא חזא חזא. חזא חזא חזא חזא.
 חזא חזא חזא חזא. חזא חזא חזא חזא.

bonum appellat, nec eum in inferiora deicit, sicut
 tu. Non quidem hos, utpote perditos tibi similes, 120
 laudo, sed comparatio cum iis tuam ignominiam ad-
 auget, o fili ecclesiae, qui odisti matrem tuam! Excla-
 mas : „Verbum caro factum est“, sed, quod sequitur,
 durum tibi erit, nempe : „et habitavit in nobis.“ Ecce
 dixit : „caro factum est“; quomodo igitur addere pot-
 est : „et habitavit in nobis.“ Caro in carne non habi-
 tat, os ossi non adhaeret; quomodo caro in alia carne 130
 habitare et existere potest? Si res ita se habet, tolle
 Mariam de medio, utpote minime necessariam; tum
 evanescet gloriatio Hevae, quod per Mariam caput
 eius rursus elevatum sit, et negabitur redemptio uni-
 versi generis Adami. O Ioannes, cur hoc disputatio-
 nis fomentum sumpsisti et literis mandasti? Explica
 nobis hanc locutionem, quae toties ad errorem defen- 140
 dendum adhibetur! — Ille ipse, qui Verbum erat, fecit
 sibi carnem et habitavit in nobis. Erat Verbum in
 principio, corpus autem in tempore sibi fecit; Divini-
 tas eius cum patre erat, humanitatem suam a nobis
 assumpsit. Dixi, omnia per ipsum facta esse, quando
 corpus adhuc non habebat. Secundum ordinem pau-
 latim eum tibi proposui, ne perturbaretur animus tuus. 150
 Narravi tibi primum eius Divinitatem, postea humani-
 tatem. Locutus sum de prioribus illis, quae eum
 Patre non inferiorem demonstrant, eaque coniunxi cum
 corpore eius, ne alienus haberetur a genere nostro.
 Dixi, nihil sine ipso factum esse, et postquam tibi eum
 tanquam creatorem ostendi, tandem eius corpus tibi 160
 monstravi, ne is, qui humanitatem eius videt, eum

200
~ ~ ~ ~ ~
in Iherosol

- [אמלא וְשָׁא גִּשְׁתִּי.] לא תחזא עֹז אֲנִי .
 מְהֵרָה יָבוֹא חֲתָנִי . עֲשֵׂתָּהּ עֲשֵׂתָּהּ .
 וְאִלָּא וְשָׁא אֲנִי . אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ עֲשֵׂתָּהּ .
 170 לא וְשָׁא גִּשְׁתִּי . לֹא אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ .
 אֲנִי וְשָׁא עֹז אֲנִי . לֹא אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ .
 עֲשֵׂתָּהּ עֲשֵׂתָּהּ . אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ .
 וְשָׁא עֲשֵׂתָּהּ אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ .
 מְהֵרָה יָבוֹא חֲתָנִי . וְשָׁא עֹז אֲנִי .
 180 מְהֵרָה יָבוֹא חֲתָנִי . אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ .
 עֲשֵׂתָּהּ עֲשֵׂתָּהּ . אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ .
 אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ .
 לא אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ . אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ .
 190 אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ .
 אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ .
 אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ .
 אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ .
 200 אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ .
 אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ .
 אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ .
 אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ אֲנִי עֲשֵׂתָּהּ .

¹⁸³) Versus e coniectura additus.

¹⁸⁶) fortasse עֲשֵׂתָּהּ

creatorem esse neget, nec is, qui Divinitatem eius intelligit, humanitatem eius non agnoscat. Miscui enim in scriptis meis superna cum terrenis, ut lector intelligat duas naturas, suis distinctas proprietatibus, ne per commixtionem tribuat humanitati divina, nec per blasphemiam Divinitati humana. Hac intentione scripsi, quae ad Divinitatem et ad corpus pertinent, ut, utriusque naturae mentione facta, haec de earum unione adderem : „Vidimus gloriam eius, gloriam quasi unigeniti a Patre!“ Si autem Verbum caro factum est et se in aliud convertit et transmutatum est, agedum, tolle divina et aufer aeterna! Quomodo enim post transmutationem in carnem remanere potest, sicut antea erat? Si se in aliud convertit et aliud factum est, illud, quod a se abscabit, necessario perit. Itaque non erat Deus, sed merus homo. Ubi manent ergo praeclara illa, quae in promissionibus suis nobis proposuit? Si in incarnatione transmutatio accidit, una natura necessario perit; si enim dices, eum Deum esse, redargueris actionibus eius humanis; si autem eum hominem designabis, vinceris operibus Divinitatis eius. In quamnam igitur fissuram te abscondes, o perplexe in compito? Quamnam partem eliges, o ignare luci tui? Si verbis „Caro factum est“ insistis, pungit te Divinitas eius; et si dices, eum Deum esse, humanitas eius tibi os obturat. Ille ipse, qui scripsit Verbum carnem factum in nobis habitasse, scripsit etiam : „Nemo unquam Deum vidit.“ Si autem quando factus est, transmutatus est, mendax invenietur haec proclamatio nostra; si enim Deus est

ille transmutatus, ecce unusquisque Deum vidit. Nisi per id, quod a natura sua alienum est, a visu celatus esset, unusquisque absolute Deum vidisset. Si nihil in eo suae naturae extraneum inerat, quando nascebatur, quomodo Ioannes scribere potuit, neminem unquam Deum vidisse et lumen in tenebras illuxisse, 220 tenebrasque illud non comprehendisse? Non omnes recte intelligunt hoc Ioannis effatum. Lumen erat in corpore tenebroso nec tamen a peccato obruebatur. Peccata enim tamquam tenebrae cuncta corpora persequabantur et humiliabant; sed propter lumen, quod resplenduit in hoc corpore tenebroso, tenebrae, quae 230 illud persequabantur, illudprehendere nequierunt. Ioannes testatus est de lumine, ut omnes per eum crederent. Si solummodo lumen erat, cur velamen habebat? Cur non potius apparuit, sicut in se ipso erat, nisi ideo, quod revera duplex natura in eo numeratur? Sin autem unum tantum est, quod postea transmutatum est, cur duo in eo inveniuntur? Num 240 forte illud alterum, quod non proprie ad eum pertinebat, furatus est? Nescio enim, utrum ex duobus illis ei a te abstrahitur, corpusne an Divinitas. In quodnam ex illis invasit hic, qui contemptibilior est, quam quem nominem? Ecce enim clare videmus, duo in eo inesse. Si Deus tantum est, somnus et fames 250 eius ficta sunt; et si dicit, Verbum carnem factum esse, miracula eius ad ipsum non pertinebant. Perversus est hic disputator, qui se ipsum suâ linguâ confutat. Pudet sapientem cum eo loqui eumque audire. Qui nova profert, de se ipso praesumit, scilicet: 260

וְזֶה הוּא הַשְּׁמַיִם הַלְלוּ וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה
 לְעַלְמֵי עוֹלָם וָעֶד וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה
 260 אֵל וְעֶזְרָא וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה
 מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה
 וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה
 אֵל וְעֶזְרָא וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה
 270 וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה
 וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה
 וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה
 וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה
 280 וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה
 וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה
 וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה
 וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה
 290 וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה
 וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה
 וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה
 וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה
 300 וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה וְיִשְׂרָאֵל מְהֵרָה

290) Fortasse נְיָ   300) B. גִּתָּ

„sapiens sum, quia aliquid ex meo ingenio inveni.“
 Superbia extorsit verba eius sibilantia et futilia. Qui enim talia de se opinatur, nonne iam eo ipso ignominia afficitur? Aut non sufficere debet sapienti, ut talem hac voce Pauli reprehendat: „Si quis inter vos est, qui aliquid scit, sciat, se nihil esse?“ Hoc 270
 ipsum enim, quod putat se sapientem esse, demonstrat, eum nihil scire. Unicum quidem testimonium semper profert et iterat et tertio repetit, Verbum scilicet carnem factum esse; quomodo autem „factum est“, non declarat. Cur non potius ei placet, omnia ex ordine inde a principio enarrare? Per hanc disputationem suam, qua Verbum solvit, se vicisse putat, quamquam revera 280
 victus est. Cur non ab initio incipiens narravit, sicut Matthaeus, qui incepit et ait: „Res Christi ita se habebat; Maria, sponsa Ioseph, inventa est gravida de Spiritu Sancto?“ Ubi nunc manet ille, qui modo tam elatus erat? Num forte negatur conceptio Mariae? Ait, Mariam gravidam inventam, non autem Verbum in aliud mutatum vel transformatum esse. Praedica- 290
 tor proclamat conceptionem eius, tacet de transformatione eius. Et angelus ait: Superveniet Spiritus et virtus Altissimi habitabit in te. Unde ergo transmutationem in Deum inducant, non apparet. Si forte semper in illud „Factum est“ insistunt, Paulus quoque scripsit, eum maledictionem factum esse. Num ergo eum, qui per corpus suum maledictionem a nobis abstulit, maledictionem coram Deo faciemus? An fortasse ideo, 300
 quod Deus eum, qui peccatum non fecerat, „peccatum fecit“, statuemus eum peccatum fuisse, in cuius ore non

310   320   330   340

301) B.   314) A.

333) B.   341) B.

est inventus dolus? Ipse enim abstulit maledictionem nostram, et propter hoc indutus est corpus nostrum. Lex ait: Maledictus suspensus in cruce. Quia autem nisi per crucem nos salvare non potuit, solvit illam maledictionem per crucifixionem suam, cum suspenderetur corpus eius in ligno. Exinde crux facta est gloria omnium confitentium illum, qui in ea suspensus est. Haec igitur sententia „Caro factum est“ eodem modo intelligenda est, ac similis illa „Maledictio factus est“ aut alia „Deus fecit eum peccatum, quamquam peccati expertem.“ O Ioannes, fili sterilitatis, quid dixisti de eo, quem proclamasti? Verba tua sequantur verba cognominis tui; similis sit veritas vestra verbis Petri! „Ecce post me veniet vir, qui ante me fuit, quia prior est.“ Aut dic eum virum et tace, aut dic, quod prior est, et sile! Sin autem simul utrumque praedicas, nemo tibi fidem praebere volet. Hoc initio praedicationis tuae repellis a te homines. Aut hominem eum praedica, aut Deum! — Nolo postero tempore aliquid novi praedicationi meae addere; non loquar nunc alterum dimidium et alio tempore alterum, ne post baptismum eius dicant, eum in baptismo tandem perfectionem accepisse. Dixi, post me venturum esse virum, qui ante me erat, quia prior est. Hoc modo in uno verbo indicavi vobis Divinitatem et humanitatem eius. Praeveni enim eum, quia natus sum ante nativitatem eius humanam; sed ante meam nativitatem ille ab aeterno existit. Similis est haec vox illi, quam emisit, glorificans Deum: „Pater mi, si fieri potest, transeat a me potus calicis mortis, at

non mea voluntas fiat, sed tua, pater!“ Haec quoque vox duo in eo inesse demonstrat, indicans nobis et Divinitatem et humanitatem eius. Monstrat nobis Divinitatem eius in eo, quod ille ait : „Pater mi, si fieri potest“, humanitatem vero in eo, quod ait : „Sed non mea voluntas“, Divinitatem, cum exclamavit : „Pater mi“, humanitatem per precationem et fletum eius. Monstravit, Deum esse patrem eius, nec minus eum corpore amictum esse. Qui enim ait : Non mea, sed tua voluntas fiat, quomodo de sua voluntate loqui potest, si, ut isti garriunt, transmutatus est? Si Verbum caro factum est, nec alter alterum assumpsit, tum haec vox „non mea voluntas“ demonstrat, Filium Patri subiectum et duas voluntates Genitori Genitoque tribuendas esse. Cum vero una tantum natura, unaque voluntas personarum divinarum sit, superflua foret haec voluntas, quam commemorat dicens : „non mea voluntas.“ Tribue hanc voluntatem humanitati, nec loquere sicut Arius, nec dic, eum carnem factum esse, suis proprietatibus eum spolians, sicut Manes. Ab omnibus enim partibus subverteris, et omnia quae nobis paras retia tua ipsius vincula fiunt. Porro : „Non veni, ut faciam meam voluntatem, sed voluntatem Patris.“ Quaenam disputandi facultas te adiuvabit, ut mihi has duas voluntates indices, postquam nefanda dixisti, ipsamque divinam naturam dividisti et sibimet opposuisti? Similiter „Filius non venit in mundum, ut faciat aliquid ex propria voluntate.“ Tu naturam eius divinam in creaturarum ordinem deiicere conaris, sicut Arianus. Placet tibi

- זעמד בלמד חכמה.   חזקתא אב אדא.
 זתא לר בלמסדסם.   זק עסא בלססם.
 זכ עסא חס, שרזא.   זקקתא ברזת זכ.
 400   זקל ע לל סל מסל.   זכא אל, זכ זסא.
 זכ זכז לר כל זכא.   זכז עזא זלל ע.
 זכז זכז בלעסזל.   זכז זכז זכז אב זכז.
 זכזל? זכזסם.   זכזל זכז זכז.
 זכז בלזל זכזל.   זכז זכז זכז זכז.
 410   זכז זכז זכז זכז.   זכז זכז זכז זכז.
 זכז זכז זכז זכז.   זכז זכז זכז זכז.
 זכז זכז זכז.   זכז זכז זכז זכז.
 זכז זכז זכז.   זכז זכז זכז זכז.
 זכז זכז זכז זכז.   זכז זכז זכז זכז.
 זכז זכז זכז זכז.   זכז זכז זכז זכז.
 420   זכז זכז זכז זכז.   זכז זכז זכז זכז.
 זכז זכז זכז זכז.   זכז זכז זכז זכז.
 זכז זכז זכז זכז.   זכז זכז זכז זכז.
 זכז זכז זכז זכז.   זכז זכז זכז זכז.
 זכז זכז זכז זכז.   זכז זכז זכז זכז.
 זכז זכז זכז זכז.   זכז זכז זכז זכז.
 זכז זכז זכז זכז.   זכז זכז זכז זכז.
 430   זכז זכז זכז זכז.   זכז זכז זכז זכז.
 זכז זכז זכז זכז.   זכז זכז זכז זכז.
 זכז זכז זכז זכז.   זכז זכז זכז זכז.
 זכז זכז זכז זכז.   זכז זכז זכז זכז.
 זכז זכז זכז זכז.   זכז זכז זכז זכז.

זכז זכז זכז זכז זכז זכז זכז זכז זכז זכז Z. 403)

eum gloria Divinitatis spoliare. Explica, quomodo hoc sententiarum te obsidentium agmen profliges! An forte Ioannes, qui tibi dixit de Verbo, quod caro factum est et in nobis habitavit, non haec quoque per 400 inspirationem Spiritus scripsit? Tu verbis eius me vincere vis; ego autem eius vinculo te vinciam; flagellis versuum eius tamdiu vulnerabo dorsum tuum, usquedum confitearis duas naturas, quae facta sunt una persona. Quid dices de his, o insipiens, qui nova dogmata effutis? Insipida sunt verba tua, o osor 410 corporis et generis tui! Quamnam redemptionem expectare vis post illam, quae iam facta est, et quae vox resuscitationis fidem tuam excitare poterit? Si Dominus corpus nostrum non assumpsit, sed aliquid aliud „factus est“, ut tu asseris, ad quem finem tunc ille aeternus, initio carens, initium sibi imposuit? 420 Si sine corpore nostro mundi salutem procurare potuisset, cur, quaeso, talem diminutionem subiisset, qua ab essentia ad exinanitionem reduceretur? Cur non potius nos redemisset, superne in coelis remanens? Cur ei non sufficiebat, ut transmutaretur et increatus ad creaturam descenderet, sed insuper etiam ignominiam suscepit ab hominibus, qui nec pedibus eius digni erant? Nos autem fratres non confiteamur 430 secundum confessionem perfidorum, sicut ii, qui abscedunt spem salutis a vita eorum, qui non credunt in corpus, quod Dominus indutus est, et nihilominus resurrectionem expectant. Quomodo videre poterunt corpora eorum illud corpus, quod hic negaverunt? Quomodo poterit consors naturae eorum iis peccata

- 440   אבן שבתאי פתחוהו .   אבן שבתאי פתחוהו .
 וכן פתחוהו אבן שבתאי .   וכן פתחוהו אבן שבתאי .
 ופתחוהו אבן שבתאי .   ופתחוהו אבן שבתאי .
 ופתחוהו אבן שבתאי .   ופתחוהו אבן שבתאי .
 ופתחוהו אבן שבתאי .   ופתחוהו אבן שבתאי .
 450   ופתחוהו אבן שבתאי .   ופתחוהו אבן שבתאי .
 ופתחוהו אבן שבתאי .   ופתחוהו אבן שבתאי .
 ופתחוהו אבן שבתאי .   ופתחוהו אבן שבתאי .
 ופתחוהו אבן שבתאי .   ופתחוהו אבן שבתאי .
 ופתחוהו אבן שבתאי .   ופתחוהו אבן שבתאי .
 460   ופתחוהו אבן שבתאי .   ופתחוהו אבן שבתאי .
 ופתחוהו אבן שבתאי .   ופתחוהו אבן שבתאי .
 ופתחוהו אבן שבתאי .   ופתחוהו אבן שבתאי .
 ופתחוהו אבן שבתאי .   ופתחוהו אבן שבתאי .
 ופתחוהו אבן שבתאי .   ופתחוהו אבן שבתאי .
 470   ופתחוהו אבן שבתאי .   ופתחוהו אבן שבתאי .
 ופתחוהו אבן שבתאי .   ופתחוהו אבן שבתאי .
 ופתחוהו אבן שבתאי .   ופתחוהו אבן שבתאי .
 ופתחוהו אבן שבתאי .   ופתחוהו אבן שבתאי .
 ופתחוהו אבן שבתאי .   ופתחוהו אבן שבתאי .

dimittere? Quomodo non potius eos contumelia 440
 afficiet, qui nec suam ipsorum gloriam intelligere volue-
 runt? Cum illi genus ipsorum non confessi sint,
 iudex a nullo accusari poterit. Cum noluerint dicere,
 eum nostrum esse, quomodo dicet, illos suos esse?
 Cum illi genus ipsorum agnoscere recusaverint, hic in
 illis naturam communem negabit. Cum fratrem suum
 confiteri noluerint, tamquam extranei aestimabuntur. 450
 Cum illi se ipsos a thesauro vitae removerint, quis
 confitebitur eos? Cum odio habuerint se ipsos, non
 videbunt eum in forma ipsorum, qui abscondidit se in
 membris nostris, ut misericordia ductus nos inviseret
 et salvaret, cuius fratres sumus secundum humanitatem
 eius et filii secundum Divinitatem eius. Frater noster
 factus est per corpus suum et pater noster per omni-
 potentiam suam. Ne simus ingrati contra gratiam 460
 eius, qui nos misericordia ductus assumpsit! Dicamus
 ei: Benedicta sit natura tua, quae elegit nostram
 naturam et habitavit in ea! Benedictus sit thesaurus
 tuus, qui sibi administratorem constituit corpus nostrum
 in beneplacito tuo! Benedictum nomen tuum, quod indu-
 tum est nomen nostrum, ut nostrum per tuum in altum
 eveheretur! Benedicta opulentia tua, quae descendit
 et habitavit in paupertate nostra, ut nos ditaret! 470
 Benedictus, cuius thalamus fuit corpus nostrum et qui
 consortes generis sui in thalamum suum vocavit!
 Benedictus ille, qui non retinuit donum suum ab
 egenis corporibus generis nostri! Confiteamur illum
 et Patrem, qui eum misit, et Spiritum Sanctum trino
 modo! O Tu, cuius imaginem depinxi in scriptis

480 :סגסגסגסג סו סעססו. אססו סס סג סססגסג.
סגסג סג סגסגסג סגסג סגסג.

II.

סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג
סגסגסג סגסגסג סגסגסג סגסגסג סגסגסג סגסגסג

1	סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג
	סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג
	סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג
	סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג
10	סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג
	סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג
	סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג
	סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג
20	סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג
	סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג
	סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג
	סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג סגסג

B. add. post 480 סגסגסגסגסג סגסגסגסגסג
 II. Cod. Vat. 368, p. 355 (A) et Cod. Vat. 640, p. 18 (B),
 ut supra.
 In margine cod. A manus valde recens adscripsit סגסגסג סגסגסג
 סגסגסג סגסגסג

meis, depinge gloriam tuam super resurrectionem meam, et quia credidi in te et corpus tuum, videam te in illo, postquam me resuscitaveris!

480

Finis carminis S. Isaac de incarnatione Domini.

II.

RURSUS EX CARMINE EIUSDEM S. ISAAC DE FIDE ET CONTRA HAERETICOS NESTORIUM ET EUTYCHEN.

Unum Deum incarnatum praedico gregi benedicto. Unus Deus incarnatus natus est de virgine. Unus Deus incarnatus triginta annos in terra ambulavit. In unum Deum incarnatum irruerunt Iudaei interfectores. Unum Deum incarnatum crucifixit populus in Calvaria. Unius Dei incarnati caput calamo colaphizatum est. Unus Deus incarnatus passus est pro mundi salute. Unus Deus incarnatus descendit ad inferos et vivificavit mortuos. Unus Deus incarnatus resurrexit et vivificavit sepultos. Unus Deus incarnatus intravit in coenaculum ad servos suos. Unus Deus incarnatus ascendit ad coelos in gloria. Unus Deus incarnatus sedet ad dextram Patris. Unus Deus incarnatus iterum veniet cum gloria in consummatione saeculi. Unus Deus incorporeus descendit et incarnatus est de Maria. Ecce incarnatum praedico

30   סו גאס דלא רעמענא.   לביד װאָרענען ער ערנער.
           סו רעמענא ערנער אלא עס.   לאכסו ארױב גאסו.
           סו לא רער אלא רערנס.   אז דערער אד דױלא.
           ענדו אלא עס גאסו סו.   סו װאָרענען ער ערנער.
           לאכסו ארױב לא ער.   לאכסו ארױב לא ער.
           רױבאד מכלמעס.   רױבאד מכלמעס.
 40   לאכסו ארױב גאסו.   דלא מלכעס ער ארױב.
           ערב גאסו װאָרענען.   ערבא מרוב מדוענא.
           ערב גאסו װאָרענען.   ערבא ארױב מעלע.
           לא סו אז רעמענא.   ערב עס גאסו ערנער.
           עלסו ערב רױב סו.   ערבא אז רער עס.
 50   ערב רערנס װאָר ער רערנס.   סו גאסו ערנער.
           סו ערלא רער ער.   סו ערנער ערנער אלא.
           לא מלכער אלא עס ער.   ערב דאָד אד סו ער ארױב אלא.
           ענדו אלא ערנס.   עלמעס רער ארױב.
           אלא ענדער רערנס.   לדער סו ער גאסו סו.
 60   רױב רער ער ערנער.   רער ערנער גאסו.
           ערנער סו רער מכלמען.   רער אלא סו גאסו.
           לא לארער ער רער.   לדער ערנער רערנס.
           סו סו מלכא רער אלא.   עלמד ערנער מלכא ארױב.
           סו ער ער ערנער.   סו רערנען ער ערנער.
 70   ערנער גאסו ארױב.   אז רערנען ערנער עס.

57) B. על רערנען.

Deum filium Dei. Ecce non nego corpus eius, quem- 30
admodum mendaces me accusant. Confiteor, illum
esse Deum, qui incarnatus est de Maria. Deum nemo
videt, nemo comprehendit; sed corporaliter accepimus
eum, corporaliter intelleximus eum, Deum filium Dei,
quem homines perscrutari nequeunt. Uni Deo incar- 40
nato Magi oblationes obtulerunt. Unum Deum in-
carnatum Ioannes aquâ baptizavit. Non quasi per
canalem Deus per Mariam transiit, sed ex ea indutus
est corpus et homo factus est secundum beneplacitum
suum. Ex carne et ex ossibus eius Deus homo factus 50
est. Ecce magna voce clamo, non in abscondito prae-
dico, non per domos circumcurso, sed eos, quos hic
praesentes habeo, alloquor : Confiteor et Divinitatem
et humanitatem illius, qui unus est. Ego confiteor in-
carnationem eius; confiteantur isti, eum Deum esse!
Corpus, quod sumpsit de Maria, suum fecit Deus, et 60
exinde eum unum cognovimus, qui et Deus et homo
est. Ne nominemus eum filium naturae et confitea-
mur filium gratiae! Unus est filius unius patris, nec
est alius filius praeter illum. Hic unus de trinitate
incarnatus est ex Maria. Christus est Deus, quem-
admodum apostolus eum declarat. Omnes, qui negant 70
corpus filii, negabit et ipse coram genitore suo, et non
videbunt lumen eius gloriosum, quando revelabitur
maiestas eius. Et quicumque non confitetur Deum
esse illum, qui ex Maria incarnatus est, damnationem
in fine accipiet et contremiscet palpitabitque, sicut

Cain. Quicumque negaverit incarnationem eius, hereditabit funem Iudae; et quicumque eum non Deum 80
 confessus erit, leprâ Giezi afficietur. Ne accusent nos calumniatores, fidem nostram non firmam esse. Pater
 noster hoc modo credit et haec doctrina ipsius est. Nulla ei inest mentis duplicitas, sed quod ore confite-
 tur, etiam corde credit. Itaque constituatur in capite 90
 gregis sui fidelis et nos omnes, ego et vos pariter, per
 preces eius benedictionem accipiamus! Confitetur
 Deum incarnatum, qui natus est de virgine; confitetur
 Deum incarnatum, qui sanavit vulnera generis humani;
 confitetur Deum incarnatum, quem crucifixit populus
 scelestus; confitetur Deum incarnatum, qui mortuus
 est et vitam assumpsit et nos omnes vivificavit. Con- 100
 fitetur Deum incarnatum, qui resurrexit de sepulcro.
 Confitetur Deum incarnatum, qui gloriose in coelum
 ascendit. Confitetur Deum incarnatum, qui sedet ad
 dextram Patris. Confitetur Deum incarnatum, qui
 venturus est in gloria. Confitetur Deum incarnatum,
 qui iudicaturus est vivos et mortuos. Confitetur Deum 110
 incarnatum, qui negat negantes ipsum. Confitetur Deum
 incarnatum, qui confitetur confitentes ipsum. Salus sit
 et pax in ecclesia, quae confitetur corpus Dei, salus
 et pax in ecclesia, quae confitetur, Iesum esse Deum,
 salus et pax in ecclesia, quae non negat incarnationem
 eius, salus et pax in ecclesia, quae se per eius crucem 120
 salvatam esse confitetur! Ubi iam est impius Nesto-
 rius, cuius doctrina spreta et reiecta est? Omnes

- מלכא ממילא צד חבא. ונדבא בעקבא דגאס.
 מלכא ממילא צד חבא. ונדבא דממא דגאס דא.
 120 מלכא ממילא צד חבא. ולא מעבא בעקבא דגאס.
 מלכא ממילא צד חבא. ונדבא דצרכמס דזמס.
 אכד דעבדו דזמס. דמלכא דמלכא דממא.
 דמלכא דממא דגאס דא. דא דממא דממא.
 אכד מלכא דממא. דעבדו דממא דממא.
 130 דממא דממא דממא. דעבדו דממא דממא.
 דממא דממא דממא. דעבדו דממא דממא.
 דממא דממא דממא. דעבדו דממא דממא.
 דממא דממא דממא. דעבדו דממא דממא.
 140 דממא דממא דממא. דעבדו דממא דממא.
 דממא דממא דממא. דעבדו דממא דממא.
 דממא דממא דממא. דעבדו דממא דממא.
 דממא דממא דממא. דעבדו דממא דממא.
 150 דממא דממא דממא. דעבדו דממא דממא.
 דממא דממא דממא. דעבדו דממא דממא.
 דממא דממא דממא. דעבדו דממא דממא.
 דממא דממא דממא. דעבדו דממא דממא.

ונדבא בעקבא דגאס. מלכא ממילא צד חבא. B. ¹²²
 ונדבא בעקבא דגאס. מלכא ממילא צד חבא. ונדבא
 דצרכמס דזמס.

enim credunt Deum esse illum, qui natus est de Maria. Ubi est insanus Eutyches, qui negat incarnationem eius? Videat, quomodo nunc omnes credant, nobis per eius corpus salus contigisse! Grex Dei signatus est signo Dei vivi. Novit bonum pastorem, qui sanguine suo eum a morte redemit, novit illum unum, filium unius, qui unus est nec cum alio coniunctus. Unus redemit eum a captivatore eius, Verbum, quod natum est a Patre. Non est cum eo alius filius gratiae; unus enim est Filius a Patre genitus. Idem ipse genitus est a Patre et incarnatus ex Maria. Redemit Adamum per se ipsum, quia ex Adamo homo factus est. Scimus, eum hominem factum esse, sed ipse scit, quomodo factus sit. Minime dubitari potest, quin e nostro corpore homo factus sit; quomodo autem factus sit, nemo scit, praeter ipsum solum et Patrem eius. Vidimus eum tamquam hominem, sed eum Deum confitemur, quia per eum Pater mundum creavit, et in plenitudine temporis homo factus est. Ipse homo est, idemque Deus; quis eum explicare audebit? Totus est Deus et totus homo. Cum videretur, hominibus similis erat, sed actiones eius Deum monstrabant. Ipse per miserationes Divinitatis suae conservet nobis vitam patris nostri, cuius aspectus pacis plenus est, et verbum eius pax et caritas, et cor eius purum a dolo, et qui totus fulget in

מלכא ארמא ארמא . מלכא ארמא ארמא .
 160 מלכא ארמא ארמא . מלכא ארמא ארמא .
 מלכא ארמא ארמא . מלכא ארמא ארמא .
 מלכא ארמא ארמא . מלכא ארמא ארמא .
 מלכא ארמא ארמא . מלכא ארמא ארמא .
 מלכא ארמא ארמא . מלכא ארמא ארמא .
 170 מלכא ארמא ארמא . מלכא ארמא ארמא .
 מלכא ארמא ארמא . מלכא ארמא ארמא .

III.

מלכא ארמא ארמא . מלכא ארמא ארמא .
 מלכא ארמא ארמא . מלכא ארמא ארמא .

1 מלכא ארמא ארמא . מלכא ארמא ארמא .
 מלכא ארמא ארמא . מלכא ארמא ארמא .
 מלכא ארמא ארמא . מלכא ארמא ארמא .
 מלכא ארמא ארמא . מלכא ארמא ארמא .
 10 מלכא ארמא ארמא . מלכא ארמא ארמא .

III. Cod. Vat. 368, p. 357 (A). Laudantur vv. 87—100 et 332—351 a Ioanne Marone, cod. Vat. 146, p. 48 et 62 (C).

Annotatur in margine ארמא ארמא .

Ioannes Maro hoc carmen altero loco laudat sub titulo מלכא ארמא ארמא , altero sub titulo מלכא ארמא ארמא .

*) Fortasse ארמא ארמא

veritate sua, et qui est pulchrum exemplum videntibus eum in loco benedicto. Per orationem eius fiant misericordiae super populum nostrum! Amen et Amen! 170

Finis carminis S. Isaac de fide.

III.

RURSUS EIUSDEM S. ISAAC DE DOMINO ET DE FIDE.

Etiam si, Domine, audacia est, quod ego peccator 1
de te narrare volo, tempus tamen hoc instigavit audaciam meam, ne ingratitude gratia tua remuneretur. Non enim ego peccator de iustitia tua loqui cupio, sed salvationem meam silentio obrui non sinam, quia me liberasti a peccatis meis. Me, qui maculas meas cognosco, gratia tua erudit, ut loquar. Homo, qui de 10
iustitia tua sermonem instituit, scribit accusationem sui ipsius. Nemo enim innocens erit in libra tua, quemadmodum David statuit et ait. Sufficit enim ad hoc demonstrandum, quod naturam nostram gratiâ tuâ constitutam esse confitemur. Si ergo creatio eius opus est gratiae, quanto magis redemptio eius a benignitate tua

pendet? Deus et gratia et iustitia est, quemadmodum scriptum est; Unigenitus et corpus et Divinitatem habet, 20 sicut dictum est; et quamquam Deo nihil simile est, tamen pingam eum in similitudine, quia etiam natura eius inde a mundi initio nobis in similitudine monstrata est. Loquatur gratiâ suâ ad nos in similitudine magistri discipulum erudientis *)! Gratia, quae est in divina natura eius, fecit corpus alteram naturam eius. Est gratia et 30 iustitia, est etiam regnum coelorum et gehenna, et inter ea resurrectio corporis de genere Adami. Qui negavit corpus Domini, eum negabit et ille in resurrectione. Deus nostrum corpus indutus est et ex utero prodiit, sicut nos. Viam mortis iniit, donec resurrectionem suam monstraret. „Videte nativitatem 40 meam vestrae similem, et credite, quemadmodum vidistis. De vestro lacte suxi et super genibus vestris educatus sum; in fasciis vestris involutus sum et vestrae ulnae me amplexatae sunt. Cum pueris vestris educatus sum et in plateis vestris ambulavi. Non autem his rebus subiecta erat natura Divinitatis meae. Per 50 corpus, quod assumpsi de vobis, perfeci operationes humanitatis et Divinitatis meae. Divinitas mea non est sine corpore, nec corpus sine Divinitate. Non tamen Divinitas mea passioni subiugata erat, sicut corpus. Non crescit, quia nihil ei deest; non sugit quia non augetur; non coarctatur, quia incircumscripta est; non ambulat, quia ubique est; non dormit, quia 60

*) Annuntiat hic verba, quibus inde a versu 41 Deum loquentem introducit.

- לל גססלל וכל קללל . לל קללל וכל גססלל .
 לללל ללל קללל וכל קללל . לל לללללל גססללל .
 לל לללל וכל קללל לללל . לל לללל וכל לללללל .
 60 לל לללללל וכל לללללל . לל לללללל וכללללל לללל .
 לל לללל וכל ללללל . לל לללל לללל לללללל לל .
 לל לללל וכללל לללל לללל . לללל ללל לללל לללל וכלל וכלל וכלל .
 קללל וכלל ללל ללללללל . וכלל ללל ללללללללל .
 אלל קלללל וכלל ללל . לל ללל ללל ללל אלל גססללל .
 70 לללל ללל ללל וכללל ללל . לל ללל ללל ללל אלל גססללל .
 ללללל ללל ללל ללל לללל . לל ללל ללל ללל אלל גססללל .
 לללל ללל ללל ללל . לל ללל ללל ללל אלל גססללל .
 לללל ללל ללל ללל . לל ללל ללל ללל אלל גססללל .
 80 לל ללל ללל לללל . לל ללל ללל ללל אלל גססללל .
 ללל ללל ללל וכלל ללללל ללל . לל ללל ללל ללל אלל גססללל .
 וכלל ללל ללל ללללל ללל . לל ללל ללל ללל אלל גססללל .
 לל ללל ללל ללל לללל . לל לללל ללל ללל ללל לללל .
 קללל לללל לללל לללל . לל לללל ללל ללל לללל לללל .
 90 קללל לללל לללל לללל . לל לללללל לללל לללל .
 לל ללל ללל לללל לללל . לל לללללל לללל לללל .

87) C. לל

89) C. לללל וכללל

91) C. לל לללל לללל

92) deest in C.

purus actus est; non calore gravatur, quia omnia
 portat; non moritur, quia anima et vita totius crea-
 turæ est. Corpori, cuius vestrae consuetudines sunt,
 vestrae quoque leges competunt. Manducavit corpus,
 quia famem patiebatur, quamquam ei inerat Divinitas
 mea; crescebat, quia parvulus erat, quamquam Divi- 70
 nitas mea ei inerat. Puerorum more balbutiebat, quam-
 quam Divinitas mea ei inerat. Parvulorum more
 reptabat, quamquam Divinitas mea ei inerat. Porta-
 batur, sicut infans, quamquam Divinitas mea ei inerat.
 Dormitavit in navi, sicut homo, quamquam Divinitas
 mea ei inerat. Fatigabatur quippe corporeum, quam-
 quam Divinitas mea ei inerat. Patiebatur utpote cor- 80
 pus de corpore, quamquam Divinitas mea ei inerat.
 Sudabat, quia terrenum erat, quamquam Divinitas
 mea ei inerat.⁶ Terrenum enim erat et nihil terreni
 ab eo alienum erat. Minime vero corpus solum erat,
 sed corpus et anima et Divinitas unam personam effi-
 ciebant. Non erat una sola natura, sed una sola per- 90
 sona. Si de naturis quaeris, duas eas esse invenies,
 alteram supernam de coelis, alteram inferiorem de
 terra, notam de terra, ut terrenam, absconditam
 de coelis, ut excelsam. Ambae autem unam per-
 sonam constituunt, quia abscondita habitat in aperta. 100
 Salvare nos potuisset sine corpore vel sine baptismo

אר ללעזק לטעמא . לזקע מנעב אד ?אמססו .
 מי חלמא עק זוטא . אמרע לטמא עק אדא .
 סוף ?אדא אר ?אדא . עמא עק זוטא אר זוטא .
 100 לזקסו ?רע מי סוף עזוסע . ועמא עקמא חזקו סוף .
 עקא סוף ?עסע ולא עקא . סוף חזקו סוף אמססו .
 קא סוף קסא אעזע . ועזוסע קא?סוף סלעמקע .
 ?לדא קע קעז מנעב סוף . סוף סוף אר ?לעמקע .
 חזק אר סוף אמססו . ולא עקמא סוף סוף סוף .
 זוטא סוף קעז עק אמססו . ?לעמקע סוף אר קע חסוסע .
 110 מלכאמא עקא ?עמקע . קע חסוסע ?לעמקע אמססו .
 ?רע חסוסע חזק אמססו . עמא סוף סוף חסוסע .
 סוף אר קסא . מי חסוסע סוף קע .
 סוף סוף סוף סוף סוף . ?לעמקע קעז סוף סוף סוף .
 120 חזק סוף סוף סוף . ארעמקע סוף סוף ?לעמקע .
 עקא סוף קע אר סוף סוף . ארעמקע סוף קע אר סוף סוף .
 עק סוף סוף חזקא חסוסע . עקמא סוף סוף סוף סוף סוף .
 עק סוף סוף סוף סוף סוף . קע עקמא סוף סוף סוף .
 עמקע ?עקא ?סוף סוף . עמקע ?עקמא ארעמקע סוף .
 130 קסא סוף ?עמקע עקא . קע עקא עמקע ללכסא .
 לזקסו סוף עמקע קע . ולא עקמא סוף סוף .
 אר ארעמקע קע ארעמקע . אר קעמקע קע סוף .

¹⁰⁰) C. סוף סוף

¹²²) Tres ultimae literae in ארעמקע incertae sunt.

aut Divinitate; sed Deus nobis similis factus est, ut
 cum fiducia ad eum accederemus. Potuisset sane
 nobis donum dare, quin etiam nos a lapsu erigere;
 sed quid prodest donum, cuius dator non cernitur?
 Carius enim quam ipsum donum est quod is, qui accipit,
 datorem videt, praesertim si acceptor doni in datorem 110
 peccavit. Si enim dator non ipse adest cum suo dono,
 flocci aestimatur ab acceptore. Hoc modo etiam Deus,
 quamquam nos tot beneficiis adiuvat, eo potissimum
 caritatem suam demonstravit, quod indutus est ima-
 ginem nostram, opus suarum ipsius manuum. Indu-
 tus est ergo, sed non exiit illud; se abscondit in 120
 eo, sed ita, ut nunquam relinqueret; habitavit in eo,
 non tamquam viator; conversatus est in eo, non ob
 recreationem. Sed inde a nativitate usque adhuc
 Verbum habitat in corpore et corpus in Verbo. Corpus
 enim existit propter Verbum, non Verbum propter
 corpus. Natura corporis pulvis est, natura Verbi
 Divinitas est. Deus assumpsit corpus, non corpus
 Deum. Mens nostra obducta est, quoniam insipidi 130
 sumus. Dum tempus gravissimum nos urget, secun-
 dum arbitrium nostrum ambulamus. Omnia praepa-
 rantur ad tempus opportunum et unicuique rei suum
 tempus est. Proventus, qui hieme adhibetur, iam
 in aestate colligitur. Arcûs, quo in bello utuntur,
 chorda iam in pace tenditur. Gladius, quo in pugna 140
 caedunt, iam antea praeparatur. Nos collocati sumus

in media pugna, et tamen armaturâ corpora nostra
 non instruximus. Inter partes adversas stamus
 et ad proelium nos minime accingimus. Inter acies
 constituti sumus et ne baculum quidem portamus.
 Canes undique latrant, nos vero baculum non tenemus. 150
 Extollunt vocem, quamquam mendacem, nos vero
 veritatem nostram non ostendimus. Non silent, quam-
 quam mendaces, nos veraces silemus. Fraudem lo-
 quuntur et superbiunt, nos autem piget veritatis.
 Moriuntur illi sine causa et nos veram vitam nostram
 contemnimus. Fides illorum blasphema ab iis, tam-
 quam heroibus, defenditur, nos veram fidem tenentes 160
 dormimus sicut ignavi. Ex pigritia facti sumus quasi
 Manasses, Saul et Salomo. Initium nostrum fine
 caret, quamquam fundamenta constituta sunt; domus
 nostra tecto caret, quamquam super petra fundata
 est. Nostra sponte eam cadere sinimus, cum tamen
 nemo eam destruere possit. In uno temporis ictu 170
 vincere possumus, cum omnia arma nobis ad manus
 sint. Venite, solliciti simus pro vita, ne mors nostro
 loco impetum faciat! Exoriatur veritas sicut sol, nec
 sit umbra in lumine eius! Fugiat fraus sicut tenebrae
 et error sicut caligo! Monstretur fides nostra, tam-
 quam oculus limpidus, imperturbatus! Videant eam, 180
 qui perturbato sunt corde, et excoecentur radiis eius!
 Filius excelsus de excelso conceptus est in utero
 Mariae. Altissimus filius Dei demisit se ad terrigenam.
 Ens necessario existens, absconditus Filius Patris venit
 ad gremium virginis. Ignis de igne descendit, flamma

190   100   100   100   100   100   100   100   100   100
 200   100   100   100   100   100   100   100   100   100
 210   100   100   100   100   100   100   100   100   100
 220   100   100   100   100   100   100   100   100   100
 230   100   100   100   100   100   100   100   100   100

in carne habitavit, Deus scilicet de Deo in virgine de 190
 domo David. Nulla erat contumelia maiestati eius,
 quod de throno ad ventrem descendit, nec Divinitatem
 perdidit, cum humanitatem indueretur. Non in corpore
 venit ad Mariam, nec sola caro nata est; non una
 natura nata est, sed una intravit et duae egressae sunt. 200
 Intravit ad eam una de coelo et egredi faciebat duas
 ex carne illius. Non incarnatus intravit per aurem
 et egredi faciebat incarnatum. Non ex semine incar-
 natus est; nam Dominus creaturarum erat ibi. Tota
 miserorum arrogantia hoc futilissimo argumento niti-
 tur, quod dicunt, eum, si in duabus naturis natus esset,
 necessario ex semine natum esse, si vero non ex semine 210
 progenitus esset, hominem non esse, sed Deum tantum
 natum esse ex virgine, in qua habitavit. Ecce impli-
 cata sunt verba, quae eligunt, sicut mens eorum, et
 incohaerentes sententiae eorum, quae conveniunt cum
 prava voluntate eorum. Quis non reprehendet verba
 eorum, quae fraudulenta sunt, sicut ipsi? Ille, qui 220
 homini semen tribuit, habitavit in utero virginis; ille,
 qui fructum dedit Sarae sterili, mansit in sinu filiae
 David; ille, qui vidit lacrimas Annae, respexit etiam
 in humilitatem Mariae; ille qui eduxit costam Adami,
 recubuit in costa Adami; ille, qui Samsonem dedit
 Manoe, dedit se ipsum in filium filiae David. Saram 230
 et Annam et Elisabeth steriles fecit, quamquam semen
 aderat. Facile enim vel ex lapidibus homines exci-
 tare potest, sicut scriptum est. Virgo erat, cum eum
 conciperet, et virgo, cum eum pareret. Non merum
 phantasma peperit, sed vocem et veritatem. Diffi-

cillima enim illi facilia sunt, et aspera plana. Non 240
 solus Deus processit ex utero, qui eum concepit, nec
 merus homo exiit ex sinu, qui eum peperit. Cum in-
 traret, erat unus simplex, cum exiret, duo in una per-
 sona. Natum ex Maria corpus erat, sed corpus Divi-
 nitate informatum. Natus est ex duobus sinibus et
 unigenitus patris sui et matris suae. Filius his duo- 250
 bus similis est, illi autem filio non item. Pater Filio
 non similis est, quia hic et Deus et homo est. Similis
 est autem filius matri suae, quia carnem suam vere
 de ea accepit. Ipse similis est utrique, quia filius
 utriusque est. A Patre accepit Divinitatem et a matre
 humanitatem suam. Patrem non habebat in terra, 260
 sed solummodo in coelis. Erat ei generatio virginalis
 in essentia divina et generatio virginalis in humanitate.
 Virgo nuntiavit adventum eius, virgo annuntiavit
 ascensionem eius, virgini etiam, qui ad pectus eius
 recubuit, revelavit secreta. Primogenitus enim naturae
 nostrae est unigenitus, qui magnificavit naturam no- 270
 stram. Cum iudex noster factus sit tamquam unus
 ex nobis, clamemus ad eum, quia miserebitur nostri!
 Vide causam misericordiae eius, corpus nostrum, in
 quo se abscondit! Disce rationem gratiae eius, famem
 et sitim eius, quibus affectus est sicut tu! Perscrutare
 benignitatem eius erga te, sudorem, vigiliis, defatiga-
 tionem eius! Vide multifaria auxilia eius, quibus te
 adiuvit, contumelias, crucem, mortem eius! Scrutare 280
 etiam gloriam eius, quae cum eo in coelum ascendit!
 Vox „Dominus tecum“ eum Deum esse significat, sed

280   .שחמל ןשחמל ןשחמל   .שחמל ןשחמל ןשחמל
                  .שחמל ןשחמל ןשחמל   .שחמל ןשחמל ןשחמל
                  .שחמל ןשחמל ןשחמל   .שחמל ןשחמל ןשחמל
                  .שחמל ןשחמל ןשחמל   .שחמל ןשחמל ןשחמל
 290   .שחמל ןשחמל ןשחמל   .שחמל ןשחמל ןשחמל
                  .שחמל ןשחמל ןשחמל   .שחמל ןשחמל ןשחמל
                  .שחמל ןשחמל ןשחמל   .שחמל ןשחמל ןשחמל
                  .שחמל ןשחמל ןשחמל   .שחמל ןשחמל ןשחמל
 300   .שחמל ןשחמל ןשחמל   .שחמל ןשחמל ןשחמל
                  .שחמל ןשחמל ןשחמל   .שחמל ןשחמל ןשחמל
                  .שחמל ןשחמל ןשחמל   .שחמל ןשחמל ןשחמל
                  .שחמל ןשחמל ןשחמל   .שחמל ןשחמל ןשחמל
 310   .שחמל ןשחמל ןשחמל   .שחמל ןשחמל ןשחמל
                  .שחמל ןשחמל ןשחמל   .שחמל ןשחמל ןשחמל
                  .שחמל ןשחמל ןשחמל   .שחמל ןשחמל ןשחמל
                  .שחמל ןשחמל ןשחמל   .שחמל ןשחמל ןשחמל
 320   .שחמל ןשחמל ןשחמל   .שחמל ןשחמל ןשחמל
                  .שחמל ןשחמל ןשחמל   .שחמל ןשחמל ןשחמל
                  .שחמל ןשחמל ןשחמל   .שחמל ןשחמל ןשחמל
                  .שחמל ןשחמל ןשחמל   .שחמל ןשחמל ןשחמל

273) Pro שחמל ןשחמל ןשחמל fortasse legendum est שחמל ןשחמל ןשחמל

311) Versus e coniectura additus.

nisi corpus habuisset, quomodo sugere potuisset? Filius excelsi spiritualis in corpus descendit, quo abscondere-
 tur. Passionem corporis tribue corpori et miracula Deo, nec duas naturas separe aut ab invicem alienas, sed unias et ordines! Ecce, quod angelus ait „Dominus 290 tecum“ Deum, quod eum Iesum vocat, hominem significat; quod eum salvatorem nominat, indicat Divinitatem eius, quod infans factus est, humanitatem eius. Da oblationes maiestati eius, da lac infantiae eius, da stellam tamquam servum Domino eius, da genua filio matris suae! Da pueros occisos tamquam pignora nomini eius, sed, quod aufugit, infantiae eius! Da 300 servatam matris integritatem divinae essentiae eius, sed fascias humanitati eius! Da baptismum eius desiderio expiationis nostrae et absconsionem eius consortio nostrae naturae! Da famem eius nostrae similitudini et quod cibus non indiguit, aequalitati cum Patre! Per ieiunium suum se hominem monstravit, et per victoriam de diabolo reportatam similiter divinae naturae participem. Quando Canam venit, hospes erat, quando vinum effecit, se Dominum demonstravit. Somnus 310 in navi hominem, increpatio maris Deum ostendit. In domum Simonis invitatus venit, peccatrici vero culpam dimisit. Humanum erat, quod de amico flebat, divinum, quod eum resuscitabat. Simili modo etiam, quando patiebatur, plagae humanitati propriae erant. Doluit corpus flagellatum, sed corpus Divinitate informatum. 320 Quod in maxilla percutiebatur, corpus erat, sed maiestate informatum. Quod in cruce suspendebatur, corpus erat, sed corpus, in quo plenitudo

וְכֵן פָּרָא פְּרָא .101. אִלּוּ מִי שֶׁ זָעַדָּא .
 וְאֵלֶּכּ עֲמִינָא פְּרָא .102. אִלּוּ שֶׁ זָעַדָּא זָעַדָּא .
 וְאֵלֶּכּ זָעַדָּא זָעַדָּא .103. זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .
 וְזָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .104. זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .
 330 וְאֵלֶּכּ פְּרָא פְּרָא .105. אִלּוּ שֶׁ זָעַדָּא זָעַדָּא .
 וְזָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .106. אִלּוּ לְחִיבָא זָעַדָּא זָעַדָּא .
 וְזָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .107. זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .
 גָּלְעָא זָעַדָּא זָעַדָּא .108. זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .
 שֶׁ זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .109. זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .
 340 לָא יָרָא אֲדָמָא זָעַדָּא .110. אִלּוּ זָעַדָּא זָעַדָּא .
 זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .111. זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .
 זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .112. זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .
 זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .113. אִלּוּ זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .
 אֲדָמָא זָעַדָּא זָעַדָּא .114. לָא זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .
 זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .115. לָא זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .
 350 זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .116. לָא זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .
 אֲדָמָא זָעַדָּא זָעַדָּא .117. זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .
 אִלּוּ זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .118. זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .
 זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .119. זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .
 זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .120. זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .
 360 זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .121. זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .
 זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .122. זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .
 זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .123. זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .
 זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .124. זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .
 זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .125. זָעַדָּא זָעַדָּא זָעַדָּא .

וְאֵלֶּכּ זָעַדָּא .101) C. זָעַדָּא זָעַדָּא .102) C. זָעַדָּא זָעַדָּא .103) C.

Divinitatis habitabat. Quando colaphizabatur, caput quidem percutiebatur, sed caput eius, qui coelum regit. Lingua quidem acetum gustabat, sed lingua, in qua arcana mysteria abscondita erant. Corpus quidem dilacerabatur, sed corpus, in quo divina essentia habitabat. 330
 Corpus quidem vestibus induebatur, sed non minus maiestate vestiebatur. Quod secundum suam naturam moriebatur, corpus est, et immortalis mortuum resuscitavit. Divinitas autem, fratres, non reliquit corpus in passionibus suis, sed superna natura remansit in corpore etiam in sepulcro et in medio terrae. Non enim tali modo ei coniuncta erat, quam anima ei in- 340
 sufflata. Anima quippe cum eo coniuncta dereliquit illud, quando exclamabat. Deus vero, qui animam corpori infixerat, remansit in corpore, etiamsi mortuum erat. Anima corpus dereliquit nec in sepulcro ei aderat, sed Divinitas cum corpore coniuncta minime recessit a corpore. Anima ante resurrectionem non rediit ad corpus derelictum, sed Divinitas quae corpus 350
 induta est, semper in eo manet. Quemadmodum enim corpus verberatur, sed in doloribus suis ab anima animatur, ita etiam Divinitas illius praesens erat in contumelia, quam corpus sentiebat. Quod enim corpus non habet, nihil sentire potest nec secundum apparentiam. Coeci enim, qui in latere viae sedent, plus vident, quam hi stulti. Illi corporaliter, hi vero 360
 spiritualiter coeci sunt. Illi . . . . .

IV.

במלחמה על הארץ והגל

מלחמה על הארץ והגל

- 1 להבין עמנו בשלום. והוא היה בשלום.
 בלחמה לא היה חשבון. מלחמה על הארץ והגל.
 לדון עליו היה חסד. וזוהי מלחמה חסד.
 גלל והיה חשבון. מלחמה על הארץ והגל.
 10 הן חסד על חסד. חסד על חסד. מלחמה על הארץ והגל.
 בשלום מלחמה על הארץ והגל. חסד על חסד. . . . .
 חסד על חסד. חסד על חסד.
 חסד על חסד. חסד על חסד.
 חסד על חסד. חסד על חסד.
 20 לא היה חסד. חסד על חסד.
 בשלום מלחמה על הארץ והגל. חסד על חסד. . . . .

IV. Duo haec fragmenta citantur a Ioanne Marone in cod. Vat. 146, p. 50 (C). Typis expressa sunt in Bibl. Orient. I, 234, exceptis vv. 19—22, quos Assemanus omiserat.

IV.

EIUSDEM EX CARMINE DE INCARNATIONE DOMINI.

Obstruatur os haeretici, qui corpus Salvatoris 1
nostri denegat. Si corpus haud indutus esset, cur ergo
circumcisionem subiit? Equis enim ignem circum-
cidat aut spiritum apprehendat, nisi humilem abiectam-
que naturam corporis induentem? Et si in duabus
naturis non est, cur octava ei dies supputatur? Octa- 10
vae igitur diei supputatio os haeretici obstruit . . . .
(*Et paucis interiectis proseguitur :*) Eum, qui cum
unicus esset, duo factus est in unica persona, eum,
qui in una natura descendit et duabus unitus naturis
ascendit, eum, qui spiritualiter descendit et in corpore
ac spiritu ascendit, hunc non cognovit scrutator, nec
intelligit eum scriba; indutus est enim naturam sim- 20
plicem, naturam creatam, opus manuum suarum.

V.

לכך על מנצחיה ומנהיגיה אדמוסי בלעזק כל
 מנצחיה

- 1   מנצחיה בלעזקיה . מנצחיה למנצחיה אדמוסי .
 מנצחיה מנצחיה מנצחיה . מנצחיה מנצחיה מנצחיה .
 מנצחיה מנצחיה . מנצחיה מנצחיה מנצחיה .
 ומנצחיה מנצחיה . מנצחיה מנצחיה מנצחיה .
- 10   מנצחיה מנצחיה . מנצחיה מנצחיה מנצחיה .
 מנצחיה מנצחיה מנצחיה . מנצחיה מנצחיה מנצחיה .
 מנצחיה מנצחיה מנצחיה . מנצחיה מנצחיה מנצחיה .
 מנצחיה מנצחיה מנצחיה . מנצחיה מנצחיה מנצחיה .
 מנצחיה מנצחיה מנצחיה . מנצחיה מנצחיה מנצחיה .
- 20   מנצחיה מנצחיה מנצחיה . מנצחיה מנצחיה מנצחיה .
 מנצחיה מנצחיה מנצחיה . מנצחיה מנצחיה מנצחיה .
 מנצחיה מנצחיה מנצחיה . מנצחיה מנצחיה מנצחיה . . . .

V. Hoc quoque fragmentum conservatum est apud Ioannem Maronem in cod. Vat. 146, p. 49 (C). VV. 1—7 et 15—20 iam impressi sunt in Bibl. Orient. l. c.

²¹⁾ מנצחיה eiciendum videtur.

V.

ITERUM EX SECUNDO CARMINE S. ISAAC
DE CURRU EZECHIELIS.

In praedicatione veritatis similitudo admirabilis 1
apparuit. In curru unam personam, duasque imagi-
nes, humilem scilicet et augustam, mystice vidit pro-
pheta, unam, inquam, personam in duabus differentiis,
quae admirationem movit spectatorum. Dimidia pars
eius ignis devorans et altera pars dimidia splendor
meridianus erat. Supra medium corpus erat enim ignis 10
devorans, infra autem iridi similis erat. Christus enim
is fuit, qui in curru mystice apparuit; Divinitas et
humanitas eius in similitudinibus videbatur, duo aspec-
tus, una persona, duae naturae, unus salvator. Simi- 20
litudinis et mysterium eius in curru cernebatur, confir-
matio et veritas eius in evangelio apparuit; currus
umbram, evangelium corpus eius monstravit . . . . .

VI.

וְיִשְׁמַע עִנְיָ אֵלֶיךָ מִכָּאֵלָּא וְכֵן מְכַלְכֵּלִים

1 מְכַלְכֵּלִים וְכֵן מְכַלְכֵּלִים . וְיִשְׁמַע עִנְיָ אֵלֶיךָ מִכָּאֵלָּא .
 כֵּן מְכַלְכֵּלִים וְכֵן מְכַלְכֵּלִים . וְיִשְׁמַע עִנְיָ אֵלֶיךָ מִכָּאֵלָּא .
 וְיִשְׁמַע עִנְיָ אֵלֶיךָ מִכָּאֵלָּא . וְיִשְׁמַע עִנְיָ אֵלֶיךָ מִכָּאֵלָּא .
 10 כֵּן מְכַלְכֵּלִים וְכֵן מְכַלְכֵּלִים . וְיִשְׁמַע עִנְיָ אֵלֶיךָ מִכָּאֵלָּא .
 וְיִשְׁמַע עִנְיָ אֵלֶיךָ מִכָּאֵלָּא . וְיִשְׁמַע עִנְיָ אֵלֶיךָ מִכָּאֵלָּא .
 וְיִשְׁמַע עִנְיָ אֵלֶיךָ מִכָּאֵלָּא . וְיִשְׁמַע עִנְיָ אֵלֶיךָ מִכָּאֵלָּא .
 20 וְיִשְׁמַע עִנְיָ אֵלֶיךָ מִכָּאֵלָּא . וְיִשְׁמַע עִנְיָ אֵלֶיךָ מִכָּאֵלָּא .
 וְיִשְׁמַע עִנְיָ אֵלֶיךָ מִכָּאֵלָּא . וְיִשְׁמַע עִנְיָ אֵלֶיךָ מִכָּאֵלָּא .
 וְיִשְׁמַע עִנְיָ אֵלֶיךָ מִכָּאֵלָּא . וְיִשְׁמַע עִנְיָ אֵלֶיךָ מִכָּאֵלָּא .
 30 וְיִשְׁמַע עִנְיָ אֵלֶיךָ מִכָּאֵלָּא . וְיִשְׁמַע עִנְיָ אֵלֶיךָ מִכָּאֵלָּא .
 וְיִשְׁמַע עִנְיָ אֵלֶיךָ מִכָּאֵלָּא . וְיִשְׁמַע עִנְיָ אֵלֶיךָ מִכָּאֵלָּא .

VI. Cod. Vat. 119, p. 46 (D). V. 402—409 afferuntur in Cod. add. Mus. Brit. 14535 (E), p. 14 sub titulo carminis decimi de fide, v. 334—337 autem ibidem p. 16 sub titulo carminis de passione.

²⁴⁾ In margine כֵּן מְכַלְכֵּלִים

VI.

CARMEN BEATI DOMINI ISAAC DE FIDE.

Invitavit me fides, ut apparatu ejus fruerer. 1
 Suae mensae accumbere me jussit, frugesque Spiritûs mihi
 apposuit. Planam fecit viam, quae ad ipsius aditus
 ducit, ut sine offendiculo cum ipsa ambulare possem;
 direxit me in semitam rectam, ne turpi errore circum-
 vagarer. Intravi cum ea aedes ejus et perveni ad locum
 quietis. Tum vidi omnia bona, quae reposuerat et 10
 hospitibus suis praeparaverat. Vidi domum ejus pace,
 caritate, concordia ornatam et oracula prophetica tam-
 quam lectos circumstrata. Vidi lagenam ejus mixtam
 et pro vino sanguine plenam, et pro pane positum 20
 corpus immolatum in medio mensae ejus. Vidi san-
 guinem et expavi; vidi corpus et obstupui. Sed innuit
 illa : comede et sile! bibe, puer, noli scrutari! Posuit
 me primo loco in convivio suo, altamque mihi sedem
 tribuit : magnam, inquit, mercedem reportaturus
 mane mecum et labora mecum! Miscuit mihi calicem
 caritatis suae et palatum meum exsiccatum refocillavit.
 Accepi et sumpsi de manibus ejus pro vino sanctum 30
 sanguinem. Sinum suum capiti meo supposuit et me

- 40   41   42   43   44   45   46   47   48   49   50   51   52   53   54   55   56   57   58   59   60   61   62   63   64   65   66   67   68   69   70   71   72   73   74   75   76   77   78   79   80
- 40   41   42   43   44   45   46   47   48   49   50   51   52   53   54   55   56   57   58   59   60   61   62   63   64   65   66   67   68   69   70   71   72   73   74   75   76   77   78   79   80

tamquam infantem sustentavit. Attulit mihi corpus
 et sanguinem, sume, inquires, et delectare! Insusur-
 ravit mihi super mensa subtilia et augusta, mihi que
 dulcia cecinit cantica, ut modis ejus oblectarer. Hortata 40
 est me sicut puerum et incitavit me sicut infantem et
 docuit me hymnis celebrare bona illa, quae mihi attu-
 lerat. Ostendit mihi corpus interfectum, ex quo in
 labiis meis ponens amanter dixit: vide, quid comedis!
 Porrexit mihi calamum Spiritûs et, ut subscriberem,
 me rogavit. Accepi, scripsi et confessus sum, hoc 50
 esse Dei corpus. Item calicem sumens bibi in convivio
 ejus et ex calice aroma corporis illius, quod comederam,
 me perculit. Et quod de corpore dixeram, ipsum
 nimirum Dei corpus esse, idem etiam de calice dixi,
 nempe hunc esse Redemptoris nostri sanguinem. Haec 60
 omnia monstravit mihi fides in convivio suo, et misit
 me, ut egressus praedicarem certitudinem et veritatem
 in mundo. Egressus narravi, quae videram, sed aliam
 ibi disputationem audivi, quam multi, et quidem unus-
 quisque secundum ipsius arbitrium, in medium pro-
 ferunt. Vidi mundum perturbatum et procaciter dis-
 putantem. Relicta enim mentione redemptionis suae 70
 arcana perscrutatur. Audivi homines inquirentes,
 utrum Deus mortuus sit nec ne. Mors ejus mundum
 redemit, et hi quaerunt, num mortuus sit! Alter eum
 hominem fuisse negat, alter eum inter homines recenset,
 et utriusque verba altercationem in medium inducunt.
 Contentiosi verborum suorum argutiis mundum per- 80
 turbarunt; salvatorem praedicare cessaverunt, sed se
 accinxerunt ad quaerendum, quomodo mortuus sit.

וְיִשְׂרָאֵל לְאֻמָּה שְׂרִיפָה . וְעַתָּה וְעַתְּמָה .
 עֵצָה וְלִמְסָה לְשׁוֹן וְעִיבָה . וְעַתָּה חֲרִיבָה וְאַחַד מִכֵּה .
 לְרֵץ חֲרִיבָה חֲרִיבָה . וְכֵה וְשִׁלְמֵה שְׂפָה .
 שְׁלֵם וְכִסֵּה לְאֻמָּה . וְאֻמָּה שְׂרִיפָה חֲרִיבָה .
 90 לְשִׁלְמֵה חֲרִיבָה . שְׁלֵם וְיִשְׂרָאֵל חֲרִיבָה .
 חֵץ חֲרִיבָה וְשִׁלְמֵה אֲהַמֵּה . וְעַתָּה וְעַתְּמָה חֲרִיבָה .
 חֵץ אֲהַמֵּה חֲרִיבָה . חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה .
 חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה . וְעַתָּה חֲרִיבָה חֲרִיבָה .
 100 חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה . חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה .
 חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה . חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה .
 חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה . חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה .
 חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה . חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה .
 חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה . חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה .
 חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה . חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה .
 110 חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה . חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה .
 חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה . חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה .
 חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה . חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה .
 חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה . חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה .
 חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה . חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה .
 120 חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה . חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה .
 חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה . חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה .
 חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה . חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה .
 חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה . חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה .
 חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה . חֲרִיבָה חֲרִיבָה חֲרִיבָה .

Duae praesertim radices amarae, quae perverso modo progerminaverunt et creverunt, genus humanum perturbarunt et ecclesiam schismatibus affixerunt, Nestorius scilicet et Eutyches; hi enim aurium perturbatores, 90 postquam ipsi de veneno serpentis biberunt, conversi mundum eo potare contendunt. Diabolus eos ad se traxit et suarum partium asseclas fecit. Ideo inceperunt negare redemptionem mundi per Dominum nostrum peractam. Timuit enim diabolus, ne solus in gehennam intraret, ideoque nexuit sibi graminum congeriem, ut cum flamma pugnare posset. Gramina a vento ex- 100 agitata flammam perscrutari inceperunt; gemmae florum heri progerminatae cum igne certamen inierunt; pulli milvorum, quibus adhuc ovorum putamina adhaerent, super aquilam alte volantem et nubes transcendentem se extollunt; vespertiliones, filii tenebrarum, 110 qui noctu tantum se ostendunt, arroganter sibi assumpserunt, ut perscrutarentur illum Orientem, qui Seraphim obcoecat; vulpes foedi superbierunt contra leonem fortissimum, cujus rugitu indignabundo omnes creaturae tremore afficiuntur; glebae de terra super diluvium se extulerunt; flores repente arescentes aspectum in solem defixerunt. Alter ex illis Dominum 120 nostrum hominem simplicem nominat, alter e contrario eum corpus humanitatis nostrae assumpsisse negat. Ille tollit Divinitatem ejus, hic incarnationem ejus. Ille negat, eum in carne venisse, hic eum nihil praeter carnem esse contendit. Jam, postquam linguae nostrae puritatem recitatis haereticorum blasphemiis contaminavimus, adveniant testes veraces ad insanias illorum 130

- 130   . וְשִׁמְרֵם מִכַּלְתֵּם .   . וְשִׁמְרֵם מִכַּלְתֵּם .
 לֵאמֹר שִׁמְרֵם עֲתִידָא .   . כְּמִינֵיהּ דְּהַבְּרֵתֵם .
 מְזַבְּרָא מִבְּרַחֲמֵי .   . מִכְּפֵי מַלְאָכֵי אֱלֹהִים .
 לֵאמֹר לִשְׁמֵי יְהִי .   . עֲתִידָא חֲבִיבָא עֲשֵׂה מַלְאָכֵי .
 מְזַבְּרָא וְכִלְתֵּי אֲרֵימֵר .   . דְּלֵא דִּינָא לֹא הָיִיתָ .
- 140   . אֱלֹהִים מַלְאָכֵי דְּרַחֲמֵי מְזַבְּרָא .   . לְרַחֲמֵי מַלְאָכֵי דְּהַבְּרֵתֵם .
 אֱלֹהִים מַלְאָכֵי .   . עַל אֲבָא עַל אֲמֵרָא .
 אֱלֹהִים מַלְאָכֵי .   . מְזַבְּרָא עַל מַלְאָכֵי .
 אֱלֹהִים מַלְאָכֵי .   . עַל אֲבָא אֲמֵרָא .
 אֱלֹהִים מַלְאָכֵי .   . מְזַבְּרָא אֲבָא מִבְּרַחֲמֵי .
- 150   . אֱלֹהִים מַלְאָכֵי .   . מַלְאָכֵי אֲמֵרָא לְרַחֲמֵי .
 אֱלֹהִים מַלְאָכֵי .   . לְרַחֲמֵי אֲבָא דְּבִלְלֵי .
 עַל אֲבָא דְּרַחֲמֵי .   . מְזַבְּרָא מַלְאָכֵי לְרַחֲמֵי .
 אֱלֹהִים מַלְאָכֵי .   . דְּרַחֲמֵי אֱלֹהִים מַלְאָכֵי .
 עַל מַלְאָכֵי אֲמֵרָא .   . מַלְאָכֵי אֲבָא דְּרַחֲמֵי .
- 160   . דְּרַחֲמֵי אֱלֹהִים מַלְאָכֵי .   . מְזַבְּרָא מַלְאָכֵי דְּרַחֲמֵי .
 עֲתִידָא מַלְאָכֵי .   . כְּלִילְתֵּי אֱלֹהִים מַלְאָכֵי .
 אֱלֹהִים מַלְאָכֵי .   . מְזַבְּרָא מַלְאָכֵי .
 לְרַחֲמֵי אֱלֹהִים מַלְאָכֵי .   . דְּרַחֲמֵי אֱלֹהִים מַלְאָכֵי .
 מַלְאָכֵי אֱלֹהִים מַלְאָכֵי .   . דְּרַחֲמֵי אֱלֹהִים מַלְאָכֵי .
- 170   . מַלְאָכֵי אֱלֹהִים מַלְאָכֵי .   . מְזַבְּרָא מַלְאָכֵי .
 מַלְאָכֵי אֱלֹהִים מַלְאָכֵי .   . מְזַבְּרָא מַלְאָכֵי .

refellendas, adveniat Maria, mater Dei, et cum ea omnia elementa, ut monstrent apertam veritatem ecclesiae fideli! Maria, ex qua incarnatus est, Eutychie vae annuntiet, et elementa, quae in crucifixione commota sunt, exspuant in faciem Nestorii! Nisi Deus erat, 140 cur a Patre missus est? Nisi homo erat, cur Maria necessaria est? Nisi Deus erat, quomodo per aurem intrare potuit? Sed nisi homo erat, quomodo venter eum peperit? Nisi Deus erat, quomodo matris virginitatem in partu servare potuit? Sed nisi homo erat, 150 cur non eodem modo exiit, quo intraverat. Per aurem enim spiritus intravit et ex ventre caro egressa est. Ecce notum et apertum est, spiritualement illum corporeum factum esse. Corpus non secum adduxit, sed venit, ut corporeus fieret. Spiritualis descendit ad Mariam et homo de sinu ejus ortus est. Misit Deus 160 filium suum in mundum et factus est ex muliere. Erat enim Deus et in mundum missus factus est homo. Non sumpsit sibi in descensu suo aliquid ab angelis incorporeis; non enim propter angelos ad ima descendit, ut ab eis, quae ad iter suum necessaria essent, accipere deberet. Sed pro Adam reo humiliavit se et mortem gustavit; ideoque ex eo, quod ad Adam pertinebat, 170 incarnatus est, et in ejus corpore mortem gustavit. Gabriel non habet corpus, quod Dominus in descensu suo assumere potuit, nec Michael membra habet, in quibus crucis tormentum pati potuit. Verbo Domini

constitutae sunt virtutes superiores et spiritu oris ejus
firmatur exercitus coelestium. Ecce omnes ordines 180
superiores ignei et spirituales sunt, nec Dominus ita de
iis pronuntiavit, quemadmodum pronuntiavit de Adam,
quem ex terra creavit ad suam similitudinem, sicut
dictum est. Ex hoc, quod ad suam similitudinem plas-
maverat, in adventu suo incarnatus est. Nec in coelo,
nec in terra, nec in maribus nec in omnibus mundi 190
angulis quidquam corpori Domini simile invenitur,
nisi apud homines. Ubicunque illud exquisieris, nisi
apud homines illud non invenies. Et quia in omnibus
creaturarum generibus nihil exstat, quod nostro cor-
pori simile sit, ideo Deus se sub variis speciebus in
multa loca demisit, sed nunquam auditum est eum
habitasse in muliere, antequam incarnari voluit. Si 200
viam tantum transitoriam fecisset virginem, in qua
habitavit, cur tum per novem menses canalis tam
angustus eum retinisset? Si ex ea non incarnatus
esset nec in ea carnem assumpsisset, cur egressus ex
utero ejus iterum lac ejus suxisset? Nisi membra 210
ab ea accepisset, nec lac ejus sugere poterat; non
enim aliunde ipsum corpus, aliunde incrementum ejus
sumere potuit. Si secum attulisset corpus, cum a
Patre veniebat, quomodo corpus intrare potuit per
aurem humanam? Si corpus Domini non vere ex
nobis esset, injusta vi coacta esset Maria, ut lac prae-
beret corpori, quod non ipsa peperisset. Reprehende 220
te ipsum, o procax, nec viam Filii perscrutare! Cog-
nosce te ipsum, o fili pulveris, nec ad flammam appro-
pinquare! Non tam perversi erant crucifigentes, quam

עבד אלה לך חזק. ולא תחשב אדם וצדקה.
 ואל תעבד צדק וחסד. ולא תחשב צדק וחסד אלה.
 לא תחשב צדק וחסד. אלא צדק וחסד אלה.
 ולא תחשב צדק וחסד. אלא צדק וחסד אלה.
 230 חלמה עבד אלה לך חזק. ואל תחשב צדק וחסד אלה.
 לא תחשב צדק וחסד אלה. אלא צדק וחסד אלה.
 זכר אלה לך חזק. אלא צדק וחסד אלה.
 ואל תחשב צדק וחסד אלה. אלא צדק וחסד אלה.
 אלה לך חזק. אלא צדק וחסד אלה.
 240 צדק וחסד אלה לך חזק. אלא צדק וחסד אלה.
 אלא צדק וחסד אלה. אלא צדק וחסד אלה.
 צדק וחסד אלה לך חזק. אלא צדק וחסד אלה.
 אלא צדק וחסד אלה. אלא צדק וחסד אלה.
 צדק וחסד אלה לך חזק. אלא צדק וחסד אלה.
 250 אלא צדק וחסד אלה. אלא צדק וחסד אלה.
 אלא צדק וחסד אלה. אלא צדק וחסד אלה.
 אלא צדק וחסד אלה. אלא צדק וחסד אלה.
 אלא צדק וחסד אלה. אלא צדק וחסד אלה.
 אלא צדק וחסד אלה. אלא צדק וחסד אלה.
 260 אלא צדק וחסד אלה. אלא צדק וחסד אלה.
 אלא צדק וחסד אלה. אלא צדק וחסד אלה.
 אלא צדק וחסד אלה. אלא צדק וחסד אלה.
 אלא צדק וחסד אלה. אלא צדק וחסד אלה.
 אלא צדק וחסד אלה. אלא צדק וחסד אלה.

tu, o scrutator, nec plus quam tu audebant contra illum Unigenitum Divinitatis. Apostolus clamavit: si cognovissent et intellexissent, Dominum gloriae non crucifixissent in Calvaria. Magna est haec tua ignominia, o audax! Quantopere se extollit pulvis tuus! Illi nesciverunt, tu autem sciens perscrutaris. Si Judaei te advocassent, cum in monte Calvaria Christum crucifigebant, alia quadam lancea a te percussus esset, disquisitione nimirum curiositatis tuae. Ordines illi ignei, qui in mari flammae delectantur, ne illum aspiciant, contremiscunt, et tu tam pronum te ostendis ad perscrutandum! Illi e longinquo doxologiam ejus proferrunt nec de loco ejus certiores fieri audent, et tu, qui in pulvere reptas, Deum tam terribilem perscrutaris. Eodem tempore, quo tu de eo disquiris, pavor occupat Gabrielem; hic, quamquam subter illum collocatus, non audet eum aspiciere, quem tu proterva perscrutatione invadis. Si Pater ejus apud se constituit, illum mittere, ut homo fieret, cur tu eum perscrutaris, qui se humiliavit, ut te redimeret? Ipse non obmurmuravit, cum pro te omnes passiones suscipiebat; tu autem redemptionis tuae immemor tuae ipsius animae non parcis. Confitere illum, qui pro te mortem gustavit, nec perscrutare, quomodo te redemerit! Tribue ei gloriam cum redemptis et justis te adjunge! Ille, quantum in se erat, pro tua salute fecit; tua igitur culpa erit, si illam ingrante spreveris. Ille extulit te in altitudinem Patris sui; noli ergo pervagari in profundo! Amore adductus ad te descendit, ut tu humiliatione ipsius exalteris.

- 270   *לעד ייפוי עליה משה.*   *בשדה משה ללזקתו.*
סו חו אה מי שיהא.   *לא לזקת מי שיהיה.*
סו אלוסו סו גס.   *סו שיהא או יי.*
סו אלוסו או משה.   *סו אלוסו שיהיה.*
א אלוסו גס.   *תלמי חני אלוסו.*
   [*בשדה חזקו שיהיה.*]
- 280   *א ל סו סו שיהא.*   *מלח אלוסו סו.*
א אלוסו גס.   *מלח אלוסו.*
א סו חו שיהא.   *חזקו חני אלוסו.*
א אלוסו גס.   *מלח אלוסו אלוסו.*
א סו שיהא.   *חני חני סו חני אלוסו.*
- 290   *א אלוסו גס.*   *א חני חני סו.*
א סו שיהא.   *חני חני חני סו.*
א אלוסו גס.   *חני חני חני סו.*
א ל אלוסו שיהא.   *חני חני חני סו.*
א אלוסו גס.   *חני חני חני סו.*
- 300   *א סו שיהא.*   *חני חני חני סו.*
א אלוסו גס.   *חני חני חני סו.*
א אלוסו שיהא.   *חני חני חני סו.*
א ל סו שיהא.   *חני חני חני סו.*
א חני חני חני סו.   *א חני חני חני סו.*

²⁷⁹) Metrum perturbat ideoque ejiciendus videtur versus.

³⁰⁷) Postea correctum est in *חני חני חני סו*

Inde ab utero frater tuus factus est, noli fugere con- 270
 sortium ejus! Cum Deus esset, factus est homo se-
 cundum beneplacitum suum, et cum Patri aequalis
 esset, nostrae similitudini se conformavit. Si Deus
 non erat, cur angeli descenderunt [et redemptioni nos-
 trae in terra ministraverunt]? Sin autem homo non 280
 erat, quomodo lac sugere potuit? Si Deus non erat,
 cur dona magorum ei afferebantur? Sin autem homo
 non erat, cur fasciis involvebatur? Si Deus non erat,
 vana erat supplicatio Simeonis senis. Sin autem
 homo non erat, quis in manibus gestabatur? Si Deus 290
 non erat, Pater quomodo testimonium de eo perhibere
 potuit? Sin autem homo non erat, cur in flumine
 baptizatus est? Si Deus non erat, quomodo haemorr-
 hoissam sanare potuit? Sin autem homo non erat,
 cujus fimbriam vestimenti illa tetigit? Si Deus non
 erat, cur sol obscuratus est? Sin autem homo non 300
 erat, quis, quaeso, flagella passus est? Si Deus non
 erat, propter quem saxa et lapides rumpebantur?
 Sin autem homo non erat, in quem clavi infigebantur?
 Nisi sol cognovisset, Deum in cruce pependisse, non
 obvelasset faciem suam, ne videret denudationem ejus.
 Si Deus non erat, quomodo portam sepulcri scindere 310
 potuit? Sin autem homo non erat, cur sindone invo-
 lutus est? Si Deus non erat, quid in morte ejus

- 810   אַפּ זײַט פֿון שׂוּמֶשׂ.   אַל אַסאָס גאַסן.
                               צווייטן פֿון אַזענדיגן.   אַל אַסאָס גאַסן.
                               פֿאַר אַל אַסאָס גאַסן.
                               פֿאַר אַסאָס גאַסן.
                               פֿאַר אַסאָס גאַסן.
                               פֿאַר אַסאָס גאַסן.
 820   אַסאָס גאַסן.   אַסאָס גאַסן.
                               אַסאָס גאַסן.   אַסאָס גאַסן.
                               אַסאָס גאַסן.   אַסאָס גאַסן.
                               אַסאָס גאַסן.   אַסאָס גאַסן.
                               אַסאָס גאַסן.   אַסאָס גאַסן.
                               אַסאָס גאַסן.   אַסאָס גאַסן.
 830   אַסאָס גאַסן.   אַסאָס גאַסן.
                               אַסאָס גאַסן.   אַסאָס גאַסן.
                               אַסאָס גאַסן.   אַסאָס גאַסן.
                               אַסאָס גאַסן.   אַסאָס גאַסן.
                               אַסאָס גאַסן.   אַסאָס גאַסן.
                               אַסאָס גאַסן.   אַסאָס גאַסן.
 840   אַסאָס גאַסן.   אַסאָס גאַסן.
                               אַסאָס גאַסן.   אַסאָס גאַסן.
                               אַסאָס גאַסן.   אַסאָס גאַסן.
                               אַסאָס גאַסן.   אַסאָס גאַסן.
                               אַסאָס גאַסן.   אַסאָס גאַסן.

818) Cod. אַזענדיגן

829) Fortasse וועלע

834) E. אַל אַסאָס גאַסן

835) E. אַסאָס גאַסן

commovit creaturas? Sin autem homo non erat, unde aqua et sanguis profluxerunt? Si Deus non erat, quomodo mortuos vivificavit? Sin autem homo non 320 erat, quomodo ipse sepulcrum adire potuit? Miracula ejus confundunt eos, qui non confitentur, illum Deum esse; sed humiliatio ejus redarguit negatorem humanitatis ejus. Illi, qui eum Deum de Deo esse negat, sol in faciem expuit, quia non propter hominem obscuratus est. Illum autem, qui eum in monte Calva- 330 ria vere cum suis membris pependisse negat, redarguit lancea lateri ejus infixam, quia ibi, ubi caro erat, pertransiit. Non corpus a Deo alienum in ligno crucis pependit, nec Deus sine corpore passus est in monte Calvaria. Passiones, dolores, plagas Deus in corpore sustinuit, quemadmodum testantur aqua et sanguis, 340 qui de eo crucifixo defluerunt. Nisi in nostra natura mortuus esset, aqua non de eo defluxisset; et nisi vivus mansisset in Divinitate sua, sanguis ex eo profluere minime potuisset. Non enim defluit sanguis de mortuo nec aqua de vivo; sed de Domino nostro, quippe qui et vivus et mortuus esset, aqua et sanguis defluerunt. Nec de spiritu divino descendit aqua, nec de corpore 350 prorupit sanguis, sed de Deo incarnato sanguis et aqua pariter defluerunt. Haec est fides filiae lucis, quae sine ulla perscrutatione unum Unigenitum ex Patre

350. לה על זמא זיה תמא. או על פהא דמא נא תא.
 על גמא דתמא. דמא סממא זיה תמא.
 סמממממ דמא דמממ. ולא חממ תמא אממ.
 דמא אא סממ דמא תמא. סמ פהא תמא חממ.
 תמא תמא פהא לתמא. ולא חממ תמא דממ.
360. על זמא חממ אממ. סמ אמממ או דמממ.
 סממממ על תמא. תמא או תמא
 תמא סמ על דמא תמא. חממא ולא חמממ.
 תמא דמממממ תמא. על זמא אא על חמממ.
 חממא סממא אממ. דממ תמא זמא לתמא.
370. סמ תמא חממא דמממ. זממא חממ דממ.
 סמ תמא דממממ חממא. דממ תמא סממ.
 זממממ דממא דממא. חממא תממא דממממ.
 לא חממא לתמממ. אלא חממא חממממ.
 חממ תמא חמממא. על חמממא דממא.
380. על תמא דמממ חממא. חממא חממא חממא.
 חממ סמממ חממא דמממ. או חממא סמ חמממא.
 חממא דמממ סמממ. לא חמממא תמא דמממ.
 לא חמממא לתמא דמממ. חממממ סמממא.
 ולא סממא חממא דממ. ולא חממ פהא דממא דממ.
390. חמממממ דמא תמא. חממממ סממממ.
 לא תמא על זמא חמממ. אלא על זמא חמממ.
 חמממ סמממא. סממממ סממממא.
 סמ חממא דממממ חמממא. על אא אא על חמממ.

et ex Virgine cognovit. Corpus tribue Deo, nec ex
 eo additamentum quoddam finge! Confiteri eum ex
 utroque sinu ortum, sed unum tantum eum esse affirma, 360
 qualis revera est! Crede eum Deum de Deo, Deo
 aequalem et confiteri eum sine ulla divisione homi-
 nem de virgine! Et postquam eum de altitudine et
 de profundo pariter laudibus celebrasti, testare eum,
 quamquam ex utraque origine ortum, tamen unum tan-
 tum esse nec in duos dissolvi. Absit hoc ab ecclesia, 370
 ut deviet et aberret scrutatores secuta, absit, ut neget
 redemptionem, sibi ab Unigenito comparatam! Immo
 tenet confessionem electi Thomae et Christo gloriam
 canit, nec Divinitatem ejus tollens, nec humanitatem
 ejus negans. Didicit veritatem a discipulo veritatis,
 ab illo accepit doctrinam, qui viderat Unigenitum. 380
 Proclamat eum Dominum et Deum suum, quemadmo-
 dum exclamavit discipulus ille, nec filia lucis quem-
 quam ad communionem suam admittit, qui huic con-
 fessionem quidquam vel addit vel detrahit. Non admittit
 negatorem Divinitatis Unigeniti, nec gaudet eo, qui
 illum carne generis Adami amictum non esse contendit.
 Summam gloriam suam ponit in Divinitate et huma- 390
 nitate ejus, quas non in duas personas duosve numeros
 dispertit. Sed Divinitas et humanitas, humanitas et
 Divinitas unum tantum constituunt Filium absolutum
 et perfectum ex Patre et ex Maria. Et quamquam
 divinam nativitatem a Patre, humanam ex virgine accep-
 pit, unus tamen indivisus est ille, qui ex Patre et ex 400
 muliere ortus est, totus perfectus in sua Divinitate,
 idemque totus perfectus in sua humanitate. Sed in

utraque unus Filius unigenitus creditur. Illum ipsum, quem Pater spiritualiter sine corpore pepererat, peperit etiam corporaliter Virgo mater mira dispositione. Divinitatem ejus si negaveris, Pater reclamabit de coelo, 410
 humanitatem si confiteri recusaveris, Virgo in terra indignabitur. Ipsi Pater in principio : faciamus, inquit, homines ad nostram similitudinem; eundem quoque sensit Beata, quando Ephratae eum peperit. Ille ipse, quem Pater misit et Virgo peperit, pependit etiam in monte Calvaria. Haec est gloria ecclesiae, 420
 quod Deus in cruce mortuus est, non utique in natura Divinitatis suae, sed in corpore humanitatis nostrae. Deus enim in sua propria natura mortem gustare nequit; ideo, cum mori vellet, incarnatus est et voluntarie mortem gustavit. Non accessit mors ad Deum 430
 corpore carentem; nisi enim eum incarnatum vidisset, horrore prohibitus esset, quominus ad eum appropinquaretur. Anathema quicumque Divinitatem a corpore dividit! Una est natura Unigeniti, et persona composita sine mutatione. Quicumque non ita confitetur, sanguine Dei redemptus non est. Nisi enim Deus descendisset et nos in assumpto corpore salvasset, nec ele- 440
 menta in morte ejus contremuissent, nec diabolus pudefactus esset. Ne dubitet anima tua, si audis, Deum

mortuum esse; nisi enim Deus mortuus esset, mundus
 usque adhuc in morte remaneret. Ad ipsum pertinent et
 secreta et aperta, tam nativitas ex Patre, quam nativitas 450
 ex Maria, mors in cruce, resurrectio de sepulcro; ad ip-
 sum, qui Deus et Dei Filius est, omnia pertinent, quae
 pro nobis ministrata sunt. Ad ipsum referenda est creatio
 et redemptio, sicut etiam iudicium de omnibus gene-
 rationibus. Venite, laudemus eum pro his omnibus
 et gloriam canamus ei pro omnibus, quae fecit nobis! 460
 Venite, clamemus unanimiter sine divisione alta voce:
 Tu ex Patre et ex nobis unus es Unigenitus sine divi-
 sione! Confiteamur eum coram hominibus, ut et nos
 confiteatur coram Patre suo! Ne negemus eum nunc,
 ne et ipse nos neget in adventu suo! Confiteamur
 eum recte, quemadmodum eum defuncti confessi sunt;
 credamus in eum sine divisione, quemadmodum credi- 470
 derunt dormientes! Nisi enim mortui sibi persuasum
 habuissent, eum Deum et Filium Dei esse, minime
 revixissent aspectu ejus, quando ad ipsos descendit. Ecce
 veritas aperta est sicut sol; curramus ergo ad eam,
 dilecti! Melius erit hoc, quam fictam cum haereticis
 concordiam colere et specie tantum orthodoxam ver- 480
 borum formam servare. Relinquamus tenebras filio
 tenebrarum et uniamur cum luce, ne in adventu suo
 neget nos ille magister pastorum! Teneamus viam
 rectorum corde et ambulemus in ea sine offendiculo,
 ut nos conducat ad mansionem, quae a dextris Filii
 Dei est! Ne socii fiamus impiorum Eutythis et Nestorii, 490
 ne diligamus doctrinam eorum, in quorum verbis ve-
 nenum mortis absconditur! Qui veritatem diligit, ab

electo Thoma discat, qui, cum latus Filii tetigisset, eum
 ut Deum suum salutavit. Discipuli veritatis sumus,
 nemo ex nobis institutionem ejus relinquat! Ingressi
 sumus viam apostolorum, in vestigiis eorum ambulet 500
 pes nostra! Filii dignitas minui nequit, sed vae illi, qui
 eam minuere conatur! Exsultat Filius in gloria sua, sed
 perscrutatores ejus excruciantur. Gloria ejus nec
 laudatione augeri, nec scrutatione minui potest, sed
 semper manet, sicut est; beatus ille, qui eam pie
 amavit! Si apparebit adventus tuus, o Deus homo 510
 facte, Eutyches et Nestorius gehennam inhabitabunt
 ibique invicem sibi vae injungent in tenebris exteriori-
 bus, et sibi invicem in faciem exspuent, quia majesta-
 tem tuam audacter invaserunt. Nestorius in afflictione
 sua cum clamore te Deum confitebitur, Eutyches vero
 cruciatu permotus Te hominem factum esse concedet. 520
 Nos vero, qui et tuam cum nobis similitudinem vidimus
 et Divinitatem tuam credidimus, liberare dignare a
 gehenna, quam praeparasti omnibus negatoribus tuis!
 Nos ergo, qui asseruimus te sicut apostoli tui et cum
 illis in te credidimus, in eorum sinu protegatur in
 magna die adventus tui! Et oratio Thomae apostoli, 530
 praedicatoris tui, cujus doctrinam accepimus, interce-
 dat pro nobis, quando venturus es in gloria Patris tui!
 Quia te simplici corde laudavimus nec majestatem
 tuam scrutati sumus, misericordia nos gratia tua dignos

judicet, ut Te confiteamur ob benignitatem Tuam et in illa die Tibi concinamus glorificationem alta voce simulque etiam Patri Tuo et Spiritui Sancto omni 540 tempore!

VII.

CANTUS S. ISAACI DE BEATA ET SCRUTATORIBUS.

Venite, gentes, audite Mariam conquerentem de 1
iis, qui Filium ejus Deum esse negant! Ecce congrega-
tionem convocavit sancta Virgo, ut coram illa vocem
suam extolleret: O Judaei, inquiens, cur Filium meum 10
accusatis et me virginem calumniatis? Commercii
conjugalis expers sum et virum non cognovi; ecce,
qui ex me nascetur, Deus praedicabitur. Si ex con-
jugio concepissem, hominem parerem; sed quia mun-
dum non vidi, filius meus dominus mundi est. Si e 20
conjugali consortio esset, a vobis explicari posset, sed
cum de Spiritu sit, cur eum perscrutari conamini! Si

virum cognovissem, facilis vobis esset disputatio; sed cum obsignata sim, cur mihi molestias paratis? Ne ipsa quidem scrutata sum, quomodo mater ejus facta 30 sim; quamquam enim infantem gesto, tamen virginitas mea illaesa permansit. Quantumvis scribae laborent, ut filium meum perscrutentur, tamen iis occultus manebit; quia nulla verba hoc stupendum miraculum recte exprimere possunt. Ecce lac in uberibus meis et virginitas in corpore meo; quomodo duo haec contraria simul explicari possunt? Quandonam et ubinam ab 40 aevo tale quid exstitit? Si ergo miraculum est, quomodo explicatione mea illud explanare possum? Nolite perscrutari, scribae, Filium redemptorem vestrum! Ipse enim est Deus Dominus vester idemque homo vobiscum. Deus est in coelo, homo in terra, sed idem 50 in coelo et in terra, unusque filius, non duo. Utrinque praedicaverunt eum prophetae inde ab aevo, et Isajas, videns illum sub duplici respectu, scripsit eum herosa saeculorum. Sub diversis eum nominibus praedicaverunt, 60 quin tamen illum in duos dividerent; unicus enim est filius nec duo in eo numerantur. Michaeas vocavit eum regem et Zacharias pastorem, Moyses scripsit eum prophetam ex vobis surrecturum. Samuel eum Christum vocavit, alter eum Dominum suum pronuntiavit, alter annuntiavit eum Orientem, alter petram offendiculi. 70 Alius vidit eum in muro, alius in throno, sed unicum semper Filium eum scripserunt. Prophetae noluerunt duos

nominare filios, Apostoli quoque egressi unicum tantum eum praedicaverunt. Quomodo igitur scribae nova effutientes alium numerum addunt, ut duo fiant 80 ex uno? Si duo essent, filii essent, non filius; quia autem unicus est Dominus, unicus tantum Filius nominatur. Cum haec dicam, minime corpus ejus nego; nam ex me et in me incarnatus est, nec transformationem passus est. Non ab angelis assumpsit corpus et hoc 90 modo se ad me demisit; sed in meo corpore apparuit et factus est „vobiscum Deus.“ Ex me et in me armatus est et exiit contra mortem; sed, quamquam carnem indutus est, unus tantum Filius est, non duo. In corpore suo unicus est filius, idem et incarnatus 100 et incorporeus, idem aeternus et hodie natus. Idem apud Patrem impassibilis et salvator noster per passionem suam, idem immortalis et mortalis, sed unus tantum Filius. Ipsi tribuenda sunt omnia alta et profunda, 110 qui unicus est Filius. In duos non dividitur, unicus est et indivisibilis; unigenitus est Filius, nec dici posset filius, si plures in eo inessent. Veram fidem docuit nos sancta Virgo, Filium scilicet ex ipsa ortum Deum proclamandum esse.

VIII.

CARMEN DE AVI ILLA, QUAE ANTIOCHIAE TRISAGION CANTAVIT.

Gratiâ Tuâ, Domine, gigne in me orationem plenam ¹
utilitatis! Narrabo de avi, quae nobis fidem annuntiavit.
Excita mentem meam silentem vivo verbo scientiae
Tuae! Commemorabo magnum illud portentum, quod
nutus Tuus excitavit in creaturis. Esto mihi scriba, ut
instruar e magno libro sapientiae Tuae, in quo abscon- ¹⁰
diti sunt occulti et investigabiles thesauri! O scriba
velox, fac linguam meam calamum aptatum senten-
tiarum Tuarum, eaque secundum sapientiam Tuam
altas divitias crucis Tuae consigna! Crux Tua est ca-
lamus loquens, per quem silentes locuti sunt. Vox ejus

viva sonet carmina sua in calamo linguae meae! 20
 Exstructio crucis Tuae, Domine, cantica excitavit in
 mundo, quorum modis perturbatus est error et ulula-
 verunt daemones, servi ejus. Ipsa enim exstitit tam-
 quam cithara, dulcia continens cantica, et mundo ido-
 lorum plaga perturbato pacem tribuit. Voce, quam
 Dominus demisit de brachiis ejus, terminos terrae paci- 30
 ficavit, liberans eam a latronibus errorem invehentibus
 idolis et superstitionibus. Voce, quam ille emisit e
 sinu tuo, sinum inferorum excitavit et sinum terrae
 pacificavit veritate sua immutabili. Essentia tua viva
 emisit in ea vocem vivam et terribilem, cui mutae
 creaturae glorificatione, praedicatione, laudatione 40
 responderunt. Dulcedine ejus exultavit terra et edul-
 cata est amaritudo ejus, et ita attracta est suavi voce
 ejus, ut et ipsa suavem saporem ejus acquireret.
 Dulcibus modis canticorum suorum fel draconis abster-
 sit, et purum corpus veritatis ejus resplenduit tam-
 quam fulgura lucis. Voce citharae crucis Tuae abjecit
 citharam idolorum et illâ laudem tuam canit hostemque 50
 Tuum magna contumelia afficit. Crux Tua lyra est
 dulcis, cujus sonus debiles corroborat, ut gigantes et
 tyrannos humi dejiciant et in proelio vincant. Crux
 Tua cithara est dulcisona, quae animas quasi vinctas
 ad se attrahit, corporaque earum sibi affigit, ne unquam
 a dulcedine ejus separentur. Crux Tua vox est sua- 60
 vis, quae animas caritate incitatas ad se attrahit et a
 cujus amore nec ignis nec gladius nec tormenta nos
 separare possunt. Crux Tua est cithara viva, quae
 sono suo daemones fugat et animas incitat, ut anhe-

lantes illam sequantur in via passionum plena. Crux
 Tua est cithara salutaris, quae mundum aegrotum 70
 sanavit et dulcedine cantilenarum suarum omnes mor-
 bos ejus refrigeravit. Digitus Tuus vivus pulsavit
 illam, ut vox viva et spiritualis, verbum Dei, ex ea audi-
 retur deosque e mundo fugaret. Crux Tua instrumentum
 est, quo locuta est vox Tua viva et omnes vivificans,
 advocans universum mundum, ut veniat et delectetur 80
 in convivio ejus. Crux Tua lyra est sapientiae, quae
 in despecta simplicitate loquens sapientiam sapientium
 superavit canticis simplicibus, quae in ipsa loquuntur.
 Crux Tua est cithara spiritus, quae errorem mundi
 sanavit, quemadmodum cithara filii Jesse spiritum ma-
 lum a Saulo fugavit. Verbum Tuum vivum in ea
 cecinit et expulit spiritum, qui mundum exagitabat 90
 suis morbis nimis delectatum, quos diabolus idolis intu-
 lerat. Digitus Tuus vivus eam pulsans nova cantica
 protulit et chordis ejus disertis spiritus malignos fugavit.
 Crux Tua est ignis ardens, qui mentes examinat et
 defaecat, cogitationesque cordis et secretos renum motus 100
 dijudicat. Per ipsam excitantur animae sensus occulto
 et aperte; ipsa enim intelligentiam tribuit, ut unusquis-
 que cum stupore de ea meditetur. Crux Tua est
 fons dulcis, emittens aquas rationales; pota me iis,
 ut loquar de verbo ejus, quod in omnibus loquitur!
 Crux Tua est pons pulcher, qui ad thalamum vitae
 perducit. Per ipsam perducar ad cognitionem Tuam 110
 et glorificem crucifixionem Tuam! Crux Tua est ca-
 tinus calidus, qui cogitationes purificat; ardoribus ejus
 purifica animum meum, ut loquatur de humiliatione

- 120   האמתות דגא דחלב . דלעלל דא דעפער .
דמער אכלא דה סא . דקאזש דסדר חתולא .
דח דללסעמ דמקטב . דכל סעלש אכלל .
דמער דמזא דה דמער . דלא דמער דה דמער .
דמלש אדנא דאכלל . דא מלש דאמער .
דמער דמזלא דה סעל . דמער אלא דמער .
דח דמער דחלב דאדמו . דכל דעפער אדמו דמו .
 130   דלעבר אדמו דמער . דמער דמער דמער .
דח אדמו דמו דמו . דכל דמער אדמו דמו .
דמער דמזא דה מכלל . דמער דמער דמער .
דח דמער דמער דחלב . דלעלל דא דמער .
דלעבר דמזא דה דמער . דמער דא דמו דמער .
 140   דח אכלל דמער . דא דמער אדמו דמו .
דמער דה מכלל דמער . דמער דמער דמער .
דמער דא דמער . דמער דמער דמער .
דמער דמער דמער . דמער דמער דמער .
דמער דמער דמער . דמער דמער דמער .
דמער דמער דמער . דמער דמער דמער .
דמער דמער דמער . דמער דמער דמער .
דמער דמער דמער . דמער דמער דמער .
דמער דמער דמער . דמער דמער דמער .
 150   דמער דמער דמער . דמער דמער דמער .
דמער דמער דמער . דמער דמער דמער .
דמער דמער דמער . דמער דמער דמער .
דמער דמער דמער . דמער דמער דמער .
דמער דמער דמער . דמער דמער דמער .
דמער דמער דמער . דמער דמער דמער .
דמער דמער דמער . דמער דמער דמער .
דמער דמער דמער . דמער דמער דמער .
דמער דמער דמער . דמער דמער דמער .
 160   דמער דמער דמער . דמער דמער דמער .
דמער דמער דמער . דמער דמער דמער .

Tua! **Crux Tua** est arbor viva, **cujus fructus mortales** vivificavit; excitentur illâ cogitationes meae, ut de vita ejus loquar! **Crux Tua** est murus firmus rebellibus 120 insuperabilis; **secura pax** ejus mihi fiduciam indidit, ut loquerer de pace crucifixionis **Tuae**. **Crux Tua** turris est fortis, quae hominem ad coelum effert; per illam mens mea ad Te ascendat, ut laudem Te ob humiliationem Tuam! **Crux Tua** est scala, quae de 130 profundo ad altum ducit; per illam ascendam ad Patrem Tuum et laudabo Te ob redemptionem Tuam! **Crux Tua** est ala velox, quae evolare facit graves; per ipsam mens mea evolet, se extollat, loquaturque de gloria Tua! **Crux Tua** est porta veritatis, quae omnes ad gratiam adducit; per ipsam introeam et per gratiam Tuam laudabo Te propter gratiam Tuam! **Crux Tua** est clavis vitae, quae aperuit ora occlusa, 140 ut muti cum loquentibus admirationis pleni gloriam Tibi offerant. **Crux**, quae fecit nova mirabilia, vocavit mihi, ut mirarer opus ejus. **Auditores**, attendite me et delectamini novis hisce rebus!

Causa quaedam me vocavit, ut intrarem **Antiochiam** metropolim, ibique mihi occurrit prodigium, quod cum 150 vidissem, valde miratus sum. Antequam illud vidi, sonum ejus audivi, ideoque animus me ad illud videndum impulit. Hoc enim prodigium nostro tempore valde opportunum erat, **cujus malitiam reprehensurum** erat. Cum vero ambularem et proficiscerer ad domum congregationis apostolicam, ad ecclesiam illam, quam **Simon aedificavit**, apostolus electus Dei, et hunc sonum 160 mirarer, occurrit mihi repente aspectus doctae hujus

?סמ חנסא חנסכא. ?כחא לוס סמללל.

סמלל חלמא ?למא ?חלב. סמלל סמ סמלל ?למא.

אפ אלא חלמא חלמא. ?אחל חל סמלללל.

170 סמ חלב אס סמלל. חלמא סמ חלמא.

חלמא סמלל אלא חלב. חלמא חלמא ?חלמא.

סמלל סמ סמלל חלמא. סמלל חלמא אלא סמ.

סמלל סמלל לל. ?חלמא חלב סמ חלמא.

אלא חלמא סמלל לל. סמלל חלב אלא סמ.

180 ?סמ חלמא חלמא. ?ללל חלמא חלמא.

לל סמ חלמא אלא סמ. סמ חלמא חלמא.

?סמ חלמא חלמא. סמללל סמללל.

אלא סמ חלמא חלמא. ?ללל חלב סמ חלמא.

?חלמא חלמא. אלא חלב סמ חלמא.

190 חלמא חלב אלא סמ. סמ חלמא חלב חלמא.

אלא חלב סמללל. סמללל חלב חלמא.

חלב חלב חלמא חלב. חלמא חלב חלב.

סמ חלב סמ חלב. סמללל חלב חלב.

סמ חלב סמ חלב. אס חלב חלב חלב.

200 סמלל חלב חלב. סמלל חלב חלב חלב.

סמ חלב חלב חלב. חלב חלב חלב חלב.

חלב חלב חלב חלב. חלב חלב חלב חלב.

סמ חלב חלב חלב. חלב חלב חלב חלב.

סמ חלב חלב חלב. חלב חלב חלב חלב.

סמ חלב חלב חלב. חלב חלב חלב חלב.

סמ חלב חלב חלב. חלב חלב חלב חלב.

210 סמ חלב חלב חלב. חלב חלב חלב חלב.

avis, quae fidem cecinit. Vidi hominum turbam congregatam et audiui novum illud, quod accidit. Ipse quoque turbae me immiscui, ut et ipse salutari instructione ejus fruere. Cum igitur unusquisque secundum suam intelligentiam hanc avem audiret, ipse animum 170 meum collegi et defixum tenui in miram sententiarum collectionem, quae in ejus cantu inerant. Perspexi nostri temporis indolem et vocis illius sententiam, atque miratus sum mutuam oppositionem inter tempus et vocem. Intellexi et valde miratus haec fere in animo meo locutus sum : Hic est nutus Dei providentiâ ejus manifestatus; non enim casu accidit haec nova 180 vox, qua avis in plateis proclamat fidem Crucifixi. Non est casus; sed signum, quo cohibeantur audaces, qui veritatem crucifixionis solvere audent. Tale est enim tempus nostrum, quo partes sibi ex adverso oppositae sunt, orthodoxi nempe et haeretici, atque pugna 190 inter eas exoritur. Post tumultus enim, qui ob hanc rem in urbe extiterunt, contigit visus et auditus hujus avis. Cum adhuc dissidium quasi gladius inter partes elevaretur et error in filiis suis summo studio agitaret, veritas autem in suis proficeret; cum statua in medio 200 proponeretur, quae non de divina essentia erat, sed homo tantum ab errore fabricatus et filius Dei factus; cum haeresis operam daret, ut duas naturas duosque filios constitueret et Trinitatis mysterio quaternitatem substitueret; cum diabolus fureret, ut veritatem errore 210 expelleret et novum genus idololatriae fraudulentè sanctae ecclesiae obtruderet; cum callidus subdolo artificio fidem falsare et subtilitate sua duas adorationes in veritatem

ingerere conaretur; cum coluber contorqueretur, ut lim-
 pidum fontem perturbaret, ecclesiam nempe, in qua
 aquae vivae veritatis fluunt; cum diabolus perturbator 220
 secundum morem suam exurgeret sicut heros et per
 consortes partis suae gladium evaginaret, ut odio suo
 incitatus ecclesiam destrueret; cum exurgeret domina-
 tor ille pessimus, ut ecclesiam sanguine lavaret et gla-
 dium suum ancipitem utrinque inebriaret eique san-
 guinem lambendum praeberet; cum manifestaretur
 gladius contentionis sanguinem sanctorum sitiens et 230
 diabolus illum teneret per scelestos et audaces; cum
 ensis evaginaretur ad comedendam carnem veracium
 et destruenda corpora quae corpore et sanguine Dei
 nutrita erant; cum arcus impietatis extensus eique
 telum fraudis impositum esset, et manus fraudulentum
 jamjam dirigeretur, ut cor orthodoxorum feriret; cum
 persecutor aperte aliam speciem prae se ferret, ut sub 240
 veritatis specie peccatum intruderet et in medio propo-
 neret; cum diabolus omnibus viribus eniteretur, ut
 veritatem Crucifixi corrumpere confessionemque alte-
 rius dei induceret et veritati substitueret; cum callido
 studio cruci Dei adversaretur, ut crucifixio hominis, 250
 non Dei crederetur; cum eniteretur, ut constitueret
 mortem et passionem hominis pro passione et morte
 Dei, qua omnes liberavit; cum diabolus novum illum
 deum effingere conaretur, quem Simoniani excogita-
 verunt et Filio Unigenito adjunxerunt, illum, quem 260

- שלב סמא סמכא דאסמא. דגסא דסס ססז סא.
 סו אפס ססא. דגסא ססז לזס.
 260 סס דאסס סססססא. סאסס ססז אססא.
 סס דסססס ססס סס. סססס סססססס סססא.
 סססס סססס אפסס. דסססס סססס סססס.
 סו ססס סססס דססס. סססס סססס סססס.
 סססס ססא ססא. ססססס סס ססססא.
 270 סו סססס דססס ססס. ססז אסא ססס ססא.
 ססססא דאסא סססס. ססס ססס דסס סססא.
 סו ססס ססססא ססא. דססא סססא סססא.
 סססססא סססא ססא. סו אסא סס דססס.
 סו ססא סססז סססא. סססס ססס ססס סססססא.
 280 אס סס דססססס. דססססס סססס ססא.
 סו ססס ססא ססזא. סססס אססססא דאסא.
 סססס אס דססססא. אססס סססא ססססס.
 סו ססססס ססס ססס. אס ססא סססא סססא.
 סססס ססס ססס דסססא. ססססס סססססא.
 290 סו סססס ססס ססא. דסס דססא דסססס ססא.
 סססס אסססא ססס. דססס ססססא סססס.
 סו ססססא ססססס. ססא אסא דסס ססס סס.
 סססא דסססס ססססס. סססא סססס ססססס ססא.
 סו ססא ססססא סססא. ססס סססססא סססא.
 300 ססס ססס ססססא. סו סססס ססססא ססא.
 ססס סס ססססס ססס. סו אסס ססס סססססא.

habitaculum vocant et templum et naturam, ut per
 duas naturas duas quoque adorationes inducere possent;
 cum cogitaret, quomodo haec stabiliret et veritatem
 fraude scinderet et passionem alia passione, redemp-
 tionem inani redemptione commutaret; cum meditaretur,
 quomodo spem nostram in homine collocaret et fidem 270
 nostram in cruce hominis, non in pretiosa cruce Dei;
 cum diabolus fureret, ut talia ecclesiae obtruderet,
 et summam diligentiam adhiberet per homines, quos
 suae voluntati obnoxios fecerat; cum occultum hoc
 idolum exornatum in medio proponeretur, sicut idolum
 illud Nabuchodonosori aureis ornamentis instructum; 280
 cum deus novus proponeretur, forma hominis vestitus,
 quem mali artifices fraude quasi auro fabricaverant;
 cum haeresis insaniret, sicut Babylon propter idolum
 illud, et fulgeret aspectus idoli in malitia et mendacio;
 cum exiret rugitus mandati ab uno illo capite quod 290
 operi insudaverat, et ab aliis capitibus cum illo con-
 junctis, ut hoc idolum adoraretur; cum minis uteretur
 in renuentes, iis vero, qui illud blasphemare auderent,
 mortis poena indiceret; cum tandem diabolus occul-
 tum hoc idolum in medium proponeret, — tum cecinit
 haec avis, contentione abhuc durante. 300

Constiti et audivi vocem ejus, qua trino modo
 cecinit, ut hoc modo contemptum suum in idola erroris
 monstraret, sicut tres pueri Babylone. Audivi cantum
 oris ejus, voci humanae simillimum, quo Crucifixo,
 qui omnes salvavit, Trisagion occinebat. Miratus sum
 sonum lyrae ejus trino modo canentem et cantilenis 310
 pro verbis fidem proclamantem. „Sanctus, Sanctus

310   **בְּעֵצָה וְיָחִיד לְעַשְׂדוֹ . אִם לְחַד אֲחֻזְתָּךְ וְעַל .**
עֲשֶׂה לְעוֹן לְיָד וְעַשְׂתָּ . בְּכַחֲלָהּ וְאֵלָּה וְעָלָה .
וּמִיָּד מִיָּד אֲנִי וְעוֹן . כְּרִמְעָה וְכֵלָּה אִם .
וְעוֹן לְחַד עַל מַלְאָכָה . וְכַחֲלָהּ אֲנִי וְעוֹן .
וְאִם וְעַל עֲשֶׂה לְעוֹן . וְעַל עֲשֶׂה לְעוֹן .
מִיָּד מִיָּד אֲנִי . מִיָּד מִיָּד מִיָּד מִיָּד .
וְעוֹן עַל עֲשֶׂה לְעוֹן . עוֹן עַל עֲשֶׂה לְעוֹן .
מִיָּד מִיָּד אֲנִי . מִיָּד מִיָּד אֲנִי .
 320   **וְעוֹן עַל עֲשֶׂה לְעוֹן . עַל עֲשֶׂה לְעוֹן .**
מִיָּד מִיָּד מִיָּד מִיָּד . מִיָּד מִיָּד מִיָּד מִיָּד .
וְעוֹן עַל עֲשֶׂה לְעוֹן . עַל עֲשֶׂה לְעוֹן .
מִיָּד מִיָּד אֲנִי . מִיָּד מִיָּד אֲנִי .
וְעוֹן עַל עֲשֶׂה לְעוֹן . עַל עֲשֶׂה לְעוֹן .
מִיָּד מִיָּד אֲנִי . מִיָּד מִיָּד אֲנִי .
 330   **וְעוֹן עַל עֲשֶׂה לְעוֹן . עַל עֲשֶׂה לְעוֹן .**
מִיָּד מִיָּד אֲנִי . מִיָּד מִיָּד אֲנִי .
וְעוֹן עַל עֲשֶׂה לְעוֹן . עַל עֲשֶׂה לְעוֹן .
מִיָּד מִיָּד אֲנִי . מִיָּד מִיָּד אֲנִי .
וְעוֹן עַל עֲשֶׂה לְעוֹן . עַל עֲשֶׂה לְעוֹן .
מִיָּד מִיָּד אֲנִי . מִיָּד מִיָּד אֲנִי .
 340   **וְעוֹן עַל עֲשֶׂה לְעוֹן . עַל עֲשֶׂה לְעוֹן .**
מִיָּד מִיָּד אֲנִי . מִיָּד מִיָּד אֲנִי .
וְעוֹן עַל עֲשֶׂה לְעוֹן . עַל עֲשֶׂה לְעוֹן .
מִיָּד מִיָּד אֲנִי . מִיָּד מִיָּד אֲנִי .
וְעוֹן עַל עֲשֶׂה לְעוֹן . עַל עֲשֶׂה לְעוֹן .
מִיָּד מִיָּד אֲנִי . מִיָּד מִיָּד אֲנִי .
 350   **וְעוֹן עַל עֲשֶׂה לְעוֹן . עַל עֲשֶׂה לְעוֹן .**
מִיָּד מִיָּד אֲנִי . מִיָּד מִיָּד אֲנִי .

Deus⁴ hunc sonum canticorum suorum emisit, illam nempe doxologiam, qua exsultant ordines innumerabiles Seraphim. „Sanctus, Sanctus Deus“ ter cecinit, trisagion illud, quo congregatio angelorum coelestium 320 gaudio semper novo perfunditur. „Sanctus, Sanctus“ proclamavit dulcis sonus lyrae ejus, laudationem illam, qua in regno coelorum angeli enutriuntur. „Sanctus, Sanctus Deus“ jubilavit vox citharae ejus, hac doxologia, qua sinus ecclesiae gloriosae sanctificatur. „Sanctus, Sanctus Deus“ cecinit lyra vocum ejus, ut 330 reprehenderet eos, qui veritatem gloriae divinae negant. „Sanctus, Sanctus Deus“ vox pulchra ejus exclamavit contra impios, qui Deum non glorificant, quemadmodum decet. Sanctum, Sanctum vox avis proclamavit Deum, qui sustulit peccata mundi nec eum in justitia sua delevit. 340 Sanctus, Sanctus Deus, cujus crux negatur ab hominibus, qui confitentur crucem hominis pro cruce illius pretiosa! Sanctus, Sanctus Deus, cujus passionem illi cum passione alterius commutant, gloriam crucifixionis ejus naturae humanae tribuentes! Sanctus, sanctus Deus, cujus sanctificatio ab hominibus ingratis omittitur, ipso 350 nihilominus longanimiter ferendo vocem negatorum, qui crucifixionem ejus blasphemant! Sanctus, sanctus Deus, cujus gratiam homines ingratis rejiciunt, auferunt, tribuuntque alteri, qui omnes salvare non potuit! Sanctus, sanctus Deus, cujus humiliationem ingrati agnoscere nolunt, itaque alium confitentur, quem magnificentum et per gratiam Deum factum esse blasphemant! 360 Sanctus, sanctus Deus, cujus salvationem ingrati agnoscere recusant, sed auferunt, aliique tribuunt,

qui et ipse salvatione indiget! Sanctus, sanctus Deus,
 cujus exinanitionem non agnoscentes ingrati hominem
 confitentur, quem sua perfectione Deum factum esse
 garriunt! Sanctus, sanctus Deus, cui ingrati, domi- 370
 nationem ejus non agnoscentes, hominem adjunxerunt,
 qui sicut Deus adoraretur! Sanctus, sanctus Deus,
 cujus incarnationem perfidi negaverunt, impie et audac-
 ter blasphemantes, eum inhabitasse tantum in homine!
 Sanctus, sanctus Deus, cujus nativitatem ingrati nega-
 verunt, dicentes illum, qui natus est, nihil fuisse praeter
 templum, in quo Divinitas habitaverit, sicut in alio
 quodam homine! Sanctus, sanctus Deus, cujus infan- 380
 tiam negaverunt ingrati, dicentes, illum sibi adjunxisse
 infantem, per quem voluntatem suam perficeret!
 Sanctus, sanctus Deus, cujus nativitatem et crucifixio-
 nem ingrati et scelesti negaverunt aliique praeter ipsum
 tribuerunt! Sanctus, sanctus Deus, qui passiones
 humanitatis pati dignatus est, quod illis ansam dedit, 390
 ut gratiam ei auferrent et alteri, qui suapte natura
 passioni obnoxius esset, tribuerent! Sanctus, sanctus
 Deus, qui per crucem suam passiones vicit, quem vero
 audaces fugisse calumniantur, ne ipsi passio subeunda
 esset! Sanctus, sanctus Deus, cujus victoriam ingrati
 negaverunt, abstulerunt, dederuntque alteri, qui suapte
 natura reus esset! Sanctus, sanctus Deus, qui unus 400
 est secundum suam personam, sed cujus naturas homi-
 nes dividerunt in alteram hominis et alteram Dei!
 Sanctus, sanctus Deus, qui sua erga nos dilectione
 motus homo factus est, cum tamen ipse sit Deus, idem-
 que etiam homo! Sanctus, sanctus Deus, qui Deus

et Dei Filius est, quemque perfidi ingrante creaturam 410
nominant, cum sit Filius Creatoris! Sanctus, sanctus
Deus, qui est mundi opifex et opificis filius, quem vero
gens operatorum iniquitatis operibus creatis annumerat!
Sanctus, sanctus Deus, qui essentialiter sanctus est,
quem vero impii in eundem cum ceteris sanctis ordinem
relegaverunt! Sanctus, sanctus Deus, quem stupendo 420
miraculo virgo peperit, quem vero Nestoriani scelesti
hominem esse calumniantur! Sanctus, sanctus Deus,
qui dominus gloriae est, quem vero Simoniani *) impii
gloria dignum factum esse scripserunt! Sanctus,
sanctus Deus, qui in cruce thesauros suos aperuit iisque 430
creaturas ditavit, cujus vero benignitatem perfidi ingrante
rejjiciunt! Sanctus, sanctus Deus, qui virtutes operatus
est in humiliatione sua, quemque stulti, humiliationis ejus
obliti, infirmum praedicaverunt! Sanctus, sanctus Deus,
qui per magnalia sua fidem meruit et per passionem cruci-
fixionis suae mundo victorias suas monstravit! Sanctus, 440
sanctus Deus, qui, cum in coelis occultus esset, se ipsum
visui manifestare voluit, cujusque splendorem miseri de-
turpare conantur! Sanctus, sanctus Deus, per quem
genus humanum sanctificatum est, in quem autem pec-
catores irruerunt, ut majestatem ejus contumeliis affi-
cerent! Sanctus, sanctus Deus, qui opprobria hominum 450
tulit, hoc nostro autem tempore insuper illud oppro-

---

*) Poeta Nestorianos nominat Simonianos seu discipulos Si-
monis Magi, quem etiam Simeon Betharsamensis tamquam primum
fontem haeresis hujus denotat. Sed et Theodosius II edicto sanc-
civit, ut Nestoriani Simonianorum nomine censerentur.

brium in se recepit, quod homines veritatem ejus negaverunt!

Talia canebat vox illius avis edoctae, et per trinam hanc doxologiam fidem honorabat; talem enim sonum cithara ejus sapienter proferebat. Ego autem surrexi plenus stupore ob potentiam, quae cantica illius extorquebat. Impleta est mens mea intelligentia, quam mihi dulcis ejus cantus praebebat, et mirabundus ab ea discessi, postquam auditu ejus gavisus sum. Animus meus apparatu ejus pastus et verbis ejus nutritus est; stupore plenus reliqui eam et accessi ad mensam canticorum ejus. Inebriatus sum potu, quem miscuerat mihi vox dulcis citharae ejus, et abii animo fervens ex hydria sapientiae illius. Impletus est animus meus potu dulci, quem mihi gratia per eam miscuerat. Discessi, postquam bibi, aliisque potum reliqui. Intraveram ad convivium congregationis ejus, quia valde sitiveram visum ejus; biberam de effluvio vocum ejus et abii in mentis excessu. Famelicus intraveram ad convivium ejus et saturatio jucunda mihi contigit in eo. Ibi enim triumphos egit veritas, contumeliis affecta est fraus. Vidi veritatem sedentem et tamquam reginam diademate coronatam, avemque illam ei cithara sua modulos gloriae succinentem. Vidi veritatem corona circumdatam, cui creatura irrationalis confessionem exhibuit, trisagion acclamans ei, qui in cruce suspensus est. Vidi fidem sicut sponsam laudibus coronatam et naturam sermonis expertem ei diserte canentem. Vidi ibi doxologiam cantibus avis profusam et glorificationem tamquam myrrham

- 500
 510
 520
 530
 540
- 500
 510
 520
 530
 540
- 500
 510
 520
 530
 540

respersam et confessionem suaviter fragrantem. Vidi 500
 ibi vocem fragrantem sicut calamum, crocum, cinna-
 momum, cum suis cantilenis sanctificationem, fortitudi-
 nem, crucifixionem effunderet. Vidi os irrationale
 sanctificationem et fortitudinem proferens, et intellexi,
 hunc esse nutum illius, qui aquam in vinum mutaverat.
 Exultavi et inebriatus sum in convivio ejus, quia nutus
 Jesu nos excitaverat, et in congregatione illa, quae ob 510
 cantica ejus diserta laetabatur. Vidi aviculam pru-
 denter voces glorificationis disponentem et in deliciis
 jueundatus sum, quia ab ea intelligentiam lucratus
 eram. Vidi Sanctum sanctificatum ab ore sermonis
 experte, et obstupui ob errorem hominum rationalium,
 qui eum sanctificare recusant. Reliqui animum meum 520
 apud turbam illius; delectatum ob carmina illius, et
 mente utrobique praesente profectus domum Altissimi
 intravi. Adoravi ibi Crucifixum, qui quotidie nova
 miracula facit; gratias ei egi ob gratiam et sapientes
 dispositiones ejus. Celebravi et laudavi Crucifixum
 ob nimium ejus zelum in salvando genere humano, 530
 quia illud omnibus modis ad glorificationem suam ad-
 ducere nititur. Glorificavi ibi misericordiam ejus,
 quae vere peccatorum miseretur et genus nostrum
 suaviter per baculos miraculorum dirigit. Gra-
 tias ei egi ob longanimitatem, qua ingratitude
 audaciae nostrae perfert, cum quotidie per magnalia
 sua genus nostrum edoceat. Laudavi ibi essentiam
 ejus, cujus sapientia infinita est; sacrae scripturae 540
 enim atque creaturae praedicant dominationem ejus,

- ?הענין ללמד משה . כל משהו ש ?המלכה .
 אדם כל כל מעשה . ומה אלוהים מעשה .
 כל מהוה חסד . ומה חסד מעשה .
 550 אדם כל כל מעשה . ומה אלוהים מעשה .
 כל מהוה חסד מעשה . ומה אלוהים מעשה .
 אדם כל כל חסד מעשה . ומה אלוהים מעשה .
 כל אלוהים מעשה . ומה אלוהים מעשה .
 אדם כל כל חסד מעשה . ומה אלוהים מעשה .
 כל אלוהים מעשה . ומה אלוהים מעשה .
 560 כל אלוהים מעשה . ומה אלוהים מעשה .
 אדם כל כל חסד מעשה . ומה אלוהים מעשה .
 כל אלוהים מעשה . ומה אלוהים מעשה .
 אדם כל כל חסד מעשה . ומה אלוהים מעשה .
 כל אלוהים מעשה . ומה אלוהים מעשה .
 570 אדם כל כל חסד מעשה . ומה אלוהים מעשה .
 כל אלוהים מעשה . ומה אלוהים מעשה .
 אדם כל כל חסד מעשה . ומה אלוהים מעשה .
 כל אלוהים מעשה . ומה אלוהים מעשה .
 580 אדם כל כל חסד מעשה . ומה אלוהים מעשה .
 כל אלוהים מעשה . ומה אלוהים מעשה .
 אדם כל כל חסד מעשה . ומה אלוהים מעשה .
 כל אלוהים מעשה . ומה אלוהים מעשה .
 590 אדם כל כל חסד מעשה . ומה אלוהים מעשה .
 כל אלוהים מעשה . ומה אלוהים מעשה .

quam nos rejecimus. Laudavi eum ob humiliationem
 ejus, per quam humiliatio nostra exaltata est, et ob
 divitem exinanitionem ejus, per quam paupertas nostra
 ditata est. Laudavi eum ob descensum ejus, per
 quem genus nostrum elevatum est, et ob conceptum
 et nativitatem ejus, per quam homines ad vitam rege- 550
 neravit. Laudavi eum ob fascias ejus, in quibus
 occultata est majestas ejus, et ob praesepe, in quo
 recubuit, ut nos per illud in thalamo suo collocaret.
 Laudavi eum ob educationem ejus, per quam educata
 est pueritia nostra, et ob lac, quod suxit os ejus, quia
 per illud sapientiam suam sugendam nobis praebuit. 560
 Laudavi eum, quia secundum beneplacitum suum tam-
 quam servus sub lege factus est, ut per gratiam suam
 omnes a servitute peccati liberaret. Laudavi eum,
 quia circumcisisus est, ut sua circumcissione crimina
 nostra circumcideret et veterem hominem nostrum
 abscideret, novo ei substituto. Laudavi eum ob sacrifi-
 cia ejus, quia in templum ascendit, ut offerret, et quam- 570
 quam verus sacerdos magnus erat, pro se ipso sacri-
 ficium obtulit. Laudavi illum divitissimum, qui venit,
 ut pauperes ditaret, et matrem pauperem, sed vere
 divitem sibi elegit. Laudavi portatorem universi,
 quem sinus et manus portaverunt, quique in misericor-
 dia sua venit, ut opus manuum suarum renovaret. 580
 Laudavi eum sicut Simeon senex et in ulnis animi
 mei gestavi illum, qui altitudinem et profundum por-
 tat, sed manibus hominum portatus est. Laudavi
 confortatorem omnium, qui prae Herode aufugit,
 quamquam nutus ejus daemones fugat et angelos in

בכסף אהא מלכא. ובלחמא אהא לחם.
איהו כס כ' איהו ב'ב. כמל שפרא מסמכא.
ומעלמיה איהו ז'ז. דלחמא סמכא.
איהו כס כ' איהו ז'ז. ולא איהו ולא ז'ז.
600 סמכא ז'ז. כמל מסמכא.
איהו כס כ' למלמ. כמל ולא מעלמכ.
דס איהו איהו איהו. וכמל ז'ז איהו איהו.
איהו כס ז'ז. כ' סמכא מלמ כמל.
לא סמכא כ' איהו. ז'ז איהו ז'ז איהו.
איהו כס כ' איהו. כ' סמכא איהו סמכא.
610 דס איהו איהו איהו. כמל ז'ז איהו.
איהו כס מלמ ז'ז. כמל ז'ז איהו סמכא.
דס איהו איהו איהו. ד'ז איהו איהו.
איהו כס כ' איהו. כ' סמכא ז'ז איהו.
620 דס איהו איהו איהו. כמל ז'ז איהו.
איהו כס מלמ איהו. כמל ז'ז איהו איהו.
דס איהו איהו איהו. ז'ז איהו איהו.
איהו כס כ' איהו. ד'ז איהו איהו איהו.
כ' איהו איהו איהו. ד'ז איהו איהו איהו.
630 איהו כס מלמ איהו. כ' איהו איהו איהו.
ד'ז איהו איהו איהו. כ' איהו איהו איהו.
איהו כס איהו איהו. כ' איהו איהו איהו.
ז'ז איהו איהו איהו. כ' איהו איהו איהו.

לעב Fortasse 608)

coelo timore afficit. Laudavi eum ideo, quia paren-
 tibus subditus erat, qui unico Patri omnes subdidit, 590
 ut ei trino modo gratias agamus. Laudavi eum ideo,
 quia inter scribas et sapientes sedebat, cum doctrina
 ejus uterque mundus intelligentia inundatus est.
 Laudavi eum ideo, quia absque tempore et initio est,
 et tamen per incarnationem suam annorum dierum- 600
 que seriem percurrit. Laudavi antiquum immutabilem
 ob juventutem suam; per eam enim juventutem recu-
 peravit genus nostrum, cujus generationes per pecca-
 tum inveteratae erant. Laudavi eum ideo, quia de-
 fatigari voluit ille, cujus virtus lassos roborat; ob
 amorem nostri defatigatus est, ut nos a sudore culpa-
 rum liberaret. Laudavi eum ideo, quia baptizatus
 est, quamquam suapte natura sanctus, ut inde homines 610
 regeneraret Deo filios mundos. Laudavi nutritorem
 omnium gratiosum ob jejunium ejus, quo satisfecit
 pro esu illo fructus, qui generationes nostras inter-
 fecit. Laudavi nullius rei indigentem, qui voluntarie
 famem passus est, ob escam, qua sanctum corpus suum
 manducandum praebet famelicis a satana vexatis. Lau- 620
 davi fontem omnium auxiliorum ob potum ejus, quo
 nobis sanguinem suum potandum praebet, ut sitientes
 de errore liberet. Laudavi eum ob alapas ejus, quibus
 honorem suum nobis donavit, et ob passiones vulnera-
 que ejus, quibus plagas nostras sanavit. Laudavi
 judicem omnium judicum ob condemnationem ejus, 630
 qua adversarium nostrum judicavit et principem hujus
 saeculi vicit. Laudavi justissimum, qui tamquam
 malus flagellatus est, ut amore suo homines a flagellis

adversarii liberaret. Laudavi justificatorem omnium, qui in misericordia sua crucem amplexus est et contumeliam malorum quasi malus sustinuit, ut nobis bona promissa tribueret. Laudavi eum ob mortem 640 ejus, per quam novam vitam distribuit ille, qui morti et vitae dominatur, ut per utramque auxilia nobis praebeat. Laudavi eum ob liberam voluntatem ejus, qua inter mortuos in haden descendit et omnes corruptioni subjectos e sinu ejus liberavit. Laudavi eum ob 650 resurrectionem ejus, per quam generationes nostrae resuscitatae et mors diabolusque, interfectores generis nostri, interfecti sunt. Laudavi eum ob ascensionem ejus, per quam in coelum ascendimus, ut ibi haeredes regni aeterni fiamus. Laudavi eum ob gloriosam ejus sessionem a dextris Patris, per quam exaltata est gloria nostra, postquam mors eam in corruptionem 660 dejecit. Laudavi eum ob omnia auxilia ejus, quae tantopere ab hominibus spernuntur, et ob bona et mirabilia ejus, quae a perfidis ingrante rejiciuntur. Laudavi eum ob humiliationem ejus, quae nobis exaltationem abundantem paravit, et ob exaltationem essentiae ejus, quae a procacibus negatur. Laudavi eum ob sapientiam ejus, qua nos capere studet, et ob 670 profunda consilia, quibus nos ex errore extrahere contendit. Laudavi eum ob robur ejus, quo mentes nostras roborat, et ob divitias fortitudinis ejus, quibus intelligentiam nostram fortificat. Laudavi eum ob miracula ejus, quae tam in natura, quam in scriptura sacra manifestavit, ut iis genus humanum erudiret, ne disciplinam ejus renueret. Ob omnia haec laudavi 680

- 690   סגלא חס סע לזבא .   סעעלעמען סעסר סא .
          סעזא נסאמ סעזאמ .   סעזא סעסר סא סא .
          סעמא נסא סעזאמ .   לעסעסא סעזא סעזא .
          סעזא נסאמ סעזאמ .   סעזא סעזא סעסמא .
          סעזא סעזא סעסמא .   סע סעמא סעזא .
          סעזא סעזא סעסמא .   סעזא סעזא סעזא .
 700   סאס סעזא סעזא סעזא .   סע סעסמא סעזא סעזא .
          סעזא נסאמ סעזאמ .   סעזא סעזא סעסמא .
          סעזא סעזא סעזא .   סעזא סעזא סעזא .
          סעזא סעזא סעזא .   סעזא סעזא סעזא .
          סעזא סעזא סעזא .   סעזא סעזא סעזא .
 710   סעזא סעזא סעזא .   סעזא סעזא סעזא .
          סעזא סעזא סעזא .   סעזא סעזא סעזא .
          סעזא סעזא סעזא .   סעזא סעזא סעזא .
          סעזא סעזא סעזא .   סעזא סעזא סעזא .
          סעזא סעזא סעזא .   סעזא סעזא סעזא .
 720   סעזא סעזא סעזא .   סעזא סעזא סעזא .
          סעזא סעזא סעזא .   סעזא סעזא סעזא .
          סעזא סעזא סעזא .   סעזא סעזא סעזא .
          סעזא סעזא סעזא .   סעזא סעזא סעזא .
          סעזא סעזא סעזא .   סעזא סעזא סעזא .
 730   סעזא סעזא סעזא .   סעזא סעזא סעזא .
          סעזא סעזא סעזא .   סעזא סעזא סעזא .
          סעזא סעזא סעזא .   סעזא סעזא סעזא .
          סעזא סעזא סעזא .   סעזא סעזא סעזא .

באחינו

eum, qui omnia sua sapientia circumdat; nam vox avis me impulerat, ut ardentius majestatem ejus laudarem.

Inebriatus enim erat animus ob stupendam doxologiam, quam invenerat; recubuit itaque in laudatione et in deliciis ejus laetatus est. In urbe, quam recenter inveni, rem novam laetabundus vidi, os scilicet quod 690 novo modo gloriam Filio canebat. In urbe, quam modo adii, novum convivium percepi; audivi enim e voce inaudita confirmationem veritatis. Recens haec vox auditui confirmationem veritatis mandavit, et ego de potu ejus bibi, tamquam infans de ubere matris. 700 In urbe, quam modo ingressus eram, veritas undas suas in me emisit, ideoque adii ecclesiam, quam Simon aedificaverat, ibique veritatem laudavi. Ob stuporem igitur hujus visionis commotus est in me animus, ut inde magis Deum laudarem, quia ipsa avis eum glorificaverat. Amplius efferbuit in me zelus fidem prae- 710 dicandi, quia avis quoque eam proclamaverat dulci voce canticorum suorum. Amplius mens me impulit, ut confidenter vocem meam extollerem, postquam vocem avis verba veritatis proferentem audivi. Amplius censei me ad gloriam Crucifixi praedicandum obligari, quia audiveram, avem Crucifixum tamquam Deum glorificare. Amplius contendebam doxologiam 720 proferre in Sanctum, per quem omnes sanctificantur, quia avis crucifixioni ejus trisagion acclamaverat. Amplius praedicare studui vitam salutiferam Immortalis, qui mortem crucis perpessus est, quia ipsa avis eam praedicaverat. Amplius animo volvi, ut glorifi- 730

740   740
 750   750
 760   760
 770   770
 780   780

740   740
 750   750
 760   760
 770   770
 780   780

carem illum Fortem et Immortalem, qui in infirmitate vicit, quia vel avis eum laudaverat. Amplius accurri, ut gratiam et misericordiam ab essentia ejus absoluta peterem, quia vel volatile per sonum melodiarum suarum misericordiam ab eo peterat. Admiratione igitur commotus sum ob vocem avis, quae glorificationem cum veritate in coronam conjunxit eamque cruci Dei tribuit. Conjunxit carmina tamquam uniones cum auro puro veritatis, et obtulit diadema Domino, qui pro omnibus crucem portavit. Plexuit gemmas carminum cum beryllis veritatum donoque dedit Crucifixo, cui etiam creaturae irrationales gloriam acclamant. Conflavit carchedonios veritatis cum sardonycibus fidei et per cantilenas porrexit pulchrum diadema Crucifixo. Conflavit glorificationem cum confessione hymnis sapientibus et obtulit eos Crucifixo, qui dominus gloriae est. Nexuit diadema laudationum cum pulchris unionibus doxologiae et obtulit eas sanctificatori omnium, qui se ipsum pro nobis sacrificavit.

Talibus igitur me amplius excitavit stimulus justitiae, ut extollerem vocem veritatis et impios redarguerem. Argumentum sane non contemnendum hoc intelligentibus esse debet, si ad illud animum advertunt, quod avis vocibus doxologiae fidem praedicabat. Miraculum hoc non parvum evenit, ut procaces redarguerentur, et veritas, quam os illud protulit, disputationem longe fugaret. Vox, quam cithara avis protulit, certe ad nostram eruditionem missa est, nec refert, utrum avis ab homine edocta sit, an e nutu divino cecinerit. Si enim edocta est, Deus facultatem dis-

بعضها لا احد زلف. صوصا وكم عدصا.

ار صوا مكا. موصف خر مكا.

خف لا سوز فوسا. وداقنا جب نه سوزا.

790

خسف س هب زوصا. اف زب اما قكلا.

خوكا وكلا موزو. سسنا صلعا سسنا.

خوكا وشعوا مكا. كصف سنا سوكا.

وصسلا وصصوزا. صلعا سار ومكا.

كس كس سوكا. سرف صسا كسوزا.

800

صه فكب قرف سوسا. ومكا مكا.

مصف صصسا صوكا. مكا ص صص صوكا.

صه مكا مكا. وناكو نكا وداقنا.

فكب سوسا لاسونا. اف سوسا كسوكا.

صه مكا مكا. صوكا صوصوسا.

810

فكا سوسا مكا. مكا مكا صه.

صه مكا مكا. صصسا صصصصصصصص.

خسر سوسا مكا. مكا مكا مكا.

صه مكا مكا. صسا مكا مكا.

مكا كس اسر وكصوا. مكا مكا مكا.

820

صه مكا مكا مكا. مكا مكا مكا.

صسا مكا مكا. صصصصصصصص مكا.

صه مكا مكا صلعا. مكا مكا مكا.

ار صوا مكا. مكا مكا مكا.

فوسا ولا قسوا. اص مكا مكا.

830

ار صوا مكا. مكا مكا مكا.

cendi ei tribuit; si autem donum est divini nutus, aperta jam cernitur virtus gratiae ejus. Si homo 780
avem edocuit, haec saltem docilitas a Deo data est, ut verba tam longa cohaerenter ad modulum glorificationis efferre posset. Si enim homo rationalis summa tantum difficultate doctrinam sibi acquirit, cur non miramur avem, cujus cantus sententias continent? Institutio etiam apud homines rationales res est valde difficilis, multumque laborandum est, donec disciplina 790
recepta et sapientia animae indita est. Quid quod doctor saepe effervescere solet, furorem et minas prae se fert, ut per timorem et tremorem scientias animae imprimat. Paedagogus discipulum cogit, baculum ad castigationem elevat, ut hoc modo sensus mentis ad suscipiendam doctrinam adaperiat. Iratus maxillas 800
ejus percutit et evellit crines ejus, ut hoc modo animo perterritus concentum sententiarum proferat. Extendit dorsum ejus super columnam et subjicit latera ejus flagellis, ut hoc modo nexum earum sapienter distinguere discat. Implet corpus ejus maculis caeruleis 810
et cicatrices ei infligit, ut hoc modo emollitus sententias suis significationibus dispositas intelligat. Apprehendit collum ejus et attrahit eum, aures quoque pueri vellicat, ut hoc modo emollitus discernat capita ordinesque scientiae. Inducit eum tamquam in catinum et fundit eum per disciplinam; hoc tantum modo characterem scientiae animo ejus imprimere confidit. Defaecat eum per dolores et verbera, purgat eum per increpationes; tum demum discipulus effigiem scientiae et intelligentiae in animum suum assumit. Si ergo homo 820

תפילא מלכי מלכא . זיב שבינא זיב מלכא .
 עבא עב לדיז עב עב . זיבא זיבא זיבא .
 זיבא זיבא זיבא . זיבא זיבא זיבא .
 זיבא זיבא זיבא . זיבא זיבא זיבא .
 840 זיבא זיבא זיבא . זיבא זיבא זיבא .
 זיבא זיבא זיבא . זיבא זיבא זיבא .
 זיבא זיבא זיבא . זיבא זיבא זיבא .
 זיבא זיבא זיבא . זיבא זיבא זיבא .
 850 זיבא זיבא זיבא . זיבא זיבא זיבא .
 זיבא זיבא זיבא . זיבא זיבא זיבא .
 זיבא זיבא זיבא . זיבא זיבא זיבא .
 זיבא זיבא זיבא . זיבא זיבא זיבא .
 860 זיבא זיבא זיבא . זיבא זיבא זיבא .
 זיבא זיבא זיבא . זיבא זיבא זיבא .
 זיבא זיבא זיבא . זיבא זיבא זיבא .
 זיבא זיבא זיבא . זיבא זיבא זיבא .
 870 זיבא זיבא זיבא . זיבא זיבא זיבא .
 זיבא זיבא זיבא . זיבא זיבא זיבא .
 זיבא זיבא זיבא . זיבא זיבא זיבא .
 זיבא זיבא זיבא . זיבא זיבא זיבא .

ita praeparandus est ad doctrinam, quomodo avis sine verberibus discere potuit sententiarum nexus? Et si homo rationalis, scientia et discretione praeditus, tales difficultates in literis et scientiis acquirendis experiri solet, cur non avem hanc stupendam admiremur, quae sine castigatione et verberibus verborum compositiones protulit? Itaque locutionem hujus avis ad gubernationem divinam retuli, cum sine illa impossibile fuisset avi tales canere sententias. Ex quacunque enim parte res perspicitur, apparet, eam a divino nutu adductam esse, qui ad redargutionem venit; ita animus meus intellexerat. Exstant quidem aves, quae ex institutione humana aliquid loqui didicerunt. Hae tamen exclamationes solummodo proferre valent, eodem prorsus modo, quo venditores escarum et aquae in plateis se annuntiare solent. Nihil efferunt praeter verba brevissima, quorum pronuntiatio facilis est, sicut ipsa docet experientia a majoribus tradita. Nunquam autem avis locuta est, sicut haec avis; nec ipse tale quid unquam audiui nec ab alio quopiam fando accepi. Nova est haec vox, quae ex ave audita est; nam ipsum tempus nostrum confirmat illam ad demonstrationem impietatis suae. Nova est haec laudatio, quam protulit; venit enim, ut homines reprehendat, qui rectam confessionem non tenent. Novus est cantus, qui modo auditus est, fidem loquens, quo negatores fidei Crucifixi redarguantur. Nova est haec cithara, quae melodiis suis doxologias evocat et coronam ex iis nexam crucifixioni porrigit. Novus est hic auditus, quod avis trisagion clamat et veritatem fidei hymno ecclesiae

930   930
 940   940
 950   950
 960   960
 970   970

930   930
 940   940
 950   950
 960   960
 970   970

externe et interne gloria crucis signata est! Quando
 alas expandit, imaginem pulchram crucis pingit; quando 930
 vero os aperit, fidem et veritatem ejus proclamat.
 Nullo modo principes timet, ideoque vocem veri-
 tatis silentio premit; nec personam potentis respicit,
 ut secundum ejus voluntatem loquatur. Imperium
 eam non terret, majestas eam non timidam reddit, sed
 lingua ejus confessionem ita reddit, prout mens ejus 940
 eam accepit. Non perturbat eam multitudo, ut doc-
 trinam sileat; sed quantalibet turba eam circumdet,
 eo magis canit lingua ejus. Non mutabilis est secun-
 dum morem hominum, ut permutet vocem confessionis
 suae et unicuique secundum ipsius placitum mendaciter
 accinat. Si potens quidam advenit, qui dissentit a
 confessione verborum ejus, non silet nec vocem suam 950
 mutat ob respectum personae illius. Unicam confes-
 sionem retinet in mente, quam creator ei dedit, et cum
 fiducia glorificationem et voces sanctificationis illi canit.
 Si aurum coram ea cumulaveris, non mutabit confes-
 sionem suam; nihili enim aestimat aurum prae doctrina,
 quam tenet. Si argentum ei coacervaveris, aspiciet 960
 illud tamquam lutum; nec efficere poteris, ut cithara
 ejus confessionem sileat. Si ei gemmas et beryllos
 tamquam escam projeceris, non persuadebis ei, ut a
 glorificatione Crucifixi desistat. Si ei smaragdos et
 uniones pro seminibus, quibus vescitur, dederis, nun- 970
 quam induces eam, ut sanctificationem, quam ore pro-
 fert, sileat. Si gladium acutum evaginaveris et mini-
 tans contra eam vibraveris, non terrebis eam, ut sileat
 glorificationem, quae eam urget. Si arcum contra

- 980   לא מרשדא דנש ברעלניש.   עך לעפעסא דררזא עש.
             אן לעלא מעא לעפעלניש   לא דסלא דלעב עאעטר.
             סחא לעדנען דאמען.   לא עאל על מילדניש.
             אן לערשען דנש דעלען.   לעסא מרשען עעניא.
             לא מעפע ארא דנש ברעלניש.   מר מעלא עך לעפעסעניש.
             אן לערשען דנש לעפעלניש.   עפעסען לעלא לעלען.
             לא מעלא על לעדנען.   דלעב לעלען לעלען.
 990   עעלעניש, עעלען אן לערשען.   לא מרשען עו עא לעשו.
             ערשען דעלען.   לא מעלא דנש לעלען.
             לא עאעלען דנש לעפעלען.   עלא עעלא עך עעלען.
             דערשען עש עאמען.   אפ אלא דערשען עש.
             עעלא דעלען אן לעשען.   עעלא עעלא דעשען, עעניא.
 1000   לא מעלא עעלען דעלען.   עעלא עעלא דעלען.
             עעלא עען דעלען עעניא.   עעלא עעלא דעלען.
             עעלען אן עש דנש דנש.   לא מעלא עעלען.
             עך עעלען עעלען.   אעלען עעלא דעלען.
             עעלען עעניא עעלעלען.   עעלען עש מרשעלען.
 1010   עעניא דערשען עעלעלען.   עעלען עעלען לעלען.
             עאעלען עש אעלען.   עלא עעלא על לעדנען.
             ערשען עעלען עעלען.   עעלען עעלען לעלען.
             עעלא דעלען אעלען.   דעלען עש עעלען עעלען.
             עעלען עלא עעלען.   דעלען עעלען על אעלען.
 1020   עעלא דעלען עעלען.   דעלען עעלען אעלען.
             עך עש עעלען עעלען.   עך עש עעלען עעלען.

eam tetenderis, non timebit nec tibi placitura confessionem Crucifixi voce canticorum suorum praedicare desinet. Si minatus eris, te igne faciem ejus pulchram 980 crematurum esse, non persuadebis ei, ut vel per unicam diem glorificationem suam omittat. Si hastâ in eam irrueris et verbis furiosis contra eam declamaveris, non reticebit confessionem, cujus prolationem os ejus didicit. Si omnes cruciatus ei minatus eris, nesciet, 990 quid tibi velis, nec lingua ejus silentio obruet intelligentiam, quam mens ejus accepit. Minae eam non terrent, terrores eam non vincunt, quominus coronam nectat Crucifixo, sicut homines, quos redemit. Si sententias aureas effingas pro iis, quibus assueta est, non induces eam, ut mutet sententiam perfectam doc- 1000 trinae suae. Assueta est enim sententiis crucis et recitat versus scripturae; etiamsi a rege audiatur, non erubescit doctrinam suam. Ex veteri novoque testamento coacervavit sibi sententiam doctrinae suae, et universam veritatem integram sancte in ea comprehendit. Veritatem ecclesiae integram mire profert ore suo et conservat 1010 eam sancte, nec reficet confessionem ejus. Verba „Sanctus, sanctus Deus“ locuta est lingua ejus, imitans sententiam ab Isaja descriptam, qua Seraphim Deum sanctum praedictarunt. Verba „Fortis et Immortalis, qui pro nobis crucifixus et occisus es“ scripta sunt in Evangelio, cum apostoli apparitionem ejus 1020 annuntiarent. Venite, erubescimini, homines rationales, ob avem hanc disertam, et veritatem crucifixionis aperte proclamate! Ne confundamini ob hoc tempus nostrum nec terreamini ob regnum; praeterit enim

tempus et regnum, sed Deus crucifixus manet in aeternum. Nolite timere potentes, ne forte iudicium potens accipiatis a potentissimo illo, qui potentes et debiles 1030 iudicat! Ne alliciamini donis, ut donum vitae relinquatis; ne corrumpamini honore, ut passionem Jesu rejiciatis! Pro nihilo habete divitias prae divitiis crucifixionis, flocci aestimate possessiones prae possessione veritatis! Nolite permutare perfectam margaritam 1040 fidei pro unionibus et beryllis et gemmis pretiosis! Nolite commutare argentum vel aurum pro veritate fidei; si enim universum mundum lucremini, deficit hoc lucrum prae divitiis vestris. Nolite commutare gradus glorificationis pro gradibus honoris, qui tamquam vapor praetereunt, nec relinquere regem regum 1050 ob regnum, quod tamquam umbra evanescit! Ne blanditiis quietis seducamini, ut divitias persecutionum declinetis; diligite passiones crucifixi prae deliciis abnegationis! Nec ob parvum nec ob magnum pretium manum vestram a veritate retrahatis, ne forte Deus manum suam a vobis retrahat, vosque in foveam ignis dejiciat! Noli, fili mi, relinquere veritatem, nec parvo 1060 nec magno praemio permotus, ne eripiatur e manibus tuis gemma vivifica regni coelestis! Ne claudas oculos mentis tuae in custodienda fide; haec enim, sicut virginitas, in uno temporis momento auferri potest. Ne sis amicus ei, qui in negotio veritatis a te divisus est, 1070 ne forte et tu divideris a salute, quae te redemit! Ne foveas concordiam et consuetudinem cum eo, qui veritatem pervertit, ne forte tu quoque discas vias ejus et in semita iniquitatis ambules! Ne conjungas ani-

- 1080   *בַּחֲמֵשׁ אִם אֵל זָכָר . חַל סָתָּהּ בְּנִסְמָהּ .*
וְלֹא לְחֵצֵי מִסְכָּהּ . חֶזֶר עַל בְּחִמְצָהּ .
וְלֹא לְכַף עַל אִסְמָהּ . מִמְּכָלָהּ בְּחֵלֶה לְזִנְיָהּ .
וְלֹא לְסִלְבֵּי נִחְמָהּ . חֶזֶר עַל בְּשִׁמְלָהּ וְחֵמְלָהּ .
וְלֹא לְמִסְכָּהּ אִסְמָהּ . עַל סָתָּהּ בְּמִסְכָּהּ .
וְלֹא לְעֵדָהּ לְחֵמְלָהּ . בְּחֵמְלָהּ חַל אִסְמָהּ .
וְלֹא לְעֵרְבֵי עַל אִסְמָהּ . מִלָּא אֵל בְּחֵמְצָהּ מִמְּכָלָהּ .
וְלֹא לְזִנְיָהּ עַל אִסְמָהּ . דְּאִתָּהּ בְּחֵצֵי חַל מִמְּכָלָהּ .
בְּחֵמְלָהּ בְּחֵמְלָהּ . לְזִנְיָהּ אִסְמָהּ .
 1090   *וְלֹא מִכְּלָהּ לְזִנְיָהּ מִמְּכָלָהּ . בְּחֵמְלָהּ לְחֵמְלָהּ מִמְּכָלָהּ .*
מִכְּלָהּ בְּחֵמְלָהּ . לְזִנְיָהּ אִסְמָהּ חֵלְקָהּ .
לְאִתָּהּ בְּחֵמְלָהּ לְזִנְיָהּ . וְלֹא לְזִנְיָהּ מִמְּכָלָהּ .
מִכְּלָהּ לְזִנְיָהּ . וְלֹא לְזִנְיָהּ מִמְּכָלָהּ .
וְלֹא מִמְּכָלָהּ אִם לְזִנְיָהּ . לְזִנְיָהּ אִתָּהּ חֵלְקָהּ .
 1100   *וְלֹא מִמְּכָלָהּ לְזִנְיָהּ . מִכְּלָהּ אֵל מִמְּכָלָהּ .*
אִם לְזִנְיָהּ חֵלְקָהּ . מִכְּלָהּ אֵל מִמְּכָלָהּ .
מִכְּלָהּ אֵל מִמְּכָלָהּ . לְזִנְיָהּ מִמְּכָלָהּ לְזִנְיָהּ .
חַל בְּחֵמְלָהּ מִכְּלָהּ . חֵמְלָהּ לְזִנְיָהּ מִמְּכָלָהּ .
מִכְּלָהּ אֵל מִמְּכָלָהּ . מִכְּלָהּ אֵל מִמְּכָלָהּ .
 1110   *מִכְּלָהּ אֵל מִמְּכָלָהּ . חֵמְלָהּ לְזִנְיָהּ מִמְּכָלָהּ .*
מִכְּלָהּ אֵל מִמְּכָלָהּ . חֵמְלָהּ לְזִנְיָהּ מִמְּכָלָהּ .
מִכְּלָהּ אֵל מִמְּכָלָהּ . חֵמְלָהּ לְזִנְיָהּ מִמְּכָלָהּ .
מִכְּלָהּ אֵל מִמְּכָלָהּ . חֵמְלָהּ לְזִנְיָהּ מִמְּכָלָהּ .
מִכְּלָהּ אֵל מִמְּכָלָהּ . חֵמְלָהּ לְזִנְיָהּ מִמְּכָלָהּ .

1111) Fortasse לְזִנְיָהּ .

mum tuum cum eo, cujus animus perversus est, ne forte pervertantur viae tuae per funes perversitatum ejus! Noli inclinari ad animum, qui de Deo dubitat, 1080 ne forte dejiciaris a Deo, et nemo sit, qui erigat ruinam tuam! Noli concupiscere vias ejus, qui in veritatem praevaricatur; nam viae ejus diriguntur et perducunt in foveam ignis. Nunquam ambules in semita ejus, quia via ejus in haden deducit et gressus ejus rectâ 1090 in mansiones tenebrarum perducunt! Noli diligere impurum, ne et ipse foederis, nec adhaerere impio, ne malitiam suam tibi inserat! Nec ob parvum nec magnum praemium aurem praebe dubitanti; si enim ei morem gesseris, negator eris illi similis. Si diligis 1100 conversationem ejus, particeps eris sortis ejus, et si voluntatem ejus perficis, ad cruciatum ejus traheris. Qui enim occisorem adjuvat, cruciatum una cum eo accipit, et qui adulterum occultat, ad opus ejus concurrat. Qui cum fure comedit, cum eo poenas luit, 1110 et qui rem raptam apud se servat, cum raptore damnatum solvit. Qui praedones occultat, cum iis mercatores depraedatur, et qui occisores suscipit, cum iis homicidia perpetrat. In omni opere malo, ad quod perficiendum manum dederis, erit tibi participatio, et sortem habebis in omni malitia, quae per te praeparata est.

1120

Itaque, si veritatem amas, recede a malis et noli iis auxilium praestare, si tuam utilitatem quaeris! Si fidem diligis, noli dubitationem diligere; non enim simul lucem et tenebras retinere potes. Si Deum 1130 amas, rejice partem satanae et si mendacium odio

- صفا صبغها بزمعها ابرا. فظها انه حره خنصره.
 1120 صفا زومها بظننها صو: ظفها انه صظنها.
 اذسف لعمره صظها. ان كمنها فظها انه.
 هلا لظها كظها خظها. ان كظنها خظها انه.
 ان فظها صظنها انه. لا فظها كظنها.
 ولا ظها بظها ابو صو. لظها خظها صظها.
 1130 ان فظها انه لظها. اهلا كظها بظها.
 هان فظها بظها انه. صظها اجظها كظها.
 ان فظها لظها ابو. صظها صظها ابو صظها.
 كظها بظها. هظها هظها ابو هظها.
 لا ظها بظها بظها. لظها اظها هظها.
 1140 ان صظها ظها انه. لظها صظها فظها انه.
 لا ظها بظها لظها. هظها خظها كظها.
 ولا فظها صظها. صظها صظها هظها.
 لا صظها صظها هظها. خظها لظها بظها.
 ولا خظها بظها صظها. لا صظها صظها.
 1150 لا لظها بظها هظها انه. صظها صظها بظها انه.
 صظها اجظها كظها. ان ابو صظها هظها.
 لا لظها صظها هظها. هظها صظها هظها.
 هلا لظها خظها صظها. كظها صظها.
 لا لظها بظها هظها. بظها بظها هظها.
 1160 صظها صظها انه. صظها بظها بظها.
 لا لظها بظها هظها. صظها ابو هظها.
 ولا لظها صظها بظها. صظها ابو هظها.

habes, aperte proclama veritatem! Si destructor fraudis es, veritatem exclama sicut tubâ, partemque mendacii destrue et projice tamquam verax! Non potes esse architecta et aedificator in utraque parte; si enim alteram partem aedificas, alteram necessario destruis. 1140
 Non potes fraudem una cum veritate aedificare; non enim idem fons aquam dulcem et amaram scaturire facit. Non manent tenebrae exosae una cum radiis lucis; nisi enim antea splendor solis occidit, tenebrae dominari non possunt. Noli te fingere unum ex veracibus, cum tamen totus de mendacibus sis; aperte 1150
 veritatem praedica, si de veracibus es! Noli ambagibus artificiosis involvere veritatem puram et simplicem, noli includere iniquitatem in veritate nec rectam fidem in mendacio! Noli duplicem monstrare faciem, ut semper cum parte vincenti convenias, quamquam omnino per fraudes artificiosas mendax es! Noli ad 1160
 Deum appropinquare versutiis, sicut satanas; nihil enim valent coram Deo omnes versutiae, quemadmodum scriptum est. Ne erres circa fidem, cujus visus in Deum defixus est; versutiae tuae non praevalent contra eam, quemadmodum nec Giezi versutiis suis praevaluit. Ne abscondas semitam scientiae tuae ab illo, qui videt abscondita, sed aperi coram Domino 1170
 vias tuas, ut ipse stabiliat eas! Ne commutes veritatem cum auro, nec vendas fidem tuam, ne haereditate accipias funem Iscarioth occisoris! Noli errare circa veritatem, ne lepram Giezi accipias, nec transgredi anathema fidei rectae, ne acervus Achan te operiat! 1180
 Ne erres sicut Ananias, ne forte contumelia afficiaris

- 1170   לא לזנא חסמללזא.   זלחא סרזס סלסא.
 זלא חזרז קס ילחז.   זלא בזרז קסא סרללסא.
 לא לזנא חסא סרללז.   זכ סז סרז סרללזא.
 קכ סרז סרללזא סרללז.   ססס סרללז סרלללז.
 לא לזלכ סרללז סרללז.   סלא זרז סרלללז.
 זלא זרז סרלללז.   זסרללז סרללז.
 לא לזנא סס סרללז.   זלא זרז קרז סרללז.
 1180   סרללז סרללז לא לזכז.   זלא לזנא סרללז זכז.
 לא לזנא סרללז.   זלא לזללז סרללז זכז.
 סלא לזנא לזל סרללז.   זלא לזללז לזכז סרללז.
 לא לזכז סרללז קכ.   זכ סרלללז זכז.
 זלא לזכז סרללז זכ סרללז.   זכ סרללז זכ סרללז.
 1190   זכז סרללז סרללז סרללז.   זכז סרללז סרללז סרללז.
 לא לזכז סרללז סרללז.   זכז סרללז סרללז סרללז.
 סרללז סרללז סרללז.   זכז סרללז סרללז סרללז.
 סרללז סרללז סרללז.   זכז סרללז סרללז סרללז.
 1200   סרללז סרללז סרללז.   זכז סרללז סרללז סרללז.
 זכז סרללז סרללז סרללז.   זכז סרללז סרללז סרללז.
 סלא לזכז סרללז.   זכז סרללז סרללז סרללז.
 ארז סרללז סרללז.   זכז סרללז סרללז סרללז.
 סלא לזכז סרללז.   זכז סרללז סרללז סרללז.
 1210   זכז סרללז סרללז.   זכז סרללז סרללז סרללז.
 סלא לזכז סרללז סרללז.   זכז סרללז סרללז סרללז.

coram ecclesia, nec fraudem in te occultes, ne forte oculo solis patefiat! Noli duabus partibus serviens ad fidem crucifixi accedere, ne extirperis de vita, sicut populus Hebraeorum de hereditate sua! 1190

Fili, dilige veritatem et regna per eam, pone eam super caput tuum sicut coronam, nec abscondas gemmas ejus pretiosas ab oculis et ab auditu! Porta eam in labiis tuis, ut torquem suam collo tuo injiciat, et amplexare eam suaviter, ut te in curru suo collocet! Pone signaculum ejus in corde tuo et monetam ejus in lingua tua; contemne omnes afflictiones nec unquam sileas laudes ejus! Praepara te ad incarcerationem 1200 et praebe faciem tuam tormentis, nec tamen sileat vox citharae tuae confessionem crucifixi! Arma te contra gladium vivifico verbo Dei, nec unquam cesses a pugna pro parte fidei! Usque ad mortem dimica pro victoria veritatis, nec unquam angustiis pressus aufugas de 1210 comitatu fidei! Induere fortitudinem, sicut heros, in obsequio fidei, et conculca bellatores coram ea, si discipulus es crucifixi! Induere caritatem tamquam armaturam et impone tibi galeam salutis; pugna constanter nec unquam prodas fidem tuam! Manu pre- 1220 hende gladium spiritus et unicus aggredere turbam a veritate divisam; sume hastam acutam crucis, quae acies idololatriae in genua procumbere fecit! Impone sagittas electas salutis super arcum orationum, et emitte eas in partem erroris, ut servi ejus coram eo decidant! Calceare praedicatione evangelii et conculca aculeos partis sinistrae, satanamque cum exercitibus 1230 ejus humilia in nomine Crucifixi! Omnia arma Dei

- 1220

1220 1230 1240 1250	1220 1230 1240 1250
------------------------------	------------------------------
- 1220

1220 1230 1240 1250	1220 1230 1240 1250
------------------------------	------------------------------

induere tamquam verax, tum coronam accipies per
 veritatem, quando pugnaveris contra fraudem. Quia
 per crucem vita tua redempta est, Deo crucem
 debes; ideo aperte praedica veritatem ejus, donec
 hoc debitum tuum persolveris! Quia sacrificium 1240
 corporis ejus manducas, debes ei sacrificium corpo-
 ris tui; ideo fiducialiter proclama veritatem ejus,
 donec debitum ei reddideris! Quia sanguinem de
 latere ejus bibis, sanguinem tui ipsius ei debes; ideo
 loquere pro fide, donec hasta perfossus eris! Quia per
 infixionem clavorum ejus liberatus es a vinculis idolo-
 latriae, ideo clavos debes Crucifixo, quibus te ab errore 1250
 liberavit. Quia felle et aceto redemptus es, ad resti-
 tutionem pro iis teneris; bibe igitur passiones pro felle,
 nec tamen cesset vox tua a veritate praedicanda!
 Emptus es sanguine pretioso Dei, qui pro te passus
 est; nimis vilis est sanguis tuus prae sanguine illius,
 ita ut commensurari seu comparari nequeat. Redemp- 1260
 tus es pretio mortis ejus inaestimabili; ideo aperte
 praedica salvationem tuam, etiamsi ipse occidaris!
 Infige manus mentis tuae in fidem Crucifixi, nec averte
 illas ab ea usque ad abscisionem membrorum tuorum!
 Adhaere ei et ambula in viis ejus, et liga virtutem
 ejus super dorsum tuum: virtutem vero umbrae mortis 1270
 nec timeas nec perambules!

Habes etiam collegas validos in obsequio fidei, a quibus exempla sapientiae desumere teque iis ad pugnam roborare potes. Meditare triumphos eorum et propone tibi in exemplum mores eorum, pugna proelia et coronare coronis eorum! Fide, qua sacrificium 1280 suum obtulit, mortuus est Abel; ita tu quoque morere praedicans eam, et sanguis tuus clamabit sicut sanguis illius. Fide translatus est Enoch, quia coronatus est pulchritudine ejus; ita tu quoque induere decorem ejus et coronam mere, ut hinc migres ad regnum coelorum! Fide salvatus est Noe quectus in genera- 1290 tione perversa; ita tu quoque excelle in veritate ejus, ut diluvium irae divinae evites! Fide fabricavit arcam, in qua servatus est; ita tu quoque praedica fidem, quae te protegat tamquam arca! Fide reliquit Abram cognationem, tribum, propinquos; ita tu quoque relinque fratres et cognatos, adhaere fidei et 1300 migra in exilium! Fide Abraham promissionem accipere meruit; ita tu quoque dilige fidem, ut fias heres regni coelestis! Fide obtulit Abraham unigenitum suum; ita tu quoque adhaere fidei et te ipsum offer

- אסר אל סמללזא. סמללזו סו כל אפתו.
 1310 סמללזא אלכס. סכל סכס סמלל סמלס.
 אלכס אל סמללזו. סמללזו סמללזא סמל.
 סמללזא סמללזו סמללזו. סמללזו סמללזו סמללזו.
 לכס אל סמללזו סמללזו. סמללזו סמללזו סמללזו.
 סמללזא סמללזו סמללזו. סמללזו סמללזו סמללזו.
 1320 סמללזו אל סמללזו סמללזו. סמללזו סמללזו סמללזו.
 סמללזא אלכס. סמללזו סמללזו סמללזו.
 אלכס אל סמללזו. סמללזו סמללזו סמללזו.
 סמללזא סמללזו סמללזו. סמללזו סמללזו סמללזו.
 סמללזו אל סמללזו סמללזו. סמללזו סמללזו סמללזו.
 1330 סמללזא סמללזו סמללזו. סמללזו סמללזו סמללזו.
 סמללזא סמללזו סמללזו. סמללזו סמללזו סמללזו.
 סמללזא סמללזו סמללזו. סמללזו סמללזו סמללזו.
 סמללזא סמללזו סמללזו. סמללזו סמללזו סמללזו.
 סמללזא סמללזו סמללזו. סמללזו סמללזו סמללזו.
 סמללזא סמללזו סמללזו. סמללזו סמללזו סמללזו.
 1340 סמללזא סמללזו סמללזו. סמללזו סמללזו סמללזו.
 סמללזא סמללזו סמללזו. סמללזו סמללזו סמללזו.
 סמללזא סמללזו סמללזו. סמללזו סמללזו סמללזו.
 סמללזא סמללזו סמללזו. סמללזו סמללזו סמללזו.
 סמללזא סמללזו סמללזו. סמללזו סמללזו סמללזו.
 סמללזא סמללזו סמללזו. סמללזו סמללזו סמללזו.
 1350 סמללזא סמללזו סמללזו. סמללזו סמללזו סמללזו.

pro ea! Fide invaluit, ut cultrum suum elevaret contra proprium filium; ita tu quoque invalesce in veritate 1310
ejus et gladium fortiter sperne! Fide Isaac Deo placuit tamquam sacrificium vivum et coronatus est; ita tu quoque induere pulchritudinem ejus, tamquam sacrificium, quod vivit Deo in veritate sua! Fide aperuit fontem ad potandum gregem suum; ita tu quoque aperi fontem veritatis gregi per crucem re- 1320
dempto! Fide confortatus est et inimicos devicit; ita tu quoque viriliter age in veritate ejus et victoria supera dissidentes! Fide seminavit in terra et multipliciter provenit semen ejus; ita tu quoque semina verbum veritatis, et invenies proventum vitae. Fide 1330
etiam Sara accepit semen promissionis; ita tu quoque per eam accipe promissiones et forti animo te in virtutibus exerce! Fide redarguit Abimelech ob insipientiam ejus; ita tu quoque fide reges et sacerdotes contra eam praevaricantes redargue! Fide etiam senectus mulieris sanctae juventutem recuperavit; ita tu quoque juventutem adipiscere per veritatem, ut 1340
splendor ejus faciem tuam operiat! Fide etiam Rebecca illi unigenito se desponsavit; ita tu quoque fide te ipsum Filio unigenito desponsa! Ob amorem Isaac illa monilia et armillas brachiis suis imposuit; ita tu quoque ob amorem Unigeniti vincula et clavos in brachiis tuis sustine! Fide hydrias aqua implevit et sitientes potavit; ita tu quoque infunde aquas veri- 1350

- מלך אל מלך ומלך. | אהם לחלם ומלמל. |
 מממללל אהמלל. | מלל מממלל למלל. |
 מממללל ממלל ממלל. | ממלל ממלל ממלל. |
 מממללל ממלל ממלל. | ממלל ממלל ממלל. |
 1860 מממללל ממלל ממלל. | ממלל ממלל ממלל. |
 ממלל ממלל ממלל. | ממללל ממלל ממלל. |
 מממללל ממלל ממלל. | ממלל ממלל ממלל. |
 מממללל ממלל ממלל. | ממלל ממלל ממלל. |
 1870 מממללל ממלל ממלל. | ממלל ממלל ממלל. |
 מממללל ממלל ממלל. | ממלל ממלל ממלל. |
 מממללל ממלל ממלל. | ממלל ממלל ממלל. |
 מממללל ממלל ממלל. | ממלל ממלל ממלל. |
 1880 מממללל ממלל ממלל. | ממלל ממלל ממלל. |
 מממללל ממלל ממלל. | ממלל ממלל ממלל. |
 מממללל ממלל ממלל. | ממלל ממלל ממלל. |
 מממללל ממלל ממלל. | ממלל ממלל ממלל. |
 1890 מממללל ממלל ממלל. | ממלל ממלל ממלל. |
 מממללל ממלל ממלל. | ממלל ממלל ממלל. |
 מממללל ממלל ממלל. | ממלל ממלל ממלל. |
 מממללל ממלל ממלל. | ממלל ממלל ממלל. |

tatis iisque gregem Christi pota! Fide firmatae sunt mulieres castae, Sara et Rebecca, ut in regione peregrina diligerent maritos suos, regesque et omnia mundi gaudia spernerent. Ita tu quoque summo cum amore passiones Crucifixi praedica, plagasque ejus nec cum honoribus nec cum voluptatibus commuta! Fide viaticum praebente Jacob exiit in terram peregrinam; tu quoque illam tibi pro viatico assume, ut cum magnis divitiis revertaris! Fide callide egit et, primogenitura arrepta, abiit; ita tu quoque assume tibi primogenituram fidei et egredere! Fide purificatus est et meruit scalam videre; ita tu quoque purgare, ut divitias crucis videas! Fide revolvit lapidem de ore putei; ita tu quoque revolve lapidem veritatis et retege fontem salutis! Fide aperuit puteum et potavit gregem Rachel; ita tu quoque aperi mysteria veritatis et pota gregem ecclesiae! Vide fidem Jacob, qua commotus Laban ejusque familiam reprehendit; ita tu quoque tamquam lucerna reprehende idolatriam! Non ille personam respexit cognatorum, propinquorum, affinium suorum, sed fide Haranitas redarguit, reprehendit, monuit. Fide baculos erexit, super quibus grex incalcescebat, ita ut pareret foetus maculosos et versicolores ad redargutionem oppressorum illius. Ita tu quoque baculum crucis gregi erige, ut per vulnera Crucifixi foecundetur et pariat confessionem! Fide pugnavit et vicit virum illum spirituales; tu autem pugna et vince spiritus malignos! Fide extendit manus suas in signum crucis; ita tu quoque te totum cruci conforma! Fide etiam Joseph triumphos egit in proeliis

- 1400
  - 1400   1400   1400
  - 1400   1400   1400
  - 1400   1400   1400
  - 1400   1400   1400
  - 1400   1400   1400
- 1410
  - 1410   1410   1410
  - 1410   1410   1410
  - 1410   1410   1410
  - 1410   1410   1410
  - 1410   1410   1410
- 1420
  - 1420   1420   1420
  - 1420   1420   1420
  - 1420   1420   1420
  - 1420   1420   1420
  - 1420   1420   1420
- 1430
  - 1430   1430   1430
  - 1430   1430   1430
  - 1430   1430   1430
  - 1430   1430   1430
  - 1430   1430   1430
- 1440
  - 1440   1440   1440
  - 1440   1440   1440
  - 1440   1440   1440
  - 1440   1440   1440

suis; tu quoque pugna et vince impetus callidi vetera-
 toris! Fide reprehendit fratres suos coram patre; 1410
 ita tu quoque propinquos aequae ac remotos reprehende!
 Fide exiit e fovea et ascendit e cisterna; praedica
 illam, deinde, si cecideris, apprehendet et eriget te.
 Fide superavit ignem, qui in thalamo ei occurrit, et
 tandem peractis omnibus his pugnis in curru vectus
 est. Tu quoque fidei firmiter adhaerens conculca car- 1420
 bones afflictionum, ut in regno coelesti super curru
 gloriae veharis! Fide in fame populum nutrit et
 saturavit, ita ut pater, dominus, gubernator in regno
 Aegyptiaco factus sit. Ita tu quoque sume signacu-
 lum veritatis et collige commeatum spiritus, ut eo 1430
 veritatem esurientes satures et in regno coelorum cele-
 breris! Fide iussit ossa sua ex Aegypto educi, quia
 credidit in resurrectionem et in iudicium et in retribu-
 tionem. Fide tu quoque accipe veritatem in sacra
 scriptura consignatam et per praedicationem ejus te
 hinc in coelum transfer! Fide rejecit Moyses thesau- 1440
 ros regni et elegit sibi paupertatem exilii cum Deo.
 Tu quoque in fide persevera, valde amans plagas tibi
 ob illam illatas super omnes thesauros, honores, prin-
 cipatus! Fide renuit Moyses haberi filius filiae
 Pharaonis, et fide tamquam matre sibi assumpta exiit 1450
 in regionem peregrinam. Fide audax factus in
 Aegyptios infremuit et vituperavit Hebraeos populares
 suos, cum eos altercantes vidisset . . . . .
 Etiam Isajam altisonum, gloriosum inter prophetas
 docuit fides, ut clamaret de plenis faucibus; consiliata 1460

- 1450   1455
 1460   1465
 1470   1475
 1480
- 1455   1460
 1465   1470
 1475   1480
- 1450   1455
 1455   1460
 1460   1465
 1465   1470
 1470   1475
 1475   1480
- 1450   1455
 1455   1460
 1460   1465
 1465   1470
 1470   1475
 1475   1480

Inter v. 1456 et 1457 duo folia excidisse videntur. Folium decimum codicis desinit in verbo לכחצו v. 1455, folium undecimum incipit v. 1462. Quae his terminis inclusa sunt, manus serior in margine adscripsit, ne ea deessent, quae ad periodum complendum et sententiam assequendam omnino necessaria forent.

est illustri, ut clamando non parceret voci. Itaque ob veritatem ejus vox illius in terra intonuit sicut tuba. Audacter et aperte locutus est coram populo, qui prophetas ad silentium redigere solebat, et praedicavit gloriam Crucifixi per symbolicam illam denudationem. Redarguit tribus hebraeos una cum gentibus de mysterio Emmanuelis, reprehendit reges et principes e fide sua. Serra lignea dissectus est, nec tamen divisa est vox ejus a voce fidei; adhuc enim clamat, quamquam defunctus, et praedicat fidem. Fide Jeremias extulit vocem in populo, indutus est loricam afflictionum, nec tamen unquam pulchrum splendorem fidei dereliquit. Tradidit animam suam sanctam vinculis et passionibus, nunquam vero vocem veritatis reticuit, quae a mendacibus negabatur. Fecit faciem suam quasi adamantinam et frontem suam quasi aeneam, atque in congregationibus redarguit populum hebraeum et gentes ob veritatem. Fide increpuit prophetas mendacii, ideoque quasi canis contusus et projectus est, nec tamen unquam a praedicatione desistit. Projecerunt eum in foveam luti, nec tamen cithara ejus veritatem siluit; comedit panem suum in

- 1490   1490
 1500   1500
 1510   1510
 1520   1520
 1530   1530
- 1490   1490
 1500   1500
 1510   1510
 1520   1520
 1530   1530

1517) Legendum videtur

afflictione, sed constanter adhaesit consortio illius. Fide Ezechias falsas religiones destruxit et extirpavit, stabilivitque timorem Dei secundum praecepta legis. 1500 Per eam demolitus est idola et destruxit effigies peccati, sanctum vero templum aedificavit manibusque suis perfecit, sicut David. Fide obviam ivit scelesto illi Sennacherib, vicitque eum in pugna, copiis illius quasi frumenti manipulis demessis. Fide humiliavit 1510 minas et superbiam Assyrii, procumbere fecit et dejecit milites ejus gladio fidei suae. Per eam regredi fecit solem in coelo, cum aegrotus oraret; eripuit eum ex ore mortis et convertit solem in honorem ejus. Fides coronavit eum corona David patris ejus, et mysteriis illustravit splendorem ejus, quem fides exor- 1520 naverat. Fide excelluit etiam Josias justus; per eam prosperae factae sunt viae ejus et resplenduit in sanctuario. Fide illustrati sunt Ananias et socii ejus in Babylonia; invenerunt gratiam et misericordiam, quia fidem honorabant. Per eam sapientiam acquisiverunt jejunantes et coronati sunt justi, redargueruntque 1530 Nabuchodonosor, leonem illum, qui nationes confregerat. Fide leguminibus pro cupediis enutriti sunt, et pro vino aqua corporibus eorum robor et augmentum praebuit. Optime per eam enutriebantur et cupediis ejus roborabantur; aperuit enim in animis eorum fontes sapientiae et intellectus. Reprehenderunt 1540 errorem per veritatem et redarguerunt dubitationem, nec unquam principum rationem habebant, quia solus

Deus erat rex et principium eorum. Redarguerunt sapientes Babyloniae, quia non per veritatem eruditi erant, etiam magos et hariolos universamque turbam, quae a veritate aliena erat. Per eam vaticinati sunt profunda et annuntiaverunt abscondita, ut regem et 1550 principes ejus stupore et admiratione percellerent. Paraverunt se ad ignem, ne fidem perderent, et contempserunt gladium, ne divitiarum illius jacturam facerent. Fide vicerunt ignem, quo cremandi erant, et ob amorem illius intraverunt flammam cui traditi erant, et contempserunt eam. Nihil curaverunt de 1560 duobus istis caminis, qui ad ipsos interimendos accensi erant; alterum nempe ligna inflammabant, alterius vero flamma furor regis erat. Contempserunt idolum regis et ipsum regem, sicut idolum ejus; honoraverunt autem et adoraverunt Deum cui honor debetur. Spreverunt honores et poenas, regem et principes, 1570 corpora sua tamquam hostias offerentes, ne fidem amitterent. Confidentes ei in fornacem intraverunt; ideo illa locum iis amoenum reddidit et quartum advocavit, ut ignem in thalamum mutaret. Angelus morem ei gessit et advenit, refrigerationem afferens, atque in camino ignis spiritum et rorem produxit. Flamma 1580 blandiebatur corporibus eorum, in quibus fides habitabat, et egressa interfecit errantes, qui veraces calumniabantur. Fide ad summos honores proventus est etiam Daniel exul, reprehendit reges et dominatores, eos per illam admonens et erudiens. Imposuit sibi illam tamquam coronam pulcherrimam et per eam 1590 regibus dominatus est, ita ut ei adorationem, thus,

- ספד לזו פתוסו.   ופזא ססו, סמפלזא.
 סלעס סלזא יקא.   זאכע עזר, עזרזא.
 סמפלזא אדז.   זלמא עז יכזא.
 סקלזא סמלזא.   אכס סאזמ ססכר סס.
 1590   זס סזר אס זקא דעפזא.   ססס אכזו ססא זא סקלזא.
                  סקזא סמקלזא דמזקא.   אס ללכס זרזע זס.
                  סב פלמז סס סקלזא.   סכזלזא סקלזא דמקלזא.
                  סאס סלזיס אקא.   ססס סכזלזא אקלזא.
                  סמפלזא אבא סלזיס.   סקלזע יקצס דעזס זס.
 1600   סכעמזא דאזמזא   סכז סלזא דעזסז.
                  סב זכזסז סז יקלזא לזקזא.   סזסמזא סכז קלזאזא.
                  סכזסמזא סכעמזא פזסז.   לזקלזא דדעמזסז.
                  סמפלזא אדזיס.   זלמא זכס דקלזא.
                  סאכס קלזא סזמלזא.   סכזכס סכעמזא סכזלזא.
 1610   סמפלזא אדזסלס.   סססז סמלזא זסמלזא.
                  סזאן דקלזא סלזא אדז.   זסלזא דכזמז זא סכז.
                  סמפלזא אדזסלזא.   זכזזיס סאזמז זכ סמז.
                  סכזמזא זכזסז פזסז.   זכ זקלזסז סזמלזא.
                  סמפלזא זכזסז זסמלזא.   אדזמז סכזלזא זס סכזלזא.
 1620   סזכ זכ זסמלזא סמפלזא.   עכזזא סזמלזא זכזסמזא.
                  סב סכזלזא זא פזיסזסז.   סאזכזסז זכ סכזלזא.
                  סמפלזא זקא סמפלזא.   דססז זכ סמפלזא.
                  סמפלזא סס אדזסלזא.   זכזזיס זסז זא סמז.
                  סאס דכזזזא עזס ססא.   זכעמזא סמלזא סמלזא.

sacrificia quasi Deo offerrent. Illa aperuit in eo intelligentiam et divitias absconditas sapientiae; vivificavit et triumphare fecit justos, condemnavit et interfecit fraudatores. Fide vicit et triumphos egit in duabus foveis, quas ei foderant, et virtus veritatis ejus ora leonum occlusit. Ipsa fecit eum angelis virum desideriorum et dilectum inter coelestes, extenditque gloriam justitiae ejus in alto et in profundo. Fide excelluit universa turba prophetarum; reprehenderunt reges et principes, a quibus persecutionibus remunerabantur. Fide exornati sunt tamquam templa spiritualia; Spiritus enim, qui Jesum vaticinabatur, implevit eos mysteriis vitae. Fide Mardocheus et Esther ab Aman liberati sunt, et una cum ipsis etiam populum de machinationibus callidi eripuerunt. Fidem induta est Esther, cum intraret ad regem, decorque et splendor illius magis eam ornaverunt, quam vestes et aurificia. Fides floruit in facie ejus, ita ut eligeretur de medio sociarum suarum ad assumendam coronam et regiam dignitatem, quam fides ei paraverat. Fide praevaluit Mardocheus, patruus ejus, contra Aman, contempsitque impium illum superbum tamquam servum. Per eam comprehenderunt illum in laqueo, quem ipse absconderat et ceperunt eum in reti, quod ipse posuerat; super lignum enim, in quo eos suspendere volebat, hi ipsi, quibus destinatum erat, suspenderunt illum. Fide vicit etiam sanctus Ezechiel; quamquam enim agmen afflictionum eum circumdabat, nunquam tamen se ab ejus amore sepa-

ravit. Comedit panem in mensura bibitque in parva
 quantitate, saturatus est opprobriis et afflictionibus,
 nunquam tamen cessavit a cursu suo. Acuit linguam 1640
 suam sicut cultrum illum, quo sibi caput et barbam
 rasi, et redarguit ea populum suum sumpsitque sig-
 num coram eo. Minatus est principibus et potentes
 potenter redarguit, exprobrans iis vanas superstitiones
 eorum in zelo fidei. Fide purificatus est sicut lux
 viditque thronum Dei et similitudinem hominis super 1650
 eum sedentem, quae de Christo interpretanda est. Per
 eam proclamavit resurrectionem et crucem super ossa
 formavit, cum spiritum vocaret, ut de quatuor regionibus
 adveniret. Per illam revelata est ei ecclesia,
 quam torrenti comparavit, nec non mysterium crucifi-
 xionis per templum et portam designavit. Fides erat 1660
 ei specula assidua, cujus custodiam perpetuis vigiliis
 observabat et cujus honorem quasi sonu cornus in
 populo suo proclamabat. Fide etiam sanctus Zoro-
 babel coronatus est et de Babylonia reduxit populum
 judaicum post servitatem finitam. Per illam viriliter
 egit sicut David, sepiens scissuras Jerusalem et 1670
 restaurans urbem, quae ideo diruta erat, quia fidem
 non honoraverat. Ipse renovavit et in patria stabili-
 vit populum suum et reaedificavit Jerusalem; per
 fidem iterum erexit locum, quem idololatria destruxerat.
 Per illam collegit populum suum dispersum et
 dispersit gentes, quae eum aggrediebantur; aedificavit

muros dirutos secundum vaticinium Jeremiae. Sicut 1680
 murus sepivit populum, quem Babylonia extermina-
 verat, et sicut leo confregit inimicos ejus, quia fide
 roborabatur. Fide coronatus est etiam Josue filius
 Josedec, qui sacerdotium Jesu typice designabat, sicut
 Zorobabel regnum ejus. Per illam excitatus est spiri-
 tus ejus et honoravit sanctitatem nominis sui; erexit 1690
 templum sanctum et attulit vasa ministerii. Per illam
 erexit sacrum altare, quod gentes scelestae concul-
 caverant, et reduxit vasa ejus sancta, quae Chaldaei
 abstulerant. Per illam sacrum altare denuo destina-
 vit votis, holocaustis, sacrificiis, et obtulit sacrificia 1700
 laudis secundum legem Moysis. Per illam superavit
 etiam satanam, qui stetit a dexteris ejus, ut percuteret
 eum; sed angelus descendit ad honorandum eum et in-
 crepuit inimico ejus. Per gloriam illius puram orna-
 tus est; illa enim induit eum vestes bonas, exuit autem
 et projecit ab eo vestes, quas idolatria foedaverat.
 Per illam resplenduit sicut Aaron et indutus est vestes
 sacerdotii; Filium typice repraesentabat et vestitus est 1710
 splendore nominis ejus. Illa coronavit eum corona
 benedictionis, quam obtulerat Tobias, de auro, quod
 dono dederant Idajas et Holdei socius ejus. Per
 Jesum invaluit Josue et factus est sacerdos Dei, sub-
 jecitque gentes sicut Jesus, postquam de Babylonia 1720
 ascendit. Fide iterum aedificavit sanctuarium, quod
 destructum remanserat per septuaginta annos, et ordi-
 navit vasa ministerii, quae diu sacrificiis offerendis non
 inservierant. Pacem reddidit loco devastato fecitque
 in eo convivium sacrificiorum, et instauravit in eo

sancta mysteria, donec adveniret Jesus dominus ejus.
 Fide inclaruerunt Tobias, Idajas, Holdei, Esdras, Nehe- 1730
 mias, qui templum atque urbem reaedificaverunt. Per
 illam inclaruit etiam Simon, purus sanctusque sacer-
 dos, qui quasi stella lucida fulgebat de sanctuario et
 velo. Fide excelluerunt Zacharias, Judas, Nahum,
 praeclarusque Eliezer, quem ob illam reges judicabant. 1740
 Fide inclaruit Semonitha cum filiis suis sanctis, qui
 irritum faciebant furorem Antiochi nec ab amore fidei
 divelli poterant. Hi martyres Christum praevenien-
 tes tormenta et passiones patienter tolerabant, nun-
 quam autem per sacrificia et adorationem idolorum a
 fide recedebant. Per illam sustinuerunt omnes afflic-
 tiones, sartagine, unguis, dissectiones, et ascendit 1750
 fumus eorum de igne tamquam aroma suaviter fragrans.
 Per illam contempserunt minas, spernentes et vilipenden-
 tes omnes terrores; obtulerunt se gladio, ne fidem amitte-
 rent. Custodierunt legem Dei et contempserunt mandatum
 tyranni; nec ob parvum nec ob magnum pretium fidem 1760
 deturpare voluerunt. Honoraverunt eam in passione et
 dilaceratione corporum suorum, nec coram infidelibus
 fidem Dei negaverunt. Coronavit illos coronis gloriae
 in nationibus, quia ipsam in tormentis suis honorave-
 rant coram gentibus et regibus earum. Vicerunt reg-
 num et errorem, acquisieruntque sapientiam senectu- 1770
 tis, magis amantes veritatem, quam honores fugaces.
 Facti sunt quasi septem lucernae veritate splendentes,
 quas protulerat purum gremium Semonithae, cande-
 labri hujus sancti. Resplenduerunt quasi dies festi, per
 quos sanctitas honoratur, incipientes a sancto sabbato

Semonithae, quae numerum septenarium nexuerat. 1780
 Fide roboratae sunt septem uvae sacrae in vite speciosissima, quam terra legis produxerat. Fide filii Semonithae in coronam liliorum conjuncti sunt, ipsaque mater cum dilectis suis adunata est tamquam corona e septem floribus conserta. Fide gloriosissimus Mathathias invaluit, aras idolorum destruxit, 1790 regem tyrannum redarguit. Perseveravit per adiutorium divinum et causam egit universi populi, ne idolos adoraret et deos falsos coleret. Illam tamquam hereditatem reliquit populo suo, cum obdormisset morte justorum; ipsam in hereditatem legavit filiis suis in testamento, quo unicuique suum ordinem assignabat. 1800 Honoravit illam in vita et in morte sua, pugnavitque pro ea; ideo ipsa exornavit, magnificavit, glorificavit eum inter justos. Fidem retinuit Judas Machabaeus, vir fortis, et honoravit divitias ejus sanctas tamquam thesauros pretiosissimos. Conservavit eam tamquam depositum et accepit eam tamquam lucrum a patre suo glorioso, qui ei fidem in hereditatem dederat. 1810 Accinctus est ea tamquam lorica et sumpsit eam in manus tamquam scutum, pugnavitque pro ea usque ad mortem, ne lucri ejus exsors fieret. Illa milites coram eo confregit et exercitum tyrannorum humiliavit, humique dejecit millia et myriades per paucos illos, qui ei adhaerebant. Illa 1820 advocavit exercitus, ut eum adjuvarent, et equites luminosi circumdederunt eum, qui in tempore fidei castra ponebant et umbram praebant super caput

ejus. Per illam glorificati et coronati sunt Judas et fratres ejus heroici, Simon Thasi et Joseph et Jonathan speciosissimus. Omnes hi honoraverunt illam in persecutione et non dereliquerunt eam in afflictione; 1830 in bello pro ea mortem subierunt nec unquam honorem ejus maculari permiserunt. Illius armis contra reges pugnaverunt et fortes devicerunt; tremorem injecerunt viris bellicosis virtutibus, quas per illam operabantur. Injecit timorem eorum super millia et contremuerunt legiones ob vocem eorum; reges perterriti obstupuerunt, cum amici verae fidei venationem contra eos exercerent. Coronis coronavit eos, quia 1840 gloriam illius coronaverant, et purpura induit eos, quia promissiones illius amaverant. Advocavit reges ad triumphos eorum, qui amicis fidei dexteram foederis dederunt iisque dona et munera obtulerunt. Per illam fortes atque validi facti sunt sicut catuli leonum, et bestiae paganae per rugitum eorum ad silentium 1850 redactae sunt. Illa confregit currus regios et gestavit amicos suos in vehiculis triumphalibus, nexuitque illis per victoriam coronas et monilia.

Haec nubes testium circumdat te, o discipule! Itaque esto fortis et ambula cum iis in comitatu fidei! 1860 Haec acies sanctorum veritati obviam ivit; confortare igitur per certamina eorum, ut coronis eorum coroneris! Aspice has legiones, quae pro fide pugnantes mortem passae sunt, ut et ipse sedulo pugnes pro victoria speciosae! Hic murus fortium circumcingit te, o debilis; noli ergo timere, sed eleva vocem tuam 1870 pro veritate et esto impavidus contra validos! Omnes

hi sancti et adhuc alii plurimi divinati sunt mysteria Crucifixi et ditati sunt per Trinitatem. Omnes tulerunt passiones pro fide; noli igitur recusare tentationes ejus, quibus purificeris sicut aurum! Omnes afflictionibus coronam justitiae sibi nexuerunt et per passiones omnimodas fidem confessi sunt. In omnibus certaminibus testati sunt eam et in omnibus litibus abhaeserunt ei; omnes mortes et pugnas sustinuerunt pro ea. Itaque animum tibi assume et ambula in hac via angusta, quae in fine perducit ad gaudium in regno beatissimo! Noli amare viam latam, quae in fine perducit ad gehennam, ad locum plenum cruciatuum, vermium, luti, tenebrarum! Coangustare et ambula per afflictiones, ut per eas tandem delicias invenias; sed noli ambulare in voluptatibus, ne per eas in miserias inducaris! Noli seduci honoribus, ut pondus sanctorum abjicias, noli desiderio quietis et gaudii moveri, ut bona promissa amittas! Angusta est porta salutis, et qui sibi vim infert, ingreditur per eam; angustia enim ejus illos repellit, qui quiete dilatantur. Solam hominis mensuram capit porta, quae ad justorum congregationem perducit; noli putare deliciis vestitum per eam intrare posse! Noli incrassari quiete aut vestiri pondere divitiarum, ne retineat te porta illa, quam justii per tribulationes intraverunt! Quietus extra illam manebit, afflictis tantummodo per eam ingredientibus; angusta igitur animam tuam tribulationibus, ut porta illa tibi recludat et donet bona sua! Nam et infans, qui in hanc vitam venit, per portam angustiarum pertransit, et si eas non sen-

- لا لخصا ملتسا . ملخص ممتزا ملتتا .
 ولا خزا خو من زفا . وخبه صه قانا صاكتنا .
 نسا خصه ملتسا . ملكتا ملكتو ذفا .
 مله لعمو صاكتنا . مله ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو . 1920
 اف خبلا وانا ملكتا . صاكتنا وانا ملكتا ملكتو .
 ملا ساك صاكتنا . ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو .
 كا ملكتو ملكتو ملكتو . ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو .
 ملكتو ملكتو ملكتو . ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو .
 ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو . ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو . 1930
 ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو . ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو .
 ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو . ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو .
 ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو . ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو .
 ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو . ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو .
 ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو . ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو . 1940
 ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو . ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو .
 ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو . ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو .
 ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو . ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو .
 ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو . ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو .
 ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو . ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو . 1950
 ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو . ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو .
 ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو . ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو .
 ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو . ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو .
 ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو . ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو .
 ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو . ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو . 1960
 ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو . ملكتو ملكتو ملكتو ملكتو .

tit, hanc lucem non videt. Nisi enim dolores, qui matrem ejus percutiunt et incurvant, ipsum quoque premunt, tenebras ibi hereditat in loco a vita remoto. Ille infans, qui non sentit pressuram portae sibi tran- 1930
seundae, suffocatus de tenebris in tenebras vadit et inutilis est egressus aequae ac ingressus ejus. Sine ulla utilitate matrem suam doloribus afficit, immo damnum ei affert, moriens in utero ejus proventu fraudato. Nihil efficit ingressus ejus praeter dolores et pressuras inutiles, matrisque moerorem cumulat per nativitatem et mortem suam. Itaque tu quoque res- 1940
pice portam, quae ad vitam parit! Nisi enim per afflictiones pertransieris, suffocabitur anima tua vitae expers. Moerorem tantum parabis gratiae, quae te genuit; si enim de vita excideris, pessimas ei ages gratias. Ingratus eris contra omnia beneficia, quae tibi gratuito commodavit. Impressit tibi imaginem 1950
Dei et dedit tibi spiritum vitae. Portavit te in utero vitae, sugere te fecit bona mysteriorum, recreavit te geniminibus suis. Tu autem hanc gratiam per mortem tuam moerore afficis. Infans enim in utero matris non secundum propriam voluntatem moritur; sed tua mors ex libera voluntate tua oritur, quamquam 1960
vita tua praeter voluntatem tuam tibi data est. Sed utinam ille, quem malitia liberi arbitrii sui occidit, tali modo abire posset, sicut decedit infans, nimirum sine peccatis et sine praemio! Tu ergo per bona opera vitam retine in utero gratiae, matris tuae, et tribulationibus gigne animam tuam saeculo venturo gaudiis pleno! Hoc saeculum futurum cum beatitu- 1970

dine sua decies millies pretiosius est hoc nostro, quam hoc nostrum praestat utero genitricis. Noli fieri infans suffocatus in utero illo vitae pleno, ne tibi ex tenebris in tenebras transeundum sit! Vita infantis est anima, tua vero fides; nutritur infans lacte, tu vero corpore et sanguine. Uterus, in quo infans 1980 gestatur, carnalis est, tuus vero spiritualis; ille jacet in aquis immundis, tu vero in aquis sanctis. Ille movetur in gremio sanguinis, tu vero in gremio baptismi; illum genuit venter carnalis, te vero venter spiritualis. Nativitas infantis vetus, tua autem nova est; infans 1990 in pueritiam nascitur, tu autem in virum perfectum. Educatur mens tua in vita, quia fides ei insufflata est! Noli perdere fidem tuam, quia simul etiam animam tuam de vita perdes. Corpus et sanguis enutriunt te, quae omnipotentia Dei conficit, nec quisquam te superare potest, nisi voluntas tua ipsa consensum 2000 praebet. Fortior est potentia tua, quam ea satanae, nisi tui ipsius proditor effici velis; vita tua morti inaccessibleis est, nisi ipse animam tuam interficis. Seras inferni vinces, nisi ipse animam tuam debilitaveris; portam mortis superabis, nisi ipse humiliaveris liberum arbitrium tuum. Fortior est vis tua prae ea abyssi, si te ipsum custodire velis; creatio tua 2010 destructioni superior est, nisi ipse destruis structuram tuam. Homo novus es, nisi voluntas tua in vetustatem recidat; vivus es et morti superior, nisi ipse veritati mori velis.

- 2010   בעא סו חמטו עק אפולא.   אן אלל לזיז חמטטו.
 סוויטו עק סעאלא.   אן לא לטול לזוטו.
 פולעא סוילא אדמו.   אן לא לחלף ניטו.
 סמא וכלב עק חמלא.   אן עק סעאלא לא לזמלא.
 פאמפא אהמד סלע.   יצאלא ובלא חמטלע.
 2020   אפון אלל סמללעט.   וואו פוינדל סלללעט.
 פו חע סעלעט סווא אפאלא.   חלף עכסט סוויטו.
 אלל וסלעטו אדזעב.   לא לזעלא עק סוויטו.
 סו סלללעט חל עזעלעט.   פו לא יחמלע עק פויטו.
 אלל אפון חל עזעלעט.   ופויטו סוויטו אלא אלל.
 2030   סו אפון פוינדעט.   פו לא יחמלע סעמט.
 אלל אפון חל סעמט.   וסעמטעט אדזעמט.
 סו סעמט עכסט אפאלעט.   פו לא חלעטו חע לעמלא.
 אלל אפון סעמט סעמטעט.   וסעמטעט סעמטעט אלל.
 סו וסעמטעטעט לא פולע.   סעמלא וואפון סעמטעטעט.
 2040   אלל פולע וואו חע סעמט חו.   סעמט סוויטו אפוינטעט.
 סוויטו וואו לא עמלעט.   סעמט חו סעמט וואפאלא.
 סעמט עמלעט עק חלעטו.   פולעטא וסמללעטא.
 סוויטו ובלא סולעט חמלא.   סעמט חו סעמט וואפאלא.
 סוויטו סוילא חמלא.   סוויטו סעמט וואפאלא.
 2050   סוויטו ובלא סולעט חל חמלא.   סעמט חו סוויטו וואפאלא.
 לעאל חוויטו וואו.   סעמט וואפון סוויטו.
 וואו אפון חמלא.   פו סעמט סעמטעטעט.
 חוויטו חע סעמטעטעט.   סעמט חו סעמטעטעט.

In Crucifixo inveni bona haec innumerabilia. Praedica fidem ejus, quam ipsa avis locuta est! 2020 Quamquam crux ad eam non pertinet, cecinit gloriam et veritatem ejus; quanto magis tibi, pro quo illa fabricata est, non silenda erit laudatio ejus! Avis locuta est de salute ejus, quamquam non gustavit corpus ejus; itaque tu quoque confitere salvationem ejus, quia corpus et sanguinem ejus comedis! Illa cecinit sanctitatem ejus, quamquam non gustavit expiationem 2030 ejus; tu ergo lauda expiationem ejus, quia per ejus sanctitatem sanctificatus es! Illa gloriam tribuit morti ejus, quamquam nulla ei promissa est resurrectio; tu ergo praedica passionem et mortem ejus, quia vivificatione ejus frueris! Illa laudes ejus assidua cecinit, quamquam repromissiones ejus non inhereditavit; tu ergo, cui omnia sua praebuit, canta et pro- 2040 clama honores ejus! Quod auris non audivit, dedit tibi passio Crucifixi; imple igitur aures vocibus tuis, verbis fidei! Quod oculus non vidit, dedit tibi mors Crucifixi; esto igitur spectaculum coram oculis hominum et confitere ipsum coram iudicibus! Quod non ascendit in cor, dedit tibi ignominia Crucifixi; fiat 2050 igitur cor tuum fons vitae, celebra et praedica laudem ejus! Quia advenit invitavitque te in thalamum suum per passionem, quam pro te sustinuit, animum tuum in thalamum ejus converte et gesta honorem ejus in eo! Quia aures tuae redemptionem ejus audiverunt, fac, ut audiant aures hominum laudationem ejus; et quia oculi tui gratiam ejus viderunt, 2060 monstra oculis illorum humilitatem ejus! Quia cor

tuum impletum est promissionibus ejus, producat et effundat glorificationes ejus, et quia corpus tuum vidit expiationem ejus, fiat ei sacrificium rationale! Postquam tibi coelum terramque dedit, quid ei retribuere poteris? Postquam se ipsum in donum tibi tradidit, quibusnam laudibus ei gratias condignas ages! Accipe 2070 calicem salutaris et invoca nomen et veritatem ejus; persevera usque ad mortem, nec perdas fidem ejus! Per crucem vitam invenisti et collum mortis calcasti; per ipsam quasi pontem transiisti ad lucem Trinitatis. Per crucem inveni haec et testatur mihi Spiritus sanctus, illam nos ita eduxisse, ut morti superiores evaserimus, quemadmodum propheta proclamavit. Illa tibi 2080 facta est scala, qua ad vitam supernam tendas; haec testatur mihi Pater et Filius et Spiritus sanctus, qui locutus est per prophetas. Fias Crucifixo, qui divitias tuas multiplicavit, templum, in quo tubis celebratur, et loquere cum fiducia libera de fide ejus! Esto illi operarius verax, qui de mane usque ad vesperam vir- 2090 tutes, salvationes, passionem, humiliationem ejus praedicat! Esto illi tuba viva, quae alte proclamat honorem Jesu, domini gloriae, pro te clavis perfossi et crucifixi! Haec nobis consiliata est justitia per signa stupenda, quae gratia nobis monstravit; hoc consilium tibi quoque do, o discipule fidei. Fides haec in me 2100 locuta est, ut te alloquar et me tecum; tu quoque loquere, quemadmodum ego tibi locutus sum, quia tibi eadem dixi, quae illa in me locuta est! Eleva vocem tuam, quemadmodum audivisti; ego enim eadem tibi tradidi, quae ab illa audivi. Noli audire vocem diversam ab auditu vivifico

انصاف مگر اسو بمصطفیٰ . واسو ؟ انصاف انصافو .
 لا انصاف ملا ؟ انصاف . انصاف سا ؟ انصافا .
 2110 انصاف مگر کس ؟ انصافو . انصافا انصافو انصافا .
 انصاف مگر انصافا . انصاف انصاف انصاف انصافا .
 انصاف انصاف انصاف انصاف . انصاف انصاف انصافا .
 انصاف انصاف انصاف انصاف . انصاف انصاف انصافا .
 انصاف انصاف انصاف انصاف . انصاف انصاف انصافا .
 2120 انصاف انصاف انصاف انصاف . انصاف انصاف انصافا .
 انصاف انصاف انصاف انصاف . انصاف انصاف انصافا .
 انصاف انصاف انصاف انصاف . انصاف انصاف انصافا .
 انصاف انصاف انصاف انصاف . انصاف انصاف انصافا .
 2130 انصاف انصاف انصاف انصاف . انصاف انصاف انصافا .
 انصاف انصاف انصاف انصاف . انصاف انصاف انصافا .
 انصاف انصاف انصاف انصاف . انصاف انصاف انصافا .
 انصاف انصاف انصاف انصاف . انصاف انصاف انصافا .
 انصاف انصاف انصاف انصاف . انصاف انصاف انصافا .

sacrae scripturae! Hoc modo fides clamavit ad me, ut 2110
ego clamem ad te, tu vero et ad te ipsum et ad alios cla-
mes, longeque aufugias a fovea clamoris disputantium.
Haec exempla justorum veterum illa mihi tradidit,
deinde ego tibi monstravi exempla eorum, ut respicias
ad regionem beatitudinis eorum. De pratis sacrae
scripturae dedit mihi coronam florum et nexui illam
splendoribus justorum, ut tu coroneris veritate ejus. 2120
Narravi enim tibi de splendoribus et thure dulci eorum,
ut tu coroneris coronis eorum et possideas aromata
eorum. Dedi tibi de coloribus eorum et de floribus
virtutum eorum et de liliis optimis, quorum veri-
tas in terra floret. Locutus sum tibi de magnis 2130
divitiis veterum, quamquam illis enarrandis impar,
et narrabo tibi de thesauris recentium, quamquam vox
mea iis non sufficit. Admonui te exemplis e veteri tes-
tamento desumptis et paratus sum novum quoque tes-
tamentum proferre. Surge igitur ex somno et mecum
cane gloriam Patri et Filio et Spiritui sancto!
Finis sermonis S. Isaac de avi illa, quae Antiochiae
Trisagion cecinit.

IX.

?ספמא סזנד אמספ סכמלא סח סזאכזא
 ?סממללא ?אמלסמ זמס סמממללא סזא אלא
 ?אזוס סממללא

- 1 סממללא סזא אלא. ?אזוס סממללא . . . .
 סז ?אמלסמ סממללא. סז סמל לא אגז.
 סמל סממללא סממללא. ?אמללא סמל אסמלא.
 סזא סמלא סז לא אסמלא. ?אמללא סמל סממללא.
 10 סזא סמלא ולא סמלא. סמללא סממללא סממללא.
 סמללא סמלא סמלא. סמלא לא סמללא סמלא סמ.
 סמלא סממללא סמלא. סמלא לא אסמללא סממללא.
 סז סמללא סממללא. סז סמללא סממללא.
 סממללא סמלא אסמלא. סזא סממללא סממללא.
 20 סזא סמלא סממללא. סזא סממללא סממללא.
 סזא סמלא סממללא. סזא סממללא סממללא.
 סזא סמלא סממללא. סזא סממללא סממללא.
 סזא סמלא סממללא. סזא סממללא סממללא.
 סזא סמלא סממללא. סזא סממללא סממללא.
 30 סזא סמלא סממללא. סזא סממללא סממללא.

IX. Cod. add. Mus. Brit. 14529, p. 11 (H).

¹⁻³) Hos versus e titulo fragmenti desumpsi.

IX.

FRAGMENTUM CARMINIS S. ISAAC DOCTORIS DE FIDE, CUI INITIUM : FIDEI INSISTO, UT FIDEM DEPINGAM.

Fidei insisto, ut fidem depingam . . . . Ille, qui 1
 ad nostram aegritudinem se demisit, quamquam fortitudo
 ejus minui nequit, ipse assumpsit debilitatem nostram,
 ut nobis robur invictum procuraret, Imbellis factus est,
 quamquam debilitati non obnoxius, ut nos bellatores idonei
 fieremus. Incorruptibilis corruptioni obnoxius factus est,
 ut nos a corruptione solveret et liberaret. 10
 Creator descendit ad corruptionem, sed corruptio ei non
 dominata est. Secundum visum externum corruptionem subiit,
 sed illa eum attingere non potuit. Ipse enim interfecit
 corruptionem nostram, cum eam pertransiret. Debilitas
 nostra est corruptio, quam creator noster per adventum suum
 abstulit et roboravit virtute justitiae suae, ne rursus peccato
 marcesceret. 20
 In ignominia corruptionis constituti eramus, ipse vero pro
 nobis ignominiam passus est; subiit enim ignominiam
 corruptionis, ut eam in incorruptionem permutaret.
 Non corruptus est Deus noster, cum veniret et pertransiret
 corruptionem nostram, sed interfecit corruptionem, ne rursus
 feriret genus humanum. Solummodo secundum visum oculorum,
 non vero, si rei 30
 veritatem perscrutamur, corruptus est. Mali eum

מלכותם עתה עיר תבא . עשרה זה עמנו .
 וכן תבא עמנו . מלכות עמנו מזה .
 תבא עמנו תבא עמנו . מלכות עמנו .
 ומעשה תבא עמנו . מלכות עמנו .
 40 תבא עמנו לא עמנו . מלכות עמנו .
 תבא עמנו עמנו . מלכות עמנו .
 תבא עמנו עמנו . מלכות עמנו . . . .

X.

ויבא עמנו מלכות עמנו . מלכות עמנו .
 מלכות עמנו מלכות עמנו . מלכות עמנו .
 מלכות עמנו .

1 מלכות עמנו מלכות עמנו . מלכות עמנו .
 מלכות עמנו מלכות עמנו . מלכות עמנו .
 מלכות עמנו מלכות עמנו . מלכות עמנו .
 מלכות עמנו מלכות עמנו . מלכות עמנו .
 מלכות עמנו מלכות עמנו . מלכות עמנו .
 10 מלכות עמנו מלכות עמנו . מלכות עמנו .
 מלכות עמנו מלכות עמנו . מלכות עמנו .

passionibus exterminaverunt secundum speciem, non secundum essentiam. Nam per illam plagam exterminatricem interfecit mortem occisorem. Traxerunt eum ad exterminationem, sed ipse e contra exterminatorem interfecit. Crucifixerunt eum ad interitum, sed ipse per crucem suam destructorem occidit. Incorruptibilis nostram corruptionem subiit, ut genus nostrum inde liberaretur; nostrae debilitati se conformavit, ut aegritudinem nostram sanaret. Dominus factus est tamquam servus, ut servitus nostra inde liberaretur . . . .

X.

S. ISAACI DISQUISITIO DE POTESTATE DIABOLI IN HOMINE TENTANDO; IN QUA ETIAM DE COMPOSITIONE HOMI- NIS AGITUR.

Lux Tua, Domine, comitetur intelligentiam meam, 1
ut intrem regnum tenebrarum, bestiamque furiosam
illic habitantem vinciam et omnibus monstrem! Tu
enim ad gregem Tuum protegendum satanae vincula
et fiscellam injecisti. Sed nihilominus contremiscunt
agni pascuae Tuae, quando rugit in vinculis suis.
Regnum satanae est nox. Tu igitur, Deus, illumina 10
mentem meam, ut doceam simplices, eum furorem
suum in genus humanum non posse opere explere!
Verbum Tuum sit mihi lucerna, ut legam in libro

- 20   ?ואלכך אהפךא מהפ.   לכניהא ולא חפניהא.
 ?דא אה לה להניהא.   ?עסה, ?סוה, ?סוהא חפניהא.
 ספ לא חפכח חפיה סה.   ?ספ ?תחנה ?חכ לה.
 חפיה לה תחנה ?אנה.   ?פ סלה ?חפיה ל?ספ.
 חפיה חנה חנה.   ?פ ?תחנה לא חפיה.
 לאנה חפיה חפניהא.   ?חנה חפניהא חפניהא.
 ?סוהא ?חנה חפיה.   ?לחפיה ?פ לא חפניהא.
 30   חפניה סה חפניה חפניה.   ?חפניה חפניה חפניהא.
 ?חפניה חפניה חפניהא.   ?חנה לה חפניה חפניהא.
 לא חפיה חפניה חנה חפניה.   ?חנה חפניה חפניהא.
 ?לא חפניה חפניה חפניה.   ?חנה חפניה חפניהא.
 ?אנה לאנה חפניה.   ?חפניה סה חפניה חפניהא.
 40   ?א חפניה לא חפניה חנה.   ?לחפניה חפניהא לא חפניהא.
 לה ?א חפניה חפניה חפניהא.   ?אנה חפניה חפניה חפניהא.
 חפניה חפניה חפניה חפניהא.   ?אנה חפניה חפניה חפניהא.
 ?אנה חפניה חפניה חפניהא.   ?חנה חפניה חפניה חפניהא.
 ?אנה חפניה חפניה חפניהא.   ?חנה חפניה חפניה חפניהא.
 50   ?חנה חפניה חפניה חפניהא.   ?חנה חפניה חפניה חפניהא.
 ?אנה חפניה חפניה חפניהא.   ?חנה חפניה חפניה חפניהא.
 חפניה חפניה חפניה חפניהא.   ?חנה חפניה חפניה חפניהא.
 חפניה חפניה חפניה חפניהא.   ?חנה חפניה חפניה חפניהא.
 חפניה חפניה חפניה חפניהא.   ?חנה חפניה חפניה חפניהא.
 60   ?חנה חפניה חפניה חפניהא.   ?חנה חפניה חפניה חפניהא.
 חנה חפניה חפניה חפניהא.   ?חנה חפניה חפניה חפניהא.

cogitationum ejus, quibus ille artibus mundum perturbare conatur, cum ei non permittatur, ut vim adhibeat! Fraudibus utitur satanas, quibus imperitis stuporem injiciat eosque artibus suis perturbet, quamquam iis damnum inferre nequit. Rugit tamquam leo, 20 quamquam vis omnipotens eum vincivit; grex dispergitur voce ejus, quamquam ille eum perdere non potest. Satanas comparandus est leoni vincto et fiscella instructo. Terrores quidem incutit horribiles, sed ad damnum inferendum non valet. Virtus coelestis ei fiscellam injecit eumque ad timorem incutiendum in 30 terram emisit. Voluntatem suam non nisi per furorem explere potest, sed aculeus violentiae ei denegatus est. Ne, Domine, difficultatem experiatur lingua mea in describendis rebus satanae, ne forte dicant, illum me perturbare potuisse, quia minatus sim eum detegere! Illud ipsum enim mihi proposui, ut hominibus demonstrarem, diabolum nempe nihil aliud esse, quam baculum castigationis, ideoque eum nullum damnum inferre posse, nisi Dominus eum ad hunc finem emisit. His quidem verbis omnem ei potestatem abjudico, 40 non tamen ideo eum a culpa absolvo. Nam prava voluntas ejus condemnanda est, quae omnes perdere cupit. Leo est, quem justitia vincivit eumque ante portam suam ad terrorem incutiendum excubare sinit, ut in illum, qui a jugo justitiae recedit, dominationem accipiat eumque laedat. Injectum ei est capistrum justitiae, quia semper voluntatem laedendi habet; in- 50 terdum vero justitia ei habenas laxat, ut puniat eos, qui contra ipsam peccaverunt. Justitia eum subjuga-

vit et fiscella instruxit, ne damnum inferat; sed voluntas ejus jugo non subjicitur, sed in rebellionem permanet, quamquam vincata est. Sicut peccatum excubat ante portam illius, qui veritatem relinquit, quia justitia eum contra talem emittit, ut eum castiget, quoadusque ipsa velit. Non enim licet diabolo, tamdiu apud hominem 60 remanere, quam ipsi libet; sed ille, qui eo tamquam baculo utitur, per eum percutit, in quantum ipsi placet. Interdum laedit infantes, quia parentes eorum peccaverunt; ne iis poenitentiam abscidat; castigat infantes, ut parentes eorum poenitentiam agant. Si daemonebus liberam nocendi facultatem concedisset, terra jam 70 diu incolis careret; tum enim illi genus humanum invasissent et in una hora exterminassent. Iners est stimulus diaboli, sicut aculeus apes in mense Decembri; non possunt pungere nec laedere, quia stimuli eorum robore carent. Infans tantum imperitus timet apem in mense Decembri. Similiter nec diabolus tam terribilis est, quam fama ejus, quia vis ejus nocendi evanuit. Etiam fama apes timorem incutit, sed, si aculeo 80 caret, deridetur. In mense Decembri apes solummodo susurrare, non vero pungere potest. Ita diabolus quoque voce sua tremorem incutere, non vero laedere aut perdere potest.

Etiam si ululando exclamat: „Ille vel iste me mercede ad damnificandum conduxit“, nullam ei fidem 90 adhibere debes. Causam enim quaerit, qua fratres ad mutuum odium et jurgium incitet. Ita alterum laedit in membris, alterum in mente; ut tam visibiliter quam invisibiliter noceat, furens exclamat, se mercede

- 120   130   140   150
1.   2.   3.   4.   5.   6.   7.   8.   9.   10.   11.   12.   13.   14.   15.   16.   17.   18.   19.   20.   21.   22.   23.   24.   25.   26.   27.   28.   29.   30.   31.   32.   33.   34.   35.   36.   37.   38.   39.   40.   41.   42.   43.   44.   45.   46.   47.   48.   49.   50.   51.   52.   53.   54.   55.   56.   57.   58.   59.   60.   61.   62.   63.   64.   65.   66.   67.   68.   69.   70.   71.   72.   73.   74.   75.   76.   77.   78.   79.   80.   81.   82.   83.   84.   85.   86.   87.   88.   89.   90.   91.   92.   93.   94.   95.   96.   97.   98.   99.   100.   101.   102.   103.   104.   105.   106.   107.   108.   109.   110.   111.   112.   113.   114.   115.   116.   117.   118.   119.   120.   121.   122.   123.   124.   125.   126.   127.   128.   129.   130.   131.   132.   133.   134.   135.   136.   137.   138.   139.   140.   141.   142.   143.   144.   145.   146.   147.   148.   149.   150.   151.   152.   153.   154.   155.   156.   157.   158.   159.   160.   161.   162.   163.   164.   165.   166.   167.   168.   169.   170.   171.   172.   173.   174.   175.   176.   177.   178.   179.   180.   181.   182.   183.   184.   185.   186.   187.   188.   189.   190.   191.   192.   193.   194.   195.   196.   197.   198.   199.   200.   201.   202.   203.   204.   205.   206.   207.   208.   209.   210.   211.   212.   213.   214.   215.   216.   217.   218.   219.   220.   221.   222.   223.   224.   225.   226.   227.   228.   229.   230.   231.   232.   233.   234.   235.   236.   237.   238.   239.   240.   241.   242.   243.   244.   245.   246.   247.   248.   249.   250.   251.   252.   253.   254.   255.   256.   257.   258.   259.   260.   261.   262.   263.   264.   265.   266.   267.   268.   269.   270.   271.   272.   273.   274.   275.   276.   277.   278.   279.   280.   281.   282.   283.   284.   285.   286.   287.   288.   289.   290.   291.   292.   293.   294.   295.   296.   297.   298.   299.   300.   301.   302.   303.   304.   305.   306.   307.   308.   309.   310.   311.   312.   313.   314.   315.   316.   317.   318.   319.   320.   321.   322.   323.   324.   325.   326.   327.   328.   329.   330.   331.   332.   333.   334.   335.   336.   337.   338.   339.   340.   341.   342.   343.   344.   345.   346.   347.   348.   349.   350.   351.   352.   353.   354.   355.   356.   357.   358.   359.   360.   361.   362.   363.   364.   365.   366.   367.   368.   369.   370.   371.   372.   373.   374.   375.   376.   377.   378.   379.   380.   381.   382.   383.   384.   385.   386.   387.   388.   389.   390.   391.   392.   393.   394.   395.   396.   397.   398.   399.   400.   401.   402.   403.   404.   405.   406.   407.   408.   409.   410.   411.   412.   413.   414.   415.   416.   417.   418.   419.   420.   421.   422.   423.   424.   425.   426.   427.   428.   429.   430.   431.   432.   433.   434.   435.   436.   437.   438.   439.   440.   441.   442.   443.   444.   445.   446.   447.   448.   449.   450.   451.   452.   453.   454.   455.   456.   457.   458.   459.   460.   461.   462.   463.   464.   465.   466.   467.   468.   469.   470.   471.   472.   473.   474.   475.   476.   477.   478.   479.   480.   481.   482.   483.   484.   485.   486.   487.   488.   489.   490.   491.   492.   493.   494.   495.   496.   497.   498.   499.   500.   501.   502.   503.   504.   505.   506.   507.   508.   509.   510.   511.   512.   513.   514.   515.   516.   517.   518.   519.   520.   521.   522.   523.   524.   525.   526.   527.   528.   529.   530.   531.   532.   533.   534.   535.   536.   537.   538.   539.   540.   541.   542.   543.   544.   545.   546.   547.   548.   549.   550.   551.   552.   553.   554.   555.   556.   557.   558.   559.   560.   561.   562.   563.   564.   565.   566.   567.   568.   569.   570.   571.   572.   573.   574.   575.   576.   577.   578.   579.   580.   581.   582.   583.   584.   585.   586.   587.   588.   589.   590.   591.   592.   593.   594.   595.   596.   597.   598.   599.   600.   601.   602.   603.   604.   605.   606.   607.   608.   609.   610.   611.   612.   613.   614.   615.   616.   617.   618.   619.   620.   621.   622.   623.   624.   625.   626.   627.   628.   629.   630.   631.   632.   633.   634.   635.   636.   637.   638.   639.   640.   641.   642.   643.   644.   645.   646.   647.   648.   649.   650.   651.   652.   653.   654.   655.   656.   657.   658.   659.   660.   661.   662.   663.   664.   665.   666.   667.   668.   669.   670.   671.   672.   673.   674.   675.   676.   677.   678.   679.   680.   681.   682.   683.   684.   685.   686.   687.   688.   689.   690.   691.   692.   693.   694.   695.   696.   697.   698.   699.   700.   701.   702.   703.   704.   705.   706.   707.   708.   709.   710.   711.   712.   713.   714.   715.   716.   717.   718.   719.   720.   721.   722.   723.   724.   725.   726.   727.   728.   729.   730.   731.   732.   733.   734.   735.   736.   737.   738.   739.   740.   741.   742.   743.   744.   745.   746.   747.   748.   749.   750.   751.   752.   753.   754.   755.   756.   757.   758.   759.   760.   761.   762.   763.   764.   765.   766.   767.   768.   769.   770.   771.   772.   773.   774.   775.   776.   777.   778.   779.   780.   781.   782.   783.   784.   785.   786.   787.   788.   789.   790.   791.   792.   793.   794.   795.   796.   797.   798.   799.   800.   801.   802.   803.   804.   805.   806.   807.   808.   809.   810.   811.   812.   813.   814.   815.   816.   817.   818.   819.   820.   821.   822.   823.   824.   825.   826.   827.   828.   829.   830.   831.   832.   833.   834.   835.   836.   837.   838.   839.   840.   841.   842.   843.   844.   845.   846.   847.   848.   849.   850.   851.   852.   853.   854.   855.   856.   857.   858.   859.   860.   861.   862.   863.   864.   865.   866.   867.   868.   869.   870.   871.   872.   873.   874.   875.   876.   877.   878.   879.   880.   881.   882.   883.   884.   885.   886.   887.   888.   889.   890.   891.   892.   893.   894.   895.   896.   897.   898.   899.   900.   901.   902.   903.   904.   905.   906.   907.   908.   909.   910.   911.   912.   913.   914.   915.   916.   917.   918.   919.   920.   921.   922.   923.   924.   925.   926.   927.   928.   929.   930.   931.   932.   933.   934.   935.   936.   937.   938.   939.   940.   941.   942.   943.   944.   945.   946.   947.   948.   949.   950.   951.   952.   953.   954.   955.   956.   957.   958.   959.   960.   961.   962.   963.   964.   965.   966.   967.   968.   969.   970.   971.   972.   973.   974.   975.   976.   977.   978.   979.   980.   981.   982.   983.   984.   985.   986.   987.   988.   989.   990.   991.   992.   993.   994.   995.   996.   997.   998.   999.   1000.

conductum esse. Quantum potest, damna infert, nec unquam cessat a dissidiis excitandis. Ut mentes simplicium perturbet, conductum se nominat. Sed si revera, prout assertionem suam simulat, mercede conductus hominibus nocere posset, tum certissime etiam sine ulla mercede noceret. Tum ergo dicendum esset, eum non tantum nocere, quantum posset. Nam ex myriadibus eorum, qui urbem incolunt, vix decem laedere solet. Itaque magis misericors esset, quam praedones, qui integras saepe exterminant urbes. Si igitur diabolus paucos laederet, quamquam multos laedere posset, utique bonus esset atque misericors, nec dignus, cui malediceretur tamquam malo. Quomodo tum ei promitti posset ignis et cruciatus, tamquam merces perturbationum ejus? Sed res non ita se habet, sed in omnes partes extendit alas suas, ut homines perturbet. Dispergit laqueos suos tamquam semina, ut imperitos capiat et ad altercationem inducat. Accendit ignem e longinquo et rixas e vinculis suis.

Interdum etiam clamat coram simplice, ut ei exitium paret. Dum enim illi ait: „O abs te!“ eum per superbiam ad apostasiam perducit. In verbo hoc honorifico, quod simplicibus acclamat, secretum inest ludibrium. Hoc enim verbum: „O, abs te!“ pariter super veraces et super mendaces profert. Haec utique ellipsis „O, abs te“ ita explenda est: „O, quam facile patitur stultitia tua, ut merita tua abs te abstrahantur!“ Sed stultus superbia inflatur, dum audit daemone[m] alta voce ipsi illudentem. Coram martyribus clamat ex animo, sed fecte coram mendacibus. Coram

210   210
 220   220
 230   230
 240   240
 250   250

210) Cod. 210.

dominetur super membra tua manus cujusvis hominis insipide! Ad vocem diabolorum et daemonum vociferantium congregantur spiritus maligni; omnis spiritus erroris, qui ibi spirat, se implicat ornamentis capitum earum. In consuetudine superstitionis ad conventicula illa accedunt. Non habent illae magnam fidem, sed potius validum errorem. Non tamquam ad veracem proficiscuntur, oleum reclusi quaerentes, sed ajunt: „ut sit hariolus aut incantator, sanationem mihi impertiat!“ Ipse autem stultus ille superbia effertur, quia stultae ad eum congregantur. Illae autem fictae absque aestimatione illius ad portam ejus concurrunt, apud se cogitantes: „nihil mea interest, qualis sit, dummodo mihi per eum utilitas eveniat! Libello incantationum et libationibus diabolum e filio meo expellat!“ Miserae pro certo habent, se sub specie professionis monasticae incantatores inventuras esse, quia ignominiam suam celare volunt. Negligitur oleum apostolorum et martyrum, qui pro veritate mortem passi sunt, et oleum mendacium splendet in oribus perversarum. Servi Christi et orthodoxi afferre solent aegrotos et infirmos ad sanctum altare, non autem ipsi oleum conficere audent, ne domum expiationis contemnere videantur, sed ubi sacerdos est regens plebem, observant ordines justitiae.

Hoc modo satanas, ut a recta via abducat, variis in locis ob fratres clamat. Hae voces ejus ambages sunt, quibus nos a domo sanctuarii aberrare faciat. Ecclesiam valde contemnimus et juramenta in ea praestita spernimus. Si de juramento praestando et acci-

ג' ח'כ'א מ'מ'א 100.   ע'מ'ד ת'ש'ו'א ו'מ'א ע'מ'א.
 ח'כ' נ'ב' 100 ו'נ'פ'ר'ב.   ח'ז מ'ל'כ'א ח'כ' ז'כ ס'מ'א.
 ח'כ'ת'א ו'מ' א'ב' א'ב' א'ב'א.   ח'כ'ש'ו'נ'א 100 ח'כ'ל'ע'מ'א.
 260   ח'כ'ל'א א'מ'ו'א ח'כ'מ'ד'ו'א.   ח'א'ע'מ'מ'א א'מ'ו'נ'א ח'י'ב'ע'ס'א.
 ח'י'ב'ע'א א'מ' ח'כ' ח'כ'ז ח'כ'כ'ע'.   ו'נ'פ'ר'ע'מ' ו'מ'א מ'ר'כ'ע'ס'א.
 ו'א'מ'ר' ו'ח'ו'ר'ו'א ו'ע'מ'כ'י'ל'ת'א.   מ'ס'ח'ת' א'ב'א ח'ל'כ'מ'ר'ו'ת'ו'ס'א.
 ח'מ' א'ח'ו'ב' ע'א'ו'א ח'מ'ל'ל'.   מ'ר'כ'ז ח'כ'י' ע'א'ז'כ'א ו'מ'ס'ו'ת'ו'ס'א.
 ח'כ'ל'א ח'כ'ו'ת' ע'ע'מ'ח'ס'.   ו'מ'ר'כ'ז מ'ל'כ'א ל'א ח'מ'כ'מ'ב'.
 270   א'פ ח'מ'מ'א ח'כ'א ו'נ'פ'ר'.   ח'כ' מ'ר'כ'ז א'פ ו'מ'נ'א.
 ח'כ'ז ע'מ'כ'א ח'מ'כ'ל' מ'ל'ח'ס'.   ח'ע'י'ב'ו'ב'ז'א ח'נ'פ'ר' ח'כ'ל'ז'.
 ח'מ'כ'ל' א'ב'ז'ו' ח'כ' ח'כ'ע'ב'.   ח'כ'ח'ת' ע'א'ו'א ו'ש'ח'ד'ו' ע'ע'מ'ז'ו'.
 ח'ע'מ'ב' ח'כ' ח'כ'ל' ח'כ'ל'מ'א.   א'מ'ר' ח'מ'מ'א ח'כ' ח'ז'כ'א.
 ח'כ'ל'א ו'ח'כ'ו'ב'ז'ו'א א'מ'ל'ע'ס'א.   ח'י'ל'ת'א ל'א א'ל'פ ל'א ח'כ'מ'ר'.
 280   ו'ו'ל'א א'ב'ר'א א'ס'ב'ז'ו'א.   ח'א'ל'מ'א ו'נ'פ'ר'ו'ב' ל'א ח'מ'כ'מ'ב'.
 ו'ר'מ' 100 ח'כ'ל'א ו'מ'נ'א ח'כ'.   ח'כ' ו'ח'כ'ו'ס'ט'ע' ו'ז'ו'ס'ו'.
 ח'כ' ח'כ'ו'ת' ח'כ' ח'כ'א 100.   ח'י'ל'ת'א ו'נ'פ'ר'ת'א ל'א ח'מ'א.
 ח'כ' ח'כ'ל' ח'כ'ו'ס'ט'ע'ל'א.   ל'א ח'מ'א ח'כ' ח'ז'ו'א ח'כ'.
 ח'כ' ח'כ' ח'כ'ל' ח'כ' ח'כ' ח'כ'א.   ו'ו'נ'פ'ר'ו' ח'כ' ח'כ'ל' ח'כ' ח'כ'ו'.
 290   ח'כ'א'ו'א ו'ס'א'ז' ל'א ח'כ'ו'ר'.   ח'כ'מ'ל'א ו'נ'פ'ר'ת'א ח'כ'א ח'כ'.
 ח'כ'ל' ח'כ'ל'כ' ח'כ'מ'א.   ו'א'מ'ר' ו'ח'מ'מ'א ח'ז'ו'א ח'כ'.
 ח'כ'ל' ח'כ' א'פ ח'כ'ל'א.   ח'כ'ו'ב'ז'ו'ב' ח'כ' ל'א ח'מ'כ'מ'ב'.
 ח'כ' ח'כ'ח'ל'ח' ח'כ'י'ב'.   ח'כ'ו'כ'ל' ח'כ' ל'א ח'מ'כ'מ'ב'.
 ח'כ' ח'כ'ל'ח'ז'ו'א ח'כ'ס'א.   ח'כ'א ו'ז'ו'א ח'כ'ל'א ח'כ'מ'ר'.
 300   ו'ח'כ'ו'ר' ח'כ' ח'כ'ע'מ'ר'ו'א.   ח'כ'ל'א ח'כ'א ו'נ'פ'ר'ו'ב' ח'כ'מ'כ'מ'ב'.

piendo agitur, illud in ecclesia accipere spernimus. Alter quidem illud in ecclesia praestare cupit, sed alter illud ibi accipere renuit, loquens : „non credam tibi, nisi in sacello Thomae Apostoli juraveris.“ Quia illic daemones ululant, Apostolum magis honorant, quam Dominum ejus. In ecclesia semper parati sunt 230 homines ad jurandum, sed in sacello apostolorum moras nectunt. Nescitis dijudicare, in quo honor praecipuus situs sit; ea enim, quae videtis, accipitis secundum insipientiam vestram. Non intelligitis, hunc honorem regi deberi, quod coram eo nemo percutiatur, sed ducibus ante eum collocatis competere, ut rebelles castigent. Eodem modo etiam Christus tamquam rex 240 in ecclesia sua habitat, Apostolus vero duci exercitus comparandus est. Apud regem silentium mandatur, apud ducem vero tumultus regnat. Ita etiam Christus rex ecclesias suas silentio honorari vult, sed daemones apostaticos servis suis tradidit, ut coram iis judicentur. Non audet daemon in ecclesia vociferari, quia Sera- 250 phim ei os obturant, ne inhonoret arcem regis, in qua circumfertur majestas ejus. Si diabolus in ecclesia ulularet et in martyriis silentium observaret, nemo Filium Regis a duce exercitus distinguere posset. Multis autem ipsum hoc discrimen damnum et detrimentum attulit, ita ut illum ob ipsum hunc potio- rem honorem ejus sub falsa pietatis specie contempserint. Nimis vile foret filio regis, si daemones coram eo cla- 260 marent; sed discipulis suis hoc concessit, ut gradum potestatis eorum indicaret. Cum daemon in Judaea coram Domino nostro loqui auderet, increpatione ob-

- 810   אר מלכה ובינת עמרינא.   לאא ונשיה לסיבתי.
           ולא עריא נתיב נשכחא.   עמיה חזית עממא.
           סמל עממלכ אפ וביא.   עממלכ חרפלב חס.
           עמיה וחרב עמרינא.   ולא עריא ונחיא עמרינא.
           ולא למלכא חרינא מלכ.   ולא חרינא מרינא.
           עממלכ עמ עממא.   ושמעאלא ממשלתי.
           נחא חס נשכחתי.   ועמ מל עמרי גמא.
           למלכא ורימא וריא.   חא ולא נשכח אעמא.
           ללמלכא מריא עמיה.   ועממלכא מלמלכ.
- 820   ונתיב עממיה מרימ עמ.   ונחרי אריא לא מלכ.
           עמ עמא וריבא ורימא.   אללמלכ עמיה חא נחא.
           לחזית לממיה ועמ עמא.   לא עמ עמ מריממלכא.
           סמל עמא חרינא.   עמא וריא לממלכ.
- 830   עמ מל עמיה וריא ח.   חרינא מלמלכ חרינא חרינא מל.
           וסימל עמ ארי חרינא.   עממיה עמ חרי סמל.
           חרימל עממיה מרימ.   עמ לא חרימ חרימ עמ.
           אמ עמ חרימל ורימא.   חרימ מרינא חא ומל.
           לא חרי מלכ מלמלכ.   [עמא ועמא לממלכ עמ.]
           חרי עמא חרי גמא.   חרימ עמא חרימ.
- 840   מרימל עמא חרימ.   עממיה עמ לא חרימ.
           עמא וריא עמיה.   עמא וריא עמיה.
           ועמ עמ חרימ ורימא.   ולא חרימ חרימ עממיה.
           מרימל עמיה ורימא עמ.   עממיה עמ חרימ עמ.

turavit os ejus, ne coram rege tumultum excitaret. Nam et latro, si abducitur a facie judicis, ab eo obturationem oris per cuneolum accipit, antequam egressus supplicium obit. Eodem modo Jesus locutus est daemioni illi: „Obturetur os tuum, et egredere ex homine isto, sicut latro ex urbe!“

Diabolus nihil est praeter instrumentum castigationis; nemo hac de re te in errorem inducat! Ille enim absque manu, quae eum dirigit, homini nocere non potest. Iratus est baculus, qui te percutit, quia castigator tuus misericors est. Non quidem voluntas ipsius satanae talis est, qui te potius ad desperationem redigere cupit, sed Deus misericors te per eum leniter castigat, illum autem excruciat, dum videt, te per ipsum nonnisi ad tuam propriam utilitatem castigari. Per daemonem, qui interitum tuum intendit, Deus te percutit tamquam heredem suum, ideoque malignus valde perturbatur, quia ob tuum proprium commodum te castigare debet. Etiam paganus per eum castigatur, nec licet diabolo ei suppetias ferre. Si secundum propriam voluntatem suam nocere posset, certe adoratoribus suis nihil mali inferret. Valde excrucietur spiritus ejus, quando quasi ad suam ipsius ignominiam paganum castigat. Percutit enim eum ex mandato et ictus lenire nequit. Quemadmodum pater, cui rex occisionem unigeniti filii jussit, amorem paternum cohibere nequit, sed post occisionem filii corrumpitur, ita etiam diabolus emissus, ut adoratorem suum excruciet, mandatum omittere nequit, quia mandator omnipotens est. Non licet ei nec paganum minore, nec fidelem

کہ اند کہ دنیجا کلسمہ۔ لے ہے دنیجا ہونکلہو۔
 350 گہ ہوا کہ اور انما۔ داندلم دنیجا نہیب ہون۔
 مہنہ ہون کہ کھنڈا۔ دنیصلہ صیپہ ہوا۔
 کھنڈا اند کہ لے۔ اف دنیجا ہونکھو۔
 کھنڈا ہوا نہکا کہ۔ دنیجا مہنہ او ہنڈا۔
 اند کہ دنیجا ہلا دنیجا۔ ہون لے ہوا مہنہ ہون۔
 360 داف ہون انہا دنیجا صہ۔ ہون دنیجا ہلا دنیجا صہ۔
 کھنڈا دیکہ اند کہ۔ اف دنیجا ہلا دنیجا۔
 ہونکھو ہون ہلا لے ہون۔ ہون لے لے مہنہ ہون۔
 اف لے لے ہوا آتہ۔ ہون دنیجا کھنڈا ہون۔
 ہوا دیکہ لے لے ہون۔ صہ ہون دنیجا ہونکھو ہون۔
 370 اند کہ دنیجا اصہ۔ کھنڈا کہ دنیجا اصہ۔
 نہک ہون دیکہ۔ صیجا ہونکھو۔
 مہنہ صیجا دیکہ۔ کھنڈا دنیجا صہ ہونکھو۔
 مہنہ دیکہ۔ کھنڈا مہنہ ہونکھو۔
 اف مہنہ صیجا ہون۔ کہ مہنہ مہنہ۔
 380 مہنہ ہونکھو کھنڈا ہون۔ ہون مہنہ مہنہ۔
 دنیجا صیجا دیکہ۔ ہون مہنہ مہنہ ہونکھو۔
 صیجا ہونکھو۔ صہ دیکہ کھنڈا۔
 ہونکھو دیکہ دیکہ۔ مہنہ مہنہ کھنڈا۔
 اف مہنہ ہونکھو۔ کھنڈا ہونکھو۔
 390 گہ ہونکھو کھنڈا۔ کہ دیکہ ہونکھو۔
 کھنڈا ہونکھو۔ دیکہ مہنہ ہونکھو۔

majore dolore afficere. Utrumque hoc, quod tantopere 310
 voluntati ejus adversatur, humiliationem ei parat. Si-
 milis est Nabuchodonosor regi, qui ex mandato divino
 populum Sion castigavit, sed postea ob immisericordiam
 suam ipse humiliatus est. Deus Assyrium vocavit
 baculum, qui robur suum a manu ductore accipit, nec
 non securim et serram, quae absque manu ad nihil
 valent. Quamquam igitur baculus super populum 320
 elevatus est, quamdiu castigatori placuit, tamen postea
 baculum confregit, quia in castigatione misericordiae
 oblitus erat. Eodem modo etiam malignus confractione
 dignus est, quia gaudet de miseria nostra. Quamquam
 nunc ex mandato Domini nos castigat, in fine ob immi-
 sericordiam suam confringetur.

Liber est diabolus, sicut homo, et creatura, sicut
 animal. In voluntate sua semper rebellionem et dam- 330
 num meditatatur, et animo nocet, quamquam actu nocere
 non potest. Libertas hominis aliquantum latius se
 extendit, quam libertas diaboli; non enim haec perfecte
 cum illa congruit. In homine est imago Dei, sed apud
 diabolum umbra ejus. Habet quidem liberum arbi- 340
 trium sicut nos, sed non facultatem per illud nocendi.
 Latro vult caedem et occidit; diabolus vero vult caedem,
 sed occidere nequit. Occisor est ob pravam intentio-
 nem suam, sed executione ejus gaudere non potest.
 Libertas humana est soluta, diabolica vero vineta.
 Haec nihil habet praeter velle, illa autem velle et per-
 ficere. Si diabolus solutus esset sicut homo, qui,
 quando vult, laedere potest, jamdudum mundum dele- 350
 visset, quia voluntas ejus gaudet exterminatione crea-

- 400   لیهو کمر انما صلحی.   لا صلحیا صلحا صلحا.
                  افلا صتلا قوستا.   ویصلحا وصلحا صلحا.   .
                  سہو صلحی صلحا صلحا.   .   صلحا صلحا صلحا.
                  ہاویف کا صلحا صلحا.   .   ہاویف صلحا صلحا.
                  ادا صلحا صلحا ولا صلحا صلحا.   .   صلحا صلحا ولا صلحا صلحا.
                  ہاویف صلحا ولا صلحا صلحا.   .   صلحا صلحا ولا صلحا صلحا.
                  ادا صلحا صلحا ولا صلحا صلحا.   .   صلحا صلحا ولا صلحا صلحا.
                  ہاویف صلحا صلحا صلحا صلحا.   .   صلحا صلحا صلحا صلحا.
 410   صلحا صلحا صلحا.   .   صلحا صلحا صلحا.
                  [اسیلا صلحا صلحا صلحا.   .   صلحا صلحا صلحا.]
                  اسیلا صلحا صلحا صلحا.   .   صلحا صلحا صلحا.
                  لصلحا کمر انما صلحی.   .   صلحا صلحا صلحا.
                  صلحا صلحا صلحا.   .   صلحا صلحا صلحا.
 420   اسیلا صلحا صلحا صلحا.   .   صلحا صلحا صلحا.
                  صلحا صلحا صلحا صلحا.   .   صلحا صلحا صلحا.
                  صلحا صلحا صلحا صلحا.   .   صلحا صلحا صلحا.
                  اسیلا صلحا صلحا صلحا.   .   صلحا صلحا صلحا.
                  اسیلا صلحا صلحا صلحا.   .   صلحا صلحا صلحا.
                  اسیلا صلحا صلحا صلحا.   .   صلحا صلحا صلحا.
 430   صلحا صلحا صلحا صلحا.   .   صلحا صلحا صلحا.
                  صلحا صلحا صلحا صلحا.   .   صلحا صلحا صلحا.
                  صلحا صلحا صلحا صلحا.   .   صلحا صلحا صلحا.
                  صلحا صلحا صلحا صلحا.   .   صلحا صلحا صلحا.

tionis. Homini haec duo data sunt, nempe velle et perficere; diabolo vero unicum tantum datum est, nimirum velle aut bonum aut malum. Habet velle et nolle, sed haec duo in unicum coalescunt; nam illud quoque, quod diabolus vult, ita vult, ut id nolit. Nostra libertas habet velle et nolle, perficere et non 360 perficere. Haec tamen quatuor ad duo, immo duo ad unum reduci possunt, nimirum ad efficacem voluntatis determinationem. Similiter etiam unicum illud diaboli in duo resolvi potest, quia malum, quod vult, eo ipso saltem interne perficit. Potest velle sicut nos, non 370 autem nocere sicut nos. Condemnatur in iudicio scelerum, quia interitus eorum ei placet; accusatur ob sanguinem peccatorum, quia de flagitiis eorum gaudet; requiritur ab eo opprobrium insipientium, quia calamitatibus eorum recreatur.

Nostra quoque libertas non ad omnia valet, quia imago tantum est. Superat libertatem satanae, sed inferior est datore suo. Etiam si homo volare velit, 380 nunquam tamen volando se in aërem efferre potest. Per illud, quod velle et nolle possumus, Deo similes sumus. Sed etiam mortem effugere volumus, quod tamen potestas nostra assequi non valet. Nam et istiusmodi desideria saepe vehementer desiderantur. Si 390 voluntas nostra omnia efficere posset, non esset mera imago et similitudo. Deus solus tam perfectus est, ut quaecumque vult efficere possit. Ait: „Effingamus hominem secundum imaginem nostram!“ Noli ergo quaerere imaginem apud creaturas necessitati servientes, nec apud exercitus angelorum spirituales! Imago

Dei homo est. Aspice imaginem Dei, ecce in ea depictum invenies hominem! Contemplare imaginem hominis, et videbis in ea Deum! Est enim in nobis 400 mens inscrutabilis, conscientia impervia, voluntas invincibilis, ratio immaterialis. In nobis est anima immortalis in similitudinem Dei immortalis, cujus vita in aeternum permanebit aut in lumine aut in tenebris.

Haec est imago illa, quae dominationem super universam terram accepit. Diversa enim est imago, quae nobis inest, a dominatione illa. Deus enim dominationem tribuit illi imagini, de qua dixit: „Faciamus hominem in imagine nostra!“ Haec enim omnia sibi assimilavit et subiecit per intelligentiam, quae est imago Dei. Si enim ipsa dominatio imago esset, imago Dei non inveniretur apud omnes homines. Sed omnes 420 homines hanc imaginem possident in anima, mente, libera voluntate. Si imago Dei in dominatione consisteret, homo non indigeret artibus ad aves capiendas. Quia vero sapientia sua uti debet, ut omnia sibi subjuset, imago Dei in intelligentia quaerenda est. Scientiam ejus vocavit dominationem; per illam pisces e mari educit, per illam aquilas in ima detrahit, per illam bestias campi colligit; per illam mare et terram per- 430 quirit, altitudinem et profundum explorat. Cognoscit tempus venationis, sicut tempus triturae et messis. Conjungit illud, quod Deus separavit, ut capreolum cum ovi, hoedum cum caprea. Tribuit misericordiam maternam animali, quod naturaliter misericordia caret; ipse vero non vult misericordiam exercere. Varia ani- 440 malium genera copulat; ipse vero a concordia recedit.

- 480   אִי אֶחָדָם, מִצֵּרָה.   וְאִי אֶחָדָם לְעַדְוָה.
 לְעַדְוָה, מְלָכִים מִדָּוָה.   עָלָה מִלְּבָא שְׁמַיָא.
 מְלָכִים מִדְּעֵבָרָה.   עָלָה מִדְּעֵבָרָה.
 מְלָכִים מִדְּעֵבָרָה.   וְעָלָה אֶתְּרָה לְעַדְוָה.
 מִן מְלָכִים מְלָכִים.   וְעָלָה אֶתְּרָה מְלָכִים.
 490   וְעָלָה מְלָכִים.   לְעַדְוָה מְלָכִים.
 לְעַדְוָה מְלָכִים.   וְעָלָה אֶתְּרָה מְלָכִים.
 אֶתְּרָה מְלָכִים.   לְעַדְוָה מְלָכִים.
 מְלָכִים מְלָכִים.   וְעָלָה אֶתְּרָה מְלָכִים.
 500   עָלָה מְלָכִים.   וְעָלָה אֶתְּרָה מְלָכִים.
 וְעָלָה מְלָכִים.   לְעַדְוָה מְלָכִים.
 לְעַדְוָה מְלָכִים.   וְעָלָה אֶתְּרָה מְלָכִים.
 עָלָה מְלָכִים.   וְעָלָה אֶתְּרָה מְלָכִים.
 510   עָלָה מְלָכִים.   וְעָלָה אֶתְּרָה מְלָכִים.
 לְעַדְוָה מְלָכִים.   וְעָלָה אֶתְּרָה מְלָכִים.
 וְעָלָה מְלָכִים.   לְעַדְוָה מְלָכִים.
 אֶתְּרָה מְלָכִים.   וְעָלָה אֶתְּרָה מְלָכִים.
 520   וְעָלָה מְלָכִים.   לְעַדְוָה מְלָכִים.
 עָלָה מְלָכִים.   וְעָלָה אֶתְּרָה מְלָכִים.
 לְעַדְוָה מְלָכִים.   וְעָלָה אֶתְּרָה מְלָכִים.
 עָלָה מְלָכִים.   וְעָלָה אֶתְּרָה מְלָכִים.

Serpentem sibi domat tamquam catulum, eamque super lectum suum cubare sinit. Jacet illa, vestes ejus custodiens; in hominem appropinquantem spirat, eumque sicut canis odoratur. Si inter decem vestes ita exploratas unam invenit peregrinam, projicit maxillam suam et mordet portatorem ejus. Sub dominatione 450 homini data intelligendae sunt artes ejus, quae e mente ejus proficiscuntur. Artificia enim omnimoda excogitat, quibus omnia sibi subjiciat. Si autem dominatio prorsus eadem esset ac imago Dei, nulla requiretur prudentia ad dominationem stabiliendam, sed leo sua sponte ad hominem adveniret, seque servitio ejus subiceret.

Quonam sensu asserendum est angelos libertate 460 praeditos esse, aut quonam exemplo genus libertatis ipsis proprium explicari potest? Si liberum habent arbitrium, necessario etiam in agone constituti sunt; si autem agonem peragere debent, etiam timori subjacent, quia nemo coronatur, nisi post victoriam reportatam. Si angeli liberum habent arbitrium, pugna eorum fine carebit, iique etiam tum in statu suo permanebunt, quando *nostra* libertas jam segura quiescet. Si autem pugna spirituum coelestium simul cum *nostra* 470 cessabit, tum etiam ascendere debent de conditione sua praesenti ad gradum superiorem. Si autem etiam post resurrectionem nostram in praesenti conditione sua permanebunt, etiam pugna eorum continuabitur, et vice versa si illud non continget, hoc quoque locum non habebit. *Nostrae* libertati promissa est liberatio, qua in resurrectione timorem exuet et corpus 480 gloria vestiet. Dimittet corpus nostrum foeditatem

suam; auferetur gravitas nostra, ut volatum velocem
 recipiamus. Cessabit indigentia nostra, ut libertas
 nostra suam accipiat mercedem. Non amplius erimus
 obnoxii passionibus et aegritudinibus, sed similes ange-
 lis. Illi igitur angeli, qui victoriam reportaverunt,
 ad quamnam dignitatem promovebuntur? Libertati 490
 pugna necessario adhaeret; si ergo, quando angelis
 similes facti erimus, novum agonem nobis propositum
 inveniamus, unde tandem requiem aeternam nobis
 quaeremus? Attamen res non ita se habet; sed angeli
 Deum praedicant conscientia nullo agone subjecta,
 eumque sanctificant voluntate, quae pugna non defati-
 gatur. Semper permanebunt in eo, quem nunc tenent,
 statu, et iusti iis assimilabuntur. Nam ordo angelicus 500
 mensura est, ad quam homines lucem aeternam inhereditantes
 pervenient. Nemo hunc gradum transgredi potest,
 praeter unicum illum Filium hominis, qui eum
 transgressus est. Quantalibet enim contentione justus
 in altum evolet, apud gradum angelorum remanere
 debet. Quemadmodum aqua, quae ascendit, ut oleum
 superet, subsistere debet, postquam usque ad superfi-
 ciem aquae pervenit, ita etiam justus inter angelos
 remanet. Aqua nec uno digito oleum supersilire po- 510
 test; similiter nec homini gradum angelorum transgredi
 licet. Qui autem asserere voluerit, angelis liberum
 esse arbitrium, debet etiam indicare, quae praemia
 iis promissa sint. Si enim nihil de praemiis eorum
 scriptum est, etiam de libero eorum arbitrio nihil docet 520
 scriptura. Ceterum talibus disputationibus regula fidei
 nec stabilitur nec laeditur.

Diabolus libertatem habet. Quod quidem non his ipsis verbis in scriptura traditur, sed per ignem ei destinatum satis clare libertas ejus nobis insinuat. Hoc sufficit ad demonstrandam libertatem maligni.
 530 Per gehennam ipsi praeparatam revelatur nobis libertas ejus.

Scriptum est, eum de coelo cecidisse, quod tamen de jactura potestatis ejus intelligendum est. Non cecidit de coelo lucis, sed de potestate tenebrarum. Si autem asseris, diabolum de coelo cecidisse, consequenter idem tibi etiam de Nabuchodonosor asserendum erit, quia scriptum est: „Quomodo cecidisti de coelo, 540 ulula tempore matutino!“ Scito ergo, prophetam, postquam supra Nabuchodonosor sub nomine regis cum diabolo comparavit, postea alia quoque nomina accommodata pro aliis rebus sibi quaerere. Ita terram vocat coelum et aridam appellat mare. Quid porro sibi vult gladius in coelo, quando scribit: „Inebriabitur gladius meus 550 in coelo?“ Hic Babyloniam vocat coelum, quia potestas ejus terram obtexit. Verbis „ascendam in coelum“ significat ingressum Nabuchodonosor in Jerusalem; similiter verbis „super stellas Dei elevabis thronum tuum“, eum super sacerdotes imperium suum extendere. Eodem modo etiam Salvator noster dominium maligni cum coelo comparavit, quia per evangelium crucis cecidit de honore, quem antea obtinuit.

Finis carminis de satana.

Ne vacua relinquatur pagina, nonnullas annotationes carmini praecedenti subjiciemus.

V. 93 : Sub illo, quem diabolus in membris laedit, intelligendus est obsessus, ex quo clamat, alium quemdam obsessionem maleficiis procurasse, sub illis vero, quos in mente laedit, propinqui illius obsessi, quos mendax haec daemonis assertio in inimicitiam contra accusatum incitat.

V. 123 : Exclamatio illa „O abs te“ per se ita explenda est : „quantopere abs te excrucior!“ Sed Isaac aliam dat explanationem, ut elatos confundat.

V. 359 : Velle diaboli proprie semper est nolle, tum quia nihil vult praeter malum, id est nonens, tum quia destructionem et annihilationem omnis rei desiderat.

V. 522 : Statuit igitur Isaac, angelos libertate electionis carere, quia Christus beatos angelis similes fore promisit. Si autem angeli libertate electionis praediti essent, de aeterna Dei possessione securi esse non possent; ergo nec angeli nec beati perfecta felicitate fruerentur. Praeterea ex eo, quod angeli nullis praemiis ulterioribus remunerantur, demonstrat, eos nullum acquirere posse meritum vel demeritum, ac proinde libertate electionis carere.

V. 539 : Sententiae sequentes desumptae sunt ex Isaja propheta XIV, 12, 4; XXXIV, 5; XIV, 13.

XI.

במקום בלתי נכון אמנם מאתו בל
 מה שהו' ע'ב' ב'א'ב'ב' *

- 1   משה' ו'ת'ב' ה'א'ב'.   א'ב'ב'ב'ב'ב'ב'ב'ב'ב'ב'ב'ב'ב'ב'ב'ב'ב'ב'ב'b'
          א'ב'ב'ב'ב'ב'ב'ב'b'.   א'ב'ב'ב'ב'ב'ב'ב'b'
          א'ב'ב'ב'ב'ב'ב'b'.   א'ב'ב'ב'ב'ב'ב'b'
          א'ב'ב'ב'ב'ב'ב'b'.   א'ב'ב'ב'ב'ב'ב'b'
- 10   א'ב'ב'ב'ב'ב'b'.   א'ב'ב'ב'ב'ב'b'
          א'ב'ב'ב'ב'ב'b'.   א'ב'ב'ב'ב'ב'b'
          א'ב'ב'ב'ב'ב'b'.   א'ב'ב'ב'ב'ב'b'
          א'ב'ב'ב'ב'ב'b'.   א'ב'ב'ב'ב'ב'b'
- 20   א'ב'ב'ב'ב'b'.   א'ב'ב'ב'ב'b'
          א'ב'ב'ב'b'b'.   א'ב'ב'b'b'b'
          א'ב'ב'b'b'b'.   א'ב'b'b'b'b'
          א'ב'b'b'b'b'.   א'b'b'b'b'b'
- 30   א'ב'b'b'b'b'.   א'b'b'b'b'b'
          א'ב'b'b'b'b'.   א'b'b'b'b'b'

XI. Cf. Cod. Vat. 119, p. 184 (D).

⁴⁾ In margine pro א'ב'ב'ב'ב'b' exstat א'ב'ב'ב'ב'b'.

¹⁰⁾ In marg. א'ב'ב'ב'b' explicatur per א'ב'ב'b'.

XI.

EJUSDEM S. ISAAC DOCTORIS CARMEN
DE EXPUGNATIONE BETHCHUR URBIS.

Congregatio castigationum, quas Deus nobis ad- 1
duxit, adduxit nos ad congregationem supplicatoriam.
Multi enim tribulationibus convertuntur, sed prospera
fortuna obcoecantur. Medicus autem noster scit, qui-
bus medicinis ad sanandum uti debeat. Domus magna
Dei est nosocomium spirituale, in quo non membrorum
commissurae, sed cogitationes mystice explorantur.
In eo dijudicantur animae sanae atque aegrotae, et 10
unusquisque secundum conscientiam suam illam accipit
medicinam, quae ipsi prodest. Valde timendum est
de salute illius, qui se ipse sanum putat; sed sanatio
illius, qui se aegrotum existimat, proxime instat.
Pharisaeus et publicanus intraverunt in templum ora- 20
turi; alteruter sub diverso respectu et sanus et aegrotus
erat. Pharisaeus aegrotus erat superbia, sanus justitia,
publicanus vero sanus humilitate, aegrotus peccato.
Publicanus ascendit timens, pharisaeus confidens.
Timor accepit remissionem peccatorum, confidentia
condemnationem. 30

Cur aetas nostra stulta tam prona est ad murmu-
randum de castigationibus suis? Cur judicem suum
in iudicium vocare audet, quaerens ab eo causam
ultionis? Ecce videmus captivationem, exilium, de-
praedationem omnium possessionum. Arabes terram

perturbant ex illa parte ejus, quam sibi arripuerunt.
 Exagitatur universus orbis, quia filii Agar, onagri illi
 furiosi, sepem pacis transgressi bonos una cum malis 40
 exterminant. Fratres, respiciamus Bethchur urbem,
 quae repente desolata est, et agnoscamus in ea justitiam
 gubernatoris omnium, qui nos castigat, ut nobis auxi-
 lia praestet! Erat enim palmes de vite illa, quae
 interitui destinatur. Novae hae Carrhae, quae in
 nostram regionem advenerunt, justo Dei judicio a
 praedatoribus exterminatae sunt. Cum enim proavi 50
 urbem illam condidissent, fundamentum ejus super
 idololatriam posuerunt et per ipsum, quod ei tribue-
 bant, nomen consiliati sunt ei, ut Deum cum sole
 permutaret. Nam vox Bechur ita interpretanda
 est: „Aspice in solem et pone fiduciam tuam
 in eo! Si in eum aspexeris, auxilium invenies, et si
 ad eum clamaveris, divitiis abundabis. O urbs de
 Carrhis egressa, aspice in solem, salvatorem tuum! 60
 Pro matre tua, quae furtive peccat, esto meretrix im-
 pavida!“ Carrhas enim servi Christi undique circum-
 dant et angustant, ita ut turbam deorum secundum
 voluntatem suam colere nequeant. Tibi autem plurimi
 vicini et collegae in idololatria praesto sunt, Persae
 nimirum in adoratione solis, idololatrae in adoratione
 idolorum. Ecce magistri tui Nisibi inveniuntur, post- 70
 quam Carrhis sacrificuli defecerunt. Magus docet tibi
 adorationem solis, idololatra adorationem simulacrorum.
 Beelschemain, princeps deorum, cujus sacrificia Carrhis

80   **כַּל תִּפְתָּח זַמַּן בְּקִטָּה .**   **וְעִשְׂתֶּם אִמֶּךָ מִן מִצְרָיִם .**
חֶטְאָה עֲמִילָה בְּחַמָּה .   **מִצְרָיִם חַטָּה עֲלֵיכֶם .**
חֶטְאָה אֶחָד אֶלְמָא לְמִיָּה .   **מִצְרָיִם חֶטְאָה מִלְּמַדָּה .**
דְּאִי עֲלֵיכֶם זַמַּן מִלְּמַדָּה .   **מִצְרָיִם חַטָּה עֲלֵיכֶם מִצְרָיִם .**
לֹא יִבְרַח עִשְׂתֶּם מִלָּה .   **חַטָּה בְּמִצְרָיִם חֶטְאָה עֲלֵיכֶם .**
מִלְּכָה תִּפְתָּח לֵיבָה לְמִיָּה .   **דְּאִי חֶטְאָה מִן מִלְּמַדָּה .**
אֶלְמָא לְמִיָּה עֲמִילָה .   **מִצְרָיִם חַטָּה עֲלֵיכֶם .**
 90   **וְלֹא חֶטְאָה לְמִיָּה מִלְּמַדָּה .**   **חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .**
לְמִיָּה חֶטְאָה עֲלֵיכֶם .   **חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .**
דְּאִי חֶטְאָה עֲלֵיכֶם .   **חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .**
דְּאִי חֶטְאָה עֲלֵיכֶם .   **חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .**
דְּאִי חֶטְאָה עֲלֵיכֶם .   **חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .**
דְּאִי חֶטְאָה עֲלֵיכֶם .   **חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .**
 100   **וְלֹא חֶטְאָה לְמִיָּה מִלְּמַדָּה .**   **חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .**
לְמִיָּה חֶטְאָה עֲלֵיכֶם .   **חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .**
דְּאִי חֶטְאָה עֲלֵיכֶם .   **חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .**
חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .   **חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .**
חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .   **חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .**
חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .   **חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .**
חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .   **חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .**
 110   **חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .**   **חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .**
חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .   **חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .**
חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .   **חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .**
חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .   **חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .**
חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .   **חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .**

76) In marg. annotatur : **חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .**
חַטָּה עֲלֵיכֶם מִן מִלְּמַדָּה .

cessaverunt, Nisibi adhuc aperte tympanis et cornubus
 celebratur. Hoc nostro autem tempore urbs idolola-
 triae plena eum quoque dolorem experta est, quod 80
 etiam Nisibi spiritus veritatis errorem percussit et e
 refugio ejus expulit. Non enim dereliquit Misericors
 urbem a suis incolis derelictam, sed incolis prioribus
 novos substituit, qui errorem paganum rejicere didice-
 runt. Bethchur castigata est per Persas, vicinos suos,
 qui depraedati sunt divitias ejus. Nec tamen pude-
 facta est misera, ut converteretur ex idololatria sua. 90
 Similis facta est in expugnatione sua, qua a Persis
 affecta est, civitati Jerusalem, quae et ipsa per Chal-
 daeos, quos dilexerat, diruta est. Quemadmodum enim
 expugnata est per Persas, qui solem sicut ipsa colunt,
 ita etiam per Arabes expugnata est, quae Baaltim hono-
 rant sicut ipsa. Non incolumem servaverunt eam
 Persae, quia cum ipsis solem adorant, nec pepercerunt 100
 ei Arabes, quia Uzzim sacrificiis cum ipsis colit.
 Comparari potest cum meretrice, quae ob divitias suas
 occiditur. Nam ob multitudinem aurificiorum suorum
 amicos habet insidiantes. Facta est refugium crimino-
 sorum, luxuriosorum, furum, servorum dominis aufu-
 gientium, filiorumque patribus resistentium. Peregrini, 110
 qui ad hanc urbem venerant, ludibrio habebantur, sicut
 Lot Sodomis. Si quis uxorem speciosam habebat,
 omnes ad ejus portam concurrerunt. Maritus, si zela-
 batur pro jure suo conjugali, inter illos remanere non

potuit. Si autem tacite ignominiam suam tolerabat,
 injuriosus ei incolatus permissus est. Erant ibi harioli,
 qui scientiam arcanorum profitebantur, sed nunquam 120
 vaticinati sunt calamitatem per expugnatores venturam.
 Tyrannus autem ille, qui paganis hujus urbis praeerat,
 fiduciam suam in oraculis posuerat, sed ira divina eum
 omnino exterminavit. Etiam uxores eorum sacrificulae
 ludibrio factae sunt inter peregrinos, nec non virgines,
 quae sacrabantur stuprum patiendo in honorem Baaltis. 130
 Domus autem eorum, quae purae erant a vestigiis
 sanctorum, intraverunt immundi et foedaverunt eas
 cadaveribus inhabitatorum earum. Solebant enim
 vestigia sanctorum aqua aspersa lustrare, maculatam
 reputantes domum, quam intraverunt veraces. Pro
 hac igitur aqua praedatores sanguine resperserunt ur- 140
 bem, quae aquam sparserat, ut se a virtute ablueret.
 Soli enim fideles virtutem et constantiam possident,
 quia firmiter et fortiter credunt in unum Deum Crea-
 torem. Qui se ab illis sejunxerit, etiam a Deo exclu-
 detur, ad satanam accedet, ad perditionem perveniet.
 Aegyptii exsecrabantur Israelitas, tamquam immundos; 150
 quia ergo consortium eorum fugerant, nec cum illis
 liberati sunt. Ecce tenebrae distinctionem et separa-
 tionem posuerunt inter mundos et immundos, populus-
 que Deum cognoscens corona lucis exornatus est.
 Eodem modo etiam hic ira divina superveniens incre- 160
 patione sua redarguit paganos, quod inaniter consortium

veracium exhorruerint. Intravit depraedatio cum expugnatione, congregavit expulitque de loco eorum idola cum adoratoribus eorum, simulacra cum sacerdotibus eorum. Ille daemon, qui vocatur Gedlat, nexuit iram super servos suos, et adoratores solis et lunae in conspectu solis denudati sunt. Lumina illa, quae 170
 stulti de copula accusaverunt, viderunt gaudentes violationem matrimonii calumniatorum suorum. Quia pagani per errorem solem cum luna copulaverunt, ideo calamitas uxores et filias eorum cum captivatoribus copulavit. Quia igneis ludibrium illud intulerant, ideo ludibrium passi sunt a carnalibus. Quia garri- 180
 rant, solem masculum esse, ideo ignominiam muliebrem subierunt; et quia lunam vocaverant uxorem, quasi feminae ludibrio habiti sunt. Pudet os, loqui de passione et ignominia, quam subierunt; aequae enim timeo rem enarrare aut silentio tegere. Mors enim aequae 190
 et in sermone et in silentio indiscreto moratur. Melius tamen existimo, ut rem enarrem, quia domesticis loquor, ne forte cautio utilis, quae ex hac castigatione divina desumenda est, silentio obruatur. Puto enim, hanc ignominiam, quam viri in captivatione passi sunt, pignus esse irae venturae in impuros, qui turpitudinem exercent. Hujus enim flagitii per varias regiones homines incusantur; quae accusatio si vera est, certe 200
 appropinquat tempus exitii. Multi enim, qui inter domesticos fidei numerantur, incusantur turpis masculorum concubitus, sicut gens Sodomorum. Mirandum sane est, quod Trinitas nominum divinorum manere potest in corporibus immundorum, qui post baptismum

- 210   חג פניא יקחא ובעתה .   עתה ובעתה עתה עתה .
 עתה עתה עתה עתה .   עתה עתה עתה עתה .
 עתה עתה עתה עתה .   עתה עתה עתה עתה .
 עתה עתה עתה עתה .   עתה עתה עתה עתה .
- 220   עתה עתה עתה עתה .   עתה עתה עתה עתה .
 עתה עתה עתה עתה .   עתה עתה עתה עתה .
 עתה עתה עתה עתה .   עתה עתה עתה עתה .
 עתה עתה עתה עתה .   עתה עתה עתה עתה .
 עתה עתה עתה עתה .   עתה עתה עתה עתה .
- 230   עתה עתה עתה עתה .   עתה עתה עתה עתה .
 עתה עתה עתה עתה .   עתה עתה עתה עתה .
 עתה עתה עתה עתה .   עתה עתה עתה עתה .
 עתה עתה עתה עתה .   עתה עתה עתה עתה .
 עתה עתה עתה עתה .   עתה עתה עתה עתה .
- 240   עתה עתה עתה עתה .   עתה עתה עתה עתה .
 עתה עתה עתה עתה .   עתה עתה עתה עתה .
 עתה עתה עתה עתה .   עתה עתה עתה עתה .
 עתה עתה עתה עתה .   עתה עתה עתה עתה .
- 250   עתה עתה עתה עתה .   עתה עתה עתה עתה .
 עתה עתה עתה עתה .   עתה עתה עתה עתה .

251) In marg. annotatur : אהו מלכה עתה עתה .
 עתה עתה עתה עתה .

tale quid perpetrarunt. Sed multo adhuc magis stupenda 210
 est longanimitas Christi, qui non zelo commotus aufert
 turpes, qui sancta ejus mysteria sumunt. Redemptor
 enim noster per adventum suum filios nos fecit Deo et
 attraxit genus nostrum, ut illud secum de terra in cœlum
 extolleret. Scelesti autem reliquerunt magnitudinem,
 in quam Christus eos elevavit, et se demiserunt infra 220
 ordinem bestiarum et animalium. O quanta ingrati-
 tudine Christum affligunt impuri, qui postquam morte
 ejus sanctificati sunt, hoc se scelere macularunt!
 Quod jam diluvium abluere poterit foeditatem regionis
 nostrae, aut quae flamma tabem ejus expurgabit?
 Quis medicabitur ei et quae medicina sanabit eam? 230
 Deus factus est ei medicus, et tamen nondum conva-
 luit. Non enim habet Deus aliam medicinam, quam
 praestet nobis, praeter unicam, quam jamdudum tri-
 buit per magnum adventum Unigeniti sui. Haec est
 illa medicina, quae in initio vulnera nostra sanavit,
 errorem e finibus nostris extirpavit, fidemque in iis 240
 plantavit; postea autem haec medicina sanans omnia
 egressa de loco nostro propagata est et sanavit populos
 remotos ab aegritudine idolatriae. Per illam sanati
 sunt Chaldaei a passionibus et ab adoratione signorum
 zodiaci. Per illam juventutem recuperaverunt Elami-
 tae, qui in idololatria inveterati erant. Parthi, cum 250
 audiissent famam hujus medicinae, non exspectaverunt,
 donec ea ad ipsos veniret, sed ipsi in Judaeam profecti
 adoraverunt eam. Aurum, myrrham, thus Magi e

Parthia secum attulerunt, quae dona cum radice vitae commutaverunt eamque regressi in patriam importaverunt. Per manus eorum veritas propagata est inter Medos et Persas. Quid quod lex evangelica inferos et 260 superos pariter inclusit. Nos autem, qui praedicationem primi accepimus, revertimus ad peccatum nostrum prius, quod invidia sua nos ultimos effecit. Indicium peccati nostri sit nobis depraedatio, quae contra regionem nostram invaluit. Nam ob peccata nostra nos aggressi sunt captivatores, omniaque iis prospere successerunt secundum voluntatem ipsorum. Hi enim 270 homines miseri et nudi non quamlibet terram contempserunt, sed illud regnum, quod caput mundi est. Quondam enim regulus graecus, qui per hircum repraesentatur, duxit populum suum et egressus omnes gentes inferiores sibi subiecit, Assyrios et Chaldaeos, Persas 280 et Medos, Hunnos et Indos, cum ceteris linguis eorum. Nunc autem terra illa, e qua egressus est, tamquam particula exigua habetur regni romani. Et fines hujus regni Arabes invadere ausi sunt! Regnum romanum est quarta illa bestia, de qua scriptum est, quod comedit, conterit, tollit; nunc vero ob peccata nostra conteritur a debilibus. Incolae nostrae student direptioni 290 et fraudationi pauperum; nihilominus tamen contra Deum murmurant, quamquam suis peccatis poenam meruerunt. Tempore pacis blasphemant, tempore irae divinae Deum reprehendunt. In deliciis suis maligne, in castigationibus suis impie agunt. Delectantur superbia, gaudent blasphemia. Immo si angustiis excruciantur, blasphemii recreantur. Loricis ves- 300

310
 320
 330
 340

310
 320
 330
 340

titi aufugerunt a populo nudo, quia intra loricas furtum
 et peccatum absconditum erat. Deus dixit, se surrec-
 turum esse ob direptionem egenorum, ad restituendum
 jus oppressorum et ad exterminandos praedatores. 310
 Impii autem, quos ultra est justitia per captivationem,
 rursus judicem reprehendunt, quaerentes causam ultio-
 nis. Unus tantum erat Sennacherib, qui blasphemias
 conscripsit et misit; sed quia exercitus ejus ipsi similis
 erat, destructus est repente exercitus ejus. In nostra
 autem regione quamplurima sunt ora blasphemii plena, 320
 quibus auditores consentiunt, quia nemo zelo Dei com-
 motus ea ulciscitur. Praepositi enim contumeliam
 Deo illatam ulcisci debent, quemadmodum judices
 contumelias regibus suis illatas ulcisci debent. Quando
 imagini regis insultatur, zelus judicis commovetur;
 sed quando Deo insultatur, ii, qui punire debent, neg-
 ligenter silere solent. Beatos praedicare possumus 330
 Assyrios, quia Angelus ultus est blasphemias eorum;
 vae autem illi regioni, cujus peccata Deus per Arabes
 punit. Exercitum bellatorum illorum una legio des-
 truxit, nostram autem terram miserae legiones filiorum
 Agar. Lascivia eorum nec ab hominibus, nec a bestiis
 aequatur. Ferocitati eorum nec ea leonis, nec draco- 340
 nis comparari potest. Delectantur ludibrio virorum,
 insaniunt in violatione mulierum. Pueros et puellas stellae
 Veneris immolaverunt. Utinam hi infantes tempore
 pestilentiae sepulti essent! Magis exoptassent matres,
 quae in hanc captivitatem abductae sunt, ut una cum 350
 infantibus in brachiis suis a montibus irruentibus obru-
 tae essent. Alter enim infantulum rapit et coram

350   ?קח תעם תבא.   ?שם עבא אכד תעם.
                             ?ער תבוסה פאריסיה.   ?עבד יהודא שנעם אנה.
                             ?מר ימין מרוא סנהא.   ?סמבדא אכסו נחפ תעם.
                             ?אסרנא דער לאנסה דמריא.   ?כמד פסולא נהי תעם.
                             ?מריא סמבדא אר מא דאנדי.   ?מריא מריא תעם פנסה תעם.
 360   ?מריא סמבדא פוסה.   ?מריא פוסה דלעסו מריא דרי.
                             ?סמבדא פוסה פוסה.   ?מריא פוסה דאסמבדא סמבדא.
                             ?מריא פוסה.   ?מריא פוסה דאסמבדא פוסה.
                             ?מריא פוסה פוסה.   ?מריא פוסה פוסה פוסה.
                             ?מריא פוסה פוסה פוסה.   ?מריא פוסה פוסה פוסה פוסה.
 370   ?מריא פוסה פוסה.   ?מריא פוסה פוסה פוסה.
                             ?מריא פוסה פוסה פוסה.   ?מריא פוסה פוסה פוסה פוסה.
                             ?מריא פוסה פוסה פוסה.   ?מריא פוסה פוסה פוסה פוסה.
                             ?מריא פוסה פוסה פוסה.   ?מריא פוסה פוסה פוסה פוסה.
                             ?מריא פוסה פוסה פוסה.   ?מריא פוסה פוסה פוסה פוסה.
 380   ?מריא פוסה פוסה פוסה.   ?מריא פוסה פוסה פוסה פוסה.
                             ?מריא פוסה פוסה פוסה.   ?מריא פוסה פוסה פוסה פוסה.
                             ?מריא פוסה פוסה פוסה.   ?מריא פוסה פוסה פוסה פוסה.
                             ?מריא פוסה פוסה פוסה.   ?מריא פוסה פוסה פוסה פוסה.
                             ?מריא פוסה פוסה פוסה.   ?מריא פוסה פוסה פוסה פוסה.
 390   ?מריא פוסה פוסה פוסה.   ?מריא פוסה פוסה פוסה פוסה.
                             ?מריא פוסה פוסה פוסה.   ?מריא פוסה פוסה פוסה פוסה.
                             ?מריא פוסה פוסה פוסה.   ?מריא פוסה פוסה פוסה פוסה.
                             ?מריא פוסה פוסה פוסה.   ?מריא פוסה פוסה פוסה פוסה.

370) In marg. מריא פוסה.

matre ejus immolat, alter vero matrem infantis ad
 lasciviam cogit. Apertum est, quod dixi, omnia mortis
 genera potiora esse, quam passionem illam, quam captivi
 de nostra regione abducti perpessi sunt. Sed adhuc 360
 pejor, quam ista captivatio erat accusatio impotentiae,
 quam pagani protulerunt contra Deum nostrum fortem,
 qui populum suum ob peccata ejus castigavit. Non
 enim intelligunt errantes, hoc decere justitiam, ut casti-
 get nos ob peccata nostra et dimittat nobis culpam
 ob poenitentiam nostram. Noli dubius quaerere,
 auditor, quandonam terra nostra prosperitate gavisura
 sit! Exspecta parumper et miraberis, quomodo prae- 370
 dones peribunt! Cum nostros olim Persae fines de-
 populati sunt, complures ex urbe Nisibi iis se adjun-
 xerunt. At exiguo temporis intervallo tam copiae,
 quae fines nostras invaserunt, quam ii, qui iis se ad-
 junxerunt, funditus interierunt, ita ut memoria eorum
 deleretur. Ii, qui de praeda nostra ditari voluerant, ad 380
 paupertatem redacti sunt, et praedatores nostri ipsi prae-
 dationi dati sunt. Justitia bellis et pestilentia suam
 iis mercedem abunde retribuit. Nostram vero captivi-
 tatem Dominus in melius convertit, quemadmodum
 sancto Job mirabilem illam restitutionem in integrum
 tribuit. Duplicavit divitias nostras priores. Nume-
 rosae factae sunt domus nostrae in montibus et castella
 nostra in campis. Urbs nostra plena est hominum, 390
 terra nostra possessionum. Undique abunde crescunt
 fructus vinearum et agrorum, foetus pariunt oves et
 boves, equi et cameli. Et quantum nos aucti sumus,
 tantum imminutae sunt gentes, quae nos in praedam

- منملا فلیج من صا وعا . فلا فمولا سقلا .
 خمر تقها وکلا صموا . ووقعا وواقلا .
 صملا وعل اعل . اعلو خقلنا وعل .
 400 وعا قلا لعل واول . ملاملک ص لا فممل .
 وکلا صم . کومل . سولل . کومل .
 ووم ملاملک . ووم ملاملک ملاملک .
 اعلو لقم . صملا . ووقعا ص لعل .
 سول مقل وول . واولو صول .
 410 وکلا سول من صا فلق . خقلنا لعل کومل .
 واولو کلا وول . صملا وول .
 وکلا واول واول کلا . واول وول وول .
 وکلا لعل لعل . وکلا لعل لعل .
 420 واول واول واول . کومل وول وول .
 وکلا وول وول . وکلا وول وول .
 وکلا وول وول . وکلا وول وول .
 واول واول وول . واول وول وول .
 لعل وول . وول وول .
 430 وول وول وول . وول وول وول .
 وول وول وول . وول وول وول .

[سکلا Potest etiam legi] ⁴³²

egerunt. Quatuor enim supra triginta jam anni fluxerunt, ex quo affliguntur, nec tamen advertunt stupidi. 400
 Simile est cor eorum cordi Pharaonis et invidia eorum ei Aegyptiorum. Ob obdurationem suam interfecti, ob exaltationem suam humiliati sunt. Imminuta sunt millia eorum in bello et myriades eorum in proeliis. Defecit depositum thesaurorum eorum et dissipatae sunt collectiones eorum. Undique pullularunt et exsurrexerunt 410
 gentes ad bellum promptae et terruerunt corda tyrannorum variis nominibus suis. Omnis advena expugnavit eos et rapuit sibi praedam auri et argenti, deinde abiit, aliis animum addens, ut et ipsi advenirent et praedam ferrent, quemadmodum ille abstulerat. Non est finis linguis eorum, nec terminus numeris eorum, sed e terra 420
 procreatae videntur variae tribus Hunnorum. Justus igitur ille, qui Persis scelera eorum contra nos commissa retribuit, ipse retribuet etiam filiis Agar mala, quae nobis ob peccata nostra intulerunt. Et quemadmodum antea post castigationem nostram a culpa nostra expiati sumus, ita nunc quoque pro poena remissionem accipiemus. Medicus misericordia plenus 430
 curabit morbum nostrum, et postquam defaecaverit nos judiciis suis, rursus sanitati nos restituet per ligaturas suas.

Annotatio ad vv. 70 et 74 :

Ii, qui Bethchur urbem adorationem idolorum docent, sunt Cadusaei, qui Persis subjecti prope Nisibin habitabant. Cf. Assemani *Bibl. Orient.* I, p. 265.

XI.

במלך ומלכא מלך אמסב מלמלך בלזמך בלל
 סמל סמז מלמלך בלמלכא

1
 חלל לזמלך סמלך. פלסס לזמל מלמלכא. ס.
 סמל מלך בלל סמלך. סמל מלך לזמל זלל בלל. ס.
 בלל סמלך סמלך. סמל מלך סמלך סמלך.
 סמל סמלך סמלך. סמל מלך סמלך סמלך.
 10
 סמל מלך סמלך. סמל מלך סמלך סמלך.
 סמל מלך סמלך סמלך. סמל מלך סמלך סמלך.
 סמל מלך סמלך סמלך. סמל מלך סמלך סמלך.
 סמל מלך סמלך סמלך. סמל מלך סמלך סמלך.
 20
 סמל מלך סמלך סמלך. סמל מלך סמלך סמלך.
 סמל מלך סמלך סמלך. סמל מלך סמלך סמלך.
 סמל מלך סמלך סמלך. סמל מלך סמלך סמלך.
 סמל מלך סמלך סמלך. סמל מלך סמלך סמלך.
 30
 סמל מלך סמלך סמלך. סמל מלך סמלך סמלך.
 סמל מלך סמלך סמלך. סמל מלך סמלך סמלך.
 סמל מלך סמלך סמלך. סמל מלך סמלך סמלך.
 סמל מלך סמלך סמלך. סמל מלך סמלך סמלך.

XII. Cod. Vatic. 119, p. 189 (D).

²) Legendum videtur בלל.

XII.

EJUSDEM S. DOCTORIS ISAAC CARMEN
ALTERUM DE EXPUGNATIONE BETH-
CHUR URBIS.

Antequam deprecari incipiamus, ipse ostium gratiae 1
suae jam aperuit*). Sed mihi peccata nostra conside-
ranti alterutrum in mentem venit, Deum aut misericordia
commotum indigentiam nostram, quia eam bene nove-
rat, praevenisse, aut preces nostras molestas sibi et super-
fluas habuisse, quia bene noverat pravitatem nostram.
Illi populo, qui culpas suas sacrificiis expiari putabat, 10
praecepit propheta, ne holocausta et sacrificia in tem-
plum afferret. Puto etiam, Justum per imbrem jam
ante orationem missum congregationem nostram, quae
verbis tantum orat, arguere voluisse, quod non recte
congregetur. Non possumus Deum psalmis et homiliis
placare, sed bona opera quaerit et poenitentia placatur.
Ipse enim idem est Dominus, qui locutus est Israel : 20
Cessare faciam vocem cantus tui et melodias citharae
tuae. Ita rejecit vocem psalmorum, quemadmodum
oblationem sacrificiorum rejecit, quia cantores bonis
operibus carent.

Primum ecclesiae gradum, quo doctores honoran-
tur, humiliavit superbia per amorem gloriae humanae. 30

*) Publica instabat supplicatio pro avertendis calamitatibus,
praesertim ariditate. Sed Deus jam ante rogationes populi pluviam
misit, quod Isaac ita explicat, quasi Deo minus acceptae sint pre-
ces populi, utpote variis obruti peccatis.

Immo hi etiam aviditatem cum vana gloria jungunt et rapta possident. Ideo spernuntur verba eorum, quia opera eorum contrarium praedicant. Inutilis evadit labor concionatoris, quia verbis suis congregationi placere studet et tota compositio homiliarum ejus nil praeter plausum populi intendit. Porro si magno 40 applausu excipitur, dives sibi videtur et laudat congregationem, quae ipsum audivit; si autem auditores silent, cadit illi animus et descendit, talia obmurmurans: „Lapidibus sane similes sunt hi homines, omnique perceptione carent. Quamquam enim audiunt sermones acutos, omnes stant in silentio. Cur igitur adhuc laborem pro populo hoc ingrato? Si enim vocem plausus sui nobis denegat, quomodo debitum suum erga 50 nos persolvit?“

Hi doctores vanae gloriae cupidi similitudinem quandam inanium illorum spectaculorum, quae in urbibus exhibentur, in ipsas ecclesias intrudere ausi sunt. Infames congregationes spectaculorum illorum rebus turpibus recreantur. Dedecus ibi habetur honor, denudatio delectatio. Fabula, quae otiosos congregavit, 60 eo majori plausu excipitur, quo turpior est, eo magis laudatur, quo magis adulterium commendat, eo magis amatur, quo lascivior est. Surgunt senes, ut videant, quomodo matrimonium deridetur, et solum pedibus radunt in furore gaudii sui. Pueri spectaculis turpem voluptatem edocentur, juvenes 70 autem igne succenduntur ex enarratione adulteriorum. Judex cum nobiles infames auro adjuvat et corruptores urbium donis ac datis honorat, O judex, qui

ملك تها لعتا . خعه هتعه وضا .
 خر يتا سوا كعتا . اهتصك هتقم تها .
 خرتها به م تها . يتق كلمه هتتس .
 90 خرا وتا فتا . خرا كعتا وعترا .
 هعه فتا كعتا . عبا كعا ولا كعتا .
 لا زخر بك كعا . كعه عتعا صعه .
 هلا كعا وكعتا . كعه صتا هتعا .
 هلا كعا م كعا . هتقتا م به فتا .
 100 فتا هتلع تها . صر تها مبه هتتا .
 هعه م ل م وضا . هعه م هتا بتا .
 وكتا م التا . صر هتا مكنه .
 ملك هتعا وعتا . سقم تها وعتا .
 ملك هتتس كعتا . عبا وعتتس كعتا .
 110 كا م وضا بتا . كعتا وعتتس .
 م هتتا وعتا . هتصتس م لا وضا .
 هعه هتعا وعا . وعتا كعه م هتا .
 هتلا وعتا لعتا . م هتا وضا هتعا .
 اف كعا وعتا . صتا كعتا اهتسم هتا .
 120 م كعه وعتا وعتا . هتتتا هتا هتا .
 م م ل هتا . هتعا هتا هتا هتا .
 هتا هتعا كعتا . هتعا كعتا م هتا .
 صر هتا وعا ولا وعا . وعتتس كعا كعتا .

94) Potest etiam legi .
 107) Legendum videtur .
 119) Fortasse كعتا .

ira excitaris contra furem vestis, quomodo eos amare et honorare potes, qui genus humanum furantur? Vestis furto ablata furore eum implet, sed urbs furto 80 ablata gaudium ei praebet. Mimi furtum multo gravius non vestium, sed cordium exercent. Cum furibus singulae interdum mulieres inveniuntur et egrediuntur, sed urbes quotidie a mulieribus furto auferuntur et insuper hac de re laetantur. Turba mulierum lascivarum comitatur aciem perditorum, ita ut inter lascivas 90 et impuros captivetur populus innumerabilis. Noli obmurmurare, cur expugnatores in fines nostros irrumpant, nec causam quaerere, cur praedones regioni nostrae dominantur! Ecce enim in pace praesides, sapientes urbium, scribae, legisperiti a mulieribus captivati et direpti sunt. Ex altera parte captivaverunt 100 mimi, ex altera Arabes. Quia illic depraedatur meretrix, hic diripit exercitus hostilis. Pro meretricibus in urbibus in exilium migraverunt castae in finibus regni constitutae. Pro abrasis ad electionem in captivitatem abducti sunt ii, qui disquisitionem exercent*). Errantibus enim, quando disquirunt de evangelio fidei nos-

*) Sensus verborum obscurissimorum videtur esse hic: Deus ideo non urbem nostram, quamquam scelestissimam, sed incolas aliarum regionum, praesertim Bethchurenses paganos, incursionibus hostilibus punivit, quia apud nos saltem fides orthodoxa strenue vindicatur et idololatriae haeresique libera grassandi facultas negatur. Bethchurenses ergo pro nostris peccatis castigati sunt, sicut quondam Israelitae pro furto Achan, ut nos inde ad poenitentiam agendam provocemur. Norat enim Deus, sibi, si ipsos noxios ferire voluisset, totum fere populum nostrum exterminandum fore, et imprimis sacerdotes; ideoque misericordia ductus maluit nos per calamitatem paganis illatam terrere atque corrigere.

- 130   בְּנֵי אֱלֹהִים הָיוּ מִלִּפְנֵי יְהוָה   מִי מִלִּפְנֵי יְהוָה פָּלַח פָּנָיו
          אֵל אֶחָד לְעַלְיוֹתָיו   חָלַל מִלִּפְנֵי יְהוָה מַלְאָכָה
          אֶבְרָהָם אֵחָד מֵעַבְדָּיו   הִתְנַחֵם מִלִּפְנֵי יְהוָה
          הָיוּ אֵלֶיךָ כְּחַדְוָה   נִחַם אֱלֹהִים אֶת עַבְדָּיו
          בְּחַדְוָה וְשִׁמְרָה   מִלִּפְנֵי יְהוָה לֹא
          לֹא מִלִּפְנֵי יְהוָה   וְיָבִיט מִלִּפְנֵי יְהוָה
 140   אִם חָזַק מִן אֱלֹהֵינוּ   חָלַל מִלִּפְנֵי יְהוָה
          מִלִּפְנֵי יְהוָה   הָיוּ אֵלֶיךָ כְּחַדְוָה
          עֲמַלְיָא אֶבְרָהָם   לְעַבְדָּיו מִלִּפְנֵי יְהוָה
          אֶבְרָהָם מִלִּפְנֵי יְהוָה   וְשִׁמְרָה מִלִּפְנֵי יְהוָה
          מִי אֵל מִלִּפְנֵי יְהוָה   מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי יְהוָה
 150   אֶבְרָהָם מִלִּפְנֵי יְהוָה   מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי יְהוָה
          חֲמִשָּׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה   וְאֵל מִלִּפְנֵי יְהוָה
          אֶבְרָהָם מִלִּפְנֵי יְהוָה   מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי יְהוָה
          חֲרָטָה וְנִחַם חֲרָטָה   הָיוּ אֵלֶיךָ כְּחַדְוָה
          אֶבְרָהָם מִלִּפְנֵי יְהוָה   מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי יְהוָה
          אֶבְרָהָם מִלִּפְנֵי יְהוָה   מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי יְהוָה
 160   אֶבְרָהָם מִלִּפְנֵי יְהוָה   מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי יְהוָה
          בְּחַדְוָה מִלִּפְנֵי יְהוָה   מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי יְהוָה
          אֶבְרָהָם מִלִּפְנֵי יְהוָה   מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי יְהוָה
          אֶבְרָהָם מִלִּפְנֵי יְהוָה   מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי יְהוָה
          אֶבְרָהָם מִלִּפְנֵי יְהוָה   מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי יְהוָה
 170   אֶבְרָהָם מִלִּפְנֵי יְהוָה   מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי יְהוָה
          אֶבְרָהָם מִלִּפְנֵי יְהוָה   מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי יְהוָה
          אֶבְרָהָם מִלִּפְנֵי יְהוָה   מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי יְהוָה
          אֶבְרָהָם מִלִּפְנֵי יְהוָה   מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי יְהוָה

trae, contra voluntatem ipsorum fiscella injicitur ab 110
 orthodoxis, qui apud nos commorantur. Hoc igitur
 magnum stuporem nobis incutere debet, quod iniqui
 intra muros urbis erant, sed culpa eorum alios
 ex agris in captivitatem abduxit. Achan quoque,
 qui furatus est de anathemate, adhuc inter vivos erat,
 cum peccatum ipsius populum perturbaret et multos
 interficeret. Postquam vero justitia intravit et sortes 120
 inter tribus ceciderunt, segregavit veritas furem et
 liberavit populum a castigatione. Laudetur Bonus,
 qui nos aperte de peccato nostro redarguere non vult;
 scit enim, inter myriades nostras vix singulos evasuros
 esse, si nos examinaret. Si enim sortes super nos
 omnes conjicerentur, ut inveniretur ille, cujus culpa 130
 terra perturbationi et captivationi tradita esset, permulti
 contumelia afficerentur. Nec solos ignobiles tum exa-
 minatio redargueret, sed praecipue praesides, qui magna
 auctoritate gaudent, confunderet. Tum pudefieret
 sacerdos, quia anathema eleemosynarum furatus est et
 sicut Achan de Jericho argentum malis artibus sibi
 accumulavit. Pro Josue vero zelatore nunc Deus 140
 illud reposcit. Praesides facile manum extendunt ad
 ordinandos sacerdotes superfluos, ita ut honor sacerdotii
 per multitudinem presbyterorum diminuatur. Alter
 ordinationem accipit, quia a quodam amico episcopi
 recommendatur, alter vero, quia cognatus cujusdam
 mulieris est. Pastores magnis nominibus et hominibus 150
 tyrannis et scelestis se oppignorant, ut lupis gregem
 committant. Lupis enim similes sunt hi oppressores
 et scortatores, qui extemplo sacerdotes fiunt et in ur-

bibus agrisque congregationibus praeponuntur. Ordinantur enim sine scrutinio, instituuntur sine deliberatione. Cur tali modo manus vestra dextra sine discretionem imponitur?

160

Sed etiam si hae sortes super instituta monastica conjicerentur, omnia fere eorum agmina inter fures deprehenderentur. Viri et mulieres, qui sine ulla coactione castitatem voverunt, sed postea lascive vivunt, perturbaverunt regionem nostram. Venite, fiamus zelatores, sicut Josue contra Achan, et lapidemus non homines, sed mendacem hanc vitae monasticae apparentiam! O doctores, qui in cathedra laudes populi captatis, sanate potius morbum inveteratum ordinis monastici! Exsurgite, pastores, et vigilate, inquirentes causam hujus calamitatis! Ob vestram enim socordiam destructio terribilis totum gregem invasit. Doctor stat coram populo et quaerit laudem a congregatione sua; sed ille, cui soli debetur honor, contemnitur laudationibus istis inanibus. Saepe etiam ob vanam gloriam aliis irascitur, aut ad laudationes superbe captandas doctrinam suam deturpat. Praedicator non erubescit, in congregatione ecclesiae laudem a sapientibus et honorem ab idiotis quaerere. Utinam nunc quoque non verlatur, malam hanc consuetudinem rejicere et sapientibus idiotisque suo tempore veritatem praedicare! Apostolus existimavit se debitorem esse omnibus nationibus, ut stultis et sapientibus veritatem aperte praedicaret. Sed et hodierni praedicatores vices gerunt Apostolorum, ideoque domesticis mysteria veritatis aperire debent. Apostoli paganos converte-

170

180

190

200

runt; vobis autem discipuli admonendi sunt. Illi
mortuos suscitaverunt; vobis aegroti sanandi sunt. 210
Errantes enim mortui erant sine cognitione Dei, et
Apostoli per praedicationem Christi eos suscitaverunt.
Peccatores autem, qui pravis consuetudinibus invete-
ratis aegrotantur, nihil indigent praeter correctionem
et facile sanantur. O sapiens, non tibi opus est pro-
fundis cogitationibus; ecce enim ipsa lex naturae eum 220
accusat, qui admonitioni tuae resistit. Si autem refu-
gium quaerit in ordine monastico, posce ab eo, ut etiam
perfectionem huic ordini congruentem exercent! Si
a dextera parte defecerit, confunde eum per compara-
tionem cum parte sinistra! Sinistrae enim parti,
quae gradum dextrae inferiorem obtinet, comparatur 230
conjugium, si sanctitati virginali opponitur. Eum
autem, qui lapsus de castitate monachali cecidit, in **e**
jus vocat conjugium, quod reliquit illud et postea fur-
tive ad illud reversus est. Alterutrum poscit a te et
natura et Dominus naturae, aut apertum conjugium,
aut veram castitatem. Nunc autem Dominus creatu-
rarum ob duplicem rationem nos judicabit, quia pro- 240
missionem nostram fregimus et quia creatori nostro
illusimus. Impuri enim illi, qui gratiam rejecerunt,
sterili voluptate gaudent, et quantum in ipsis est vim
creatricem abrogant. O scelus, cui nullum e sceleri-
bus prioribus comparari potest, quodque omnino non
reprehenditur, quamquam aperte exercetur! Filiae 250
Cain fornicatae quidem sunt, attamen nativitatem non
impediverunt; quamquam conjugium valde violaverunt,

conceptionem tamen et puerperium non destruxerunt. Mulieres autem e gentibus et adoratione idolorum conversae sub specie veritatis fornicantur et impediunt conceptionem atque puerperium. Lascivia furit in membris earum, sed manibus suis malas artes exercent, ut speciem sanctitatis et dignitatis prae se ferre possint, quia a graviditate non redarguuntur. O dolosum, qui invenit sibi genus vitae, optime castitati excolendae idoneum, et postea implantavit luxuriam in sanctam hanc conversationem! Relictum est conjugium, sed etiam votum castitatis fractum est. Veritas remansit apud paucos, peccatum extendit se super plurimos.

Veniamus autem nunc ad castum ordinem ascetarum, qui excellunt cincinnis suis et honorantur ob vestes suas! Videamus, quam pauci veraces in hoc agmine inveniantur, et quanto plures sunt immorigeri et fraudulentum! Servi, qui obedientiam dominorum suorum reliquerunt eosque fraudaverunt, et filii, qui honorem parentibus debitum neglexerunt, crines nutriunt contra disciplinam evangelicam et putant, se cincinnis perditos mores suos obtegere posse. Circumvagantur per urbes ad eleemosynas colligendas, et irridentur ob pecuniam in portis dominorum. Dum irridentur a nobilibus et ludibrio habentur a servis eorum, non confunduntur facies eorum impudentes, quia pro hoc contemptu lucrum marsupiorum suorum expectant. Magnam mercem fraudis sibi excogitaverunt ad hanc mercaturam peccati, et sub variis speciebus justitiae pecuniam avare multiplicant et colligunt.

Alter imitatur Salvatorem, qui servos oppressos redemit; alter fingit, fratres monasterii sui in captivitatem 300 abductos esse. Immo, ut simplicibus fucum faciant, talia etiam juramentis confirmant et asserunt sub invocatione nominum terribilium, ut talenta vel quadrantes lucrentur. Miseri non recogitant, se professionem suam exinanire, et, dum avidè possessiones quaerunt, 310 votum suum irritum reddere. Volunt similes esse Eliae, Joanni, Samueli; habitum quidem illorum imitantur, sed in operibus suis illis dissimiles sunt. Ne tantillum quidem appropinquaverunt ad exinanitionem Joannis; justitiam vero Samuelis ne in somnio quidem viderunt, quia multis Saulo similibus ob pecuniam 320 blandiuntur. Sed Samsonem tamquam speculum sibi prae oculis posuerunt, quia libidinibus indulgent et variis in locis contumeliis afficiuntur. Ubique scandala praebent in domibus cauponum et mercatorum. Crines eorum facti sunt marsupia quadrantum et aromaticum. In unguentis et immunditia anachoretam agunt, cibus et vino ingurgitantur. Saccis et barbibus 330 sanctitatem suam monstrant, sed adulteria et furta committunt. Angelus segregavit et consecravit e mandato divino Samsonem, cujus crines coronam gratiae designabant. Lascivia autem, quam exercebat, tradidit eum in manus incircumcisorum, ita ut heros ille excoecaretur et a miseris irrideretur. Hi, qui 340 jugum magistrorum fregerunt, ab omni opere cessant, mensae tantum studentes; renuunt in castis sanctisque monasteriis remanere, quia nec psalmos didicerunt, nec de sacra scriptura meditari possunt. Solummodo

tamquam ad hospitium accedunt ad monasterium, ut ei
 damnum inferant sibi que otium parent, perturbantque 350
 vigiles et sobrios sua crapula et somnolentia. Circum-
 vagationem, quam otiosi amant, variis praetextibus
 exculpant. Hoc modo effecerunt, ut in aliis monaste-
 riis hospitia abrogata sint, in aliis vero psalmodia ces-
 saverit. Ventris commoditati student ideoque de altero
 in alterum monasterium transmigrant, ut novas semper
 epulas quaerant, tamquam novi advenae, qui occur-
 runt. In omnibus monasteriis semper otiosi remanent, 360
 privilegio nimirum hospitum peregrinorum fruentes,
 ut hoc praetextu gulae et ebrietati indulgere possint.
 Hanc circumvagationem mendicantem et pigram ipsi
 peregrinationem vocant. O istos peregrinos otiosos,
 qui tamen ad ventrem explendum varias exercent artes!
 Abraham peregre profectus est ob mandatum divinum,
 ut, relicta Babylonia, idololatria ab ipso recederet. 370
 Rebecca quoque Jacobo consilium dedit, ut Carrhas
 peregrinaretur, quia timuit dolum Esau, ne forte inno-
 centem occideret. Josephum quoque fratres ejus pere-
 grinum fecerunt inter Aegyptios, quia invidia ducti
 eum sine causa de libertate in servitatem dejecerunt.
 Ceteros quoque justos, qui ob peregrinationem domus 380
 suas reliquerunt, vis a malis iis illata coegit, ut de
 altero ad alterum locum migrarent. Quae vero vis
 hos otiosos, qui nostro tempore sub praetextu peregri-
 nationis circumvagantur, persecuta est, ut iis semper
 peregre pererrandum sit? Nam pro malis, quae jus-
 tos sua inimicitia persecuti sunt, nunc malignus ipse
 pigros impellit, ut pane opprobrii sustententur. 390

Nunc vero hinc ad conjugium accedamus, ut de eo dijudicemus. Nam hoc quoque transgressum est fines legis naturalis. Creator Adamo hanc legem naturae posuit, cum duos creasset eosque invicem ad mutuam consortium conjunxisset. Nunc vero conjugium ita inter multos dispertitum est, ut vir mulieribus adhaereat, mulier viris se submittat. Ita haec generatio nostra quasi in speculo repraesentat generationem temporis Noe, quia viam suam corripit super terram tam in ordine monastico, quam in matrimonio. Mulieres autem, quia a maritis suis negliguntur, artes paganas exercent, ut sibi amorem virorum suorum captent. Sacrificiis enim et libationibus quotidie stellam Veneris invocant, ut splendeat pulchritudo faciei earum et ut amentur a viris suis. Quis quaeso stultas docuit, stellam Veneris decus tribuere posse prae aliis quibuscunque luminibus coelestibus? Si enim haec potestas ei ob majorem luciditatem suam competeret, tum potius sol et luna adorationem mererent, quia majori extensioni eorum etiam altior dignitas responderet. Chaldaei in errore suo, quem inaniter protulerunt, stellis nomina tribuerunt et variis ignearum constellationibus appellationes bestiarum dederunt, tauri nempe, agni, hoedi, leonis, piscis, cancri; immo vel similitudinem scorpionis reptantis in coelo collocaverunt. Hoc mendacium impurae per Veneris stellam didicerunt et cessaverunt a laudatione Dei Creatoris. Iisdem manibus, quas ad sanctum Christi corpus sumendum extendunt, effundunt etiam libationes ad placandum diabolum. In tectum ascendunt ibique eodem ore, quo

in templo expiationis de calice Salvatoris nostri bibunt, 440
 invocant Veneris stellam, ut augeat pulchritudinem
 earum. Scelestae ingrante rejiciunt Deum, omnia
 audientem omniaque judicantem, et pro illo exorant
 lucernam mutam, in coelo suspensam. Huic stellae Ve-
 neris sacrificia obtulerunt tribus Agarenorum, sed muli-
 eres eorum similes sunt omnibus mulieribus, nempe 450
 aliae quidem pulchrae, aliae vero deformes. Postquam
 autem mulieres Arabum solem justitiae cognoverunt,
 renuntiaverunt stellae illi Veneris, quam inani spe co-
 luerant. Onagri illi se jugo subjecerunt et femellae
 eorum obedientiae disciplinae. Sed mulieres in sanc-
 tuario educatae Christum cum stella illa commutaverunt. 460
 Quia nobiscum in oratione sociantur, irascitur Dominus
 orationis, et languescit ala precationis nostrae, quia
 idololatria ei adhaeret. Auditor, interroga Jeremiam
 prophetam et disce, mulieres Sion destruxisse, quia
 stellae Veneris sacrificaverant. Domum illam Abra-
 hami, quae usque ad altitudinem coeli se extendit, at-
 tigit ignis mulierum consumpsitque eam usque ad 470
 fundamenta. Populus antiquus ornatus erat per reges,
 sacerdotes, prophetas; sed agmen mulierum dispersit
 id, quod justitia collegerat. Judaeae, quae sacrificabant,
 Hierosolymis captivitatem nexuerunt et agmina populi
 eorum in varias regiones disperserunt. Miserunt reges 480
 in Babyloniam et duces in Aegyptum, sacerdotium quo-
 que et legem stupendo modo inter gentes ad silentium re-
 degerunt. Hoc exitium perfecit adoratio stellae Veneris,
 qua nunc quoque nostra oratio a porta Misericordis arce-
 tur. In omnibus generationibus, per quas populus omni-

moda peccata et cultum simulacrorum exercebat, Deus 490
 eum reprehendit quidem, sed nunquam illum in capti-
 vitate abduxit. Simulacrum autem Hebraeae stellam
 istam adoraverunt, irritam habuit promissionem Patriar-
 chis factam et populum in Babyloniam deduxit. Cap-
 tivatio deturpavit facies et sol adussit corpora filiarum
 Sion, quae super tectis pulchritudinem a stella Veneris
 petierant. Isajas antea vaticinatus est mercedem 500
 hujus idololatriae, cum minaretur, nobiles et decoras
 funibus et saccis ligatum iri. Deus mulieribus gratis
 aspectum pulchrum et fugitivum tribuit, sed scelestae
 pro glorificatione Dei idololatriae gratias egerunt.
 Ideo retribuit iis justitia pro adoratione stellae Veneris
 servitute inter Chaldaeos, qui et ipsi omnia lumina 510
 coelestia adorabant.

Talibus igitur et similibus excitata est ira divina,
 donec advenit, ad terram nostram appropinquavit eam-
 que concussit, ut peccatoribus horror injiceretur. Si
 quis vero interrogaverit, cur Deus se a nobis averterit,
 recogitet haec omnia, laudans Justum, qui nos castigat,
 et intelligat in hac poena summam castigantis misera- 520
 tionem, qui in misericordia sua paucos tantum percus-
 sit, quamquam multi peccatores erant. Etiam in tem-
 pore David pestilentiam trium dierum decreverat; sed
 jam post sex horas elapsas misericordia ejus sententiam
 judicii praevenit. Noli autem putare, auditor, me
 omnes homines pariter condemnare! Bene scio, adhuc 530
 bonos inter nos reperiri, quamquam mali numerosiores
 sunt. Scissurae, quas scelesti operati sunt, ob pios
 restaurantur, et ignis, quem audaces injecerunt, per

XIII.

במסו דהמסא סזר אמסס סאמזא בלל סוסא
 ספמא דאזכלל

- 1 רלמא דלמסז סוסא. סמסא דסזר למא.
 סל סזר דמא ללס. סר סמז דסזלס.
 סמזא דלמסס סוסא. כלמא סר סזסר לל.
 סר סזר דמזסל סוסא. ללמז סר סמסא.
 10 סל סמל דלל לל סוסא. סל סזר למא דלל סוסא.
 סלמא לל סל סוסא. דמז סלמא דלל סוסא.
 סל סמסל סוסא. דמז סלמא דלל סוסא.
 סל סזר למא דלל סוסא. סל סזר למא דלל סוסא.
 20 דלל סוסא דמסא. סל סמסא דלל סוסא.
 סל סזר סמסא דמסא. סל סמסא דלל סוסא.
 סל סמסא דמסא. סל סמסא דלל סוסא.
 סל סמסא דמסא. סל סמסא דלל סוסא.

XIII. Exstat in Cod. Vatic. 129, p. 223 (D) et in Cod. Josephi Bar David, p. 24 (J).

Ad titulum manus serior in marg. cod. D adnotavit בלל סוסא
 סמסא דלל סוסא.

sanctos exstinguitur. Qui perierunt, ob peccatum perierunt, et qui evaserunt, ob justos evaserunt. Illa expugnatio accidit ob malos et haec pacis conservatio ob bonos.

XIII.

EJUSDEM BEATI DOMINI ISAAC SERMO DE SANCTO JEJUNIO QUADRAGESI- MALI.

Visibiliter quidem contristat jejunium, at invisibi- 1
liter animam purificat. Onus est revera grave, sed
magnum merens praemium. Vinum, quod faciem
rubore perfundit, animam valde denigrat; corpus laeti-
ficat, mentem valde corrumpit. Nos igitur, qui tam
corpore quam anima viva constamus, omnia ordinate 10
peragamus, ut corpus et anima suam accipiat nutritio-
nem! Vescamur moderate, ut valetudo corporis nostri
augeatur, et jejunemus prudenter, ut animae nostrae
gloriosum triumphum procuremus! Jejunet os nos-
trum a pane, sed etiam cor nostrum a peccatis, ut
jejunium oris nostri una cum pia mentis intentione 20
suscipiatur! Non enim sufficit, ut escam ori denege-
mus, sed omnia membra a rebus noxiis servari oportet.
Videte, quomodo auriga expertus equos conjunctos
custodit, frenaque nunc laxat, nunc adstringit, ut
omnes in eodem cursu dirigat. Si enim accidit,

- 80 אר יתנו סוף מלחמה, ליהוב. חתומא לעגב לדפצו.
 סוף דלגא סגה אמלכא. ומלחמה כסו, וסומוסו.
 סא מלכא לזכר למלחמא. כל עזרא דיהוה סאנו.
 דאמלכא דארבא סומוסא. אדמלכא מלכא דמלחמא.
 סא סומוסא דארבא. ירבא סא חזי סלסומוסו.
 סאנוסא מלכא חמא. סומוסא סומוסא.
 40 סומוסא לזכר למלחמא. אר יתנו דמלחמא סומוסו.
 דסוף סומוסא אר מלחמא. סומוסא סומוסא.
 סא יתנו סומוסא סומוסא. סומוסא סומוסא.
 סומוסא סומוסא אר. סומוסא סומוסא.
 50 לא סומוסא סומוסא. לא סומוסא סומוסא.
 כל סומוסא סומוסא. סומוסא סומוסא.
 יתנו סומוסא סומוסא. סומוסא סומוסא.
 ולא סומוסא סומוסא. סומוסא סומוסא.
 אר יתנו סומוסא סומוסא. סומוסא סומוסא.
 60 סומוסא סומוסא סומוסא. סומוסא סומוסא.
 סומוסא סומוסא סומוסא. סומוסא סומוסא.
 סומוסא סומוסא סומוסא. סומוסא סומוסא.
 יתנו סומוסא סומוסא. סומוסא סומוסא.

81) J. סומוסו. סגה אר סומוסו.
 85) J. סומוסא.
 80) J. סומוסא.
 86) J. סומוסו.

unum ex iis aut habenis evadere aut iis implicari, tum 30
 cum uno, qui cecidit, etiam ceteri damnificantur, quia
 impeditur cursus eorum. Ecce etiam lex te docet de
 lepra, praecipiens, ut totum corpus immundum censea-
 tur, si unicum membrum lepra affectum sit. Ecce in
 expugnatione Jericho solus Achan furatus erat, sed 40
 totus populus victus est ob furtum lapidandi. Post
 hoc exemplum allatum asserimus etiam de corpore et
 membris ejus, totum corpus peccare per transgressio-
 nem unius membri. Ecce enim, cum Maria lepra
 afficeretur, lingua tantum illius locuta erat, sed nihilo-
 minus totum corpus ejus foeda veste leprae involutum
 est. Non igitur solum os studeat jejunare a pane, 50
 sed omnia prorsus membra a rebus noxiis serventur!
 Jejunat os a pane; jejunet cum eo etiam lingua, ne
 loquatur superflua, quibus jejunium in damnum verti-
 tur! Si jejunium simile esset melli, sed lingua felli
 intincta esset, rejiceretur dulcedo illius ob admixtionem
 amaritudinis. Quemadmodum enim mel cum felle 60
 permixtum non acceptatur, ita nec jejunium cum invi-
 dia conjunctum suscipitur. Jejunat os a pane; jeju-
 nent cum eo etiam oculi! Illud non bibat vinum, hi
 non hauriant libidinem! Si os quidem jejunat a pane,

oculi vero circumvagantur in deliciis, palpebrae vincula 70
 fiunt jejunio, ita ut in pugna vincere nequeat. Quem-
 admodum enim oculi, quando lacrimas dolorosas effun-
 dunt, chirographum debitorum delent et totum corpus
 purificant, ita etiam, quando facies procaciter contem-
 plantur, lumen suum amittunt et omnia membra in
 peccatum inducunt. Jejunat os ab esca; jejundet cum 80
 eo etiam auditus, ne introitum permittat telis calumniae,
 quae animam interficiunt. Si enim os tantum jejunio
 tamquam loricâ tectum est, aures autem in bello nu-
 dae patent, vincetur animus proelior, rex ille mem-
 brorum. Valde subtile est telum diaboli, ita ut vel 90
 inter palpebras pertransire possit. Quanto magis
 ergo per portam apertam aures transibit? Per illam
 enim in initio intravit mors et interfecit primum homi-
 nem. O jejunatores, custodite auditum, ne calumniae
 aurem praebeatis! Etiam manus una cum ceteris
 membris jejundet et a raptu abstineant! Hoc modo 100
 si totum corpus sanctificatum erit, si cogitationes puri-
 ficatae et membra emundata erunt, suscipietur purum
 jejunium, quod nullo crimine permixtum est.

Ne jejunemus sicut Pharisaeus ille, qui se ipsum
 in superbia sua justum proclamavit, quem vero justitia
 humiliavit, quia se super peccatorem extulerat! Ne 110
 jejunemus sicut crucifixores, qui per unum diem a

pane jejunant, sed omnibus diebus secundum consuetudinem suam peccata committunt! Ne jejunemus sicut Jezabel, regina turpis, cujus jejunium innocentem, qui nihil contra illam deliquerat, interfecit! Ne jejunemus sicut haeretici erronei, fide carentes, qui pulverem comedunt sicut serpens, ejusque discipuli facti 120 sunt! Ne jejunemus sicut Pharisei, qui apostolos reprehenderunt, et dum a pane jejunabant, carnem prophetarum momorderunt! Sed jejunemus tamquam prudentes jejunium Deum placens! Ecce veteres nobis typos reliquerunt, in quorum vestigiis ambulemus. Jejunent igitur senes nostri sicut Moyses, cujus 130 facies resplenduit, quia contempserat et rejecerat delicias, et ascenderat mandataque detulerat! Hic senex juventutem recuperavit per jejunium, quod vel juvenibus grave videtur; ideo timuerunt eum luxuriosi in libidinibus suis aegrotantes. Venite, admiremur hanc lampadem, quae sine oleo ardebat, et ex qua egrediebantur radii, oculos impiorum obcoecantes! Venite, 140 admiremur hanc arborem, quae sine aqua crevit, et in qua pependit fructus lucis, cujus splendorem oculi sustinere nequiebant! Moysem imitentur senes, quibus propositus est tamquam pignus, quod gratia et ipsis juventutem reddet in paradiso post resurrectionem. Monachi porro jejunent secundum exemplum zelatoris 150 Eliae, viri illius perfecti, cui ministrabantur angeli coelestes! Ipse quoque, sicut Moyses, jejunavit per

quadraginta dies, taurus ille defatigatus, qui summo labore coluerat agrum ingratum in omnes agricolas suos. Sed Dominus ejus noluit eum remuneratione fraudari, sed misit et adduxit eum ad se, ut erueret humilem 160
 e conviciis populi furiosi. Ecce senibus Moysem, monachis Eliam tamquam exemplum proposuimus. Juvenes vero imitentur Ananiam et socios ejus! Hi enim pueri jejunaverunt a cibis solidis et rejecerunt etiam cupedias, comederunt autem legumina, escam volatilium coeli. Evolaverunt hae aquilae e laqueis 170
 et expanderunt pennas suas in coelum, protexeruntque populum judaicum Babylone sub umbra alarum suarum. Quamdiu populus regem habebat, honorabatur ob regem. Hodie vero rejecti sunt Judaei, quia regnum eos dereliquit. In majestate egressi sunt ex Aegypto, quia typus Filii eos comitabatur, et in honore ascenderunt de Babylonia, quia signa ejus cum ipsis 180
 erant. Hodie vero contempti sunt, quia veritas advenit cum mysteriis suis et completio typorum illorum, sed profecta requievit inter gentes. Ecce jejunant, quamquam jejunium eorum rejicitur a prophetis ipsorum. Afferant Isajam et legant in eo, quomodo rejicit festa eorum : „Rejeci neomenias eorum et odit 190
 anima mea festa eorum; jam satis est, non posco ultra jejunium plenum contentionis. Ecce contentiosis loquitur : vos jejunatis, sed ut litem moveatis et pauperibus viduisque injusta vi noceatis.“ Audite, discipuli et exhorrescite actiones horum procacium, nec jejunate 200
 jejunium plenum direptione et depraedatione pauperum. Ad vos, o divites, hic sermo dirigitur, ut caveatis, ne

jejunetis sicut discipuli et aliena concupiscatis sicut
 praedones. Nolite iram Dei provocare eo ipso tempore,
 quo eum placare studetis! Si enim jejunatis et rapitis,
 irascitur justitia. Recordamini, quod per jejunium 210
 propitiatio quaeritur ad remissionem peccatorum, et
 nolite vobis damna colligere per ipsum jejunium utili-
 tatis plenum! Si enim a pane jejunatis, sed carnem
 orphanorum comeditis, jejunium Achab imitamina, per
 quod justus lapidatus est*). Caro orphani est hereditas
 ejus, corpus ejus domus, quam possidet. Noli igitur 220
 carnem ejus comedere, id est noli domum ejus rapere!
 Ecce agri ejus cum pedibus, vineae ejus cum manibus
 ejus comparari possunt. Noli eum spoliare vineis ejus,
 sed memento Achab et exhorresce! Corpus autem
 viduae quid aliud est, nisi vestis ipsius? Noli ergo
 cutem ejus detrahere, id est noli eam veste sua spo-
 liare! Pellem ovis tuae poscis a pastore, si tibi amit- 230
 titur; quanto magis ergo poscet Deus vestem viduae!
 Deus praeposuit vos tamquam pastores gregi orphano-
 rum. Nolite ergo fieri tamquam lupi, qui incessan-
 ter ad destructionem gregis accurrunt! Gregem
 ecclesiae suae Deus poscet a sacerdotibus et diaconis
 suis; gregem vero pauperum poscet de manibus divi- 240
 tum. Quando enim veniet, instituet rationem cum
 pastoribus suis, quomodo direxerint gregem sanguine
 vivifico redemptum. Nec minus, quando orietur,

---

*) Quae in sequentibus disputat, respiciunt ad locum Michaeae
 III, 2-3, sed simul ratione habita loci Isajae I, 23.

- 250   ما وَاِذَا رَجِيعُ خَضِرٍ نَبَاتٍ .   سَمِعْتُمْ خَمْرًا خَلْقَةً .
          وَاِصْحَ وَخَمْرٌ مَخْرَجَةٌ .   وَخَمْرًا مِمَّا ارْتَبَتْ .
          مَعًا وَوَجِبَ لَهَا خَضِرٌ نَبَاتٍ .   سَمِعْتُمْ خَمْرًا وَنَبَاتٍ .
          وَاِصْحَ وَخَمْرٌ مَخْرَجَةٌ .   وَخَمْرًا مِمَّا ارْتَبَتْ .
          اَلرَّجِيعُ نَبَاتٌ مَخْرَجَةٌ .   وَنَبَاتٌ مَخْرَجَةٌ .
          مَخْرَجَةٌ كَسْرٌ مَخْرَجَةٌ .   سَمِعْتُمْ مَخْرَجَةً مَخْرَجَةً .
          اِصْحَ رَجِيعٌ وَنَبَاتٌ مَخْرَجَةٌ .   مَخْرَجَةٌ كَسْرٌ مَخْرَجَةٌ .
          مَعًا لَهَا اِذَا نَبَاتٍ .   مَخْرَجَةٌ اِذَا نَبَاتٍ .
          اِصْحَ لَهَا وَنَبَاتٌ مَخْرَجَةٌ .   حَقِيقًا اِذَا نَبَاتٍ .
 260   مَعًا حَقِيقًا اِذَا نَبَاتٍ .   وَنَبَاتٌ مَخْرَجَةٌ .
          اِذَا نَبَاتٌ مَخْرَجَةٌ .   اِذَا نَبَاتٌ مَخْرَجَةٌ .
          وَخَمْرٌ مَخْرَجَةٌ .   وَنَبَاتٌ مَخْرَجَةٌ .
          مَعًا مَخْرَجَةٌ .   وَنَبَاتٌ مَخْرَجَةٌ .
 270   اِذَا نَبَاتٌ مَخْرَجَةٌ .   وَنَبَاتٌ مَخْرَجَةٌ .
          اِذَا نَبَاتٌ مَخْرَجَةٌ .   وَنَبَاتٌ مَخْرَجَةٌ .
          اِذَا نَبَاتٌ مَخْرَجَةٌ .   وَنَبَاتٌ مَخْرَجَةٌ .
          اِذَا نَبَاتٌ مَخْرَجَةٌ .   وَنَبَاتٌ مَخْرَجَةٌ .
          اِذَا نَبَاتٌ مَخْرَجَةٌ .   وَنَبَاتٌ مَخْرَجَةٌ .
 280   مَعًا مَخْرَجَةٌ .   وَنَبَاتٌ مَخْرَجَةٌ .
          مَخْرَجَةٌ .   وَنَبَاتٌ مَخْرَجَةٌ .
          مَخْرَجَةٌ .   وَنَبَاتٌ مَخْرَجَةٌ .

rationem poscet a iudicibus, quomodo gubernaverint mundum, quem in sua benignitate creavit. Memen- 250
tote igitur, o divites, quod venturus est ad vindican-
dum jus oppressorum et quod rationem coram ipso
reddendam poseet usque ad ultimum quadrantem.
Quemadmodum enim vos villicos constituitis super pos-
siones vestras, ita etiam vos villici pro egenis con-
stituti estis. Et quemadmodum vos servos habetis,
quorum domini estis, ita vos quoque servi estis illius 260
Domini dominorum. Eadem enim, quam ipse quaeris,
ratio tibi reddenda erit, et poscetur a te eadem mensura,
qua ipse poposcisti. Si tu redditionem rationis a villico
tuo poscere potes, nec oblivisceris rationis tuae, quanto
magis Omnisciens, cui absque libro omnia comperta sunt,
etiam nutus oculorum tuorum meminerit? Si villicus
tuus te depraedatur et conservos suos male habet, 270
justo iudicio condemnabitur, quod sua ipsius sententia
confirmare debet. Ita tu quoque, si contra Dominum
tuum et pauperes peccaveris, justa sententia iudicaberis,
quia depraedatus es conservos tuos. An fortasse nes-
cis in superbia tua, te Dominum habere? Aspice
coelum, in quo habitat Dominus tuus absconditus, et 280
obstupesce! Ipse est Dominus tuus et pauperum;
conservi enim estis. Tamquam bonus nobis quidem
divitias dedit, illos vero pauperes effecit secundum
beneplacitum suum. Ecce utramque partem aequè in
duobus catinis explorat, ut de unoquoque appareat,

290   290
 300   300
 310   310
 320   320

290   290
 300   300
 310   310
 320   320

utrum mendax an verax sit. Si pauper patienter exspectavit nec blasphemavit ob inopiam suam, desumitur 290
 e catino tamquam aurum et deponitur in thesauro regis. Si autem murmurat animus ejus et lingua ejus blasphemias et querelas loquitur, hinc quidem patitur miseriae et illic inveniet cruciatus. Similiter et te per divitias tuas tamquam in catino explorat, in quo apparebis aut aurum pulchrum aut falsa moneta. Si 300
 enim superbit animus tuus et depraedaris conservos tuos, comparaberis cum Achab et judicium cum eo accipies. Si autem Deum praedicas et pauperum misereris, Abrahamo similis eris et cum eo coronaberis. Si opera ejus imitaris, bonum observas jejunium; si autem alios diripis, Deus jejunium tuum ne quaerit 310
 quidem. Quam enim utilitatem habet Deus de abstinentia tua a cibo potuque, si pauperes devoras et sanguinem orphanorum bibis?

Si inter primos censi desideras, veni, ut a me purum jejunium discas! Abstineat os tuum a pane et mens tua a peccatis. Quemadmodum enim externe 320
 a cibis visibilibus te abstines, ita etiam fuge et elongare ab omni pravitate! Hoc modo dum a pane jejunas, simul etiam alienus esto a culpa, ut purum jejunium tuum accipiatur a Domino tuo, qui tibi praemium dabit. Si autem primos assequi non potes, veni, docebo te jejunium quasi secundae classis, quo 330
 comedens jejunare et bibens abstinentiam observare

- 330   انبج صلاو صوقنا اند.   لا نكصر صوقنا ولاقص.
 وصر خنص اند وانا اند.   وصر نندا اند نهو اند.
 صكك ولاقص ولاقصا.   اف لملو مقلها.
 وصر انا ولاقصا لورا.   كلقنا وانا وانا كو.
 لا صوقنا ولاقصا ولاقصا.   ولاقصا وانا ولاقصا.
 ولاقصا وانا وانا.   ولاقصا وانا وانا.
 340   لا صوقنا ولاقصا ولاقصا.   ولاقصا وانا ولاقصا.
 ولاقصا وانا وانا.   ولاقصا وانا وانا.
 ولاقصا وانا وانا.   ولاقصا وانا وانا.
 ولاقصا وانا وانا.   ولاقصا وانا وانا.
 350   ار وصر لا صوقنا وانا.   ولاقصا وانا ولاقصا.
 وصر كو وانا وانا.   وانا وانا وانا.
 وانا وانا وانا.   وانا وانا وانا.
 وانا وانا وانا.   وانا وانا وانا.
 وانا وانا وانا.   وانا وانا وانا.
 وانا وانا وانا.   وانا وانا وانا.
 وانا وانا وانا.   وانا وانا وانا.
 وانا وانا وانا.   وانا وانا وانا.
 360   وانا وانا وانا.   وانا وانا وانا.
 وانا وانا وانا.   وانا وانا وانا.
 وانا وانا وانا.   وانا وانا وانا.
 وانا وانا وانا.   وانا وانا وانا.
 وانا وانا وانا.   وانا وانا وانا.
 وانا وانا وانا.   وانا وانا وانا.
 وانا وانا وانا.   وانا وانا وانا.
 وانا وانا وانا.   وانا وانا وانا.
 370   وانا وانا وانا.   وانا وانا وانا.
 وانا وانا وانا.   وانا وانا وانا.

336) J. ح.

368) J. وانا وانا.

potes. Imple mensam tuam cibus, sed et linguam tuam laudationibus, ut os manducans celebret Bonum, qui te fideliter cibatur! Si a pane abstinere nequis, abstine a depraedatione pauperum; tum Deus non vituperans a te quaeret, cur non jejunes. Si a vino abstinere 340 nequis, abstine a culpa et raptu; tum iudex non te condemnabit, quia vinum bibisti. Attamen sollicitus esto, ut inter primos remaneas, ut cum primis praemium accipias. Hoc efficies, si et a cibus abstinebis et a peccatis te mundum servabis. Si autem nullo modo duplex hoc jejunium observare potes, elige tibi illud, 350 quod excellentius est, nempe elongationem a peccatis! Quamquam enim tum gradum paulo inferiorem accipies, quam ii, qui in prima classi constituti sunt, tamen vitam aeternam hereditabis, quia a peccatis te immunem servaveris.

Nunc etiam de illo jejunio tibi loquar, quod exosum et a Deo rejectum est, ut longe ab eo aufugas, 360 quia in utroque saeculo damnum affert. Qui a pane jejunit, sed ad peccata perpetranda currit, illius jejunium damnum est, quod corpus et animam ejus laedit. Laedit corpus ejus visibiliter, quia ei nutritionem denegat, et laedit animam ejus invisibiliter, quia malitiam ex ea non expellit. Qui hoc modo agit, serpenti 370 similis est, quae sicut ipse pulverem comedit et sine causa mordet. Ecce stultus superbit de jejunio suo, quamquam illud a Deo non accipitur. Qui enim

Deum non colit, quomodo Deo jejunare potest? Utinam quis ad talem accedat eique loquatur: „Agedum, observa Deo jejunium, abstinendo a peccatis, quae Deo displicent!“ 380

Vobis etiam mulieribus, discipulis Christi, dicam, ut observetis jejunium modestum plenum discretionis. Ne fiat jejunium passionis occasio conversationum et recreationum, ne lingua merita rursus dispergat, quae os congregavit! Videmus eos, qui in luctu versantur, silentes et gementes sedere; non enim permittunt iis 390 cogitationes eorum, ut risus de ore eorum erumpat. Tristitia in his diebus decet, quibus venerabilis ille contumeliis affectus est a miseris crucifixoribus, paleis, quas justitia dispersit. Quamquam enim Dominus vester tristitiae non subjectus est, quippe qui ipse affictos laetificat, vos tamen oportet contristari de tanta audacia crucifixorum. Flevit Dominus noster 400 de Lazaro, quamquam sciebat, se eum suscitaturum esse, ut amorem suum fletu, potentiam suam resurrectione manifestaret. Vos igitur hoc tempore, quo Dominus a nobis discessit, talem moestitiam monstrate, quae vulgarem excedit! Moesta erat Maria, mater ejus, cum sanctis sociabus suis, et discipuli in domo 410 se abscondebant, donec Unigenitus resurrexit. Tum laetificavit matrem suam resurrectione sua et discipulos salutatione sua, et resurrectio ejus eos gaudio

affecit, quemadmodum eos antea passio anxios reddiderat. Qui nunc contristatur de luctu hujus temporis, gaudebit cum illo in paradiso ejus post congregationem sanctorum ejus.

420

O sponsae Christi, nolite vestibus elegantioribus uti! Sponsae hujus saeculi tempore nuptiarum suarum vestes miseras non induuntur, quia spem suam in hoc mundo collocaverunt. Vos autem, quae sponsae thalami novi futuri estis, nolite vestibus pulchris vestiri, ne ornatus spem vestram irritam reddat! Exornate mentes vestras sponso, qui videt abscondita. Illa enim, quae ornatum terrenum amat, spem quoque terrenam expectat, quia vestis externa indicat, ubinam anima ejus moratur. Si enim Dominus noster spes ejus esset, interiora animae suae exornaret, ut occulto ornata esset ille, qui occultas novit cogitationes. Si autem mens ejus terrena sapit, exornat membra sua, ut decus ipsius laqueus fiat insipienti. Vos autem, o castae, jejuniis puro tamquam ornatu utimini, et castitas tamquam beryllus infigatur in medio frontis vestri! Ornatum enim illum lascivum reprehendunt prudentes, sed hunc ornatum spirituales praedicant coelestes. Omnes enim valde reprehendunt illam, cujus conversatio et habitus lasciviam prodit; sed omnes laudibus extollunt illam, cujus conversatio casta est.

430

440

450

Vos etiam, mulieres nuptae, jejunate et docete viros vestros, incessanter orantes, ut bene educantur infantes vestri! Fiat jejunium vestrum sicut illud 460 Esther, et oratio vestra sicut illa Judith, mulierum harum nobilium, quae viros impios vicerunt! Jejunium Esther erat murus, quem orationibus suis aedificaverat; sub illo protectionem quaesivit universus populus ejus contra minas scelesti. Si ergo jejunium unius feminae sine bello universum populum salvavit, 470 quanto magis jejunium totius gregis nostri victoriam praestare poterit?

Ecce haec exempla depictae sunt ei, qui ea imitari vult. Quicumque discipulus eorum fieri cupit, ea pro magistris accipere potest. Senes ergo Moysem imitentur, cujus intellectus nullum passus est defectum, quia 480 membra ejus splendebant per jejunium, quod alias corpus affligere solet! Monachi Eliam imitentur, qui pugnavit, vicit, triumphavit, quia commissurae ejus roboratae sunt jejunio, quod alias pedes defatigare solet! Pueri exemplum sibi proponant coetaneorum suorum, sanctorum Babylone habitantium, qui non capiebantur voluptatibus, quamquam nemo aderat, qui eos retinisset. Virgines nostrae Deo dicatae Mariam, tamquam filiae matrem suam, imitentur, quae 490 in jejunio puro accepit annuntiationem Domini jejuntorum! Mulieres nuptae Estheram imitentur, quae

jejunavit, oravit, exaudita est, ancillaeque illarum ancillas Esther, quae simul cum ea in jejunio excelluerunt! Denique universa acies nostra jejunet sicut Ninivitae, qui observarunt jejunium sanctum, Deum placans! 500 Tota ratio enim, ob quam Deus illos in sacra scriptura commemoravit, ea est, ut nobis typi essent, quorum opera imitemur.

Finitur sermo de jejunio.

XIV.

EJUSDEM S. DOCTORIS ISAAC SERMO DE JEJUNIO.

Initium jejunii nostri tamquam incensum aromaticum ad Deum ascendat, ne spiret odor occisionis in regione nostra hostibus tradita! Universae acies nostrae afferat orationem plenam expiationis, ut omnes per gratiam annum benedictionum plenum accipiamus! Tota congregatio nostra excellat in jejunio remissionis pleno, ut totus annus pace, satietate, sanitate benedicatur! In jejunio largam remissionem tribuamus, ut in aestate multam salutem accipiamus! In jejunio coangustatis auxilium feramus, ne angustiae nobis multiplicentur! Jejunium per suas hebdomades sancte observetur, ut annus nobis per suas menses

- ص١٥٦٦ ن١٥٦ لاحت١٦.   ولا ن١٥٦ ل١٥٦٦.
 ص١٥٦٦ ص١٥٦٦ ل١٥٦٦.   و١٥٦٦ ص١٥٦٦ ل١٥٦٦.
 20 ص١٥٦٦ ن١٥٦ ل١٥٦٦.   و١٥٦٦ ص١٥٦٦ ل١٥٦٦.
 ص١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.   و١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.
 ص١٥٦٦ ن١٥٦ ل١٥٦٦.   و١٥٦٦ ن١٥٦ ل١٥٦٦.
 ص١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.   و١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.
 30 ص١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.   و١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.
 ص١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.   و١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.
 ص١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.   و١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.
 ص١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.   و١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.
 40 ص١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.   و١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.
 لا ل١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.   و١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.
 لا ل١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.   و١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.
 لا ل١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.   و١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.
 لا ل١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.   و١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.
 50 ص١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.   و١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.
 ص١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.   و١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.
 ص١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.   و١٥٦٦ ل١٥٦٦ ل١٥٦٦.

18) J. ص١٥٦٦.

22-23) desunt in cod. D.

31) D. ل١٥٦٦.

39) J. ل١٥٦٦.

benedicatur! In jejunio implete vota vestra, ut aestas
 fructibus impleatur! In jejunio seramus eleemosynas, 20
 ut aream et torcular plenum inveniamus! In jejunio
 bona opera exhibeamus, ut nobis nova ad vetera ad-
 dantur! In jejunio deleamus usuram, ne deleamur e
 regione nostra! In jejunio syngraphas obliteremus,
 ne agri nostri devastentur! In jejunio remittamus in-
 vicem debita nostra, ne cogamur egressi patriam relin- 30
 quere! In jejunio scindamus syngraphas, ne scinda-
 mur a praedonibus! In jejunio libere dimittamus
 vinctos nostros, quos atramento vinximus! In jejunio
 aperiamus inclusis, quos tabulis inclusimus! In jeju-
 nio suscitemus mortuos, quos foenore sepelivimus! In
 jejunio vivificemus pauperes, quos usuris quasi inter- 40
 fecimus! Ne jejunemus sicut impii, qui jejunant et
 corpora devorant! Ne similes fiamus Hebraeis, qui
 in jejunio suo occidebant, si quidem abstinentiam horum
 mendacium omnino nomine jejunii honorare licet. Deus
 enim procul rejecit jejunium et orationes eorum. Je-
 junant et usuram comedunt; orant et foenus bibunt. 50
 Ab una vespera usque ad alteram jejunant et carnem
 pauperum devorant. Si fratrem tuum atramento vinxisti,
 cur nigris vestibus vestiris? Si dorsum ejus
 tabulis incurvasti, cur collum tuum orando incurvas?
 Si colorem faciei ejus foenore pallidum effecisti, cur

- صعف حر سيه صقيلًا . هعصف زهفو صقيلًا .
 هعصفهسه رهله صقيلًا . هعصف رهفو صقيلًا .
 60 اجله صبهوه صوصدا . هافلده خفزا امر سما .
 اهزبه اتقا صاهيذا . هاهبه وطلا لا لاهبه .
 مصتق قفرا صقيلًا . هاهبه علمي زلخفا .
 صيرزا افه صهقتا . هاهبه سزفا لا زاجله .
 ذصدا اخلده ساذا . هاهبه ذخيرا لا لسهوا .
 70 صوهدا لفا صخهيرا . ولا لاهزهبه لهصيرا .
 صوهدا لفا ذوصفا . ولا لاهزهبه زاهيرا .
 صوهدا نفصه كرهصيه . وهيرا صله لا زهصه .
 صوهدا نفصا كرهصيا . واهذا صرعه لا زوهوا .
 صوهدا لصف كاهكتسا . ولا زاهكب له هوسدا .
 80 صوهدا لفا صهقتا . ولا لاهزهبه لهصيرا .
 لاهصم ساقتا صلده . واهف صلف صاهسهقهسهه .
 لاهصن صله اوصلدا . ولا لسهوا له صلهذا .
 لا لاهصن صله صاهدا . ولا لاهصن اهذا لاهدا .
 لا لاهيذا صله لهصمدا . ولا لاهزهبه صله صاهدا .
 90 لا لاهصا صصا صصدا . ولا لاهوا هصفا صريرا .
 لا لاه لاهزهبه صصهيرا . ولا لاهيهزهبه صصها صاهدا .

61) D. صهيرا .

64) J. هكرا .

74) J. لاهصن .

78) J. زاهكب .

88) J. لاهصن .

color tuus ob jejunium pallescit? Si carnem ejus
 usuris comedisti, cur pulverem manducas, sicut serpens?
 Homines sygraphis vincti sunt; quomodo ergo vin- 60
 culis evadere poterimus? Cadavera tabulis sepulta
 sunt; quomodo ergo cadavera nostra sepulturae man-
 dabuntur? Foenus comedit pauperes, quidni ergo
 gladius nos comedet? Usura vendidit ingenuos; quo-
 modo ergo servitutem effugiemus? In jejunio decimas
 praestemus, ne alieni nos deciment! In jejunio op- 70
 pressos liberemus, ne mercatoribus vendamur! In
 jejunio saturemus esurientes, ne ipsi esca avium fiamus!
 In jejunio potemus sitientes, ne terra sanguinem nostrum
 absorbeat! In jejunio vestiamus nudos, ne aves nos
 excoriant! In jejunio sepeliamus pauperes, ne alieni- 80
 genae nos obsessione cingant! Maneant orphani inter
 nos, ut unusquisque nostrum in finibus suis remaneat!
 Habitat vidua apud nos, ne nos accolae in terra aliena
 fiamus! Ne transgrediamur justitiam, ne nos oporteat
 transgredi de altera in alteram regionem! Ne aberre-
 mus a gratia, ne judicemur a justitia! Ne exercea-
 mus depraedationem in pace, ne abducamur captivi in
 desertum! Nemo alium vi abducat, ne exercitus in 90
 regione nostra violenter agat! Manducemus panem
 humiliationis, ne gladius de nobis manducet! Effun-

damus lacrimas in oratione, ne sanguis noster in regione nostra effundatur! Tegamur vestibus lugubribus, ne obfuscetur color faciei nostrae! Tristitiam animique demissionem induamus, ne saccis in captivitate cooperiamur! Nemo socio damnum inferat; sat enim multa imminent omnibus damna. Nemo sodalem molestia afficiat, quia undique cunctos angustiae premunt. In finibus nostris rex ethnicus adest. Locustae terras nostras depascunt. Agareus velut lupus famelicus in ipsis regionibus nostris latrocinatur. Tres illas plagas, quas vidit David, ob peccata nostra simul accepimus. Ecce enim bellum, fames, pestilentia tamquam exactores nobis minantur. Vita nostra pendet quasi in lancibus librae, quemadmodum scriptum est. Si gratia defecerit, justitia ascendet nosque devastabit. Si rex ethnicus veniet, corpora nostra avibus projiciet. Si locusta abominabilis adveniet, separabit animam a corpore nostro. Si lupus famelicus adveniet, dilaniabit membra corporis nostri. Si praedo nos depraedabitur, omnes possessiones nostrae evacuabuntur. Eligamus illud, quod etiam David sibi elegit, nempe ut de lecto ad sepulcrum auferamur, non vero, ut rex ethnicus nos captivos abducat, qui in expugnatione misericordiam non adhibet. Qui enim sine Deo est, gladium etiam gerit misericordia carentem. Servi ejus adhuc ipso crudeliores sunt, aspides, quae incantatio-

nem non curant. Populus evulsus et eradicatus terram nostram invadere studet. Peccata regionis nostrae paganum instigaverunt, ut in fines nostros adveniret. Aperiamus igitur portas nostras egenis, ut portae coram illo claudantur! Multas demus eleemosynas, ut multa illi tribulatio paretur! Omnibus abunde dimittamus debitoribus nostris, ne ille regionem suam relinquat et ad nos adveniat! Deleamus foenus et usuram, ne coram illo evanescamus! Usura enim occidit debitorem, sicut Jael Sisaram. Samson septem funes humidos, quibus vinctus erat, confregit; sed unicus ille funis aquae nigrae, quae super syngrapham effunditur, vincit debitorem et heredes ejus, tamquam restibus firmissimis. Culpa, quae in syngrapha movetur, mortem super capita nostra adduxit. Usura, quae in tabulis exigitur, gladium contra animas nostras evocat. Quia justis fines praescriptos transgressi sunt, ethnici convocati sunt, ut nos invaderent. Quia gratiam rejecimus, ecce justitia nos castigat. Quia nemo aviditatem vituperat, ecce increpat nos justitia. Quia liberum arbitrium nostrum se ipsum reprehendere noluit, ecce castigatio divina nos reprimit. Quia mors syngraphas implantavit, ecce mors implantatur super capitibus nostris. Quia gladius acuitur in tabulis debitorum, ecce acuitur ensis contra colla nostra.

Oret sacerdos cum diaconis suis, ut mortem per gladium non gustemus! Oret grex pascuae nostrae,

ut signum irae non videamus! Orent omnes simul,
ut moriamur morte communi omnium, nec experiamur
mortem per captivationem, quae aliis omnibus mortis
generibus horribilior est! Ne videamus areas corporum,
nec acervos cadaverum! Ne videamus messim gladii,
nec decerptionem infantium tenerorum! Ne videamus 180
nubes sanguinis, pluentes super ora gladiatorum! Ne
audiamus sonitus horribiles, clamorem et gemitum per-
cussorum! Ne videamus fulgura terribilia, gladios
cadentes super vivos! Ne videamus grandinem irae,
securas corpora scindentem! Ne videamus nubes mor-
tis, arcus pluviam sagittarum emittentes! Ne audia- 190
mus vocem canis silvatici, chordam nempe et arcum
ululantes! Ne videamus, Domine, tenebras, silvas
lancearum exaltatarum! Ne videamus nebulam terri-
bilem, hastas excelsas sicut cedros! Ne videamus
aquilas famelicas, tela volantia in nubibus! Ne videamus
armaturam fulgentem et splendorem solis obfus- 200
cantem! Ne videamus infantes sub unguibus equorum
contritos! Ne videamus matres sub pedibus elephan-
tum collisas! Ne videamus puellas ab equitibus com-
minutas! Ne videamus virgines a pedibus elisas!
Ne videamus, Domine, juvenes in altaribus idolorum
mactatos! Ne videamus, Domine, adolescentes in 210

- لا نسا مخرب كالحقنا. ومدا لقصه مدومدا متاوا.
 لا نسا سقا ومرب. ومنا حسه كخوؤا.
 لا نسا مخرب سقا. ومدا بيقه صه ققلنا.
 لا نسا صوما وراف. ققوا هجوا واتا.
 220 ولا نسا صلا ونا. صوما هونا ومهنا.
 لا نسا سهما ونف. مصقرا مذبجا فام.
 لا نسا اتقا ومك. صوما هونا ومصوم.
 لا نسا صوما وملا. مصوموا وناوب صا.
 لا نسا صكنا ونوف. هوما وجمدا صه هه.
 230 صوما ومه اوقا. صل خفا لا نسا.
 صوما وسجله نسا. صل هقنا لا هه.
 هونو ومخر ومجل. هوما لاؤا انا.
 وكصر انا صوما صا. هوما صاقه صوم.
 صومك ومم ممر ومم. صوما صوما وقل صه.
 240 صل ومه صوم ك احمه. اسونا وهاب ومقدا.
 صا انا وموم ومم. صومنا هه صوما.
 صا انا وموم ومم. ومم ومم هه.
 صا وموم صل صوما. هلا الف هاب ومقدا.

²¹⁴) J. |جمومدا|.

²²⁸) D et J in marg. صا explicant per صا.

²⁴¹) J. وموم.

²⁴⁴) Cod. J. post صوم in margine addit explicationem

honorem daemonum immolatos! Ne videamus senes
 projectos et a galeariis contritos! Ne videamus, Do-
 mine, matronas a famulis elisas! Ne videamus fulgur
 scindens jecur et cor hominum! Ne videamus ele-
 phantem incedentem in sanguine et adipe cadaverum! 220
 Ne videamus equum accurrentem et cadaveribus innixum
 stantem! Ne videamus homines respersos sanguine et
 tabe sociorum suorum! Ne videamus mortem terri-
 bilem et castigationem cor ferientem! Ne videamus
 regem fugientem et cornu exercitus locum suum re-
 linquens!

Haec omnia, quae justi viderunt, non videamus 230
 nos peccatores! Haec, quae sanctis portanda erant,
 nobis ingratis non imponantur! Tuum corpus et san-
 guis, quae sumpsimus, auxilio fiat regioni nostrae!
 Crux Tua, haec armatura vincens omnia, causam agat
 aciei nostrae! David suo tempore omnes scissuras
 populi sui curavit. Quis autem daret nobis alium illi
 similem, qui restauraret scissuras nostras! Ubicun- 240
 que ira divina inter Hebraeos calamitatem adduxerat,
 Moyses eam reparavit, et ubicunque magna institit
 castigatio, David accurrit seque in oratione prostravit.
 Ecce autem inter nos peccatum ubique scissuras effecit,

quas tamen nemo restaurare studet. Ecce elevatus
 est baculus justitiae, sed nemo se humiliter extendit.
 Sacerdos plebi similis factus est, et plebs rursus malum 250
 sibi exemplum a sacerdote desumpsit. Externi in in-
 ternos respexerunt, ita ut totus mundus in saeculi
 studium inciderit. Vineae et oliveta coluntur, sed cul-
 tura justitiae negligitur. Segetes in agris seminantur,
 sed nemo mandata scripturae perficit. Omnes vias
 suas prosequuntur, sed nemo peccatis suis valedicit.
 Curam sui ipsius unusquisque agit, sed cura pauperum 260
 negligitur. Nemo redarguit aut reprehendit, quia ipsi
 praesides pessimum praebent exemplum. Nemo admo-
 nitionem salutarem accipit, quia reprehensibilia in ipsis
 magistris cernuntur. Pastores facti sunt agricolae,
 gregum possessores, praediorum domini. Unicuique
 sua tantum domus curae est, gregem vero non curat.
 Sacerdotes facti sunt negotiosi, et unusquisque de suo 270
 tantum cogitat commodo. Sollicitudo gregis omittitur
 et res familiaris sollicite curatur. Pastores pro grege
 negotiationem suam prosperare student. Nemo zela-
 tur, ut alios in sollicitudine gregis praeveniat et ante-
 cellat. Aliud in nobis movetur fermentum, nempe
 quis prae alio excellat in re familiari promovenda.
 Totam gloriam nostram in eo collocamus, ut plus aliis
 possideamus. Pastor, qui gregem irrationalem pascit, 280
 per totam noctem vigilando et gregem custodiendo
 sollicitus est, ut mane gloriari possit. Quomodo ergo
 sacerdoti, qui animas pascit, gregem suum negligere
 licebit? Si enim vel unica anima perierit, anima
 ipsius pro ea quaeretur. Elegimus nobis ambitionem

- וְשִׁמְעֵי עֲמֹדָיָהוּ . אֲחֵשׁ מִלֵּוֹת מִמֶּלֶךְ .
 עֲמֵלֵי מִיָּדָיו בְּחִלְתָּהּ . אֵלָּא תִּלְמַד לַעֲתִידָהּ .
 עֲמֵלֵי בְּחֵן שִׁמְעֵי . אֵלָּא מִיָּדָיו אֲשֶׁר מִמֶּלֶךְ .
 שִׁמְעֵי בְּחֵן תִּתֵּן . אֵלָּא חֲמֵי מִמֶּלֶךְ .
 300 שִׁמְעֵי מִיָּדָיו עֲמֵלֵי . אֵלָּא מִיָּדָיו בְּחֵן שִׁמְעֵי .
 עֲמֵלֵי בְּחֵן חֵן אֵלָּא . אֵלָּא מִיָּדָיו אֲשֶׁר מִמֶּלֶךְ .
 עֲמֵלֵי בְּחֵן שִׁמְעֵי . אֵלָּא מִיָּדָיו אֲשֶׁר מִמֶּלֶךְ .
 עֲמֵלֵי בְּחֵן שִׁמְעֵי . אֵלָּא מִיָּדָיו אֲשֶׁר מִמֶּלֶךְ .
 310 עֲמֵלֵי בְּחֵן שִׁמְעֵי . אֵלָּא מִיָּדָיו אֲשֶׁר מִמֶּלֶךְ .
 עֲמֵלֵי בְּחֵן שִׁמְעֵי . אֵלָּא מִיָּדָיו אֲשֶׁר מִמֶּלֶךְ .
 עֲמֵלֵי בְּחֵן שִׁמְעֵי . אֵלָּא מִיָּדָיו אֲשֶׁר מִמֶּלֶךְ .
 אֵלָּא מִיָּדָיו אֲשֶׁר מִמֶּלֶךְ . אֵלָּא מִיָּדָיו אֲשֶׁר מִמֶּלֶךְ .
 320 אֵלָּא מִיָּדָיו אֲשֶׁר מִמֶּלֶךְ . אֵלָּא מִיָּדָיו אֲשֶׁר מִמֶּלֶךְ .
 אֵלָּא מִיָּדָיו אֲשֶׁר מִמֶּלֶךְ . אֵלָּא מִיָּדָיו אֲשֶׁר מִמֶּלֶךְ .
 אֵלָּא מִיָּדָיו אֲשֶׁר מִמֶּלֶךְ . אֵלָּא מִיָּדָיו אֲשֶׁר מִמֶּלֶךְ .
 אֵלָּא מִיָּדָיו אֲשֶׁר מִמֶּלֶךְ . אֵלָּא מִיָּדָיו אֲשֶׁר מִמֶּלֶךְ .
 330 אֵלָּא מִיָּדָיו אֲשֶׁר מִמֶּלֶךְ . אֵלָּא מִיָּדָיו אֲשֶׁר מִמֶּלֶךְ .
 אֵלָּא מִיָּדָיו אֲשֶׁר מִמֶּלֶךְ . אֵלָּא מִיָּדָיו אֲשֶׁר מִמֶּלֶךְ .

³²⁸) Cod. J in textu habet ׀מִלֵּוֹת, quo cod. D verbum
 ׀מִלֵּוֹת in margine explicat.

dominatus, sed insuper etiam avaritiam. Amamus 290
 gubernationem, sed praeterea etiam mammonam.
 Baculum pastorem assumimus, sed noxia non abigi-
 mus. Gregem suscipiendum quaerimus, sed pastorem
 ejus negligimus. Sollicite nitimur, ut inspectores
 fiamus, sed oculus noster in mammonam prospicit.
 Sal, quo insipidi condiendi sunt, inter curas saeculares 300
 conteritur. Urbs supra montem aedificata in profun-
 ditatem terrae cecidit. Lucernae, qua multi illuminandi
 sunt, lumen terrae obruitur. Magister, qui divitias
 suas in coelo habere debet, thesauros suos in pulvere
 collocat. Sacerdos, per quem multi ditandi sunt,
 post aurum currit. Pontifex, qui aliis dare debet,
 terra marique mendicans circumvagatur. Pastor, 310
 cui grex pascendus est, non novit aegritudinem ejus.
 Doctor, quem insipientes docere oportet, ipse nescit,
 quam doctrinam acceperit.

Unde venit haec doctrina tua? Dic nobis, ut
 nos edoceas! Explica nobis, utrum a prophetis an
 ab apostolis tibi tradita sit! Vel si Dominus tuus
 hanc tibi viam monstravit, enarra nobis secundum veri- 320
 tatem! Si autem novus quidam dominus te emit,
 nomen primi domini contumelia affecisti. Si autem
 ob patientiam et longanimitatem ejus putas, eum om-
 nino rationem a te non quaesitum esse, in fine disces,
 rem non ita se habere, quando ille abscondita manifesta-
 turus est. Si servus Christi haberi vis, noli tuam

propriam voluntatem quaerere! Si ille pro te vestem 330
 ludibrii indutus et contumeliam passus est, tu quoque
 pro eo induere saccum contumeliae et humiliare!
 Magnus ille pro te usque ad exinanitionem se humilia-
 vit; ergo tu quoque, o contemptibilis, humiliare te
 pro eo saltem usque ad aequales tuos! Filius Regis a
 servo verberatus est, quin clamaret aut irasceretur;
 ergo tu verbera socii tui tolera et sustine, si injuste 340
 contra te agit! Ille suscepit clavos et siluit; suscipe
 igitur contumeliam et sile! Ille tulit pro te convicia
 populi sui; tu quoque perfer pro eo irrisionem hominum!
 Ille non recusavit sputum, ut te ab immunditia tua
 lavaret; tu ergo calumnias sustine, ut bona promissa 350
 possideas! Ille bajulavit crucem, ut illam in scalam
 coeli mutaret; tu quoque sustine passiones, ut ad altum
 gradum eleveris! Illum sine culpa crucifixerunt, ut
 culpam Adami expiaret; crucifige te ipsum ob culpam
 tuam, ut ille te Patri, a quo missus est, reconciliet!
 Coram vivificatore genuflexi clamaverunt: „Salva te 360
 ipsum“; tu ergo pro vita tua genua flecte coram fratre
 tuo, ut per humilem hanc reverentiam te ipsum salves!
 Dominus tuus coram Pilato non de se ipso testatus est,
 se esse regem; tu quoque non te ipsum justum prae-
 dica, si virtutibus excellis! Illud, quod Pilatus scrip-
 sit, nempe eum regem esse, non ab ipso audivit; a te
 quoque nemo propriam laudem tuam audiat, ut inscri-
 baris inter cives regni coelestis! 370

משה ומהנהגה ליה.   סעטר חרז ליה.
 וזה מהנהגה ליה.   סעטר חרז ליה.
 ענין בן יונה.

XV.

ומהנהגה ליה ומהנהגה ליה
 ומהנהגה ליה

- 1   רחוקה ורחוקה ליה.   סעטר חרז ליה ליה ליה.
- חרז ליה ליה ליה.   ומהנהגה ליה ליה.
 חרז ליה ליה ליה.   ומהנהגה ליה ליה.
 חרז ליה ליה ליה.   ומהנהגה ליה ליה.
- 10   חרז ליה ליה ליה.   ומהנהגה ליה ליה.
 חרז ליה ליה ליה.   ומהנהגה ליה ליה.
 חרז ליה ליה ליה.   ומהנהגה ליה ליה.
 חרז ליה ליה ליה.   ומהנהגה ליה ליה.

XV. Invenitur in cod. addit. Mus. Brit. 14591, p. 33 (K) et in ejus apographo cod. Vatic. 117, p. 323 (L), cujus lectiones variantes ob certas rationes interdum annotavi.

¹³⁾ L. ומהנהגה ליה.

¹⁴⁾ Litera ך ante vocem ומהנהגה postea addita videtur in cod. K.

O sacerdos et pontifex sancte, in nomine tuo servetur grex tuus! O doctor et pastor vere, tuo nomine signatus est grex tuus.

Finis sermonis de jejunio.

XV.

S. ISAACI CARMEN DE VIGILIIS ANTIOCHENIS ET DE EO, QUOD BONUM EST CONFITERI DOMINO.

Unda meditationis in me irruit meque de altero 1
 loco in alterum propulit, jam quidem in insulam illam
 terrestrem, quae in mari arenae sita est, jam vero ad
 pulchram Graecorum urbem, quam ex Oriente ad mare
 occidentale profectus intraveram. Per mensem Canon,
 quo musica incolis somnum auferre solet, audiveram
 ibidem in omnibus noctibus sonum cithararum, hydrau- 10
 larum, symphoniarum, quae ante palatia principum
 alte sonabant. Quamquam hoc tempore valde dulcis
 habetur somnus, nihilominus musica libenter audieba-
 tur. Sonus jubilans cornuum somnum devicit. Immo
 pedes quiete sine tumultu incedebant, ita ut gressus
 ambulantium non audirentur, omnisque prorsus strepi-
 tus per silentium abigebatur, quo attentius homines

auditu citharae delectari possent. Tota urbs uni ta- 20
 bernae similis erat, et per lusus musicales nox in diem
 mutabatur. Omnes varias sibi melodias excogitabant
 et discebant, ut unusquisque per vocem suam delecta-
 retur et per cantum suum gaudio afficeretur. Ora bucoli-
 corum cum citharis certabant et voces tragoedorum lyras 30
 superare conabantur. Mensis hic Canon urbi differentias
 dignitatum rursus in memoriam revocabat. In nulla
 enim ex noctibus ejus extincta est musica sub fenes-
 tris judicum et ante portas principum. In omni nocte
 ordinata sunt instrumenta tamquam corpora musicalia.
 Parum certe deest hydraulae, quin homo esset. Ser- 40
 mone tantum rationali homo citharam superat. Simi-
 lia sunt instrumenta musicalia hominibus sermone atque
 ratione carentibus. Coarctantur chordae eorum, quasi
 loqui desiderarent; immo, si a loquentibus pulsantur,
 ipsa quoque speciem quandam sermonis et rationis
 accipiunt. Promptam orationem enarrare volunt, sed 50
 deficit lingua ad eam articulandam. Voces eorum
 similes sunt voci hominis, qui narrationem mente con-
 ceptam eloqui vult, sed labiis linguaque destituitur.

Hoc modo miseri diem anticipantes ante palatia
 divitum canunt et vigilias molestas peragunt, ut super-
 bis adulentur. Lingua jungitur cum ambuba, et 60
 labia cum hydraula, ita ut concentus utrobique latens
 conjunctus et unitus in altum ascendat. Hydraula

sono suo alto sustentat voces illorum tenues uniturque
iis, ut cantus eorum usque ad summitatem palatiorum
pervenire possit. Sensu et sermone carens conjungitur
cum rationalibus, ut vox eorum longe lateque audiatur. 70
Mirabilis erat dulcis harmonia, quam tunc audiui.

Illic autem quadam nocte, cum suavi somno im-
mersi essemus, hydraula alte sonuit, ita ut, ea audita,
perterritus evigilarem. Tum ego et fratres, qui mecum
erant, extemplo ad officium persolvendum surreximus,
occurritque nobis psalmus, qui occasioni optime con- 80
veniebat. Postquam voci inani malediximus, dulcis
venit psalmus, qui instrumenta a voluptate ordinata
his verbis vituperare conatus est: „Bonum est confi-
teri Domino et psallere nomini Tuo, Altissime.“
Inanis enim homini confitetur et nomini mortali psallit.
Totus hic psalmus quasi ad pugnam praeparatus est. 90
Gratia eum armavit, ut persequatur sonos despiciendos
et ut tollat repellatque melodias perniciosas, quae
mentes quietas ad lasciviam et insaniam excitant. In-
veni lyram David eamque in manus sumpsi, ut eam
pulsarem et sonos rabidos turpesque fugarem, qui spi-
ritui Sauli comparandi sunt. Cantus filii Isai spiritus 100
malignos fugare, daemoniacis intellectum insanisque
mentem sanam reddere consuevit. Quando Saulo
regi canebat, insanum illum mentis compotem reddidit.
Fortasse autem David hunc ipsum psalmum coram

Saulo cecinit : „Bonum est confiteri Domino“, et non tibi, rex temporalis, „et psallere nomini Altissimi“, 110 quasi dixerit, et non isti filio Cis. Saul miser non intellexit David hoc modo canentem; putavit enim, se ipsum ab illo celebrari, dum ille Domino psallebat. Putavit enim David, insanum nescire, quod laudes psalmi ad ipsum minime pertinerent. Fortasse etiam David haec verba coram Saulo solummodo sub labiis suis murmuravit. 120

Sed ad meam quoque admonitionem gratia haec verba destinavit : „Bonum est confiteri Domino et psallere nomini Tuo, Altissime.“ Vox enim illa dulcis hydraulae mentem meam ad se attraxerant, ita ut chordae lyrae animi mei relaxatae essent. Placuerat mihi musica et e recollectione mea evagatus eram. Tunc ergo apparuit hic psalmus et chordas meas relaxatas rursus adstrinxit. Eruit me de concentu illo, qui 130 me captivaverat, et subjugavit me admirationi de argumento suo. Tum cecini, quemadmodum scriptum est, spiritu simul et mente, et una cum recitatione etiam explicationem sensus degustavi. Dum lingua recitationem persolvebat, animus explicationem protulit. Consuetudo verba ordinavit, mens interpretationes 140 delineavit. Lingua et intellectus simul alligati erant, explicatio recitationem comitabatur; super his quatuor autem, tamquam super curru, animus quasi auriga surrexit. Impulit et direxit verba ita, ut sensus suos

monstrarent, ipsumque perspicue docerent, quomodo cantum perturbantem a se repellere posset.

Bonum est confiteri Domino, nec ulla est gratia huic aequalis, et psallere nomini Tuo, Altissime, nec ullus est cantus huic similis. Ad annuntiandum mane misericordiam Tuam nos dignatus es, Domine, in vigiliis Tuis, ut noctu coram Te canamus et summo mane praeveniamus faciem Tuam. Annuntiemus ergo mane misericordiam Tuam et veritatem Tuam per noctem. Stulti enim, qui in Te non credunt, omnibus noctibus frustra defatigantur. Pulsabo decachordum, id est psallam Tibi omnibus sensibus meis, et extendam decem digitos manuum mearum, ut laudem majestatem Tuam. Quia delectasti me, Domine, in factura Tua, et in opere manuum Tuarum exultabo. Omnia creavit nutus Tuus, sed solus homo opus est manuum Tuarum. In me, quem plasmasti, exultabo, quia lyra Tua rationalis sum. Pro omnibus, quae creavit mandatum Tuum, in me, tamquam opere manuum Tuarum, exaltabor. Quam magnificata sunt opera Tua, Domine! Sed major illis est intelligens ea. Quia ergo intelligo, magnam esse creationem Tuam, major sum omnibus, quae creasti. Nimis profundae sunt cogitationes Tuae. Coepi Te perscrutari, sed nimis profundus es mihi. Nimis profundus es menti meae, et nimis occultum est mihi consilium Tuum. Non cognoscit vir insipiens, qui ante portam hominis canit, se hanc vigiliam salubrius ad vitam aeternam merendam adhibere posse, et stultus non intelligit, quanto pulchrior sit cantus noster prae cantu ipsius. Relinquit sortem praestantior

- 190 . انه منيا منينا كلكر . هانوا كلكر منى انه .
 نهنا منى اسر دهنا . هونى ههنا كلكر وانو كس .
 كلكر صهه ومني اعر . هخرى جهلا ههنا صو .
 هانوا وانو ولفه ههنا . هانوا ههنا منى ههنا ههنا .
 لخر وانو ههنا . ههنا ههنا ههنا ههنا .
- 200 اوى قلا قريما . هانوا ههنا فلك .
 اوبهنا منينا اسر وهنا . ههنا ههنا ههنا ههنا ههنا .
 ههنا ههنا ههنا ههنا . ههنا ههنا ههنا ههنا ههنا .
 هانوا ههنا ههنا . هانوا ههنا ههنا ههنا .
 ههنا ههنا ههنا ههنا . ههنا ههنا ههنا ههنا ههنا .
- 210 ههنا ههنا ههنا . ههنا ههنا ههنا .
 ههنا ههنا ههنا . ههنا ههنا ههنا ههنا .
 هانوا ههنا ههنا . هانوا ههنا ههنا ههنا .
 ههنا ههنا ههنا ههنا . ههنا ههنا ههنا ههنا ههنا .
 ههنا ههنا ههنا ههنا . ههنا ههنا ههنا ههنا ههنا .
- 220 ههنا ههنا ههنا . ههنا ههنا ههنا ههنا .
 ههنا ههنا ههنا ههنا . ههنا ههنا ههنا ههنا ههنا .
 ههنا ههنا ههنا ههنا . ههنا ههنا ههنا ههنا ههنا .
 ههنا ههنا ههنا ههنا . ههنا ههنا ههنا ههنا ههنا .
 ههنا ههنا ههنا ههنا . ههنا ههنا ههنا ههنا ههنا .
- 230 ههنا ههنا ههنا . ههنا ههنا ههنا ههنا .
 ههنا ههنا ههنا ههنا . ههنا ههنا ههنا ههنا ههنا .

et vanitatem cantu suo celebrat. *Tu, Domine, altissimus es in saecula* et tribuis praemium aeternum. *Peccator autem sicut foenum evanescet*, et qui eum can- 190
 tibus celebravit, remuneratione sua fraudabitur. *Inimicus Domini peribit et dispergentur omnes, qui operantur iniquitatem.* Qui ergo canit, ut illos delectet, laborem inutilem, remuneratione carentem peragit. Laborat in cantu inani et cessat a laudatione Tua. Omittit sonos sacros et colit musicam profanam. *Exal-* 200
tasti cornua mea sicut unicornis et impinguasti me oleo suavi. Viderunt oculi mei salutare Tuum, et aures meae audiverunt repromissionem Tuam. Justus enim ut palma florebit et sicut cedri Libani germinabit, quarum folia nunquam decidunt et quarum splendor non evanescit. Plantatus enim est in domo Dei et in atrijs eius sanctis, ubi Spiritus super eum fertur eumque 210
suo flatu potat. Per cantum Spiritus crescit et progerminat sicut cedri Libani. Adhuc in senectute sua nova germina profert, quia e melodijs illis novam juventutem imbibit; fitque pinguis et suavis, quia mysteria Spiritus sancti audit. Annuntiat, quoniam justus est Dominus et praemium reddet iis, qui in ipsius honorem vigilias peragunt. Quamquam omnipotens est et abs- 220
que timore praemium denegare posset, tamen non est iniquitas in eo, ita ut injuste nos remuneratione fraudaret.

Laudemus Christum, qui nos a rebus inanibus retinuit, nobisque sanctas vigilias cum psalmodia spirituali tribuit! Haec primogenitura nobis obtigit. Gratias ergo agamus, fratres, quia eodem cum spiriti-

كلتمسا فلما وفلما .   كل اوله لقصه لقصه .
 معيه ملتقم اف حصه .   وبسلك زه صرحقا .
 حصه ملتقم كلولج .   اذا كملما لا لسا .
 لقصه سا صفا لقصه .   240   وطف مقله لقصه .
 كل صفا لقصه .   قسقا لقصه اء اعلى *
 حجر .

286) L. بسلك .

bus coelestibus ministerio dignati sumus! Officium enim nostrum alas eorum mystice repraesentat. Extollite voces vestras in vigiliis, ut ad palatia coelestia ²³⁰ perveniant et Christum, regem regum, in habitaculo suo celebrent! Adstringite chordas vestras et jubilate, ut jubilatio nostra jungatur cum ea Angelorum, nullusque silentio locus remaneat inter voces illorum et nostrum! Dignetur nos vita aeterna, ut in adventu Christi a dextris ejus inveniamini, et me per inter- ²⁴⁰cessionem dilectorum ejus misericordia a peccatis mundet! Etiam, Amen!

Finis.

Gisae, typis Guil Keller

S. ISAACI ANTIOCHENI,

DOCTORIS SYRORUM,

OPERA OMNIA

EX OMNIBUS, QUOTQUOT EXSTANT, CODICIBUS MANUSCRIPTIS CUM
VARIA LECTIO NE SYRIACE ARABICEQUE PRIMUS EDIDIT, LATINE
VERTIT, PROLEGOMENIS ET GLOSSARIO AUXIT

DR. GUSTAVUS BICKELL,
IN UNIVERSITATE OENIPONTANA S. THEOL. PROF.

PARS II.

GISSAE

SUMPTIBUS J. RICKERI

MDCCCLXXVII.

TYPIS GUIL. KELLERI GISSENSIS.

Handwritten text in Syriac script, likely a preface or introductory text.

S. ISAACI ANTIOCHENI

OPERA OMNIA.

Handwritten text in Syriac script, appearing to be a list of contents or a table of contents.

Handwritten text in Syriac script, likely a preface or introductory text.

Handwritten text in Syriac script, likely a preface or introductory text.

Handwritten text in Syriac script, likely a preface or introductory text.

XVI.

חַיִּים תְּהִיָּה חַיִּים מִלֵּא וְחַיִּים מִלֵּא. חַיִּים מִלֵּא
וְחַיִּים מִלֵּא אֵלָּא חַיִּים מִלֵּא. וְחַיִּים מִלֵּא
חַיִּים מִלֵּא מִלֵּא.

1 חַיִּים מִלֵּא אֵלָּא. חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא.
וְחַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא. חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא.
10 חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא.
חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא.
חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא.
חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא.
חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא.
20 חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא.
חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא.
חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא.
30 חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא חַיִּים מִלֵּא.

XVI. Hoc carmen cum quindecim sequentibus exstat in cod. addit. Mus. Brit. 14591, p. 105 (K).

¹²⁾ Verba inde ab חַיִּים usque ad חַיִּים scripta sunt super rasuram.

¹⁴⁾ Cod. חַיִּים.

XVI.

CANTICA NOVA AD MODUM : SPONSA
REGIS, CONTRA EOS, QUI SACRIFICII
EUCCHARISTICI POST DIUTURNUM TAN-
TUM TEMPORIS INTERVALLUM PARTI-
CIPES FIUNT, A BEATO DOMINO ISAAC
COMPOSITA.

In quodam psalmo (27, 2) Spiritus Sanctus per 1
David haec de Filio David proclamavit : „Dum acce-
dunt ad me mali, ut edant carnem meam, alii mali,
qui in odium mei conspirant, ceciderunt et dejecti sunt.“
Ecce typum rei novae! Gentes, accedite, comedite, 10
quia mali osores, stulti nimirum Judaei, prostrati sunt!
(Responsorium:) Deglutite hamum, ut in altum eveci
pro hominibus angeli fiat!

Ille est semen benedictum, quod se propagavit in
terra carnis, et radices egit in corporibus hominum, ut
ea undequaque sibi devinciret, iisque in pulverem re- 20
dactis inde progerminaret, et postquam ipsum usque
ad locum suum benedictum pervenit, etiam glebam,
e qua exortum est, eodem secum exaltaret, ubi exinde
ambo simul implantabuntur. Est etiam hamus, pro-
jectus in mundum, mare illud turbulentum, ut homines 30

בנפש אלה חתך בלא. וְעַל בְּעַלְבָּן. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. .
 עֲלֵמָה אֵתָּה עֲלֵמָה. עֲלֵמָה. חָזַק אֵת עֲלֵמָה.
 עֲלֵמָה עֲלֵמָה. בְּעַלְבָּן. חָזַק אֵת אֵת 40
 עֲלֵמָה.

עֲלֵמָה חָזַק בְּעַלְבָּן. עֲלֵמָה חָזַק. בְּעַלְבָּן. .
 עֲלֵמָה חָזַק. חָזַק עֲלֵמָה. עֲלֵמָה חָזַק. .
 חָזַק עֲלֵמָה. חָזַק עֲלֵמָה. חָזַק עֲלֵמָה. . 50
 חָזַק אֵת בְּעַלְבָּן. חָזַק אֵת עֲלֵמָה. עֲלֵמָה חָזַק.

עֲלֵמָה חָזַק עֲלֵמָה. חָזַק עֲלֵמָה. עֲלֵמָה חָזַק. .
 אֵת חָזַק עֲלֵמָה. חָזַק עֲלֵמָה. חָזַק עֲלֵמָה. . 60
 אֵת חָזַק. חָזַק עֲלֵמָה. חָזַק עֲלֵמָה. .
 אֵת חָזַק עֲלֵמָה. חָזַק עֲלֵמָה. חָזַק עֲלֵמָה. .

חָזַק עֲלֵמָה חָזַק. חָזַק עֲלֵמָה. חָזַק עֲלֵמָה. . 70
 חָזַק עֲלֵמָה. חָזַק עֲלֵמָה. חָזַק עֲלֵמָה. .
 חָזַק עֲלֵמָה. חָזַק עֲלֵמָה. חָזַק עֲלֵמָה. .
 חָזַק עֲלֵמָה. חָזַק עֲלֵמָה. חָזַק עֲלֵמָה. . 80

חָזַק עֲלֵמָה חָזַק. חָזַק עֲלֵמָה. חָזַק עֲלֵמָה. .
 חָזַק עֲלֵמָה. חָזַק עֲלֵמָה. חָזַק עֲלֵמָה. . 90
 חָזַק עֲלֵמָה. חָזַק עֲלֵמָה. חָזַק עֲלֵמָה. .

ad turres excelsas coeli evehat; piscatores sunt gloriosi apostoli, rete vel navis est ecclesia piscatrix. Deglutite hamum, ut in altum eveci pro hominibus angeli fiat! Ecclesia est rete, quod Apostoli ad pisces capiendos in mare projecerunt; quod cum omnia piscium genera bona malaque collegisset et ad litus maris ascendisset, excussum est, ut mali segregati abjicerentur. Ecclesiam mali aequae ac boni intrant, sed in die secundi adventus segregabuntur. Eucharistia est esca domesticis fidei danda. Nemo ita eam comedat, ut socius alter praeter fas ab ea excludatur; sed simul in commune congregati de agno misericordiae manducemus! Si alter sumit, alter vero sumere renuit, separationem instituitis. Haeretici hoc modo sua conventicula, Ecclesiam egressi, separaverunt, quia unam eandemque cum ceteris doctrinam sapere nolebant. Alter ait: hoc rectum est, alter vero: haec mea praestat opinio. Exinde facta est confusio in perversa mente eorum, et egressi circumerrant miseri. Fili mi, si sententia*) tua bona est, accedas quaeso, ut inspiciamus, qualem habeat firmitatem, et omnes tibi adhaereamus atque unum simus, absque separatione haeticorum modo, quorum unusquisque secundum propriam

---

*) Haec vox, quam per *sententiam* vertimus, potest etiam reddi per *separationem* vel *discretionem*, ita ut ad illos alludatur, qui per intermissionem communionis se a fratribus separant vel qui ajunt, se ob propriam indignitatem corpus Christi discernere velle.

voluntatem ambulat nec cum altero concordat. Sed
 veni, ut vel nos tibi adhaereamus vel tu nobis, et unum
 corpus absque divisione membrorum fiat! Compara
 omnes sententias in animo tuo ascendentes cum doctrina
 Ecclesiae; si ei concordant, retine illas; si secus, rejice 100
 illas! Ecclesia est enim te veracior, quia indefectibilis,
 perfecta et excelsa est. Si sententiam tuam apud an-
 gelos, non vero apud Ecclesiam inveneris, noli eam
 retinere! Dominus creationis magnum convivium egen- 110
 tibus praeparavit, ad quod solos caecos, claudos, mortales
 invitavit; divites autem et sanos non vocavit per servos
 suos. Qui mortalis et egenus est, accedat; immortalis
 vero haud intret! Noli statim pertinaciter inhaerere 120
 opinioni in te natae, nisi eam inveneris in Ecclesia et
 in libris legis divinae; deinde, si omnes prophetae testi-
 monium reddiderunt sententiae isti tuae, assensum
 praebeas ei et infigatur cordi tuo! Si autem sententia 130
 tua in thesauris Sacrae Scripturae non invenitur, noli
 eam prudentem putare! Secus enim infirmaretur vir-
 tus legis divinae et decisionum ejus, si tu ex corde tuo
 secundum proprium arbitrium tuam sententiam effu-
 tires. Num forte frustra sacri auctores scripserunt ver- 140
 baque sua ad edocendum mundum proposuerunt?
 Ambula in his, quae justi in libris suis scripserunt, et
 noli sophismata sequi!

XVII.

בְּזֶמֶן הַזֶּה עָלָה.

- 1 אִם לְחַטְיָא בְּשַׁעֲרָא. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה.
 חַטְיָא מִיָּד עָלָה זְמַן. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה.
- 10 וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה.
 וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה.
 אִלּוּ אֲחֵרָא.
- אֲחֵרָא מִיָּד עָלָה חַטְיָא. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה.
 חַטְיָא מִיָּד עָלָה חַטְיָא. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה.
- 20 וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה.
 וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה.
 וְיִשְׁתַּחֲוֶה.
- לַעֲמֵד חַטְיָא חַטְיָא. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה.
 30 וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה.
 וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה.
 וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה.
 חַטְיָא מִיָּד עָלָה חַטְיָא. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה.
- 40 חַטְיָא מִיָּד עָלָה חַטְיָא. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה.
 חַטְיָא מִיָּד עָלָה חַטְיָא. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה.
 חַטְיָא מִיָּד עָלָה חַטְיָא. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה.
 חַטְיָא מִיָּד עָלָה חַטְיָא. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה.
 50 חַטְיָא מִיָּד עָלָה חַטְיָא. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְיִשְׁתַּחֲוֶה.

XVII.

CARMEN ALTERUM EJUSDEM MODI.

Tamquam discipulus doctorum et sapientum intel- 1
 lige, quae recta sunt, eaque dilige! Noli vero sectari
 inanes voces, auditiones, famas, quarum effigies in 10
 Sacra Scriptura non invenitur! Fac hic ea, quae
 scripta sunt; exinde si non ad gloriam perveneris, liceat
 te, me in altera vita reprehendere! Utinam ea obser-
 vares, quae tibi a majoribus injuncta sunt, utinam vel
 unicum ex mandatis tibi impositis perficeres! Sed tu, 20
 his relictis, ea facis, quae praepropere in corde tuo ascen-
 dunt. Corpus tuum potu et epulis plenum est, anima
 vero tua esurit et sitit. Qualis est ista discretio tua,
 o insipiens! „Osculamini Filium omni tempore, ne forte
 irascatur“, ita Propheta proclamaverat. Diabolus au- 30
 tem, cum audiret, Spiritum Sanctum homines ad acci-
 piendam Eucharistiam urgere, excitavit in nobis zelum
 fallaciae plenum, ne nos ad Eucharistiam accederemus
 et vitam adipisceremur. Spiritus Sanctus clamat, ut
 osculemur Filium, ne irascatur, diabolus vero nobis
 insusurrat, ne osculemur eum. Cuinam ex duabus his 40
 vocibus in auribus tuis sonantibus obedire decet? Deus
 enim incitat te, ut ad ipsum appropinques, diabolus vero
 deterret. Obedi Deo, amatori hominis, nec audias con-
 silia satanae! Rejice propriam sententiam, etiamsi bona 50

- 60   70   80   90   100   110
- 76) Melius   78) Fortasse
- Post v. 81 exciderunt unus versus hexasyllabus et unus tetra-
 syllabus.

esset, et observa ordinem ecclesiasticum! Illa enim discretio, quae e tuo corde provenit, revera diabolica est, non vera. Doctrina autem Scripturae fidelis est absque mendacio vel fallacia. Sensus mentis tuae non 60 habet puritatem, sed sensus Scripturae defaecatus est atque clarus. Fili mi, observa ea, quae digito Dei scripta sunt, et rejice assumptiones sophisticas! Sunt sententiae, quae nocent assertoribus suis, quia non assequuntur virtutem thesaurumque discretionis nec intelligunt, quomodo aut quis aut quid prosit. Sunt etiam 70 sententiae plenae veritatis et aliis multo praestantiores. Nonnulli affliguntur, parvam tantum vilemque mercedem reportaturi, alii vero summo honore remunerantur, quamquam nullam afflictionem perpessi. Oportet igitur sapientem bene explorare virtutem discretionis 80 suae; si autem ad hoc non valet, simpliciter justos sequatur, qui per sanctam conversationem inclaruerunt! Apostoli in congregationibus suis simplicitatem docuerunt; audi libros eorum et illuminare! Nomen commune est sententiis, sed virtus earum diversa est, nec 90 ejusdem valoris. Aliae ad primum, aliae ad secundum vel tertium ordinem pertinent; aliae justificant, aliae damnus inferunt; virtus earum diversa est. Insipiens nomen tantum discretionis novit, sed virtutem ejus non 100 intelligit. Haec est discretio, quae pro damno aestimanda est perspicienti virtutem ejus. Nonne apertum

- 120   עלא דנפיק אנא דפגולא. מדברא לא עלא. ארטיקא דא דא.
 דלא דנפיק אנא דפגולא. אלא דא דא. אלא דא דא.
 דא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא.
 130   אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא.
 דא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא.
 דא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא.
 140   אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא.
 דא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא.
 150   אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא.
 דא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא.
 אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא.
 אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא.
 160   אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא.
 דא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא.
 אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא.
 אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא.
 170   אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא.
 דא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא. אלא דא דא.

¹²²) Ultima litera verbi ארטיקא super rasuram scripta est.

¹⁷⁰) Cod. אלא דא.

est, retentionem aegrotorum a sanatione damnum esse, 110
non discretionem, nocumentum, non utilitatem. O
Bone, qui malos non spernis, doce peccatores, ut veni-
ant ad mensam tuam! Si scis, te Eucharistiam sump-
tuum esse, semper valde sollicitus es, ne peccato ma-
culeris et turpis efficiaris; immo etiam necessarium 120
habes, ut a matrimonio abstineas et in omnibus operibus
tuis sanctus sis. Colligis has inventiones vitae, quia
panem expiationis gustas. Hoc vero est jejunium Deo
displicens et abstinencia ingrata, quod homo ab Eucha- 130
ristia abstineat. Multum damni infert talis discretio,
quemodmodum si mercator in tenebris noctis ciceret
pro margaritis emeret. Abstine a pane corporali, non
vero a spirituali! Sicut corpus tuum sine continua 140
esca et frequenti potu infirmatur, emacescit, languescit,
solvitur, ita etiam animae tuae panem vivificum con-
cede, sine quo inutilis evadit! Exple prudenter indi- 150
gentiam corporis tui, sed etiam nutritionem animae tuae
noli omittere! Si tempus refectionis praetermittis, nec
escâ sustentaris, vide, quomodo vis tua minuitur, de-
clinat, corrui, coarctatur, perturbatur. Omnes sensus 160
tui cum membris simul clamabunt, te abstulisse vim
eorum. Eodem ergo modo animae tuae prospice neque
ei denega panem eucharisticum, quo vivificatur! O
puer, non potes corpus tuum desuescere ab esca, nisi 170
illud necare et destruere velis: per eam enim consistit

in omnibus aedificiis et fundamentis suis, et pane naturaliter inde a creatione sua sustentatur. Quemadmodum 180
ergo corpori tuo suo tempore consulis, consule etiam animae tuae, ut saneris!

XVIII.

TERTIUM CARMEN EJUSDEM MODI.

O consiliatorem malitiae, qui nos omnibus modis 1
fraudare conatur! In paradiso enim hortatus est Adam,
ut de vetito manducaret, nunc vero deterret nos ab
imperato. Utroque modo nos a propria utilitate aver- 10
tit; consiliatus est enim nobis, ut fructum mortificantem
manducaremus et a fructu vivificante abstinere-
(Responsorium :) Ne quaeras in misericordia Ejus
rationem justitiae, neque in gratia Ejus castigationem!

Apud arborem nobis spem fecit, nos post comestio-
nem sicut deos fore et intelligentiam creatoris acquisi- 20
turos esse. De Eucharistia vero timorem nobis incutit,
ne post manducationem exuramur. Increpa maledic-
tum, cui insipientes aurem praebent, putantes, eum de
ipsorum salute sollicitum esse, et nescientes, consilium
ejus ex animo doloso provenire. Novit diabolus in
astutia sua, fraudem, quam fecit, Eucharistiâ solvi et

coenum, quo corpora hominum foedavit, eâ ablui. 30
 Ipsius foeditas, immunditia, macula eâ abstergitur.
 Itaque aliam cogitationem nobis insusurrat, nempe nos
 non semper eam sumere debere propter indignitatem 40
 nostram; sed hypocrita mentitur, ne a nobis vincatur.
 Quis enim valeret, corpus vivum digne sumere? Ne
 unicus quidem homo unquam e condignitate de victima
 sumpsit, nec martyres, nec sancti, recti, justî, nec 50
 ipsi Apostoli. Omnes homines ex gratia sumunt, ut
 inde gratias agant; e condignitate autem ne unus qui-
 dem. E justitia nemo ex angelis vel hominibus acce-
 dere potest. Si justitiam requiris, nec post myriades 60
 annorum dignus esses, ut Eucharistiam sumeres, ne
 quidem, ut eam extrinsecus aspiceres; tuus enim cursus
 hoc mereri nequit. Nec per jejunium, vigiliâs, puri-
 tatem dignus evadis, ut ex justitia ad eam appropin-
 ques. Unde enim nobis innotesceret illa benignitas
 ejus erga malos, si justî tantum corpus et sanguinem 70
 ejus sumerent? In hoc manifestavit miserationem suam,
 quod etiam malis se offert. Ne quaeras in misericordia
 ejus rationem justitiâe, neque in gratia ejus castigatio- 80
 nem! Cur racemaris debita in anima tua, cur quaeris
 justitiam, quae tibi nimis dura erit? Dominus misertus
 es tui nec vult a te rationem poscere, quia vidit, te
 debitum tuum reddere non posse. Cum te in statera 90
 examinasset invenissetque te a restitutione deficientem,

- 100   **ב**א ימז **ב**בא **ב**א **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא.
בבא **ב**בא **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא.
בבא **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא.
בבא **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא.
 110   **ב**בא **ב**בא **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא.
בבא **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא.
בבא **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא.
בבא **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא.
 120   **ב**בא **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא.
בבא **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא.
בבא **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא.
 130   **ב**בא **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא.
בבא **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא.
בבא **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא.
 140   **ב**בא **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא.
בבא **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא.
בבא **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא.
 150   **ב**בא **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא.
בבא **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא.
בבא **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא.
בבא **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא. **ב**בא **ב**בא.

commisit te gratiae suae, ut per eam vitam haberes.
 Vidit malignus, fontem misericordiae apertum in mun-
 dum emanare, culpas et turpitudines nostras semper 100
 ablui, miserationem praevalere peccatis et remissionem
 debitae nostris; itaque, mutato calamo, aliam fraudem
 conscripsit, ut vulnera nostra negligendo laederemur.
 Adversarius noster omni tempore tela irae tamquam
 pluviam in homines emisit; conatus est astutiis suis, 110
 omnes generationes in interitum ferire. Delevit
 characterem, a Bono inscriptum, de membris nostris,
 eique substituit stigma suum. Clausit librum
 vitae, docuit fecitque fraudem, introduxit mortem
 pro vita. Timor cum amore conjunctus res est valde 120
 pulchra et firma. Si enim timor ingredi vere-
 tur, amor in simplicitate sua se ingerit; et si amor
 exultans aliquid inordinate agit, a timore corrigitur. 130
 Vitam acquirere cupio, sed accedere timeo; itaque in
 timore et amore sumam. Ne amore perturbemur, ut sine
 praeparatione ad eum accedamus; nec timore retineamur,
 ita ut diutius mensam ejus relinquamus! Utrumque
 potius, amorem et timorem, simul conjungentes, modeste 140
 nos ingeramus, sicut ille latro, qui timuit sine haesita-
 tione et amavit sine perturbatione, dum thesaurum
 ejus perscrutabatur. Absit, ut putem, Eucharistiam
 sine praeparatione sumi licere, dum eam gratiâ nobis
 tribui assero. Certe ego animam meam ob debita sua 150

diligentius dijudico, quam tu; immo timor et tremor mentem meam occupat, ne forte in accessu meo membrorum mutilatione mulcter; et membris incolumis egressus gratias ago Omnipotenti, quia mihi pepercit. Malignus laceravit et denudavit me; postquam autem 160 me omnino vexavit, rursus mihi interdixit, ne ad medicum appropinquarem. Ecce terret me, ut dolores meos imbibam, male habear a servis Christi regis, et damnificatus inveniar. Diabolus percussit me plaga, 170 fecit me Job spiritualem, interdicens mihi accessum ad medelam.

XIX.

QUARTUM CARMEN EJUSDEM MODI.

Herodias super mensam petitionem mortis protulit, 1 qua Herodem jam ante saepe molestaverat, sed semper repulsam acceperat; tum vero in potatione vini concessit ei, quod petiverat, quia super mensam acceptabilis est petitio. Si ergo ille caput amputatum scelerae dedit, num forte Deus remissionem peccatorum tibi denegabit? Si illa pertinaciter se ingressit nec prohiberi potuit a scelere patrando, quanto magis vos decet vel vehementiori audacia pro salute vestra uti, 20 nec pudefieri coram spiritibus coelestibus. Illa enim non erubuit conspectum virorum; sed pro vestra exau-

ditione angeli, non belluones voraces, supplicant. Illo tempore, quo vinum viros calefecerat et inebriaverat, puella repente ingressa saltavit in convivio eorum et 30 captivavit eos. Lascivia illius obtexit oculis eorum, quod homicidium petebat. O potatores vini, imponite abstinentiam oribus vestris, ne manus sanguine pollua- 40 tis! Laudetur ille, qui impuras cum castis, publicanos cum justis conjunxit omnesque aequae in ecclesiis ad sumendum corpus suum admisit, ne perfecti et sancti superbo tumore contra peccatores inflarentur, itaque electi deficerent, et ut superbiam elatorum humiliaret 50 per communem sumptionem puri et impudici. Hominibus talium discretio valde pulchra videretur; sed quod hominibus placet, Deo displicet. Deus enim per infirma potentiam suam monstrat et per misera proclamat 60 veritatem suam; rebus absurdis et ridiculis coram mundo docet nos gloriam suam. Servi varias petitiones, quas a dominis suis impetrare desiderant, super mensam proferre solent, et quando dominum hilarem vident, 70 tum aperiunt desideria sua, quae expetunt. O Bone, qui non repellis petitionem te orantium, explica auditoribus meis parabolas tuas! Monstra imperitis proventum discretionis suae, ut eligant praestantiorum electi (Pauli) 80 discretionem et non excludantur ab apparatu tuo; nam panis ejus sanationem efficit, et calix ejus inebriat animam, ut peccatorum suorum obliviscatur. Medica-

mentum est, quod de coelo ad animas venit; aegroti, 90
 accedite, sumite, vivite per illud! Amici, vocate vos
 invicem ad convivium regis, qui vos invitavit! Taurus
 saginatus mactatus est; cavete, ne exsortes fiatis ejus!
 Nolite praetermittere calicem vitae! Apertus est fons 100
 ad abluendam culpam peccatorum; lavate ergo peccata
 vestra, intrate, mensae accumbite inter justos, nec
 moriamini in aeternum! Si in convivio tuo, o insi-
 piens, inter epulas et pocula unus vel duo calices te
 praeterire nequeunt absque tuis in pincernam conviciis, 110
 cur sinis te praeterire calicem vitae et salutis, sangui-
 nem Dei? Cur non eum summo studio quaeris? Si
 quis te illo privaret, recte conviciis inveheres in eum,
 qui te a salvatione tua prohiberet. Si homo agrum
 suum negligit et non visitat, mox vepribus abundabit, 120
 et vinea inculta spinas et zizania progerminabit. Simi-
 liter et anima, quae a sacrificio abstinet et segregatur,
 multiplicabit peccata. Eradica zizania in te proger- 130
 minata, ne propagentur et in corpore tuo radices agant!
 Antequam malitia in te virescit, amputa caput ejus, ut
 arescat et decidat; antequam in virgultum excreverit,
 succidatur infans peccatum e membris tuis; antequam
 repullulat, percute fundamentum; et si post eradicationem
 ejus remanent surculi, tum funditus exstirpa et projice 140
 peccatum in terra voluntatis tuae latens!

XX.

CARMEN QUINTUM EJUSDEM MODI.

Perpendit Bonus, nobis nullum pretium esse, quo 1
 digni efficeremur, ut Corpus ejus sumeremus; explo-
 ravit mundum, quem habitamus, vidit finem nostrum,
 perscrutatus est cursum nostrum, invenitque nos pro
 Sanguine suo pretioso nullam retributionem condignam
 reddere posse laboribus corporis nostri. Labores nimis 10
 viles sunt, jejunia parvi valoris sunt, immo mors et
 passiones non sufficiunt. Num forte baptismum,
 qui tamen semel tantum datur, mereri potes? Vel
 ipso sole, cujus lumen quotidie vides, non dignus es. 20
 Num pluvia et ros ex condignitate tua terram tuam
 potant et segetes tuas progerminare faciunt? Si autem
 thesaurus tuus pro creaturis sufficientem retributionem
 praestare nequit, quomodo Domino creaturarum retri-
 buere valebis? Nec sacramenta ecclesiastica bene no-
 visti, o stipes! Quis te docuit, te aliorum qui- 30
 dem dignum, aliorum vero indignum esse? Euchari-
 stiam ita exaltas, ut eam timeas; sed Baptismum
 (o rem relatu horrendam) despicias. Ruga in voluntate
 tua abscondita est; excitas enim disputationem, litem,
 discordiam hac discretione tua. Haec via, quam bonam 40
 putas et prospicis, revera exosa est. Si enim in ora-
 tione participas, non vero in Eucharistia, non es sapiens,

اف لا سعيا. هلكا قوا. نوبه بقها. سسكسه. وقلا.
 50 ونجده فمها. صلما بصيها. هك خصسه. صدها
 صيها.

ده بكسه. بكه لعصم. كسه. انما. ذجا كه عسا.
 كنه. واسو فدهلك لعصم. فلهسه صاخوب. الا بلسا.
 60 سوا عسها. صه كبا. هاف عكها. صكسه. ذقمها.
 بصهه. بويه سل. لعصه صلسا. بلسا كسهها
 صاهه.

صير على قهمه صسها. لانا بويه. صه ههتا.
 70 او انسا ذ صكسه. وانا فبهه. بك على كا الف.
 او همم الف. صصها. لانا بويه. هسهه
 صه صه.

كا صو بلسه. ههه صكه كسه. لانا بويه اسهه
 صكسه.

80 صه انما اوبه بولبه. كبه ذبا. صه كها.
 بلسا لا صكهه خصسه. ذلسا. صكلو كيو.
 ذجا انه لعصو. هنبهه صا. اسو لا صصه. وانه صه
 ههتا.

90 ذجا بويه صصه. فبهه هلا بويه. سوا صله وانا
 صه.

كه صلف صهه. كسه فوهها. وانه بويه ههتا.
 بويه صهي صهتا. اسوه اسهه. هكبا.
 100 بعه الفه صه. هاله ههه. ههههه. ههههه
 كها.

●

84) Vox ee post expuncta est.

nec peritus symmysta, nescis ordinem et virtutem sacramentorum. Si orasti simpliciter in coetu sanctorum, 50
sume cum iis etiam Eucharistiam pure! Non ideo laboro, ut omnes meam opinionem sequantur, nec ideo sermonem prolongavi, ut secundum meam sententiam sapiant, sed ut una concordia in ecclesiis et consensus inter omnes baptizatos regnet. In die ergo, quo Eu- 60
charistia frangitur, omnes communiter eam sumamus, ut concordia nostrâ nobis in expiationem proficiat! Ex alterutro capite reprehendendus est ille, qui se a communi coetu discernit. Nam aut effertur in animo suo, 70
se solum sapienter omnibus putans, aut alios contemnit, qui quotidie communicare audent. Ubi-
cunque se vertit, damnum adhaeret illi, qui se e numero fratrum suorum eximit. Unde sciam, te veritati Ecclesiae catholicae adhaerere, si in sumptione sacramenti 80
fidelibus non conjungeris, animam tuam solus et proprio Marte curas, immo separatim manes, quasi non credens, veritatem apud nos esse? Ovis, quae a grege segregatur eique non adhaeret, fit praeda luporum 90
rapacium. Si haec stultorum opinio ab omnibus teneretur, sacerdotes interdum post longum tempus possent manus suas elevare, deinde ecclesiam rursus claudere et ad res proprias procurandas abire, ita ut ordo mini- 100
sterii turbaretur. Sed laudetur Bonus, qui docuit veraces, ut omni tempore salutare ipsius frangerent!

Gratia illa, quae inde ab initio apud genus Adam habi-
 tavit, adhaeret et in auxilium venit ei in omnibus
 generationibus, praebetque medicamenta morbis con- 110
 grua, semper sanationes suppeditans, sacrificia et holo-
 causta suis temporibus, Eucharistiam Ecclesiae vero
 in aeternum. Haec medica vidit, medicamentum
 vitulorum, quod ad remissionem peccatorum dederat, 120
 aegrotos peccatores non sanare, ideoque tandem dedit
 medicinam Eucharistiae, quae infirmos sanat, mortuos
 vivificat, vulnera curat. Quamquam per vitulos debi-
 tum non dimittebatur, per Eucharistiam manducatores
 justificantur. Aegroti, nolite abstinere a medicina 130
 spirituum! Corpus vivum non est tale sacrificium,
 quod manducantibus molestiam afferat, sed est medica-
 mentum morbo nostro salutiferum, a vero medico nobis
 donatum. Sacrificia nos non expiaverunt, nec hirci 140
 nos justificaverunt, sed hoc pro illis nos justificat. Si
 mundus fuisset justus et sanctorum plenus, non necesse
 fuisset, ut Christus venisset ad mortem, crucifixionem,
 ignominiam perferendam; quia tum homines haud in- 150
 diguissent, haec videre. Sed pro malis venit,
 et mali nunc e timore mendace eum effugere conan-
 tur. Intelligite, peccatores, quod primo vos suo cor-
 pore cibavit et deinde manus suas in cruce extendit!
 Recte quidem agis, si times ac contremiscis, quando
 accedis ad ignem et spiritum. Noli autem ob metum

170   אֲנִי וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ. אֲנִי וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ.
 וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ. וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ.
 וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ. וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ.
 וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ. וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ.
 וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ. וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ.

XXI.

וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ.

1   אֲנִי וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ. אֲנִי וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ.
 וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ. וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ.
 10   וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ. וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ.
 וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ. וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ.
 וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ. וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ.
 וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ. וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ.
 20   וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ. וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ.
 וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ. וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ.
 וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ. וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ.
 וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ. וְיִשְׂרָאֵל אֲדַבְּרָה לָּךְ.

Ante v. 177 desiderantur tres versus tetrasyllabi.

XXI. Cod. add. Mus. Brit. 14591, p. 113 (K).

utilitatem tuam relinquere! Time secundum mensu- 160
 ram, ama cum tremore, et hoc modo veni, sume gratiam
 a Domino! Vel justus non deberet eam negligere;
 sed si peccator es, noli ab ea assequenda quiescere!
 Etiam si velles, non posses quietam indifferentiam in 170
 tempore communionis servare. Valde terribilis est
 hora, in qua tremor omnibus infunditur, homines et
 igneae potestates in silentio assistunt, Angeli et terreni
 in trepidatione et horrore inveniuntur.

XXI.

CARMEN SEXTUM EJUSDEM MODI.

O homines, qui tamquam amici dilecti ad convi- 1
 vium Altissimi vocati estis, vos gramina et paleae, quae
 summo dono digna habita estis, venite, mordete et
 comedite flammam, quae vos angelos igneos faciet! 10
 Gustate oribus vestris saporem Spiritus Sancti, ut no-
 mina vestra inter potestates spirituales inscribat! Quod
 Propheta ait, vocem Domini flammam scindere, in
 ecclesia completum est; illic enim scinditur flamma
 manu carnea et comeditur ab hominibus sine timore 20
 et tremore. Scidunt flammam devorantem, distribuunt
 eam tamquam escam, et ligatur vis ejus, ne laedat

אשׁוּ סִכָּחַ וְלֹא לָשֵׁב. כִּרְיֹחַ חַיִּים. כִּדְרֹסוֹתָי.
 30 סוּבָה וְשִׁמְחָה טוֹבָה. לְמַלְאכָהּ. וְכִלְמֵי חַיִּים.
 אֲשֶׁרָהּ מִיָּדָהּ. מִשְׁמַח מִלְּפָנָי. מִיָּדָהּ מִיָּדָהּ.
 יְבִיטָהּ לְפָנָי טוֹבָה. וְיָבִיב מִיָּדָהּ. וְיִבְרַח לְשִׁמְחָה
 עַיִן מִלְּפָנָי *
 40 עַל בְּחִיבָהּ מִיָּדָהּ. מִיָּדָהּ לְשִׁמְחָה אֵל. וְכִלְמֵי וְיִבְרַח.
 שֶׁהִיא מִיָּדָהּ לְשִׁמְחָה. אֵל פִּלְטָהּ. וְכִלְמֵי מִיָּדָהּ.
 נִשְׁמָחָה וְיִבְרַח. נִשְׁמָחָה מִיָּדָהּ. מִיָּדָהּ לְשִׁמְחָה.
 לְשִׁמְחָה מִיָּדָהּ.
 50 וְכִלְמֵי וְיִבְרַח אֵל. מִיָּדָהּ לְשִׁמְחָה אֵל.
 קִבְּלָהּ וְיִבְרַח מִיָּדָהּ *
 עַל אֲשֶׁרָהּ וְיִבְרַח. עַל אֲשֶׁרָהּ. עַל מִיָּדָהּ.
 עַל מִיָּדָהּ מִיָּדָהּ. מִיָּדָהּ לְשִׁמְחָה. עַל מִיָּדָהּ.
 60 וְלֹא לְשִׁמְחָה. מִיָּדָהּ וְיִבְרַח. עַל לְשִׁמְחָה.
 מִיָּדָהּ.
 אֵל מִיָּדָהּ מִיָּדָהּ. מִיָּדָהּ לְשִׁמְחָה.
 מִיָּדָהּ *
 אֵל מִיָּדָהּ וְיִבְרַח. וְלֹא לְשִׁמְחָה.
 70 עַל מִיָּדָהּ מִיָּדָהּ. עַל מִיָּדָהּ.
 עַל מִיָּדָהּ. מִיָּדָהּ לְשִׁמְחָה.
 לְשִׁמְחָה.
 מִיָּדָהּ מִיָּדָהּ. מִיָּדָהּ לְשִׁמְחָה.
 מִיָּדָהּ *
 80 נִשְׁמָחָה מִיָּדָהּ. מִיָּדָהּ לְשִׁמְחָה.
 מִיָּדָהּ מִיָּדָהּ. מִיָּדָהּ לְשִׁמְחָה.
 לֹא לְשִׁמְחָה. מִיָּדָהּ וְיִבְרַח. עַל מִיָּדָהּ.

manducantes. Virtus ejus ligatur, ne vehementiâ suâ
gustantem exurat. Hoc modo scidit Dominus flam- 30
mam, cohibendo vim ejus. Haec flamma ligata est
et tamen soluta, scissa et integra, dura et lenis, puri-
ficans peccatores. Beati terreni, quos gratia dignata
est, ut accedant ad expiationem tuam, Fili Regis! Omnes 40
baptizati milites Christi sunt; sumant ergo res Regis, qui
suo eos impressit caractere! Operarii Christi regis,
accipite escam spiritus vestri! Diligite escam illius,
cujus signaculum diligitis; sumite vobis convivium
illius, cujus jugum sumpsistis! Vos, qui semper ob- 50
signati estis, semper quoque panem ejus gustate, sicut
milites, qui de rege suo gaudent! Propter quaestiones
e codicibus petitas cessant homines a sacrificio eucha-
ristico; et si ob delicta abscinduntur, relinquunt pro-
pitiationem. Ne solvatur nodus, quo corda eorum 60
vincta sunt, coarctant et adstringunt eum. Si ira in
causa est, extinguatur; si odium, cesset; nam tu quo-
que remissionem exspectas. Est quidam sapiens, qui
hoc sibi elegit; de illo nemo scit, quodnam iter sequa-
tur. Ideo arcetur a sacrificio tempore liturgiae. Sed 70
ille, quamquam eruditus, se ipsum defraudat; quam-
quam astutus, in errorem projectus est. O scribae et
sapientes, ambulate simplici corde in via, quam Abra-
ham secutus est! Initium sapientiae est timor Dei, qui
omnibus laboribus terrenis normam et fundamentum 80

praebet. Nemo sine ipso incipit, et opus ejus, qui
 sine ipso incipit, cito diruitur; sed aedificium illius, qui
 cum ipso incipit, nec venti nec procellae irruentes ever- 90
 tere possunt. Qui cum sapientia incipit, iter
 suuma fine exorsus aggreditur. Si timorem Dei,
 firmum principium, rectam directionem, sibi acquirere
 negligit, et sapientiam tantum quaerit, repente,
 dum manus desuperne deorsum versus invertit, ipse 100
 fons sapientiae ei omnino exhauritur. O amator
 sapientiae, acquire primum timorem, deinde in timore
 etiam sapientiam invenies. Nulla scientia sine praevio
 timore disci potest; nisi timor magistri intraverit cor dis-
 cipuli, nunquam eruditur. Timor enim tamquam lapis 110
 angularis et fundamentum firmitatem praebet. Qui cum
 sapientia incipit, retro currit; qui vero cum timore,
 ante salit. Qui cursum suum cum sapientia incipit,
 similis est radici, quae omnino deorsum in terram repit. 120
 Ille autem, qui timet, similis est olivae, quae funda-
 mentum suum in terram infigit, deinde progerminat,
 crescit et ob fructus suos celebratur. Timor mittit te,
 ut sollicitus sis ruinis tuis, sed per scientiam negligis 130
 opus tuum. Qui timorem invenit, valde proficit in
 animo suo; per illum enim cunctas res, divinas atque
 humanas, discit. Sapientia de visibilibus tantum curat
 et species sine veritate offert. Timorati possident 140
 veritatem, sapientes speciem; elige ergo timorem et rejice

חכמה אלה שמעו. חן וחסד. זה וחסד.
 150 אלה שמעו. אלה שמעו. שמעו אלה חן.
 אלה שמעו. חסדו שמעו. חסדו חסד אלה
 חסדו

XXII.

בשם ה' מלך.

1 זעזעו מתי אלהים. וחסדו חסדו. חסדו חסדו.
 חסדו חסדו חסדו. חסדו חסדו.
 10 חסדו חסדו. חסדו חסדו. חסדו חסדו.
 חסדו חסדו חסדו. חסדו חסדו.
 חסדו חסדו חסדו.
 חסדו חסדו חסדו. חסדו חסדו.
 חסדו חסדו חסדו. חסדו חסדו.
 20 חסדו חסדו. חסדו חסדו. חסדו חסדו.
 חסדו חסדו חסדו. חסדו חסדו.
 חסדו חסדו חסדו.
 חסדו חסדו חסדו. חסדו חסדו.

Ante v. 153 deest unus versus tetrasyllabus.

XXII. Cod. add. Mus. Brit. 14591, p. 115 (K).

scientias! Tribue mihi, ut timorem acquiram, ambulans in via tua veritatis, et super ipsum aedificem sapientiam, quae in operatione consistit! Ne sinas, me in verbis sapientem esse, sed sapientia suis fructibus 150 in me cernatur! Initium mei itineris ad te felicem obtineat exitum, et via adoratoris tui inde a principio ad suum finem in coelum evehatur!

XXII.

SEPTIMUM CARMEN EJUSDEM MODI.

Signaculum vitae nobis missum est, ut induamur 1 virtute Regis unigeniti. Electi sunt angeli in terra, mortales evaserunt glorificatores et plasmata e pulvere Seraphim ignei. Etiam angeli in spiritu obsignati 10 sunt; obsignamini igitur in animis vestris, homines, et assumite characterem Illius, ut quando tuba canet, in altum evehamini! Ipse est radix nata vulneratis in terra sitiante. Nihil proficit immaculatis, sed pro in- 20 firmis et aegrotis missus est, ut sanaret membra et spiritum eorum a doloribus. Si maculis cares, bene agis, quod sanationem non quaeras; si autem maculis plenus es, sana te! Nullo quidem modo decet hominem alienum fieri salutis per Filium paratae; sumant

30 אר ארמא לממלך. הן סתא. משיאא. משיאא.
משיאא משיאא. כל משיאא. משיאא משיאא.
משיאא משיאא.

האך משיאא. משיאא משיאא. משיאא משיאא.
משיאא משיאא.

40 משיאא משיאא. כל משיאא. משיאא משיאא.
משיאא משיאא. משיאא משיאא.
משיאא משיאא. משיאא משיאא. משיאא משיאא.
משיאא משיאא.

50 משיאא משיאא. משיאא משיאא. משיאא משיאא.
משיאא משיאא.

משיאא משיאא. משיאא משיאא. משיאא משיאא.
משיאא משיאא. משיאא משיאא. משיאא משיאא.
60 משיאא משיאא. משיאא משיאא. משיאא משיאא.
משיאא משיאא.

משיאא משיאא. משיאא משיאא. משיאא משיאא.
משיאא משיאא.

משיאא משיאא. משיאא משיאא. משיאא משיאא.
משיאא משיאא. משיאא משיאא. משיאא משיאא.
70 משיאא משיאא. משיאא משיאא. משיאא משיאא.
משיאא משיאא.

משיאא משיאא. משיאא משיאא. משיאא משיאא.
משיאא משיאא. משיאא משיאא. משיאא משיאא.
משיאא משיאא.

80 משיאא משיאא. משיאא משיאא. משיאא משיאא.
משיאא משיאא.

המר כלו משיאא Haec margini adscripta sunt
משיאא (משיאא משיאא) משיאא משיאא.

ergo, etiamsi justus essent, sed multo magis, si pecca- 30
tores sunt. Aegrotus summo studio medelam quaerere
solet; vulnus ejus in hominum corda se insinuat.
Quemadmodum ergo ob dolorem corporis ad medicum
accedis, ita etiam ob peccatum tuum ad Eucharistiam
proficiscere! Nullus est justus, qui non indigeat 40
sumptione hujus spei, nec dives, qui non careat divitiis
in pane tuo reconditis. Unus est justus, unus dives,
cujus nomen glorificatur omnibus operibus suis. Ipse
est omnino perfectus, et de eo plena sunt universa, qui 50
dives est in donis et operibus suis. O peregrini, valde
egena et miseriis plena est terra vestra; valde imper-
fecta est via in habitatione vestra; receptaculum culpae
est, laboribus abundans et quiete carens. Beatus ille, 60
qui hunc mundum sprexit et reliquit, ut rediret in
Paradisum, patriam nostram, et in illa domo patrum
suorum regnaret! Quam durae sunt conditiones re-
gionis vestrae, tentoria ista, quae tamquam viatores
habitatis! Tamen vos gaudetis de hac vestra habita- 70
tione tam vili! Sed qui animae suae aliquantum me-
mor est, mortem exspectat, ut tandem ex hoc mundo
iniquitatis liberetur, in quo mali saturantur, filii veri-
tatis esuriunt, fraus mendacium successu coronatur.
Justi opprimuntur in regione vestra, et nemo oppres-
sores redarguit; fideles gratis persecutionibus exagi- 80
tantur, et nemo eripit eos e tribulationibus. Omnes

90
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

90
100
110
120
130
140

89) Fortasse

timent veritatem loqui, ne conviciis obruantur; solliciti
 enim sunt, ut dignitates suas retineant, odium mundi
 evitent, auctoritatem suam conservent; ideo fiunt amici 90
 malorum, ut et ipsi honorentur. Prosternitur innocens
 et ex adverso stat reus justificatus ob corruptionem.
 Ponit pecuniam in marsupio, et postquam in iudicium
 citatus est, feliciter se quaestioni subtrahit. Judex
 enim personam rei accipiens, jus infringit et innocen-
 tem condemnat. Judex corruptus mutatur in accusa- 100
 torem et sententiam contra insontem profert. Ille,
 qui iudici pecuniam non dat, eum adversarium experi-
 tur; pervertit enim hic jus illius et vexat eum subtili-
 bus artibus, quas didicit. A primo et ab ultimo cor- 110
 ruptionem accipit, ita ut datores pauperes evadant.
 Si de uno talento agitur, centum ad jus obtinendum
 danda sunt, itaque damnum litigantium geminatur et
 misere exeunt ambo. Ne sceleratus accusetur, quando
 reos ob corruptionem absolvit, egreditur et considit 120
 confidenter in tribunali, circumdatus turbâ populi, quae
 ei acclamat, ut illum publice absolvat, quem ob corrup-
 tionem dimittere vult. Ita in errorem inducit internos,
 illudit externis, fiuntque iudicia in derisionem. Affert 130
 et adstare jubet aliquem, qui antea cum ipso comedit
 bibitque, atque interrogat eum denuo, quasi eum non
 novisset nec unquam vidisset. Quaerit ab eo sub jura-
 mento, num servus sit, quamquam rei gnarus est. 140

- לאבא דאבוהו סמוכיה. וְהָא תְּפִילָּא. אֵי זִמְנָא.
 לאבא דְּסוּמָר הַלְכֵי. מְלִילָא. וְזִלְבֵי זִתְיָא.
 150 מְלִילָא אֲזִי. עֵד בְּיַמְתֵּיהּ. דְּפִינְסָא הַלְכֵי. חֲסִיא סְרֵד עֲלֵיהּ.
 אִלָּא עֲבָלְתֵיהּ. סְעִיפָא דְּהִתְפִּיחֵיהּ. לֹא מְחַסְרָא אִשְׁרָא
 דְּאִיִּסְרָא. ✧
 סֵד חֵס לֵאמָר דְּאֵד חֵס. דְּבִילָא לְעַבְרָא. מְלִילָא דְּפִינְסָא.
 160 אִזְלָא סְרֵד סְרֵד. סְרֵד סְרֵד. דְּחִסְרָא מְלִילָא.
 מְחַסְרָא דְּחֵס. סְרֵד דְּחֵס. סְרֵד דְּחֵס. סְרֵד דְּחֵס. סְרֵד דְּחֵס.
 חֲסִיא.
 אִלָּא דְּחֵס חֵס. לְעִירָא חֵס חֵס. סְרֵד דְּחֵס. סְרֵד דְּחֵס.
 לֹא לְעִירָא. ✧
 170 אִשְׁרָא חֵס דְּחֵס. חֲסִיא חֵס. חֵס דְּחֵס חֵס.
 דְּאִי חֵס דְּחֵס חֵס. חֵס דְּחֵס חֵס. חֵס דְּחֵס חֵס.
 חֵס חֵס. חֵס חֵס. חֵס חֵס. חֵס חֵס. חֵס חֵס. חֵס חֵס.
 180 חֵס חֵס חֵס. חֵס חֵס חֵס. חֵס חֵס חֵס. חֵס חֵס חֵס.
 חֵס חֵס. ✧
 אִלָּא דְּחֵס לֹא חֵס. חֵס חֵס. חֵס חֵס. חֵס חֵס. חֵס חֵס.
 חֵס חֵס חֵס. חֵס חֵס חֵס. חֵס חֵס חֵס. חֵס חֵס חֵס.
 190 חֵס חֵס חֵס. חֵס חֵס חֵס. חֵס חֵס חֵס. חֵס חֵס חֵס.
 חֵס חֵס.
 חֵס חֵס חֵס. חֵס חֵס חֵס. חֵס חֵס חֵס. חֵס חֵס חֵס.
 חֵס חֵס חֵס. ✧

Deinde interrogat eum : quid bibemus in cubiculo?
Hoc modo exsugit sanguinem ejus, postea egressus eum
justum declarat coram populo. O ratio, quo te per-
traxerunt astutiis suis praesides fraudulentum? Quo
te perduxerunt et attulerunt rectores ira pleni? Quid
tibi accidit in judiciis eorum? Ego enim ubicunque 150
advolavi, ut justitiam viderem, sed nihil aliud apud
judices inveni, praeter dolos, corruptionem, furta.
Vae illi, qui apud tales jus suum quaerit! Quid ei
accidet? Advenit, molestatur, implet marsupium 160
collegii avari, amittit sua et aliena, eaque injicit in ora
horum sepulchrorum. Qui me audit, bona sua potius
sursum deorsumque projiciat, quin portam judicis
visitet. Retinet voces plebis, quando clamitant, in 170
scriptis; et si postea accidit, ut accusetur, quod male
judicaverit, egressus legit illam chartam, in qua clamor
stultorum conscriptus est. Hac arte securus evadit,
si terminus magistratus sui elapsus est, et sine damno 180
manet usque ad tempus. Ille, qui clamavit, nescit,
quid in judicio factum est; putat judicem suo clamore
permotum esse, ut vinctum dimitteret, sed non intelligit,
judicium ejus jam in antecessum judicatum esse et se 190
tantum astutiae involuntarium auxilium praebere.
Clamantes gaudent, quasi accusati suffragio ipsorum
liberati sint; sed aurum intercessit pro eis, non illi.

XXIII.

בְּמַלְאָה חַיִּים מְלֵא

1 הַאֵל מְלֵא אֲשֶׁר־מֵת. לְחַיִּים בְּלֵא. כֵּן מְלֵא. כֵּן מְלֵא.
 2 סֵם מֵלָה מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא.
 3 מְלֵא מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא.
 10 מְלֵא מְלֵא מְלֵא. כֵּן מְלֵא מְלֵא. כֵּן מְלֵא מְלֵא.
 מְלֵא מְלֵא מְלֵא.
 מְלֵא.
 11 לֹא מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא.
 מְלֵא מְלֵא.
 12 מְלֵא מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא.
 20 מְלֵא מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא.
 מְלֵא מְלֵא מְלֵא.
 21 מְלֵא מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא.
 מְלֵא מְלֵא מְלֵא.
 22 מְלֵא מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא.
 מְלֵא מְלֵא מְלֵא.
 23 מְלֵא מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא.
 30 מְלֵא מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא.
 מְלֵא מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא.
 31 מְלֵא מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא.
 40 מְלֵא מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא. מְלֵא מְלֵא.
 מְלֵא מְלֵא מְלֵא.

XXIII. Cod. add. Mus. Brit. 14591, p. 117 (K).

²⁰) Legendum [מ].

³⁰) Secunda manu מְלֵא.

XXIII.

OCTAVUM CARMEN EJUSDEM MODI.

Saul rex David juvenem mensae suae accumbere 1
 jussit, quem quodam die impeditum requisivit, et ira
 efferbuit, quia non venit, immo Jonathan, filium suum
 regium, pro eo conviciis petiit. Quanto magis iras- 10
 cetur Christus in eum, qui sacram mensam suam non
 quotidie frequentat! (Responsorium :) Stulti, nolite
 sapere discretione incongrua, sed accedite, sumite pro-
 pitiationem vitae vestrae!

Quis nostrum recusaret, quominus cum filio regis
 epularetur? Quis fugeret et absconderetur, ne a rege 20
 invitaretur? Omnes potius exoptamus, ut rex ad suum
 convivium nos invitet, cujus tamen deliciae transeun-
 tes sunt. Si ergo hoc temporale convivium gratum et
 jucundum habetur, cur spirituale reformidamus? Quis
 est rex, habens amicum animae suae carum, qui uno 30
 die sine illo manducet et non potius eum quotidie aequè
 de convivio suo cibet? Rex aequatur subdito, dilec-
 tione motus ad eum condescendit. Et si hic amicum
 suum semper epulis laetificat, quanto magis gaudebunt 40
 sumentes Eucharistiam tuam? Magna ignomina cen-
 setur, si amici temporales a mensa sociorum suorum
 arcentur et excluduntur; irati tantum tale quid agunt,

רחוקים הם וכל בלבלבם . על פניהם . וקצתם .
 תפלה וכלם ולעמם . הן לא עזתן . לא תפלה .
 50 הן שמענה . מעליהם . מעליהם . עזתן .
 האחד והשני . עליון . עליון . עליון .
 פניהם *

כל על שניהם . נשמה אלה . על אלה .
 60 מעלה עליון . עליון . עליון .
 אף ופניה . אלה עזתן . עליון .
 הן ? עליון . עליון . עליון .
 הן ? עליון . עליון . עליון .
 הן ? עליון . עליון . עליון .

70 עליון . עליון . עליון .
 הן ? עליון . עליון . עליון .
 הן ? עליון . עליון . עליון .

80 עליון . עליון . עליון .
 הן ? עליון . עליון . עליון .
 הן ? עליון . עליון . עליון .

עליון . עליון . עליון .
 90 עליון . עליון . עליון .
 עליון . עליון . עליון .

עליון . עליון . עליון .
 עליון . עליון . עליון .

100 עליון . עליון . עליון .
 עליון . עליון . עליון .
 עליון . עליון . עליון .
 עליון . עליון . עליון .

et hanc separationem ob dissensionem et litigationem 50
excogitant. Si autem alter alteri reconciliatur, mensa
communis tamquam signum redintegratae amicitiae
habetur. Super poculo vini hominibus semper amicitia
oritur, et in convivio vir cum proximo suo dilectione
conjungitur. Etiam si irati sunt, in potione vini ini- 60
micitiam e corde suo expellunt. Si ergo Dominus
tuus tibi indignatur, quia iram ejus provocasti, veni,
conside ad mensam ejus, ut tibi reconcilietur! Rex
Aegypti ira excanduit in illum principem pincernarum, 70
ita ut hic non intraret coram eo ad ministrandum
potum nec videret faciem^{us} ejus; sed cum ei reconcilia-
retur, signum redintegratae gratiae erat, quod ille
intravit et coram eo stetit. Stulti, nolite sapere dis-
cretionem incongrua, sed accedite, sumite propitiationem 80
vitae vestrae! Mors dissolvit amorem omnium dilec-
torum et amicorum, quos reges vel minores habent;
sepulcrum enim omnibus finem affert. Sed amor
amicorum Christi regis in sepulcro ad perfectionem 90
perducitur; nam amicitia Domini omnium verax est et
mendacii expers, ea vero mortalium mendax. Verbum
vitae ait: Noli importuna assiduitate domum amici
tui frequentare! Hoc Salomon scripsit, ut te certiore
reddat de vera indole amoris hominis, qui te cibis
satiat, sed simul te odit atque tamquam molestum con- 100
siderat. Monstravit tibi, mendacium in tali amicitia

inesse. Dilige potius Dominum nostrum, conjungere
 omnibus, qui eum diligunt nec unquam Ecclesiam
 ejus relinquunt! Si amicum tuum amas atque assidue
 frequentas, te subsannat, putans te esse insulsum, in- 110
 sipidum, inexcultum; immo tandem se coram te occul-
 tat. Hoc modo tuam erga ipsum amicitiam remune-
 ratur. Sed Dominus noster alio prorsus modo adora-
 tores suos respicit; tum enim te odit, si eum non
 frequentas. Amicus temporalis eo magis te fugit, 120
 quo magis te apud ipsum insinuare eique adhaerere
 studes. Amor ejus angustus rivulus est, qui amplo
 thesauro caret; repente receptaculum et effluvium ejus
 cessare, exsugari, evacuari, exsiccari possunt. Amici- 130
 tiam in facie tantum, non in corde gerit, et in exhibi-
 tione operis facile fallacia ejus detegitur. Ama Deum
 tuum et amare a creatore tuo, o fili pulveris; noli
 conjungere amorem alienum cum dilectione illius, tur-
 pem cum pulchra, ne hanc perdas et Deo tuo exosus 140
 fias, quia eum non amasti! Quaere, ut Deo placeas,
 et ipsum ama sine mensura, homines vero moderate!
 David in psalmo suo ait: Sicut pater miseretur filiis
 suis, ita Dominus miseretur hominibus, qui eum dili- 150
 gunt. Nimis debilis est haec comparatio miserationum
 superabundantium cum misericordia peccatorum, quo-
 rum amor divisus est. Sunt enim parentes, qui liberos
 suos gladio tradunt, aliique, qui eorum offensis ignos-

לָא בְּגִישׁוֹ מִבְּחִשׁוֹ . וְעַד אֵלֵּי . מִלֹּא לְבַשׁוֹ חַר .
וְלֹא מִלֵּוּ . וְעַד חֲלִישׁוֹ . שֶׁיֵּזֶל לֹא נִשְׁמַד . וְשִׁמְדוֹ
מִן בְּעִמְרוֹ .

160 אֶחָדִים עֲמֵרָא . וְעַל לְאִמְרוֹ . מִלֹּא אֵלֵּי מִן וְזִלָּה
עַל מִן ♦

עַל מִן לִשְׁמַדוֹ . אִשְׁמַד וְזִלָּה חַר . מִן לְעַד
לְעִמְרוֹ .

עַד וְזִלָּה עֲמֵרָא . מִלֵּוּ חַר . מִלֵּוּ מִלֵּוּ .

170 אֶל לְעִמְרוֹ . מִלֵּוּ לְעַד . מִלֵּוּ וְזִלָּה . לְעַד מִלֵּוּ .

עַל מִן מִלֵּוּ חַר . נִשְׁמַד מִלֵּוּ חַר . מִלֵּוּ וְזִלָּה
מִן לְעַד ♦

אִשְׁמַד אֵלֵּי עֲמֵרָא . אֵלֵּי וְזִלָּה . מִלֵּוּ חַר .

180 עַל מִן מִלֵּוּ חַר . מִלֵּוּ לְעַד חַר . מִלֵּוּ לְעַד חַר .

מִן חַר חַר . מִלֵּוּ חַר . מִלֵּוּ חַר חַר . מִלֵּוּ חַר חַר .

עַל מִן חַר חַר . מִלֵּוּ חַר חַר . מִלֵּוּ חַר חַר חַר
מִלֵּוּ חַר ♦

190 אֶל אֵלֵּי חַר חַר . מִלֵּוּ חַר חַר . מִלֵּוּ חַר חַר .

מִן חַר חַר חַר חַר . חַר חַר חַר חַר . חַר חַר
חַר .

אֵל חַר חַר . חַר חַר . מִלֵּוּ חַר . חַר חַר
חַר .

210 עַל חַר חַר . מִלֵּוּ חַר חַר . מִלֵּוּ חַר חַר חַר

חַר ♦

חַר חַר חַר חַר . מִלֵּוּ חַר חַר . חַר חַר חַר חַר .

חַר חַר חַר חַר חַר . חַר חַר חַר חַר חַר חַר חַר חַר
חַר .

cere renuunt. Audi differentiam, quam tibi, auditor, 160
 describo, inter misericordiam Dei et hominum, nec
 putes me adeo insanire, ut Prophetam vituperare velim!
 Non vituperavi eum, sed hic ideo inadaequatam compa-
 rationem protulit, quia angustabatur de apta similitu- 170
 dine divini amoris a rebus humanis petenda, nec ibi
 majorem amorem quam paternum inveniebat. Filium
 perversum pater castigat, et si adhuc insolescit, iudicio
 traditur ad flagellandum. Postea si superbia ductus
 emendari renuit et rursus in opera pessima dilabitur, 180
 domo ejicit et exturbat eum, scribit et declarat, eum
 definitiva sententia exhereditatum esse. Peccaverunt
 homines in Dominum, patrem omnium, sed ille dimisit
 iis. Iterum deliquerunt, ille vero abstinuit a poena
 poscenda nec irâ efferbuit. Quando autem audacia 190
 eorum ita crevit, ut filium suum interficerent omnem-
 que malitiam consummarent, scripsit iis suo sanguine
 hanc epistolam : Venite, haereditate regnum et pro-
 missiones meas, cunctaque bona! Si vir nobilis haberet
 filium dilectum et audiret, hunc a quodam amico suo 200
 laesum esse, magnam sibi injuriam inde provenire
 putaret, litem cum laesore moveret, amicitiamque in-
 veteratam solveret; immo fortasse eum propter unicum
 filium dilectum iudici traderet, ut puniretur. Filius 210
 Dei, dilectus animae ipsius missus est ad ingratos, et
 prehenderunt occideruntque eum inimici ejus, non

- 220 **דאמט נמא . דלכא מלסו . חלא דלפזא עמ**
דמס דמקו .
לא סלל סלכ . עמא סלזכמא . חמ דמסו . עמא
מ אעסו .
חלמס דמ דספא . דלסכיס . לעס לעזיס .
 230 **מ סו עסמ סמזיזא . סכסו עזא . דאזא ססס .**
דלסא דמ . עמס סו לזכס . סזכיסו סמכ . דלס
סמס סמס .
א סז סמס דמ . עמז סמ סל לזכא . דלזכ דמז
זכא דוסל אס .
 240 **סו סמסמא סו סממא . דממא סלכ . לאמא סמא .**
דמא דמסא אמ . סממא . סמא לאס . סמז סמז .
דלא נסמס . סמא סממא . אמ דלסמא . סלממ
מזיס .
 250 **ח סו מלא סאס . חיסיסו דלא סמ . סלמזו סמממא**
סממא .
סמממא דמזא . מו סלמס . סססו סמ סו
סממא סממא לזכ . סממ לעמ . סמ סמזא .
 260 **דלס לזכ . מלמ סמא . סממא דממ . דלסו . דממ**
א סו דממא אס . סמא אס סממא . דלס סמ
סממ אס סו
למז אסא דלמכ . מלמא סמ . סמז לעס .
א סו אזא דלמס . סמז סמז . סו אזכא .

227) Prima manu לעמ .

amici. Sed ille non egit sicut homo, qui e sanguine filii sui causam inveniret ad quaerendum debitum inventeratum ab occisoribus, sed Sanctus e contra cum illis fecit pacem et propitiationem, quamquam crucifixerunt eum. Amicus jubet servum suum, ut socium tempore convivii et delectationis advenientem e domo dimittat; eicit ergo illum, qui ob amicitiam venit. Sed porta Dei aperta est et servi ejus clamant : Venite, vicini, delectamini! Accede, mi fili, reclina caput tuum, intra, accumbe, noli quaerere; hîc enim habitat rex quem diligis! Est cogitatio quaedam perversa, quam diabolus stultos docet, qua eos rursus imbuit, postquam eos in peccatum pellexit et ad interitum projecit, nempe quod medelam vulneri suo non quaerunt, ut latius serpat et major pars corporis abscindatur. Dum dolor tuus adhuc recens est, cura illum, ne crescat et postea omnibus medicamentis ligaturisque resistat! Observa stationes Ecclesiae, in iisque sanctificare sumptione Eucharistiae. ne tua propria voluntate priveris mensa, quae tota famelicis praeparata est, et calice ad inebriandos sitientes mixto! Si peccator es et semper peccas, oportet te omnibus diebus communicare. Dicat mihi ille, qui per totum annum ab Eucharistia abstinuit et se segregavit, num forte eo tempore, quo tandem ad communionem sumendam

advenit, sanctus, purus defaecatusque erat? Si autem 270
 tum culpae et maculae ejus ei adhaeserunt, quid ob-
 stat, quin etiam saepius communicet? Ecce adest medi-
 cus gratis sanans; captive, oblige vulnus tuum et cura
 quotidie plagas tuas!

XXIV.

NONUM CARMEN EJUSDEM MODI.

Aegrotum non piget decies curari, et vulneratus 1
 libenter bis per diem ligaturam renovat. Sed spiri-
 tualiter aegroti non accedunt ad Eucharistiam sanan-
 tem animas et delentem culpas. Stultus, si corpus 10
 ipsius infirmatur, valde sollicitus est de doloribus ejus,
 sed negligit dolores spirituales et peccata sua. Noli
 tibi debita coacervare per diuturnum tempus in insi-
 pientia tua! Sed paulatim per temporum intervalla
 solvantur, ne dolorosa cogitatione afficiaris de immensa 20
 multiplicatione eorum, et difficile evadat, ut tibi post
 tantum tempus dimittantur! Ne simul in te irruant
 multae syngraphae debitorum, ne forte ignominia et
 cruciatus te apprehendant! Quamdiu debitum par-
 vum et quasi nihil est, facile a creditore dimitti potest;
 quando autem augetur, constringit manum suam, vel 30

si quid dimittit, parum tantum condonat, ad summum
 dimidiam partem ob centum preces. Cave, ne accu-
 mulentur debita tua, sed solve omni hora partem eorum,
 ut onus tuum in iudicio tolerabile fiat! Nonne domi- 40
 nus videns servum, qui per diuturnum tempus coram
 ipso non apparuit, in eum excandescit, irritatur, iras-
 citur? Qui autem semper coram domino assistit, ab
 eo diligitur et confidenter adstat. Placa creatorem
 tuum, monstra ei sollicitudinem tuam, per panem ejus 50
 solve debita tua, quia misericors est. Servi illi, qui
 regi semper adhaerent, talem fiduciam habent, ut sua
 intercessione etiam reos de cruce et gladio liberare
 possint, et quasi os pro conservis suis in omnibus peti- 60
 tionibus apud dominum loquantur. In domo regia
 non, quicumque vult, regem videre potest; sed in eccle-
 sia omnibus aditus patet. Absconde in te fermentum,
 quod te trahat ad gustum dulcem et salutarem Corporis
 vivifici, ut spiritualis efficiaris, et infunde tibi sal, quod 70
 emendet insipiditatem tuam! Nam sine illis reprobis
 et exosus eris. Fili mi, vita non emitur magno pretio,
 sed donatur modo hoc facillimo. Mundus nequit
 pretium Sacramenti vivifici solvere, sed Deus dedit 80
 illud gratis, ut prosit regi et humillimo mendico.
 Etiam si pretio emendum esset, non deceret, ut absti-
 nendo id negligeres; sed gratis distribuitur, et tamen
 spernis, ex misericordia datur, et tamen times! O 90

insipiens, cur fugis salutem tuam? Lege Scripturam
 sacram, et scrutare, num huic tuae consuetudini ullam
 ansam praebeat! Interroga viros fide dignos et disce
 ab eis; non enim aequum est, hac de re silere. Est
 res, ob quam severa judicia fient, quando mundus con- 100
 gregabitur ad portam iudicis ibique omnium cogitatio-
 nes detegentur. Credite mihi, amici et fratres mei,
 in veritate enim loquor: Interdum, quando ad sumen-
 dam Eucharistiam accedo, timeo, ne fulgur ex illa
 egregiens me feriat, ita ut exarescam vel membris 110
 mutiler. Testatur mihi coelum, quod nonnunquam
 digitos meos incurvo, ut experimento discam, num ob
 indignitatem meam eorum usum amiserim. Quamquam
 autem haec pertimesco, tamen non formidine ductus 120
 ab Eucharistia abstineo. Non quidem, per Deum juro,
 hoc ex contemptu, quod absit, facio, sed tota ratio
 audaciae meae in eo consistit, quod per eam maculas
 meas redarguere et illo quoque tempore operum meo-
 rum memor esse velim, non quod purus a luto et sine 130
 peccatis sim. Utinam videam aliquando gratiam tuam
 in mundo tuo vivo, quem creasti, Domine universalis!
 Oriaris mihi, Domine, sol filiorum lucis, et audiam
 vocem, quae proclamat salvationem tuam peccatoribus,
 qui ingrato animo te ad iracundiam provocaverunt! 140
 Gratiâ tuâ creasti nos, tolera igitur nos dyscolos; morte
 tua salvasti nos, dimitte igitur culpam nostram!

XXV.

בְּחֵזְקָא חַוּוּ מַלְכוּתָא.

1 מְהֵרָא לְעַבְדֵי דְּאַבְרָהָם. חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא.
 10 אֲלָא דְּלֵי. דְּלֵי לֹא לְעַבְדֵי. מִן חַוּוּ. מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא.
 חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא.
 חַוּוּ מַלְכוּתָא.

חַוּוּ מַלְכוּתָא.

מְהֵרָא דְּאַבְרָהָם. דְּחַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא.
 חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא.
 20 חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא.
 חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא.
 חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא.
 חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא.
 30 חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא.
 חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא.
 חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא.
 40 חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא.
 חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא. חַוּוּ מַלְכוּתָא חַוּוּ מַלְכוּתָא.

XXV. Cod. add. Mus. Brit. 14591, p. 121 (K).

11) Secunda manu חַוּוּ מַלְכוּתָא.

XXV.

DECIMUM CARMEN EJUSDEM MODI.

Misera illa peccatrix, quae audax domum Simo- 1
 nis pharisaei intravit, si peccata sua respexisset, non
 invenisset expiationem. Sed illa apud se perpendit, 100
 se morituram esse in culpis suis, nisi semel importuni- 10
 tatem auderet. Libravit in animo suo audaciam et
 pudorem; sed audacia valde praevaluit ideoque ab
 ipsa induta est. (Responsorium :) Domine, exaudisti
 peccatricem lacrimas effundentem; me quoque similiter
 lacrimantem exaudi!

O mentem compositam, quam prudens haec acqui-
 sivit! Fecit sibi faciem aeneam, ne pudorem sentiret, 20
 quemadmodum scriptum est. Siluit, dum omnes invitati
 eam undique increparent. Alii audacia sua leones 100
 vicerunt, sed peccatrix silentio irrisionem superavit.
 Neglexit tum pudorem, tamquam non opportunum, et 30
 ad horam acquisivit audaciam poenitentiae suae neces-
 sariam. Oculi ejus audaces erant, et intravit inter
 viros, quamquam non invitata. Nam vere poenitentes
 audaciam habent duritiae adamantinae, nihilque eos a 40
 fletu retrahere potest. Simon, simulac eam vidit, con-
 viciatus est eam sub nomine peccatricis, et cum ea 001
 etiam Filium Dei vituperavit his verbis : Si propheta

esset, sciret utique, quaenam esset ista tangens pedes 50
 ejus, nempe esse eam mulierem insanientem. Sed
 Sapia abscondita exploravit animum ejus et pate-
 fecit secretas cogitationes ejus. Ait enim : Simon,
 habeo tibi aliquid dicere, de quo tibi recte judicandum
 erit. Vir quidam potens habuit duos debitores, quo- 60
 rum alter ei debebat quingenta talenta, alter quinquaginta.
 Cum uterque nihil possideret, unde solveret,
 utrique aequè debitum dimisit. Utrum putas donato-
 rem plus amare? Commisit ei judicium, ut a se ipso
 redargueretur in conscientia sua; factus est mediator, 70
 in cujus manus res tradebatur, ut se propriis verbis
 vinciret. Victus est satanas, collega illius rei, qui
 Dominum sermone contemptibili accusaverat. Invidit
 enim hic collega ejus peccatrici, ne salutem conseque- 80
 retur, sed ipse coram Domino eam absolvit, quamquam
 id non animadvertit. Pharisaeus statim coram audi-
 toribus respondit, illum plus amare, cui plus dimissum
 sit. Tum Jesus rursus redarguit cogitationes cordis
 ejus : Veni in domum tuam, Simon; aquam pedibus meis
 non praebuisti nec me unxisti, contempsisti me in domo 90
 tua. Sed haec peccatrix me plus te amavit, ideoque
 dimisi multa peccata ejus. Senserat illa, me a te
 centemni; ideo advenit, ut me in memoriam tuam
 revocaret. Viderat, te non cucurrisse ad lavandum 100
 me diligenter; ideo venit, ut pedes meos lavaret et

ungeret; num forte hoc, quod fecit, malum habes?
 Tu potius mihi contumeliam intulisti, quia nemo e
 domesticis tuis satis sapuit, ut me abluisset. Illa
 nummos secum sumpsit et ad aromatorium cucurrit, ut
 oleum emeret. Quo facto, interrogavit, ubi Jesus 110
 esset; cum circumcursando audivisset, eum in domo
 Simonis mensae accumbere, illuc festinavit. Sine
 quaestione Salvatorem rectâ petiit, quia sol est se 120
 ipsum manifestans. Fortasse, fratres mei, aromatarius
 eam interrogavit: Cuinam destinasti hoc oleum, num
 forte amatori tuo? Num eo dignus est, aut oleum
 primarium, genuinum, pretiosum tamquam perditum 130
 censendum est? Respondit illa: Est Filius Dei, sal-
 vator meus, quem ungam. Quamquam non invitata,
 intravit ad convivium. Comedentibus et gaudentibus
 suo jejunio, dolore, fletu, planctu spectaculum valde 140
 diversum obtulit. Mirabantur homines, cum illa
 clamaret: Rogo te, ut mihi dimittas! Tristitia afficie-
 bat hospites, cum audirent eam misericordiam cum
 gemitu poscentem. Manus tollebant et stupefiebant,
 fortasse etiam interrogabant: Quid sibi vult haec, 150
 quae venit, ut nos contristaret et molestaret sine vere-
 cundia? Ita mulier sapiens ab hominibus inter moles-
 tas reputata est. Postquam autem viderunt, quid a
 Creatore suo acceperit, didicerunt, quanta sapientia
 in ea habitaverit. Intelligentiâ praedita aestimata est 160

tamquam impura ob audaciam suam, et fortasse hospites ita murmuraverunt : Vinum hanc contemptibilem inebriavit; alias cur huc cursum direxisset nobisque voce sua perturbationem et molestias attulisset? Illa 170
 audivit et patienter tulit opprobria eorum, sed Dominus ejus justificavit eam, ita ut etiam hospites rei veritatem intelligerent. Quemadmodum David rex maledictionem Semei neglexit, ita haec quoque convicia illa silentio dissimulavit, apud se cogitans : Haec mihi audienda sunt in poenam peccatorum meorum; fortasse 180
 Dominus mihi reconciliabitur et me salvabit; quando tunc manifestabitur salvatio mea, sufficiet gratia, quam Misericors mecum fecit, ad confusionem istorum.

XXVI.

CARMEN UNDECIMUM EJUSDEM MODI.

Quando illa flebat atque clamabat, putabant potatores, eam ebriam esse; et quando pedes Domini osculabatur, eam miseram censebant. Simili modo Heli Annam ebriam putaverat, loquens ei : Exi, misera! 10
 Sed postea Samuel, puer ejus, pro Anna et pro salute ei facta testimonium reddidit. Anna respondit Heli, se non ebriam esse, et hanc excusationem coram sacer-

dote protulit : In amaritudine animae meae cor meum 20
coram Deo effudi, ut voluntatem meam perficeret; noli
me peccatricem putare! Peccatrix autem tacuit, sed
Dominus ejus pro ea locutus est monstravitque vitu-
perantibus veritatem verborum ejus. Efferbuit in
muliere sapiente memoria priorum debitorum, nec 30
sivit cor ejus gravatum, ut differret introitum et solu-
tionem culpa, donec invitati coenassent; tempus enim
erat, quo debitum suum facile solvere potuit, si gemens
assistebat, rivos oculorum effundebat, intransque ma-
culas suas abluebat. Repente supervenit iis in urbe 40
sine pudore; facies ejus flebat, aegrotabat, cinere plena
erat; crines ejus dissecti, horridi, involuti erant, sicut
canis silvatici in deserto. Lacrimas fundebat in moe-
rore suo, ut per unam potius horam irrideretur, quam 50
per totam aeternitatem ignominiam inveniret. Con-
gregatae sunt passiones ejus dolorosae et convenerunt
quasi intercessores, qui in sua perturbatione apud Do-
minum supplicarent, oculi lacrimis, os fletu altoque
planctu, cor denique gemitu mortis. Omnes sex sen- 60
sus simul lugebant, ne totum corpus periret. Pota-
tores locuti sunt ei : Quem quaeris, mulier? Quid
circumerras? Abi, quaere aliam regionem! Nesci-
mus, quid in vicinitate nostra petis, nec recte huc 70
dirigeris. Haec autem iis respondit : Quod erravi,
quondam erravi, nunc autem recti memor sum. Anti-

cipavit symbolum baptismi et unctionis, expiationis illius, 80
 quae hominibus aqua et oleo fit. Lacrimae erant ei pro
 aqua sancta, oleum suum pro oleo sacramentali, Christus
 pro sacerdote. Baptizata est aqua oculorum suorum,
 uncta est unctione sua, Eucharistiam gustavit per remis- 90
 sionem peccatorum. Distinxit faciem Christi ab ea hospi-
 tum illum; agnovit venitque ad eum. Similis enim erat
 Christus in medio accumbens stellae, quae in splendore
 suo oritur lucetque, vel potius soli, qui praefulget in 100
 medio luminum vespertinorum. Nec quaerebat, ut alius
 ei monstraret, ubi esset Christus; nam confestim vidit
 eum et contremuit. Comedit felicior illis escam spiri-
 tualem poenitentiâ suâ. Sed et spectatoribus ejus
 profuit haec humiliatio, et conversi sunt ad glorifican- 110
 dum Dominum, qui dimiserat debita ejus et ex ea
 expulit peccatum exosum. Domine, exaudisti pecca-
 tricem lacrimas effudentem; me quoque similiter
 lacrimantem exaudi! Amici mei, valde mihi profuit
 meditatio de hac peccatrice. Dolor mihi irruit et me 120
 ad fletum compulit. Lacrimae meae fluxerunt, et ex
 totis viribus meis illi gratias egi, qui mihi occurrere
 fecit formam verborum suorum et Scripturam suam,
 veritatem docentem. Quemadmodum historia mulieris
 illius me contristavit, et ipse quoque flevi, quamquam
 minus illâ, dimitte etiam mihi, sicut illi, in regno tuo! Pro 130
 oleo, Domine, fiant mihi opera et sancta conversatio! Quia

- 140 בלא אהלכ. וזעמל סענו. וסעמל חבל. סעמל חבל. וסעמל.
 סעמל חבל. וסעמל חבל. וסעמל חבל. וסעמל חבל. וסעמל חבל.
- 150 סעמל חבל. וסעמל חבל. וסעמל חבל. וסעמל חבל. וסעמל חבל.
- 160 סעמל חבל. וסעמל חבל. וסעמל חבל. וסעמל חבל. וסעמל חבל.

XXVII.

בזעמל חבל.

- 1 אעמל חבל. וסעמל חבל. וסעמל חבל. וסעמל חבל. וסעמל חבל.
- 10 סעמל חבל. וסעמל חבל. וסעמל חבל. וסעמל חבל. וסעמל חבל.

non unxi te ipsum, ungam verbum oris tui in rectitudine,
 ne immutem sententiam tuam et proponam constituam-
 que pravum verbo labiorum meorum. Ita mercedem, 140
 quam illa ob unctionem membrorum tuorum accepit,
 ego accipiam ob glorificationem Scripturae tuae!
 Zelatus sum pro fratribus meis, qui se ipsos a mensa
 tua arcent. Hoc modo unxi verbum tuum, sicut
 pedes tuos; nam homines, qui nomini tuo confitentur, 150
 membra tua sunt, quia gustatores tuos voluntati tuae
 impressisti. Peccatrix unxit pedes tuos visibiles, ego
 autem mentem membrorum tuorum. Unxi infirmos, ex
 insipientia sua spiritualiter aegrotantes, et Eucharistiam 160
 in os eorum posui. Nam quamquam esuriunt, difficiles
 se praebent et tantum post diuturnum tempus ad escam
 spiritualem accedere volunt. Pro eo, quod aegrotos
 tuos curavi, cura me in morbis meis et tribue mihi
 Corpus tuum in expiationem!

 XXVII.

CARMEN DUODECIMUM EJUSDEM MODI.

Statue pedes meos in hoc nomine fidei tuae, quod 1
 diligo! Stabili calcaneos meos in ecclesia ortho-
 doxorum, quae veritatis plena eam firmiter et simpli-
 citer docet sine contentione et glorificationem intonat! 10

Tribue mihi finem in ecclesia tua, in qua incepti, nec
 sinas me a turba ad alienam partem abripi! Propone
 mihi scopum tuum fidelem, in quem intendam verba
 mea tamquam tela! Non enim frustra telum in aerem
 projicitur, si scopus viam indicat. Si peritus est sagit- 20
 tarius, in scopum intendit, si vero imperitus, jam e
 falsa arcûs directione agnoscitur. Doce adoratorem
 tuum, ut recte intendat et veritatem verborum suorum
 Cruci tuae infigat! Utinam conculcem osos tuos,
 non quidem pedibus, sed verbis! Aperi mihi labia, 30
 ut te praedicem et te negantes vincam in nomine tuo!
 Induar Te, Domine, tamquam armaturam gloriosam,
 qua vincam negatores Incarnationis Tuae! Da mihi,
 Fili Regis, tela tua rationalia, quibus vincam voces
 peregrinas! Arcus tuus, o Ecclesia, tendatur contra 40
 insanos, qui a te deflectunt! Terre eos, ut revertantur
 ab errore doctrinarum suarum, a quibus abducti sunt
 in vallem tenebrosam, in cujus exitu mortem invenient! 50
 Reduc haereticos ab erroribus eorum et monstra eis
 viam veritatis tuae! Beata labia, quae non meditata sunt
 in mortifero libro tuo, diabole! Beati oculi, qui non
 viderunt characteres a te descriptos, fili partis sinistrae!
 Beatus ille, qui obturavit aures suas contra vocem tuam, 60
 surdas reddentem aures! Beatus ille, qui clausit libros
 tuos exitiosos, sed potius aperuit legitque libros prophe-
 tarum! Bardesanes ille, quia legerat in libro tuo erro-

neo, a recta via deflectit. Marcion, quia vocem tuam 70
 audiverat, oblitus est Factoris et Creatoris sui. Audius,
 quia scripturam manus tuae viderat, obcoecavit oculos
 suos, ne veritatem exploraret. Vox tua omnes, quorum
 auribus se instillavit, ex templo in gehennam pertraxit.
 Manes Deum negavit, quia dulcis videbatur portio 80
 tua labiis ejus. Arius etiam perversam viam elegit,
 quia formam verborum tuorum meditabatur. Variis
 linguis locutus es ad eos, tamquam animalia latrantia
 et ululantia. Docuisti eos, ut fierent canes rabidi, et
 volutasti eos tamquam porcos in coeno tuo. Ignem 90
 adorabant Chaldaei spumantes, qui homines in hunc
 deum suum projiciebant. Etiam Babylonii in congrega-
 tionibus suis coram dracone capita ad terram allide-
 bant. Capitibus suis adorabant serpentem, de qua
 scriptum est, calcaneum eam confracturum esse, et 100
 inclinabant illa coram ea. Calcaneus non adorabat
 serpentem, quia ei subjecta est, sed pro calcaneo
 caput. Assyrii, qui consilio tuo aurem praebuerant,
 solem colebant. Graeci quoque Venerem ex lapide
 exsculpebant eique libamina et sacrificia offerebant. 110
 Ita in omnibus regionibus error varios deos erigebat,
 ut terram sibi subjugaret; sed lapis ille, qui de monte
 abscissus est sine manibus, destruxit omnes hos deos
 et solus permansit. Beatus ille, qui dignatus est
 audire libros Christi regis! Beatus ille, cui non exci- 120

dit liber tuus, o Scriba perite! Nam et literae tuae
 melle refertae sunt, et dulcedo fluit in libris tuis.
 Verba illa expolita scripta sunt a manibus scribarum
 peritorum vel potius ab ipso digito Dei. Beatus ille, 130
 qui extendit sinum cordis sui eumque implevit verbis
 tuis, qui perscrutatus est parabolas et explicationem
 difficultatum invenit, qui cum admiratione vidit, quam
 simplices et sapientes sint altitudines tuae et quanto-
 pere omnibus locis conveniant. Verba tua similia
 sunt soli, qui mirabiliter in omnes regiones dirigitur, 140
 quamquam unica tantum est sphaera lucida. Qui me
 dignatus es quoad nomen exterius inter discipulos
 tuos censi, dignare me etiam quoad mentem interio-
 rem veritatem eorum indui et socium fieri conviviorum
 eorum inter angelos! Dignus habear, cum iis frui 150
 visione tua, ubi nemo jam disputationem et contentio-
 nem quaerit, unusquisque ob virtutes suas gloriam
 accipit. Valde me defatigasti et excruciaſti, o munde,
 quamdiu te inhabito. Domus es captivos retinens sine 160
 clausura, locus captivitatis sine custodibus, receptaculum
 miseriae et damni, quae floribus tuis fraudulentis defrau-
 das imperitos, seducens heredes ad divitias regni coelo-
 rum destinatos. Tempus tuum in hoc aeone typus est 170
 aevi venturi, quod suo tempore ei succedet. Quando
 autem revelabitur illud, quod nunc in te reconditum
 est, decident flores tui, colorem suum amittent flosculi

180 אַפּ תּוֹכַח. וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל. מִיָּדָה שֶׁנִּתְּנָה. מִלְּפָנֶיךָ אֱלֹהִים
 עֲלֵיךְ אֱלֹהִים.
 וְאַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ. מִיָּדָה שֶׁנִּתְּנָה. מִלְּפָנֶיךָ אֱלֹהִים
 עֲלֵיךְ אֱלֹהִים.

XXVIII.

וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל. מִיָּדָה שֶׁנִּתְּנָה. מִלְּפָנֶיךָ אֱלֹהִים
 עֲלֵיךְ אֱלֹהִים.

1 שֶׁנִּתְּנָה עֲלֵיךְ אֱלֹהִים. מִיָּדָה שֶׁנִּתְּנָה. מִלְּפָנֶיךָ אֱלֹהִים.
 עֲלֵיךְ אֱלֹהִים. מִיָּדָה שֶׁנִּתְּנָה. מִלְּפָנֶיךָ אֱלֹהִים.
 10 אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. מִיָּדָה שֶׁנִּתְּנָה. מִלְּפָנֶיךָ אֱלֹהִים.
 עֲלֵיךְ אֱלֹהִים. מִיָּדָה שֶׁנִּתְּנָה. מִלְּפָנֶיךָ אֱלֹהִים.
 עֲלֵיךְ אֱלֹהִים.

עֲלֵיךְ אֱלֹהִים.

עֲלֵיךְ אֱלֹהִים. מִיָּדָה שֶׁנִּתְּנָה. מִלְּפָנֶיךָ אֱלֹהִים.
 עֲלֵיךְ אֱלֹהִים.

עֲלֵיךְ אֱלֹהִים. מִיָּדָה שֶׁנִּתְּנָה. מִלְּפָנֶיךָ אֱלֹהִים.
 עֲלֵיךְ אֱלֹהִים.

20 עֲלֵיךְ אֱלֹהִים. מִיָּדָה שֶׁנִּתְּנָה. מִלְּפָנֶיךָ אֱלֹהִים.
 עֲלֵיךְ אֱלֹהִים.

XXVIII. Cod. add. Mus. Brit. 14591, p. 127 (K).

Post v. 25 deest unus versus tetrasyllabus.

tui, marcescet pulchritudo tuo, quaeris et jam non
 invenieris. Veniet enim illud, quod in te praefigura- 180
 tum est, manifestatio ejus destruet decorem tuum ab-
 stergetque typos tuos veritate sua.

XXVIII.

CARMEN DECIMUM TERTIUM EJUSDEM MODI, IN QUO DEMONSTRATUR, DIVITIAS POSSESSORIBUS SUIS NIHIL PRODESSE.

Valde contemptibilis es petitio tua, o puer insi- 1
 piens, si aurum quaeris. Quae est, quaeso, virtus
 ejus, et quid tibi placet in eo? Si colorem ejus quaeris,
 res multo pulchriores invenire potes; si sonus ejus te
 delectat, considera, illud una cum gramine et vepribus 10
 e terra produci et pari cum rebus vilissimis dignitate
 gaudere! (Responsorium :) Advoca me in Paradisum,
 cujus fructus nunquam marcescunt, ibique me colloca,
 quia heredes ejus mortem non gustant!

Montes inciduntur, concutiuntur, excavantur, in-
 vertuntur ad quaerendum aurum. Avaritia in deser- 20
 tum proficiscitur, montes aggreditur et scindit, ut aurum
 inveniatur. Quasi hominum insatiabilitatem probare et

redarguere vellet, scindit et projicit montes, depraedatur thesauros eorum, furatur interdum divitias eorum. Terra etiam sine auro nutrirī potest; non enim illud 30 pluviae aut rori comparari potest, quorum defectu desolatur terra, arescunt homines, arbores, plantae, aves, bestiae, segetes. Num forte aurum pluviam descendere facit, ut homo eam recipiat, an illud fructus tibi maturat? Quid tandem, fili, in illo inest, quod tantopere tibi placeat? Num forte panis est? Cui nostrum omnium adhaereres, ut daricum in manus reciperes, si panis deficeret? Nam sine pane genus humanum exsistere nequit. Sed nec aqua nec vestis 50 temporaria est, ita ut intelligas, te auro non vivere. Claude oculos tuos, et tradam tibi aes atque aurum; deinde elige tibi alterutrum, ut demonstrē tibi, oculos tantum hominum falli splēdido aspectu, quamquam 60 sub hoc splēdore nulla virtus percipi potest. Speciem tantum sectaris; manus tuae adhaerent ponderi, oculi pulchritudini, aures multiloquio. Ascende in tectum tuum et respice in terram, cujus incolatus tantopere coarctat! Non invenitis in ea ventum vobis salutarem, 70 o cedri praeclarae. Etiam alae vestrae demissae sunt; locus enim, in quo implantatae estis, merito reprehenditur. Odio habete hunc aerem, qui impedit fructus vestros, et salite in summitatem altitudinum coelestium! Vide, quomodo alium jam aerem puriorem 80

desiderabilioremque invenis, si paulo altius usque ad
 summitatem domus tuae ascenderis, indeque considera
 in corde tuo, te, quo magis in altum eveharis, eo prae-
 clariorem adhuc aerem reperturum esse! Quaere ergo, 90
 ut ascendas et ad aerem illum optimum, qui in coelis
 est, pervenias! Haec terra aegrotata est, plagis et dolo-
 ribus obnoxia, nutrix infirma, cujus lac morbos affert
 filiis ipsius. Infantes ejus doloribus afficiuntur, et pas- 100
 siones mortemque sibi parant, sugendo lac ejus. Ad-
 voca me in paradysum, cujus fructus nunquam marces-
 cunt, ibique me colloca, quia heredes ejus mortem non
 gustant!

In hac matre mortalium nulla invenitur arbor sana,
 sed succisae, mutilatae, radicitus vitiatae. Num forte 110
 vel unica inter illas exstat pulchra aspectu et fructibus
 dulcibus referta, qui ad sacrificium adhiberi possunt?
 Nam etiamsi in juventute sua dulces fructus ferant,
 in senectute acerbae fiunt. Quaere illam terram, in qua 120
 quondam quasi virga recta fuisti, et memor esto patriae
 tuae! Visita rursus aerem illum, in quo olim arbor
 corporis gloriata est! Ecce experimento didicisti,
 illud te magno damno affecisse, humiliasse, projecisse,
 quod manducasti fructum illum, qui te e paradiso 130
 expulit et ejecit. Itaque manduca nunc fructum vivi-
 ficantem, ut illuc revertaris! Cedrus es alta, sed
 plantata in valle undequaque inclusa et ventilatione

- 150 שמעתי זלמן. פאזער מלכות. יעקב לזוז הארץ זלמן
 זלמן.
 אדא מלכות ארץ. ארץ מלכות. ארץ מלכות.
 150 שמעתי זלמן. פאזער מלכות. יעקב לזוז הארץ זלמן
 זלמן.
 ארץ מלכות. ארץ מלכות. ארץ מלכות.
 160 שמעתי זלמן. פאזער מלכות. יעקב לזוז הארץ זלמן
 זלמן.
 ארץ מלכות. ארץ מלכות. ארץ מלכות.
 170 שמעתי זלמן. פאזער מלכות. יעקב לזוז הארץ זלמן
 זלמן.
 ארץ מלכות. ארץ מלכות. ארץ מלכות.
 180 שמעתי זלמן. פאזער מלכות. יעקב לזוז הארץ זלמן
 זלמן.
 ארץ מלכות. ארץ מלכות. ארץ מלכות.

carente; oliva es praeclara, sed implantata in fovea
 intra montes sita, quam in profundo jacentem aer tan- 140
 tum sine aqua enutrivit. Rami tui demissi sunt,
 fructus tui sapore carent, folia tua decidunt et pereunt
 praeter consuetudinem. Terra genuit te, sed paradisi-
 sus quasi nutrix te suscepit. Quo die illa te pro-
 jecit, susceperunt te folia rosarum atque liliorum, 150
 magnaque fuit gloria tua inter arbores, o fili miserorum,
 exaltatus es prae omnibus. Nam et infans, qui arti-
 ficiose enutritur, magis honoratur, quam puer, qui
 suam habet nutricem. Somnus tempore messis retinuit 160
 te in tecto tuo, relicta habitatione tua. Dormi ergo
 et expergiscere, hujusque temporis matutinum tibi in
 mentem revocet resurrectionem! Ecce enim reliquisti
 domum tuam terrenam, aliamque quaeris, in qua re-
 quiem invenies. Sperne illam, fili, et noli quaerere
 habitationem nimii caloris, sed ascende in coelum ange- 170
 lorum! Cur in tectum fugisti? Quia nimius calor te
 oppressit et e cubiculo expulit, cujus fenestras aperis
 ad ventum captandum, unde temperetur tibi calor
 ardore solis permixtus; et sapienter quidem haec facis. 180
 Cum ergo artificia talia sapientia didiceris, disce etiam,
 quomodo ignem aeternum a te arceas!

XXIX.

וְאִזְכָּרְתִּי חַי מֶלֶךְ.

- 1   לְפָנַי בְּשִׁלְמֵי מַלְאָכָא דְמַלְאָכָא. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע
    מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע
    מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע
10   מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע
    מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע
    מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע
    מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע
20   מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע
    מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע
    מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע
    מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע
30   מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע
    מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע
    מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע
    מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע
40   מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע
    מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע
    מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע
    מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא. וְנִשְׁמַע מִתְּנָא מִי. וְנִשְׁמַע

XXIX. Cod. add. Mus. Brit. 14591, p. 129 (K).

In titulo Codex habet וְאִזְכָּרְתִּי חַי מֶלֶךְ.

XXIX.

CARMEN DECIMUM QUARTUM
EJUSDEM MODI.

Piscis ex abysso in litus eductus moritur, quia 1
aqua vitam ejus constituit. Homo autem, qui in pro-
fundum demersus est, vivit in excelsis, quia coelum 10
est mare ipsius et anima ipsius ibi constituta est.
Quamdiu ergo in terra peregrinatur, mortuus est et a
vita sua remotus. Ascende, fili, nata in mari, quod
vitam tuam continet, immergere, quaere animam tuam
in coelis! Pesci injicitur rete, quo e mari capiatur.
Tibi autem injiciunt rete, ut in mare tuum ascendere 20
possis. Vitam perdidisti, anima tua evagata est ob
fructum, quem comedisti, projectus es in terram aridam.
Propria voluntate mare tuum reliquisti et descendisti,
sed facile et opportune rursus in illud ascendere pote-
ris. Fructu captus et dejectus es ex illo mari vitae 30
coelestis. Fructus etiam incitant te, ut capiaris et
revertaris in mare tuum ibique delecteris. Corpus
tuum sublime calore affectum marcuit, exaruit, nigruit
uredine, quia consilium satanae suscepisti eique ser-
viisti. Nunc vero obedi consiliis Dei, ut vivas! Quid 40
tibi prosunt cistae vestibus refertae, cum unica tantum
veste indui possis? Ecce jam ex longo tempore abun-

50 | כֵּן   הָיָה   לְעוֹלָם   .   אֲנִי   וְעַל   .   שָׁרָא   עַל   מִלְּמָנָה .
 50 | כֵּן   הָיָה   .   יְהוָה   לְהַיָּה .   כֵּן   אֶתְכֶם .   וְיִשְׁמְעוּ
 וְעַל   .

50 | יְהוָה   עִלְיָה .   כֵּן   אֵינָה   אֲשֶׁר .   כִּמְלֶכָה   סוּפְרָה | 50
 עַל   .

| כִּי   אֵל   לְעוֹלָם   .   כִּי   עַל   וְעַל   . | נִשְׁמָה   כֵּן .
 | כִּי   עַל   לְעוֹלָם   .   כִּי   עַל   כֵּן .   כִּי   עַל   כֵּן .
 60 | כֵּן   עַל   . | כִּי   עַל   .   לְעוֹלָם   לְעוֹלָם . | כֵּן   כֵּן | 60
 עַל   .

| כֵּן | כֵּן .   כֵּן   עַל   עַל   .   כִּי   עַל   כֵּן   כֵּן | כֵּן   כֵּן |
 אֲשֶׁר   כֵּן .

| כֵּן   עַל   כֵּן . | כֵּן   כֵּן . | כֵּן   כֵּן . | כֵּן   כֵּן .
 70 | כֵּן   כֵּן   עַל   כֵּן .   כֵּן   כֵּן . | כֵּן   כֵּן . | כֵּן   כֵּן .
 | כֵּן   כֵּן .   כֵּן   כֵּן . | כֵּן   כֵּן . | כֵּן   כֵּן .
 עַל   .

| כֵּן   כֵּן   כֵּן .   כֵּן   כֵּן   כֵּן . | כֵּן   כֵּן   כֵּן . | כֵּן   כֵּן |
 כֵּן   כֵּן   כֵּן .

80 | כֵּן   כֵּן   כֵּן .   כֵּן   כֵּן   כֵּן .   כֵּן   כֵּן   כֵּן .
 | כֵּן   כֵּן   כֵּן .   כֵּן   כֵּן   כֵּן .   כֵּן   כֵּן   כֵּן .
 | כֵּן   כֵּן .   כֵּן   כֵּן   כֵּן .   כֵּן   כֵּן   כֵּן .
 עַל   .

90 | כֵּן   כֵּן   כֵּן .   כֵּן   כֵּן   כֵּן .   כֵּן   כֵּן   כֵּן .
 | כֵּן   כֵּן   כֵּן .

| כֵּן   כֵּן   כֵּן .   כֵּן   כֵּן   כֵּן . | כֵּן   כֵּן |
 | כֵּן   כֵּן   כֵּן .   כֵּן   כֵּן   כֵּן .   כֵּן   כֵּן   כֵּן .

dant homines, qui unicam tantum possident tunicam, nec thesauros sibi coacervant nec ornamenta per breve tempus splendentia. Divina gratia, quae se super 50 omnes effundit, tam regem quam mendicum aequae enutrit. Non deest tibi panis, si juste comparatum comedis; si vero peccato illum tibi adquisieris, ne tum quidem plus quam victum tuum usque ad satietatem percipere potes. Cur ergo non potius justitiâ animam 60 tuam fulcire et a peccatis abstinere vis? Velis, nolis, victum tantum ac vestitum habebis, sive eum modo flagitioso comparaveris, sive eum e divina bonitate exspectaveris. Noli unquam putare, te diu victurum esse ideoque multa coacervanda esse! Memor esto 70 sortis illius divitis, qui talia cogitavit, ideoque destruxit, dilatavit, collegit, coacervavit, animae suae omnes voluptates certe promittens! Sed in una nocte sublata est anima ejus nec remanere potuit, ita ut labores ejus alienorum usui inservirent. Etiamsi omnes mali tamquam pulverem sibi colligerent aurum de Ophir, et si 80 filii partis sinistrae tamquam arenam acquirerent vestes splendidas, tamen justus indueretur palliis eorum et rectus corde distribueret pecuniam eorum. Divitias peccatoris hereditabit justus, qui novit iis omnibus ani- 90 mis afflictorum auxilium praebere. Quodnam regnorum inde ab Adam in aeternum permansit? Cujusnam divitis, quam sibi acquisivit, opulentia usque in

- 100 לל סא חכססס. סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא.
 סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא.
 סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא.
 110 סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא.
 סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא.
 סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא.
 סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא.
 120 סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא.
 סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא.
 סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא.
 סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא.
 130 סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא.
 סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא.

XXX.

סאסא סאסא. סאסא סאסא.

- 1 סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא.
 סאסא סאסא. סאסא סאסא. סאסא סאסא.

¹¹⁰) Cod. סאסא.
 XXX. Cod. add. Mus. Brit. 14591, p. 131 (K).

finem perduravit? Nonne omnes reges terrae, suo 100
 quisque tempore, in pulverem descendunt, et pro im-
 perio, quod a finibus usque ad fines tenuerunt, tres
 ulnas in medio terrae hereditate accipiunt? Noli mihi
 objicere, stulte, te aliquid pro senectute tua reservatu-
 rum esse, quia nescias, qualis foret finis annorum
 tuorum, et ne fortasse mendicandum tibi sit! Haec 110
 enim est ratio, ob quam multi more gentilium inutili-
 ter aurum coacervant; pecuniam, quam pauperibus ab-
 stulerunt, in terra abscondunt, ita ut labores eorum
 pulveri mandentur. Num forte in somno tuo te divi-
 tem beatumque faciunt lectus eburneus, plumae, bys-
 sus? Num melius dormis, quam pauper, qui super 120
 terram excubat? Immo potius corpus nimis delicatum,
 infirmitatem, variosque morbos inde accipies. Ecce
 dormientes in plateis, qui melius te somno satiantur,
 ignominiam tuam proclamant. 130

XXX.

CARMEN DECIMUM QUINTUM EJUSDEM MODI.

Num forte servi dominis suis somnum afferre et in- 1
 ducere possunt? Num animos eorum sollicitudine

- 10 • רָעָה מִשֶּׁהֵי. חַר מַלְכָּא. מַשְׁתָּהּ שְׁנֵימָא. מְזַסְתָּהּ. מְזַסְתָּהּ.
 חֲבִירָא בְּקִטְשֵׁהּ. אִשְׁרָא שִׁנְעָ לְסָא. הַלָּא לְמִשְׁבֵּי רָעָה
 בְּשִׁתָּא *
 זָבִיעַ עֵס עֵמִי אִשְׁרָתֵּהּ. וְהֵן חֲלִינָא. מְבַרְכָּת אֵת.
 בְּיָמֵי מְרִיטֵהּ וְלִשְׁכָּתָהּ. אִזְ עָלָה. אִתְּרָא שְׁתָּא.
 20 מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת.
 בְּלִאֲרָחֵי.
 הָא לַעֲמֵי לְעָדָא. חֲלִינָא שְׁתִּילָה לְעָדָא. אִתְּרָא מְבַרְכָּת
 חֵי שְׁתָּא *
 מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת.
 30 מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת.
 אִתְּרָא מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת.
 חֲלִינָא מְבַרְכָּת.
 מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת.
 מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת *
 40 לָא מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. לַעֲמֵי אִתְּרָא. אִתְּרָא מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת.
 אִתְּרָא מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת.
 מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת.
 מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת.
 50 מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת.
 אִתְּרָא מְבַרְכָּת *
 לַעֲמֵי מְבַרְכָּת. אִתְּרָא מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת.
 לָא מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת. מְבַרְכָּת מְבַרְכָּת.

liberare possunt? Immo potius mandata illis imposita
 augent sollicitudinem et iram dominorum efficiuntque, 10
 ut hi vigilias inutiles sustineant. O tu, qui revera
 ipse es servus operariorum tuorum, stude salutis tuae
 et noli curâ aliorum incendi! Dives ille habebat horrea
 optime aedificata, sed ipse destruxit ea. Extendit sibi
 aedificia ampliora, quae totum quasi aerem caperent. 20
 Funiculum protendit, ut metiretur et partiretur.
 Messim abundantem acceperat, eâque horrea prorsus im-
 plevit; deinde in se reversus ait: Ecce, anima mea, bona
 tibi coacervata sunt in annos plurimos, comede igitur
 et laetare, quamdiu vivis! Quid putas eum dixisse in
 hora, qua eum feriebat durus laqueus mortis? Quid 30
 cogitavit in mente sua, quando eum hasta mortis per-
 transivit? Fortasse ait: Hic morbus brevi tempore
 finietur, dolor post diem sedabitur et curabitur. Et
 quando dolebat, quod asportatores ipsius eum ad judi-
 cium auferebant, adhuc cupiditati suae fomentum im-
 pendit. Ait enim animae suae: Impediri nequis, quin 40
 comedas, quae tibi coacervavi; si asportator tuus te abri-
 pere festinat, corrumpere eum larga pecunia tua! Da ei,
 si poscit, quaecumque possides, tantummodo ut te in vita
 relinquat! Tum parabo tibi ex reliquiis opum mea- 50
 rum et e collectis thesauris meis gaudia nunquam
 peritura. Sed anima moerens respondit domino suo:
 Asportatores mei largitione non corrumpuntur nec con-

cedent mihi, ut apud te remaneam. Eques enim ille,
 qui me persequitur, valde velociter currit. Videtur 60
 esse servus, qui timet, ne vel per ictum oculi tempus
 a domino excursioni ipsius assignatum transgrediatur.
 Tempus ejus emensum est, miliaria ejus in aere con-
 stituta sunt, non cunctatur. Qui miserunt eum, con-
 stituerunt ei terminum, quo reverteretur ad videndum 70
 illos. Itaque summa festinatione studet, ut vel ante
 praefinitum tempus redeat et placeat domino suo.
 Agmina Domini omnium non accipiunt corruptionem;
 sola enim largitio, quae Deum placat, eleemosyna est.
 Pro equis vehitur ventis, qui super omnes montes val- 80
 lesque currunt, immo mare transsiliunt eumque super
 procellas undarum portant. Non potest retinere im-
 petum equorum suorum, etiamsi remanere eosque alli-
 gare vellet; nam ligamina, quibus frenantur, in manu
 Creatoris tenentur, et sceptrum Ejus impellit eos, ne 90
 in cursu suo cohibeantur. Anima corpori exprobravit
 et summo cum dolore ei locuta est. Divites, audite,
 quae anima divitis illius in die egressus sui in eum
 declamavit! Ait enim ei : Praeteriit gaudium tuum
 et advenit dies, in quo ad iudicium vocaris. Gratia
 cessavit et evanuit, sed dolores apparuerunt et instant, 100
 et aer palatiorum cum sepulcro permutatur. Iphis
 cruciatibus peior mihi videtur confusio, quae mihi
 illic in loco iudicii sustinenda erit. Nam ne unicum

110   ؟ای لا سہ جو نہ تھا۔ حالہذا ہوتا۔ ہناسہ اعتدال۔
 ہلا لہستہ۔ رپہ ہکسہ۔ ای لا کسٹو۔ عہدہستہ
 ہقتا۔

ہعتہستہ خطہ ہاستو۔ ہقتا عہدہستہستہ۔ ہاسہ عہدہ
 ہبلا اعتدالہ

120   تہہ سہلہ لہستہ۔ او ہتہا۔ ہلہلہستہ۔
 خطہ ہتہا ہتہا۔ خطہ اوہتہا۔ ہلہلہ سہلہ۔
 ہتا ای لا الف۔ خطہ ہتہا۔ ہتہا ہتہا۔ ہلہلہ جو
 ہتہا۔

130   ہعتہستہ خطہ ہتہا۔ ہتہا ہتہا۔ ہتہا عہدہ
 ہبلا عہدہستہ

ای ہتہا ہتہا۔ لا لہستہ۔ ہتہا تہا۔

لا ہتہا ہتہا۔ ہتہا ہتہا۔ ہتہا ہتہا۔

140   ہتہا ہتہا۔ ہتہا ہتہا۔ ہتہا ہتہا۔ ہتہا
 ہتہا۔

ای عہدہستہ۔ ہتہا ہتہا۔ ہتہا ہتہا۔
 ہتہا

ہتا خطہ ہتہا ہتہا۔ ہتہا ہتہا۔ ہتہا ہتہا۔

ہتہا ہتہا۔ ہتہا ہتہا۔ ہتہا ہتہا۔

150   ہتہا ہتہا۔ ہتہا ہتہا۔ ہتہا ہتہا۔ ہتہا
 ہتہا۔

ہتہا ہتہا۔ ہتہا ہتہا۔ ہتہا ہتہا۔ ہتہا ہتہا۔
 ہتہا ہتہا۔

ہتہا ہتہا۔ ہتہا ہتہا۔ ہتہا ہتہا۔

quidem habes amicum in regione vivorum, qui patro- 110
cinium tuum suscipiat. Nec vestimenta tua apud
nudos, nec cibus tuus in oribus famelicorum invenitur.
Beatus ille, qui esurientes in mensis suis collocavit,
ut in die iudicii patrocinium ipsius suscipiant! Multum
quidem mihi dedisti, o homo, sed tantummodo ad con-
fusionem et cruciatum. Quem enim nunc advocare
possum, ut me eripiat ex angustiis et pro me respon- 120
deat? Ecce enim nemo e pauperibus tibi testimonium
reddit, nullumque tibi praesto est remedium! Beatus
ille, qui animas afflictorum recreavit sibi que merita
collegit, ut in die iudicii liberetur! O animae afflictae, 130
nolite contristari, sed beatum potius quaerite finem!
Non enim mercede vestra defraudabit vos Deus glorio-
sus, qui omnibus oppressis pro angustiis quietem et
laudem, pro contumelia gloriam aeternam retribuit.
Ille, qui in regno suo famelicos mensae accumbere 140
facit, praebet etiam corporibus contristatorum aerem
coelestem, deliciis plenum. Ecce jam in hac vita vide-
runt filii lucis mercedem repromissam, et jam in hac
terra acceperunt arrhabonem vitae in quiete, quam in-
venerunt. Duplicem retributionem accipiunt justi in 150
utroque mundo ob amorem suum erga Deum, scilicet
quietem animae in hoc ergastulo, immo gaudium inter
medios cruciatus, et insuper iis reservatur beatitudo
aeterna. Reges vigilant et pauperes dormiunt sine

- 160 מִשֵּׁב בְּעַלְמָא מְחַיֵּינָא. בְּזֵי מִרְעָא. בְּזֵי מִרְעָא בְּאִשְׁמִי.
 עִרְבָּי בְּאִשְׁמִי. תְּלֵי בְּזֵינָא. מְלֵי בְּזֵינָא. מְזֵינָי
 עִרְבָּי.
 מְזֵינָי בְּאִשְׁמִי. אֲנִי בְּזֵי אֲנִי. מְזֵינָי בְּזֵינָי
 בְּאִשְׁמִי. ♦
- 170 תְּלֵי בְּזֵינָא מְזֵינָי. מְזֵי בְּזֵינָא. לְזֵינָא.
 אִי מְזֵינָי בְּזֵינָא. בְּזֵינָא בְּזֵינָא. מְזֵינָא
 אֲנִי לְזֵינָא. בְּזֵינָא. תְּלֵי בְּזֵינָא. מְזֵינָי
 מְזֵינָא בְּזֵינָא. אִי בְּזֵינָא. מְזֵינָא. מְזֵינָא
 180 מְזֵינָא.
 בְּזֵינָא. מְזֵינָא. בְּזֵינָא. מְזֵינָא.
 מְזֵינָא. מְזֵינָא. מְזֵינָא. מְזֵינָא.
 מְזֵינָא. מְזֵינָא. מְזֵינָא. מְזֵינָא.
 190 מְזֵינָא. מְזֵינָא. מְזֵינָא. מְזֵינָא.
 מְזֵינָא. מְזֵינָא. מְזֵינָא. מְזֵינָא.
 מְזֵינָא. ♦
- 200 אִי לְזֵינָא מְזֵינָא. מְזֵינָא. מְזֵינָא.
 מְזֵינָא. מְזֵינָא. מְזֵינָא. מְזֵינָא.
 מְזֵינָא.
 מְזֵינָא. מְזֵינָא. מְזֵינָא. מְזֵינָא.
 מְזֵינָא. ♦

182) Cod. מְזֵינָא.

181) Cod. מְזֵינָא.

metu securi. Viso patre filius regis angustias patitur 160
et filius mendici exsultat. Filii divitum ad literas
discendas e patria emittuntur, in terra peregrina
morituri, sed filius pauperis manet inter domesticos
suos et accumbit mensae paternae. Filii principum 170
saepe expelluntur e domibus suis in varias regiones;
et si quando peregre aegri fiunt et in lecto jacent, hi
filii matronarum nobilium carent cura materna, sed
manibus feminarum alienarum committuntur, ita ut
humilietur altum supercilium eorum. Sed filius humi- 180
lium, cui aliquid funesti accidit, a matre et sororibus suis
consolationem accipit. Ipsae divitiae disperserunt
nobiles eosque a cognatis eorum separaverunt, ita ut
vitam solitariam agerent in urbibus peregrinis. Con-
tristantur in temporibus festivitatum et gaudiorum, quia 190
se invicem videre et salutare nequeunt. Opulentia,
quam dilexerunt, fecit eos quasi mortuos, et festa eo-
rum in tristitiam convertuntur. Nec patres stant prope
cervicalia dilectorum suorum, nec filii vident parentes 200
suos morientes, quia ad scientias acquirendas se ab in-
vicem elongaverunt et profecti sunt, ita ut nemo ex iis
sepulturae propinqui sui assistat. Sed genus pauperum
remanet apud familiam suam ab eaque in morte sua
debito honore afficitur.

XXXI.

CARMEN DECIMUM SEXTUM EJUSDEM
MODI.

Folium angustius est, cui inscribam universum 1
dolorem a divitiis invecum; immo nec tomus decem
millium ulnarum sufficeret miseriae, cujus plenae sunt.
Rex pugnat contra alium regem et defendit regiam
suam contra praedatores. Diademate coronatus gladio 10
occurrit, ut regnum suum sine timore stabiliat. In
tali labore consistit felicitas tua, o divitiae; ecce valde
amara sapit linguae meae. Si haec est gloria tua,
nimis insipida videtur; hujusmodi divitiae pro pau-
pertate potius habendae sunt. Etiam majestas tua 20
valde humilis et nomen dominationis tuae angustiis
constrictum est. Reges tui bellis implicati molestantur
et nobiles tui vexationibus obruuntur. Omnes, qui
opibus abundant, patria relicta divagantur, quia divi-
tiae neminem quiescere sinunt. Iphis, quae acqui-
sierunt, bonis excruciantur, a finibus usque ad fines 30
terrae peregrinantes. Agricola vitam magis quietam
agit quam mercator, et arator spernit regem. Etiamsi
claudus sit, tollit mnam, quae in manus ipsius perve-
nit, et in faciem regis exsufflat tamquam homo summae
dignitatis. Homo dum paupertate opprimitur, solli- 40

חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה.
 נָחַם אֶת אֲבִיבָה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה.
 חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה. 50
 חַי וְעַל אֲחֵסֶה.

אֲחֵסֶה אֶת אֲבִיבָה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה.
 חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה.
 חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה. 60
 חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה.

חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה.
 חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה. 70
 חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה.

חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה.
 חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה. 80
 חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה.

חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה. 90
 חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה. חַי וְעַל אֲחֵסֶה.

citus est, caputque suum ad laborem inclinat; sed postquam divitias sibi comparavit, staturam superbe erectam invenit et amore divagandi capitur. Opibus nondum acquisitis modestus erat atque quietus, quia paupertas modestiam docet hominem. Sed illum, qui 50 in tempore angustiae modestiam coluit, divitiae acquisitae impudentem reddunt. Projice mnam quieto et vide, quantopere post illam curret! Si placidus talentum invenit, ad inquietudinem incitatur. Divitiae quietos reddunt excitatos, modestos impudentes, finemque imponunt cursui eorum, qui bonis operibus student. 60 Aurum omnino corrumpit possessores suos iisque aufert optimam famam, qua in paupertate sua gavisi sunt. Filii ancillarum jucundam vitam agunt in domo dominorum suorum, tanquam heredes. Sed dominus eorum ad literas discendas abit, vagatur, male habetur. 70 Servi opprimunt filium dominorum suorum, qui, illis quiete gaudentibus, in terra peregrina exulat. Filius ancillae in omni convivio herum suum oblectat, sed filius dominae peregre circumerrat. Talia pati merentur, qui auri possessionem amant, nempe quod heredes 80 suos (proh magnum cruciatum!) a praesentia sua arcere debent, filiique patres suos relinquunt et adhuc viventes mortuos agunt. Infantes eorum in exilio facti sunt quasi orphani, et ipsi, quamquam foecundi, filiis carent. 90 Homo, quamdiu filius apud ipsum remanet, exultat de

100 100 100 100
 100 100 100 100
 100 100 100 100
 100 100 100 100

XXXII.

100 100 100 100
 100 100 100 100

1 1 1 1
 1 1 1 1
 1 1 1 1
 1 1 1 1
 10 10 10 10
 10 10 10 10
 10 10 10 10
 10 10 10 10

100) Cod. خض.

XXXII. Cod. Vatic. 119, p. 292 (D).

eo et adhaeret ei. Mater, quae filium suum fovit tamquam columba, postea eum in terram remotam emittit. Peperit eum quidem, sed postea facta est quasi sterilis, quia natus ejus jam non adest, ut coram ea laetetur. Divitiae possessores suos immisericordes reddunt, ita 100 ut suorum obliviscantur et ab iis abalienentur.

Finis sedecim carminum ad modum : Sponsa regis.

XXXII.

DE VERBO QUODAM POETAE SAECULARIS, QUOD IN CONTEXTU CARMINIS INDICATUR.

Scientia divina se inclinata est ad creaturas, e quibus 1 typos et similitudines desumeret hominesque perditos inveniret. Illa sapientia, quae est domina omnis sapientiae, descendit et versata est circa gramina, immo in grano sinapis demonstrationem regni expressit. Itaque ne irrideas mihi, discipule, si ego quoque verbo saeculari ad aedificationem utor, quia saluti tuae studeo! 10 Medicus mentem suam etiam rebus sordidis applicat, et animus ejus in pulvere reptat, ut varia vulneribus medicamenta colligat. Eodem modo ac medicus etiam doctor prudenter exquirat, qua via auxilium ferat, om-

nibusque artibus utitur, quibus auditoribus prodesse 20
possit. Scientia medici non abhorret a radicibus nau-
seosis, sed etiam ad res putidas confugit, quibus animam
aegroti allevet. Doctoris quoque mens ad omnes res
convolat vocesque peregrinas degustat, ut ex iis adhor-
tationem praeparet.

Audivi poetam saecularem, qui magnificabat vir- 30
ginitatem, et gavisus sum, quod etiam ab extraneis
professores hujus virtutis magni aestimantur. Quodam
enim die percepi adolescentem haec cantantem : Utinam
quis me destructum reaedicare et denuo virginem
facere posset! Cui respondi : Haec tua petitio a Jesu
praeberi potest. Veni ad Jesum, qui tibi dabit secun- 40
dum petitionem labiorum tuorum! Vidi, etiam hunc
juvenem virginitatem amare, quae est discretio prae-
stantissima in terra et in coelo quoque pars potior.
Ex hac voce lusus poetici decerpsi tibi fructum casti-
tatis, quemadmodum medicus e radicibus sordidis me-
dicamenta praeparat. Hanc coronam conjugati plexu-
erunt et capiti virginum imposuerunt, quod his prima- 50
tus in agone castitatis competeret. Talis autem
declaratio quaestioni cantoris opponenda est : Nemo
prorsus in mundo existit, qui homines destruere et
reaedicare possit. Unus tantum destruit rursusque
aedificat et renovat homines, Christus, qui in bap-
tismate suo e senibus virgines facit. Ipsum adite, o 60

homines, ut vos destructos reaedificet. Venite, descendite ad fontem ejus, ut renovationem et virginitatem vestram accipiatis. Tu quoque, qui hanc juvenum cantilenam cantasti nec tamen eâ obtinere potuisti, ut revera virgo fieres, quemadmodum petiisti, veni ad eum, qui facile destruere rursusque aedificare et renovare potest atque senes in juvenes transmutat. Virgines facit ex iis, qui generationi operam dederunt, non membra claudens, sed animam promissionibus sanctitati destinatis. Status conjugalis, si ad sanctitatem revertitur, similis fit oculo, qui aperitur rursusque clauditur, quin ob apertionem suam reprehendatur; non minuitur ob conjugium nec reprehenditur ob copulam. Fides obsignat eum eique virginitatem restaurat. Imperitus, etiamsi malleum aureum in manu teneret, aedificare non posset, sed peritus architecta vel cum trulla lignea aedificium perficere potest. Idiota non scriberet, etiamsi calamum aureum ei porrigeres, sapiens vero vel cum palmite scribere potest. Hoc modo doctor disertae linguae etiam e vocibus peregrinis coetui auxilium spirituale praeparat. Si majestas divina descendit et de grano sinapis locuta est, verbum meum inde non minuetur, quod verbum mundanum consideravit. Etiam medicus peritus, si aegritudo infirmi perseverat, mediis oppositis utitur, ut vulnus sanationem accipiat. Omittit artes a magistris suis traditas et

interdum in mediis oppositis auxilium contra dolores invenit. Sic ego quoque scientiam meam et sermonem a sanctis educatum neglexi et poetam ad virginitatem 110 confirmandam in medium advocavi. Cantus, qui alias pudori adversari solet, mihi factus est operarius pudoris, quia animus pro sua libera potestate e cantilena poenitentiam imbibere potest. Chirurgus ob suam prudentiam plenam potestatem habet quaelibet faciendi, et aegroto vitam amanti placent ligaturae, quamquam 120 ipsum dolore afficiunt. Eodem modo etiam ille, qui laudes virginitatis amat, exultat et gaudet, quotiescunque aliquid de ea audit. Qui sanationem amat, libenter etiam ab inimico suo auxilium accipit; et qui virginitatem amat, etiam in cantu laudem ejus percipere vult. Si audit virginitatem in cantilena praedicatam, 130 inde non minus confortatur ad perseverandum in puritate, quam e lege vivifica. Potens est verbum veritatis, ut omnia ad jugum suum adducat et peregrinis quoque vocibus ad fidem excolendam utatur. Captivas ducimus omnes sententias sub praedicatione Christi, itaque omne verbum, quod ad aedificium nostrum adhiberi 140 potest, narrationi nostrae inserimus. Fides scilicet etiam e sermonibus extraneis sibi aliquid decerpere et sub linguam suam subjugare potest, ita ut aedificium spirituale progrediatur. Balaamum quoque arripuit sibi justitia, ut per ipsum operaretur, et subjugavit eum sub verbum

prophetiae, quamquam hariolus erat. Divinitas eum
 attraxit, quamquam vas diaboli erat, fecitque eum 150
 canalem Spiritus Sancti, ut loqueretur necessaria.
 Hanc fistulam peccati Spiritus Sanctus sibi arripuit,
 ut cum cantu obviam iret sponsae suae, quae ex Aegypto
 egressa erat. In duobus cacuminibus montium con-
 stituti erant citharoedi filiae Abraham, nempe Moyses
 in monte Sinai et Balaam in montibus Moab. Aer 160
 tonitribus cantabat ei, fulgura ei pro lampadibus erant,
 cornua inflexa rectaque in deserto habebat. Balaam
 cecinit de longinquo, Moyses jubilavit de propinquo.
 Balaam, qui ad maledicendum sponsae conductus erat,
 in cacumine montis constitutus glorificavit eam. Moyses
 quidem erat fistula aurea, Balaam fistula calami quas- 170
 sati, sed cantus utriusque aequi valoris erat, quia idem
 spiritus in utroque canebat. Attamen Moyses major
 est quam Balaam, et hariolus contemptibilis sicut cala-
 mus. Nullo modo Divinitati complacuit in fraudulentis,
 sed ideo tantum eum sibi conduxit, ut filiis Jacob
 benedictiones caneret. Sic nec ego cantum illum desi-
 dero, in quem sermonem meum infusus sum, sed utor 180
 eo, tamquam prophetia Balaamo, ut eo virginitatem
 laetificem. Haec sententia: Utinam quis me destructum
 reaedificare et denuo virginem facere posset, commu-
 nis est omnibus suae jacturae consciis cujuscunque con-
 ditionis. Ille quoque, qui in senectute prudenter ad

sigillum baptismatis accedit et post vitam diu in con-
 jugio protractam demum ad doctrinam pervenit, si 190
 agmina castorum videt, virgines contemplatur intelli-
 gitque post sanctificationem suam, virginitatem esse
 statum principalem, tum et ipse animum suum inducit
 ad talia loquendum : Utinam quis me destructum reae-
 dificare et denuo virginem facere posset, ut ego quoque
 virginitatem sectarer et gradu supremo dignus redderem ! 200
 Sed ipso hoc dolore rem illam praestantissimam acqui-
 rere et, quod suo tempore amisit, poenitentia recuperare
 potest. Quod in juventute perdidit, in senectute rur-
 sus acquirit. Multifarie, vel in sancto ordine monastico
 vel in statu conjugali, haec cantilena applicari potest. 210
 Anachoretæ, si paululum a laboribus suis quiescunt
 aut sancta opera eorum ob pondus senectutis aliquan-
 tulum minuuntur, et ipsi coguntur, ut pro morte vires
 juventutis sibi optent; morti enim merita justitiæ
 praeferunt. 220

Sapiens melius scribit pede, quam idiota manu. 220
 Nova profert non solum ex assidua lectione, sed etiam
 in somno. Manus docti disertior est ore insipientis,
 et sapiens nutu melius loquitur, quam stultus lingua.
 Ipsae manus ejus sermonem et oculi ejus explicationem
 habent. Oratio ejus per sola membra ejus sine voce
 currit et persuadet. Somnus ejus plus lucis affert, 230

וְחַמְדָּה לְשֵׁנָהּ אִם . מִן חֶמְדָּה אֲמִינָה .
 וְכִי וְיִבְרַח זֶה עָלָיו . תִּדְבַּר מִמֶּנּוּ וְשִׁבְעָה .
 מִן דָּוָד וְיִבְרַח מִמֶּנּוּ . וְיִבְרַח מִמֶּנּוּ אִם
 וְשִׁבְעָה .

240 וְשִׁבְעָה וְיִבְרַח מִמֶּנּוּ . מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ וְיִבְרַח .
 מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ . מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ .
 אֲחֻצָּה וְיִבְרַח מִמֶּנּוּ . מִמֶּנּוּ וְיִבְרַח .
 לֹא מִמֶּנּוּ וְיִבְרַח מִמֶּנּוּ . אִם וְיִבְרַח לֹא מִמֶּנּוּ .
 חֶמְדָּה מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ . מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ .
 מִמֶּנּוּ .

250 חֶמְדָּה מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ . וְיִבְרַח מִמֶּנּוּ .
 חֶמְדָּה מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ . וְיִבְרַח מִמֶּנּוּ .
 מִמֶּנּוּ וְיִבְרַח מִמֶּנּוּ . מִמֶּנּוּ לֹא מִמֶּנּוּ .
 מִמֶּנּוּ וְיִבְרַח מִמֶּנּוּ . מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ .
 חֶמְדָּה מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ . וְיִבְרַח מִמֶּנּוּ .
 מִמֶּנּוּ .

260 חֶמְדָּה מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ . וְיִבְרַח מִמֶּנּוּ .
 חֶמְדָּה מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ . מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ .
 חֶמְדָּה מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ . מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ .
 חֶמְדָּה מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ . מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ .
 חֶמְדָּה מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ .

270 חֶמְדָּה מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ . לֹא מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ .
 חֶמְדָּה מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ . מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ .
 חֶמְדָּה מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ . מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ .

quam vigilia aliorum; quando enim dormit, penetrat et perscrutatur parabolas occultas, quae in libris continentur. Quodcumque occurrit, per manum ejus loquitur; nutu persuadet sicut ore. Per membrum mutum loquitur verbum sapientiae. Hoc modo etiam inveni sapientiam canentem doctrinam sanctitatis per vocem 240
 poetae lubrici et incesti. Nunquam dormit sapiens, immo quemadmodum non dormit, nec moritur. Vigilat in somno suo nec quiescit; vivit in morte sua nec evanescit. Super stultos moratur somnus, quia interius non moventur ad quaerendam salutem; super sapientes vero non residet, quia nunquam a doctrina cessant. 250
 Mens stulti et insipidi nunquam e corpore egreditur ideoque fit immobilis et quasi mortua, quando somnus corpori ejus appropinquat. Nullam jam habet cum rebus extraneis commercium, quia cogitationes ejus una cum corpore ejus dormiunt. Sapientem autem somnolentia non totum capit, sicut stultum. Etiam dum recolligitur intellectus ejus a creaturis, in luce clarescit. Dum meditationes ejus cohibentur a regionibus terrae, 260
 illuminatur. Dum mortificationes consuetas exercet, perculerunt eum splendores matutini. Verbo, lucerna illa, intra ipsum ardente, nec nox eum sopire potest. Donec tandem mens ejus alas suas a mari, terra, omnibusque retrahit, jam aurora et vespera eam sopire studuerunt, sed ipse ei somnum non permisit. 270

סו פאמילא ר'נחן יוסף. וצוילא מלך זיב יוסף.
ר'נחמן ל'השקפה מ'נחן. ו'למלא ר'עבד מ'לס.
מ'נחן ר'נחן מ'למלא. ו'למלא מ'למלא זיב
מ'למלא.

ל'נחן ו'למלא מ'נחן. ו'למלא מ'למלא יוסף.
280 מ'למלא מ'למלא מ'למלא. ל'נחן מ'למלא מ'למלא.
ל'נחן מ'למלא מ'למלא. ו'למלא מ'למלא מ'למלא.
מ'למלא מ'למלא מ'למלא מ'למלא. ו'למלא מ'למלא מ'למלא
מ'למלא מ'למלא.

מ'למלא מ'למלא מ'למלא. ו'למלא מ'למלא מ'למלא.
מ'למלא מ'למלא מ'למלא. ו'למלא מ'למלא מ'למלא.
290 מ'למלא מ'למלא מ'למלא. ו'למלא מ'למלא מ'למלא.
מ'למלא מ'למלא מ'למלא. ו'למלא מ'למלא מ'למלא.
מ'למלא מ'למלא מ'למלא. ו'למלא מ'למלא מ'למלא.
מ'למלא מ'למלא מ'למלא. ו'למלא מ'למלא מ'למלא.
מ'למלא מ'למלא מ'למלא. ו'למלא מ'למלא מ'למלא.

מ'למלא מ'למלא מ'למלא. ו'למלא מ'למלא מ'למלא.
300 מ'למלא מ'למלא מ'למלא. ו'למלא מ'למלא מ'למלא.
מ'למלא מ'למלא מ'למלא. ו'למלא מ'למלא מ'למלא.
מ'למלא מ'למלא מ'למלא. ו'למלא מ'למלא מ'למלא.
מ'למלא מ'למלא מ'למלא. ו'למלא מ'למלא מ'למלא.
מ'למלא מ'למלא מ'למלא. ו'למלא מ'למלא מ'למלא.

מ'למלא מ'למלא מ'למלא. ו'למלא מ'למלא מ'למלא.
310 מ'למלא מ'למלא מ'למלא. ו'למלא מ'למלא מ'למלא.
מ'למלא מ'למלא מ'למלא. ו'למלא מ'למלא מ'למלא.

Poeta ille, qui flagitavit ut iterum virgo fieret, ideo cecinit: Utinam quis me destructum reaedificaret et virginem denuo faceret, ut reverteretur ad elementa infirma juventutis, quae ab eo evanuerat. Petiit, ut ignis exstinctus juventutis refocillaretur. Vires priores quaesivit, non ut iis justitiam coleret, sed ut iterum voluptates exerceret, quae ab eo aufugerant. In verbo ejus vidi mentem ejus, et vox ipsius redarguit eum in auribus meis, quod vitam suam iterum in vanitate transigere desiderabat. Videns corpora juvenum ad lasciviam excitata, commotus est, ut sibi dies virginitatis suae peteret. Poenitens vero, cui hoc verbo uti placet, ideo vires juventutis sibi poscit, ut iis justitiam exerceat. Deflet dies praeteritos, inutiliter sibi elapsos, et lamentatur de fructibus prioribus, quos turbo dejecit. Ingemiscit de robore suo primitivo, quod primitiae ejus non sacratae sint Domino. Quando in senectute sua jejunaere desiderat, sed vires seniles ad id jam non sufficiunt; quando vigiliis et divinis laudibus operam dare studet, sed pondere senectutis impeditur; quando animus ejus in charitate vigilat, sed vis membrorum exigua est; quando sibi viaticum bonorum operum parare vult, sed ob brevitatem temporis residui jam non valet; praecipue vero quando videt adolescentes summo zelo laborantes, qui post ipsum in mundum intraverunt, sed plus ipso operati sunt, quorum menti

ab intus ad bona opera adhortanti juvenus ab extra
 respondet, animaeque jejunium desideranti corpus col-
 lega obedit, — tum tamquam Samson aequum cum
 illis cursum tenere conatur, sed non potest. Nam
 robur ejus blanditiis Hevae defecit et diminutum est. 320
 Inde incipit requirere vires suas, tamquam tauri, et
 ait : Utinam quis me destructum reaedificare et virgi-
 nem denuo facere posset! Hoc ipso autem dolore,
 quem experitur, ascetis conjungitur et poenitentia sua
 socius virginum et continentium efficitur. O juvenis,
 praepara tibi viaticum, antequam breve tantum
 tibi superest tempus; merere tibi locum in regno 330
 coelorum, dum membra tua adhuc tibi obediunt;
 necte coronam senectuti tuae, dum adhuc juvenus te
 adjuvat. Abscinde calcar tuum jam diu, antequam
 discalceaberis! Duram regionem incolatus tui projice
 post tergum tuum, dum adhuc vigilas! Mansionem
 pacis et quietis reserva tempori senectutis tuae! Si 340
 enim juvenus labores ferre recusaverit, senectus inde
 molestias et afflictiones patietur. Antequam evanuerit
 juvenus tua, collige fructus ejus dulces, exprime mus-
 tum optimum e vite adolescentiae tuae! Antequam
 dispersum erit robur tuum, subjuga hostem, qui tibi
 obsistit, ne forte, viribus tuis exhaustis, adversarius
 tuus praevaleat! Nunc, dum adhuc integra est forti- 350
 tudo tua membraque tua robur regis habent, dirige
 faciem tuam versus paradisum, ut tibi in eo palatium

pares, unde prospicias in coelum et in terram! Para-
 disus enim utrumque locum, et altitudinem et profun-
 dum, excipit. Specula justorum est, e qua in terram
 prospiciunt. Inter duos mundos constitutus est, intra 360
 habens mundum lucis, extra autem mundum miseriae.
 In ipso stat Abraham, videns cruciatum divitis. Qui
 hanc turrim altissimam ascendit, totum orbem terrarum
 contemplari potest cernitque mare et terram, tamquam
 segetes. Ad illum dives oculos elevavit viditque Abra- 370
 ham in summitate ejus. Caput omnibus membris
 superpositum est, et paradus est excelsior orbe ter-
 rarum. Tempus, quo tonsus erat Samson, simile est
 tempori senectutis; nam robur senis eodem modo mi-
 nuitur, ac robur nazaraei novaculâ. Minatus est
 Samson post tonsuram suam, sed robur non jam
 respondit praeclaro animo. Senectus verba tantum 380
 profert, sed deficit vis ad utilia perpetranda. Operare
 igitur in robore tuo et exhauri usum ejus, antequam
 eripiatur tibi, sicut vis herois novaculâ, ne te postea
 relinquat! Noli nimis sero ad poenitentiam venire,
 quando non jam ad maturitatem perduci potes! Si
 tempus praeteriit, ficus pretiosa fieri jam nequit. 390
 Fructus suo tempore laudatur, alias contemnitur; si
 durum affers, Dominum tuum contumelia afficis. Ante-
 quam racemantur uvas tuas, exhibe sacrificium Deo
 tuo! Dum fructus tui saporem continent, offer eos,

400   خي منملا يخلنا صاصو. ميخصم صوصو فسفلا.
 خي لا مصلف اند يلاخي. ام مكللا مصلفملا.
 ونيح يمي لمر مصلفم مصلفم. مصلفلا مصلفم
 مصلفم.

410   او يلا مصلفم مصلفم. امصلف مصلف مصلفم مصلفم.
 مي مصلف يلا مصلفم. مصلفم مصلفم مصلفم.
 ام مصلف مصلف مصلفم. مصلفم مصلفم مصلفم.
 مصلفم مصلف مصلفم مصلفم. مصلفم مصلف مصلفم مصلفم.
 مصلفم مصلف مصلفم مصلفم. مصلفم مصلف مصلفم مصلفم.
 مصلفم مصلف مصلفم مصلفم. مصلفم مصلف مصلفم مصلفم.

420   املا مصلفم مصلفم. مصلفم مصلفم مصلفم مصلفم.
 مصلفم مصلف مصلفم مصلفم. مصلفم مصلف مصلفم مصلفم.
 ام مصلف مصلف مصلفم مصلفم. مصلفم مصلف مصلفم مصلفم.
 ام مصلف مصلف مصلفم مصلفم. مصلفم مصلف مصلفم مصلفم.
 ام مصلف مصلف مصلفم مصلفم. مصلفم مصلف مصلفم مصلفم.
 ام مصلف مصلف مصلفم مصلفم. مصلفم مصلف مصلفم مصلفم.

430   مصلفم مصلف مصلفم مصلفم. مصلفم مصلف مصلفم مصلفم.
 ام مصلف مصلف مصلفم مصلفم. مصلفم مصلف مصلفم مصلفم.
 مصلفم مصلف مصلفم مصلفم. مصلفم مصلف مصلفم مصلفم.
 مصلفم مصلف مصلفم مصلفم. مصلفم مصلف مصلفم مصلفم.
 مصلفم مصلف مصلفم مصلفم. مصلفم مصلف مصلفم مصلفم.

ut fias amicus Dei, antequam cogaris ad exclamandum
 hoc verbum poenitentiae : Utinam quis me destructum 400
 reaedificare et denuo virginem efficere posset! O tu,
 qui venisti ad baptismum, conjungere Spiritui Sancto,
 conserva munda a turpitudine membra tua, quae candida
 reddidisti ad convivium coeleste! Ecce Christus te de-
 structum reaedificavit et denuo virginem fecit. Retine
 signaculum tuum in honore et renovationem tuam in 410
 fide! Persuadeat tibi saltem mundus per poetas suos,
 quantopere diligat virginitatem atque illud, quod
 tibi donatum est, exoptet et desideret! Conjugati in
 cantilenis suis te, o virginitas, desiderant et anhelant.
 Mundum gustaverunt, sed reversi quaerunt dies virgi-
 nitatis suae. Ubi ergo ipsi conjugati tanta cum sedu-
 litate virginitatem suam requirunt, certe virginitas 420
 segura permanebit a tentatione copulae. Si filiae
 regum ob dignitatem suam virginitatem patienter ferunt,
 quanto magis decet nos propter Jesum perseverare in
 integritate! Filia regis, si nullum invenit sponsum
 e stirpe regia, sic senescit in virginitate sua, ne genus
 regium dedecore afficiat. Et si in regno proavorum 430
 ejus nemo ea dignus invenitur, dant eam regi populi
 peregrini, ut dignitatem suam conservet. O virgo,
 quae Crucifixum accepisti, nemo in terra existit, qui
 te dignus sit! Quia Rex coeli te sibi desponsavit, ex-
 specta diem adventus ejus! O filia Adam mortalis,

tu facta es filia Regis et Domini orbis terrarum, immo 440
 sponsa Filii Regis coelorum, qui solus te dignus est!
 Pacem conciliat filia regis*) [inter patrem suum et
 regem, cui desponsatur; eodem modo etiam virgo pacem
 restituit inter genus suum et Christum, sponsum suum.

Apostolus fidelibus scripsit] et in honorem firmitatis
 eorum praedicavit hoc modo glorias eorum, quamquam
 inenarrabiles: Eos, qui semel baptizati sunt et participes
 facti sunt Spiritus Sancti, gustaverunt etiam donum
 bonum dulcedinemque saeculi venturi, impossibile est 450
 rursus renovari ad poenitentiam. Haec non dixit, quasi
 revera non possent peccare et renovari, sed tamquam
 apologiam pro veracibus. Ex his vocibus pacis causam
 litis fecerunt Cathari. Ex his admonitionibus dulcibus
 apostatae perturbationem fabricaverunt. His canticis 460
 pacificis daemoniaci schismata operati sunt. Bellum
 protulerunt e pace et rebellionem e blanda exhorta-
 tione. Vos autem, fratres mei, solliciti estote circa
 id, quod accepistis, et firmiter retinete traditionem
 vestram! Ubi divitiae, ibi sunt vigiliae, nam timor
 thesauros custodit. Mendici in plateis dormiunt, quia
 sine divitiis superflua est vigilantia. Sed nobiles vigi- 470
 lant in cubiculis suis, quia thesaurus et timor insepa-
 rabiles sunt. Cubatio in pulvere quietem, in palliis
 anxietatem praebet. Dives possidet omnia praeter
 tranquillitatem pauperis. Mendicus secure dormit,

*) Quae uncis inclusa sunt, e conjectura supplevi.

quia praedonibus non expositus est nec spoliationem
timet, cum nihil possideat. Si autem aliquando con- 480
tingit, ut mendicando paulo abundantio-
rem pecuniam collegerit aut denarium invenerit, statim timore et
tremore afficitur. Fugit somnus ejus et ipse anxietur,
nam abundantia inquietos reddit possessores suos.
Advocat ad se vigilantiam, ut conservet mnam, quam
sibi reservavit. Vigilantiam, quam heri adhuc igno-
ravit, hodie exercet et non dormit. Semper protendit 490
manum palpatque marsupium, num in loco suo persistat.
In quacunque vigilia noctis spoliationem timet, et
antequam matutinum illucescit, cor ejus quasi contu-
sum est ob inventam pecuniam. Similiter etiam vos
vigilare oportet, quia magnum thesaurum invenistis et
possidetis. Custodite eum diligenter, ne depraedentur
vos fures, qui divitias vestras viderunt! Acquirite 500
vobis timorem, quem antea non habuistis, et vigilantiam,
quam hucusque non exercuistis! Retinete constanter
donum vobis creditum! Aedificate murum castitatis
huic thesauro, qui ad vos pervenit, et sacrae medita-
tiones tamquam custodes in corporibus vestris exciten-
tur! Mens percurrat membra, sicut custos urbem! 510
Moneantur sensus corpori inhabitantes, ut vigilent et
spoliationem prohibeant! Omnia membra quasi mani-
bus suis stolam, qua induta sunt, sibi adstringant, ne
forte latro eam auferat ipsaque gloria sua spolientur!
Ne aperiatur horreum corporis nec rapiantur divitiae

520   520   520   520   520
 530   530   530   530   530
 540   540   540   540   540
 550   550   550   550   550
 560   560   560   560   560

520   520   520   520   520
 530   530   530   530   530
 540   540   540   540   540
 550   550   550   550   550
 560   560   560   560   560

520   520   520   520   520
 530   530   530   530   530
 540   540   540   540   540
 550   550   550   550   550
 560   560   560   560   560

520   520   520   520   520
 530   530   530   530   530
 540   540   540   540   540
 550   550   550   550   550
 560   560   560   560   560

520   520   520   520   520
 530   530   530   530   530
 540   540   540   540   540
 550   550   550   550   550
 560   560   560   560   560

custoditae, ita ut fiatis sicut horreum evacuatum
 et sicut vicus desolatus! Homines pacifice excolunt 520
 terras, Spiritus Sanctus autem animas. Aurum
 vigilare facit possessores suos et stola vitae aeter-
 nae portatores suos. Testa honoratur argento et
 homo fide. Urbs gaudet de custodibus suis et Spiri-
 tus Sanctus de sanctis suis. Ait Apostolus : Iterum
 vos parturio, donec formetur Christus in vobis. Na- 530
 tivitas quaedam secunda perficit etiam partum avis.
 Aquila omnesque aves, quibus alae ad volandum datae
 sunt, bis nascuntur, quod symbolum continet certissi-
 mum. Cum enim nativitas ex utero inanimata fuerit,
 animam incubatione demum accipiunt. Similiter etiam
 nostra ex utero nativitas spiritûs expers est, quem in
 aqua baptismali demum recipimus. Nec in partu ovi 540
 anima, nec in nobis ex utero spiritus inest. Calor
 excitat animam in ovo et incubatio spiritum in homine.
 Avis alis suis ovum fovet, ita ut palpitet in animam.
 Eodem modo sacerdotes capiti nostro manus imponunt
 nosque spirituales efficiunt. Ovum ex utero tantum-
 modo corpus est, sed calore animatur; nos ex utero 550
 animales sumus, sed e fonte vitae spirituales efficimur.
 Alia est nativitas ex utero, alia ex illapsu Spiritus
 Sancti. Nativitas ex utero ovo comparari potest,
 quia nos in locum profundum quasi in exilium emittit.
 Sed nativitas ex aqua elevat nos in locum excelsum.
 Si nativitas nostra ex utero nos inclinât, ut in terram 560

descendamus, incubatione accipimus pennas, quibus
 in coelum evolemus, quemadmodum ovum incubatione
 alas recipit ad evolandum e profundis. Uterus projicit
 nos in terram et inclinat nos, ut in profundum descen-
 damus. Sed baptismus expedite inter angelos nos
 elevat. Alii sunt sensus ex utero avis et alii ii ex
 ovo. Contemptibilis est character, quem a matre 570
 recipimus, sed gloriosus character baptismi. Gene-
 ratio secunda major est, in qua Benignus nos regene-
 ravit. Miraculum est formatio nova, in quam Magister
 nos reformat. Ex ovo demum revera nascitur avis post
 simplicem structuram, quam immediate ex utero habet.
 Calore demum pinguntur pennae dividunturque membra 580
 ejus. Tota pulchritudo avis incubatione formatur; ex
 utero autem inanimata atque informis nascitur. Inter
 omnia membra oculus primum formatur. Quod si etiam
 apud homines fit, magnum certe et excelsum mysterium
 significat. Pupilla primum construitur, et post eam
 tantum alia omnia membra. Ante omnia membra 590
 avis lumen in principio creatur. Quemadmodum
 Creator in principio lucem in corpore universi creavit,
 ita oculus quoque primogenitus est in corpore pulli
 avis. Ante omnia opera creationis mundi primum 600
 erat lux, et in volucri pupilla oculi, vas lucis, primum
 praeparatur, formaturque in corpore avis, tamquam
 illud membrum, quod alia omnia dirigit et ordinat, om-

דָּוִד אֵינְךָ כֹּהֵן קָדִישׁ. [וְעַל שֵׁן אֵל אֵלֶיךָ].
 עַל מִצְוֵי אֵל אֵלֶיךָ חַיִּים. מִלֵּוֹי וְעַל מִצְוֵי
 עַד אֵלֶיךָ וְעַל מִצְוֵי מִצְוֵי אֵלֶיךָ.
 610 מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים. אִם לֹא מִצְוֵי אֵלֶיךָ.
 מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים. וְעַל מִצְוֵי אֵלֶיךָ.
 תִּתֵּן מִצְוֵי אֵלֶיךָ. מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים.
 וְעַל מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים. מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים.
 לֹא מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים. וְעַל מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים.
 620 מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים. מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים.
 חַיִּים וְעַל מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים. מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים.
 וְעַל מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים. מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים.
 כִּי מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים. מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים.
 630 מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים. מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים.
 מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים. מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים.
 מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים. מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים.
 וְעַל מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים. מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים.
 640 מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים. מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים.
 מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים. מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים.
 מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים. מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים.
 650 מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים. מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים.
 מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים.

⁶⁰⁴) Versus e conjectura additus.

⁶³⁹) Cod. videtur habere מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים vel מִצְוֵי אֵלֶיךָ חַיִּים.

nibusque sensibus viam sternit. Ante omnia membra stabilitur oculus, organum lucis, receptaculum splendorum et palatium recipiens radios luminosos. Pedem praecedit oculus, sicut viatorem lucerna, et quasi nauta 610 et ductor navem membrorum dirigit. Ultima membra, scilicet dentes, postea apud homines progerminant; quia ob ventrem creati sunt, tardius dantur. Non progerminant una cum aliis membris, utpote labori inani destinati; negligenter fabricantur post alia omnia 620 membra. Sed oculus peritus statim in initio formatur. Ex ovo discere potes, pupillam primo formari, antequam alae dividuntur et membra discernuntur. Pupilla oculi jam expressa est in aqua et luteo ovi. Lucerna omnium membrorum prima ponitur in avi; postea de- 630 mum alia omnia membra discernuntur locumque suum recipiunt. Iterum parturitur ovum et denuo nascitur, exprimiturque in eo alia imago, quae non cum ipso ex utero egressa est. O generatio ex utero et nova conceptio sine matre! Avis e copula orta rursus nascitur modo virgineo. Ovum a duobus parentibus descendit, 640 sed postquam hi ab invicem se separaverunt, mater sola sine mare fovendo et incubando pullum efformat. Simile est ovum baptismati, quod incubatione nos regeneravit, elevando figmentum nostrum ad altiorem dignitatem et perducendo nos ad magnum quid, secundum verbum illud : Iterum parturio vos, ut formetur

in vobis imago sancta. Major et praestantior est 650
generatio ex incubatione, quam ex utero. Quemad-
modum ovum vilius est aquila ex illo nata, ita
etiam status non baptizati vilior est quam baptizati.
Aquilae denuo nascuntur, ut ad volandum apti fiant,
quemadmodum nos quoque regeneramur, ut alas in
baptismo acquiramus. Quod dentes ultimo loco for- 660
mantur, docet nos, escam ultimo loco quaerendam esse;
oculi vero primo fiunt, quia nos in recta via dirigunt,
ut salvemur. Moyses quoque in secundo suo ad mon-
tem Sinai ascensu coruscavit factusque est typus glori-
ficationis ex illa generatione secunda. Quando tabulas
priors accepit et descendit, non erat ei splendor neque
gloria; quando vero tabulas secundas detulit, resplen- 670
duit sicut sol. Ministris prioris testamenti non erat
splendor; sed secundo huic testamento gloria data est
sicut Moysi. Cum tabulas priores detulisset, non re-
splenduit filius Amram; sed cum secundas tabulas secum
deportasset. refulsit facies ejus tamquam sol. Post- 680
quam zelatus tabulas confregit et apostatas ultus est,
datus est ei pro mercede zeli splendor in facie ejus ap-
parens. Moyses in nube aeris apud Dominum erat et
resplendebat; vos autem in nube aquae baptizati et
glorificati estis.

Finis carminis de verbo poetae saecularis.

XXXIII.

במחשבתו ובימינו חזקו אמרם מלכיה מאתו וכל
 מלכותו

- 1   חזקו אלו חזקו ואלו. ומהם וזוהו סמיהו.
               סמיהו מהו סמיהו. ואלו סמיהו סמיהו.
               סמיהו ואלו חזקו. ואלו סמיהו סמיהו.
               סמיהו סמיהו סמיהו. וזוהו סמיהו סמיהו.
 10   והוא סמיהו סמיהו. ואלו סמיהו סמיהו.
               סמיהו סמיהו סמיהו. ואלו סמיהו סמיהו.
               סמיהו סמיהו סמיהו. ואלו סמיהו סמיהו.
               סמיהו סמיהו סמיהו. ואלו סמיהו סמיהו.
 20   סמיהו סמיהו סמיהו. ואלו סמיהו סמיהו.
               סמיהו סמיהו סמיהו. ואלו סמיהו סמיהו.
               סמיהו סמיהו סמיהו. ואלו סמיהו סמיהו.
               סמיהו סמיהו סמיהו. ואלו סמיהו סמיהו.
 30   סמיהו סמיהו סמיהו. ואלו סמיהו סמיהו.
               סמיהו סמיהו סמיהו. ואלו סמיהו סמיהו.
               סמיהו סמיהו סמיהו. ואלו סמיהו סמיהו.
               סמיהו סמיהו סמיהו. ואלו סמיהו סמיהו.

XXXIII. Cod. Vatic. 119, p. 38 (D). Versus 251—380 supersunt etiam in codice Josephi Bar David, p. 5 (J).

XXXIII.

EJUSDEM S. ISAAC DOCTORIS CARMEN
ADMONITORIUM.

Valde cogor ad loquendum, quia veritas me vi 1
adduxit et secreta attractione fatigat, ut justitiae ejus
advocatus fiam. Quaesivi me attractioni ejus sub-
ducere et justitiam ejus ad silentium redigere; sed
veritas perstitit et constituit me, ut pro ipsa cum homi-
bus disputarem. Jussus sum ab ea, quae me coegit,
omnes status ecclesiae audacter vituperare, ideoque 10
paratus sum nomen procacis a contentiosis accipere.
Scio vera tamquam nova ab auditoribus considerari,
quia mendacium inveteratum est, peccatum radices egit
et invaluit. Contemnitur verbum veritatis, debilis est
vox justitiae; et is, qui vitia redarguit, odio habetur,
tamquam flens in convivio. Fraus irruit et invenit 20
pascua sua in montibus, id est in ipsis praepositis, quos
vitia vituperare oporteret, indeque veritatem in vallem
dejecit, ut lapidaretur, si eam redarguere auderet.
Non enim nunc fures tantopere arces judicum timent,
quam veraces agmina praepositorum. Auxilium in-
venit fur, quando effringit domum judicis; sed nemo 30
prorsus veraci apud praepositos auxilium fert. Sacer-

dotes pecuniam sitiunt et praepositi mammonam, et avaritia aperta facie desiderium suum poscit tamquam escam. Isaias (1, 22) vituperavit caupones, quod aquam vino immiscerent; sed quis redarguit sacerdotes, qui fraudem veritati immiscent? Caupones injuste agentes remoti 40 erant a templo; sed sacerdotes in ipso loco propitiationis lucra sua mercantur. Domus sacra facta est quasi taberna, et exactor pecuniae in limine ejus constitutus est; ille, qui sacerdotium emit, intrat et sumit, exit et dat. Altius sonat vox exactoris, qui pretium gratiae coelestis sumit, quam vox mercatoris, qui pretium mercis suae poscit. 50 Argentum manu examinat et aurum statera; itaque donum imponderabile pondere determinatur et venditur. Ubi es, juste fili Amos, qui in Sion de vino conquestus es? Veni et vide, quomodo inter gentes pecunia cum Spiritu miscetur. O 60 beate, quaenam res turpior videtur veritati, quae te induta est, aqua vino an pecunia sacerdotio permixta? Isaias Sion, quando eam vituperabat, meretricem reputavit accusavitque populum ejus, tam divites quam pauperes. Ait, praepositos factos esse furum socios et leges spernere, cauponesque vinum aqua mixtum aliis 70 vendere. Quo autem nunc nomine vocanda est ecclesia gentium, cujus pastores prodigi et subpastores rapaces sunt? Terreni observant ordines et saeculares leges, sed ecclesia, depositoryum illud legum, a sce- 80

lestis perturbatur. Accurrunt mali, qui ne limina quidem sanctuarii calcare digni sunt, et ecclesiam pro lubitu conculcant, quia potestatem pecunia emerunt. Filiae nobilium denegantur indignis et dantur principibus dominisque praediorum; sed ecce ecclesia, domina thesaurorum, execrabili licentia cuilibet traditur. 90
Vel meretrix pulchra divitibus tantum se praebet, sed ecclesia vi cogitur, ut indifferenter detestabilissimo cuique tradatur. Sunt nobiles, qui aurum praediaque proci infamis rejiciunt et filias suas potius pauperibus, sed bonae famae, collocant. Heu patres spirituales, qui, cum sitis genitores ecclesiae, hanc dominam regum 100
ob pecuniam malefactoribus venditis! Obstupesco etiam ob aliam rem, quam silentio praeterire vereor, nempe quod monasteria quoque mutata et ecclesiis similia facta sunt. Unde consolationem quaeremus miseriae propinquae et remotae? Praepositi tenentur avaritia et monachi superbia. Monasteria se ipsa 110
dissolverunt contentione variis. Alter surgit, descendit alter; hic honore augetur, ille minuitur. Quia divisae sunt mentes eorum, dividuntur etiam sustentatores eorum. Dator accurrit ob gloriam, quemadmodum et acceptor ob gloriam laborat. Alius sitim patitur, quamquam justus est; alius, licet iniquus, abundat. Dona afferuntur sine justo discrimine, et 120
eleemosyna secundum acceptionem personarum distri-

buitur. Qui multas eleemosynas accipit, se ipsum
 justum putat; et qui parco victu sustentatur, a stultis
 peccator habetur. Quoties humiliatur pauper, etiamsi
 justus est, ita ut Deo nec a paupere, nec a divite debita
 laudatio tribuatur! Nam ab egeno ascendit obmur- 130
 muratio et a divite elatio, ita ut nec egenus nec abun-
 dans particeps fiat promissionis doctrinae nostrae.
 Praepositi agmina fratrum robustorum in monasteriis
 habere volunt eliguntque discipulos quasi gladiatores
 ad bellum destinatos, secundum mensuram, faciem,
 robur, speciem. Secundum sententiam spectatorum 140
 descendunt in arenam adulationum. Feritatem vocant
 justitiam, colaphizationem veritatem. Contentiosos
 et litigiosos sacerdotio honorant. Illum, qui audacter
 mendicat, speciali honore distinguentes curatorem
 faciunt; et illum, qui multis juramentis persuadere
 solet, prudentem vocant. Sancti patres monachis parva 150
 monasteria reliquerunt, quia tantummodo ad susten-
 tationem corporis refugium temporaneum aedificaverant.
 Quia terrena non curabant, simplex habitatio eis suf-
 ficiebat. Nam totus labor vitae eorum circa coelestem
 tantum versabatur habitationem. Sed hi heredes
 desides patrum illorum sedulorum reliquerunt altitu- 160
 dinem et profundo se implicuerunt. Dilataverunt
 multiplicaveruntque domus, et hac occasione mona-
 sterii dilatati multos etiam discipulos congregaverunt,
 magnum numerum quaerentes, tamquam reges vel

duces exercituum. Quia sacras scripturas nesciunt, oblitum sunt verbi illius : Unus, qui voluntatem Dei facit, praestantior et prae millibus. Ne numerus minuatur, praepositi etiam personam iniquissimi accipiunt, dummodo in monasterio perseverat. Itaque illum, qui tota die otio diffluit, si per diuturnum tempus in monasterio permansit, sacerdotem ordinant, ut alios hoc exemplo alliciant. Summam dignitatem sacerdotii non dant ad laborem, sed ad incitamentum manendi apud ipsos. Etiam Laban fraudator per Liam et Rachel sibi cepit Jacob, operarium sedulum, et comedit robur ejus per filias suas. Innocens uxorem poposcerat, at callidus uxores dedit ei. Justus ob unam servierat ei, at impius per duas eum subjugavit. Laban, quia lucrum amabat, fecit Jacob villicum suum. Post experimentum hospitii ejus otiosi protraxit tempus servitutis ejus. Etiam praepositi ob amorem gloriae simplices sacerdotio onerant, ita ut sacerdotes laicos fere numero superent. Transgrediuntur ordines et multiplicant ordinationes; contemnunt anathemata et honorant stultos. Sed praepositi hoc ipso suo peccato puniuntur; nam stulti post acceptum sacerdotium jam non manent in monasterio. Etiam illi, qui antea, ut laboraret, in monasterio remanserat, simulac ad dignitatem sacerdotalem evectus est, consiliatur diabolus, ut proficiscatur. Ecce in urbibus, oppidis, agris, vicis vagantur sacerdotes, qui in mona-

- 210   תא פסע סתא ?סס. סוסיא סל סכ סס.
 סו סס סתא ?ססס. סל סתא ?ססס.
 סססס ?סססס. ססס ?סס סססס סססס.
 סססס ?ססס סססס. סס סס סססס
 סססס סס.
 ססס ?סס ססס. סססס ?ססססס.
 220   סס ססס סס סססס. ססס סס ססס סססס.
 ?סס ססס סססס. ססס ססס ססססס.
 ס סססס ?ססססס. ?ססס סססס ?סססס.
 ?ססס ססססס ססס. סס סססס ססס ססס.
 ססס ססססס ססססס. סססס ססססססס.
 230   ססססס סססס ?סס. ?ססס ססס ססס ?ססססס.
 סססס סססס סססס. ?ססס ?סס ססססס.
 ססס ססס ססס ?ססס. ?ססס ססס סססס.
 ססססס סס סססס. ססססס סססססס.
 ססססס סס סססס. ססססס סססס סססס.
 סססס סססס סססס. ?סססס ססס סססס.
 240   סססס ססססס ססס. סס ססססס ססססס.
 ססססססס סססססס. ססס סססס סססס ססס.
 סס ססס ססס סססס. ססס ססס ססססס.
 סססס סססס סססס. ססס סססס ססססס.
 ססססס סססס סססס. ססס סססס ססססס.
 250   ססססס סססססס. ססססס ססססס סססססס.
 סס ססס סססס סססס. ססססס סססס סססס.

steriis ordinati ibi perseverare noluerunt. Quamquam ob 210
 id ipsum ordinati sunt, ut ibi remanerent, non ut pro-
 dessorum, susceperunt quidem ordines jussu praeposito-
 rum, sed exinde monasterium reliquerunt. Judex loci
 semel in anno ornatur velo, vestimento regio, in hono-
 rem principatus sui. Quamquam alii multi nobiles
 adsunt, tamen soli judici licet hac veste uti in signum 220
 potestatis suae. O velum sacerdotii, per Spiritum
 Sanctum contextum, quod praepositi nunc sumunt et
 publicanis scortatoribusque imponunt! Canes sanc-
 tuario et porci margaritis dominantur. Status noster
 perturbatus est, quia unusquisque magister sui ipsius 230
 est. Audaces contemnunt ecclesiam, qui sibi ad pec-
 catum ordinationes susceperunt et sacrosancta mysteria
 in montibus et locis excelsis detegunt. Multi, quam-
 quam ne psalmos quidem didicerunt, facti sunt sacer-
 dotes et in duritia cordis sui mysteria Ecclesiae offerre
 audent. Quia repente magistri evaserunt, adepti sunt
 discipulos idiotas, Eucharistiam in manticis perisve 240
 secum portant, egressique circumvagantur. Stulti,
 ubicunque volunt, mysteria ad celebrandum mensae
 imponunt. Nec ossibus sanctorum parcat mercatura
 profanorum. Stolidi enim sine causa omnes regiones
 terrae pervagantur, et in montibus vallibusque altaria
 et martyres secum circumferunt. Populo judaico 250
 mandatum erat a Deo, ut Hierosolymis tantum sacri-

ficia offerre liceret. Gentibus autem Apostoli mandaverunt, ut in Ecclesia tantum purissima Christi mysteria ad expiationem sumentium offerrent. Stulti autem vetera novaque mandata contempserunt et rejecerunt, ita ut vel ad sepes et in triviis verba tremenda proferrent. Heu confusionem, quae ob socordiam patrum nostrorum nos invasit! Hi enim silentio suo fovent culpam nostram, cum corruptio nostra jam inceperit. Habitus monasticae castitatis erat armatura pugnae spiritualis; sed postquam multi ad eum induendum accurrerunt, a multis contemptus est. Scelesti gloriae cupidi reliquerunt legem naturalem, veste quidem sanctitatem, moribus autem impudicitiam professi. Matrimonium intra rectos fines suos est donum Dei, et purus est thorus in perfecta concordia utriusque conjugis. Miseri autem sanctitatem quaerentes, rectos fines transgressi sunt; amiserunt gradum inferiorem, dum ceciderunt de superiore. Nomine ad sanctum ordinem pertinent, sed operibus impii sunt. Tales honorati, si cum aliis luxuriosis comparantur, multo lasciviores inveniuntur. Qui enim uxorem habet, reveretur, ne uxori proximi sui illudat; sed impii gloriantur de depraedatione cujuscunque matrimonii. Mariti debent timore tremere, quia undique latrones latent. Sub nomine justorum intraverunt impuri et confuderunt ordines creaturae. Diabolus aegre tulit, quod forni-

catores manifesti mulieribus castis non illuserunt, ideo-
 que cepit eas per simulationem, quam induit turpibus.
 Ecce sub omnibus nominibus laquei latent homini- 300
 bus, multique sunt lupi rapaces, similitudine ovium
 tecti. Sub nomine ascetarum latent latrones, sub
 nomine venerabilium impuri, sub nomine sacerdo-
 tum fures, sub nomine justorum scelerati. Lascivus,
 qui omnes ventos pervagatur, subjicit sibi res dome-
 sticas uxorum; immo hae etiam educationem filiorum
 suorum curae immorigerorum committunt. Dominus 310
 creaturarum sapienter hanc legem naturae instituit,
 quod virum uxore egere fecit eumque ad uxorem con-
 vertit. Hoc vinculo naturae gentes in concordia per-
 manent, et tribus inter se mutuo connubio conjungun-
 tur. Veni ergo et vide corruptionem, quam malignus
 in diebus nostris invexit, quod sub magno nomine 320
 ordinis monastici prostrati sint ordines naturae, et plus
 minusve corruptae sint ipsae praestantissimae inter
 filias Hevae, speciem sanctae regulae assumendo et
 peccato se subjugando. Natura animae, quam dedit
 Deus Adamo et uxori ejus, virgo erat, et adhuc habi-
 tabat in paradiso gloriae Eden. Heva autem prima, 330
 tamquam meretrix, desideravit peccatum et foedavit
 gloriam animae, cum faceret eam transgressorem
 legis. Heu meretricem, quae per serpentem suscepit
 semen fraudulentum, deinde secreto concepit culpam
 peperitque mortem et peccatum! Ob superbiam caesa

est Heva promissione diaboli et credidit, se esu fructus 340
 ad altitudinem coeli evectum iri. Nunc quoque filiae
 Hevae prava superbia unctae in habitu humilitatis
 ad luxuriam ornantur. Ecclesia conqueritur de im-
 puris, qui moribus suis praetextum praebent calumniis
 exosis falsarum religionum, Christo opprobria objicere
 cupientium. Antea judaeus siluit de Crucifixo et atto- 350
 nitus stupore noluit perscrutari; non potuit, quin eru-
 besceret coram Ecclesia, quae ipsum supplantaverat.
 Paganus quoque manum ori suo imposuit et conticuit,
 stupens ob virtutem illam, quae altitudinem omnium
 falsarum doctrinarum subjugaverat. Sed nunc Eccle-
 sia, quae externos expugnavit, ab internis expugnata 360
 est, qui a nemine coacti castitatem voverunt, sed deinde
 ad fornicationem reverterunt. Cum malignus intel-
 ligeret, se non posse negare Crucem, quae gentes con-
 vertit, ex impietate luxuriae nostrae aperuit ora blas-
 phemantium illam.

Abi, prudens auditor, in urbes, oppida, vicos,
 provincias, ibique examina veritatem eorum, quae 370
 dixi! Vide illic turbas mulierum, quae a viris reces-
 serunt et nomine tenus se Christo voverunt, sed revera
 laquei peccati evaserunt! Color quidem vestium earum
 affert signum sanctitatis, sed decore ornamentorum
 suorum ad libidinem alliciunt. Vel meretrices aliquem
 habent pudorem et furatrices modestiam; sed feminae 380

- 390   וּמִיָּדָא בְּחִטְתָּא אִתְּקַלָּא. חֲזַרְתָּא מִדְּמִן אִיבְרָכְתָּא.
 אִי חֲמִשְׁתֵּיכֶסְתִּים וְנִשְׁמַלָּא. וְחֲמִשְׁתָּא חֲכֵה אִיבְרָכְתָּא.
 וְאִתָּא וְנִשְׁמַלָּא. וְאִיבְרָכְתָּא לְמַעַן יִשְׁמַלָּא.
 מִלָּא יִשְׁמַלָּא וְאִיבְרָכְתָּא. מִלָּא יִשְׁמַלָּא וְאִיבְרָכְתָּא.
 אִתְּקַלָּא חֵטְא מִלָּא יִשְׁמַלָּא. וְחֲמִשְׁתָּא חֲכֵה אִיבְרָכְתָּא.
 תְּלִיפְתָּא וְאִיבְרָכְתָּא לְמַעַן יִשְׁמַלָּא. מִלָּא יִשְׁמַלָּא וְאִיבְרָכְתָּא.
 חֲמִשְׁתָּא חֲכֵה אִיבְרָכְתָּא. מִלָּא יִשְׁמַלָּא וְאִיבְרָכְתָּא.
 וְאִיבְרָכְתָּא חֲמִשְׁתָּא וְנִשְׁמַלָּא. מִלָּא יִשְׁמַלָּא וְאִיבְרָכְתָּא.
 400   חֲמִשְׁתָּא וְנִשְׁמַלָּא חֲכֵה אִיבְרָכְתָּא. מִלָּא יִשְׁמַלָּא וְאִיבְרָכְתָּא.
 חֲמִשְׁתָּא חֲכֵה אִיבְרָכְתָּא. מִלָּא יִשְׁמַלָּא וְאִיבְרָכְתָּא.
 אִיבְרָכְתָּא חֲמִשְׁתָּא חֲכֵה אִיבְרָכְתָּא. מִלָּא יִשְׁמַלָּא וְאִיבְרָכְתָּא.
 מִלָּא יִשְׁמַלָּא חֲמִשְׁתָּא חֲכֵה אִיבְרָכְתָּא. מִלָּא יִשְׁמַלָּא וְאִיבְרָכְתָּא.
 לְמַעַן יִשְׁמַלָּא חֲמִשְׁתָּא חֲכֵה אִיבְרָכְתָּא. מִלָּא יִשְׁמַלָּא וְאִיבְרָכְתָּא.
 410   מִלָּא יִשְׁמַלָּא חֲמִשְׁתָּא חֲכֵה אִיבְרָכְתָּא. מִלָּא יִשְׁמַלָּא וְאִיבְרָכְתָּא.
 חֲמִשְׁתָּא חֲכֵה אִיבְרָכְתָּא. מִלָּא יִשְׁמַלָּא וְאִיבְרָכְתָּא.
 חֲמִשְׁתָּא חֲכֵה אִיבְרָכְתָּא. מִלָּא יִשְׁמַלָּא וְאִיבְרָכְתָּא.
 חֲמִשְׁתָּא חֲכֵה אִיבְרָכְתָּא. מִלָּא יִשְׁמַלָּא וְאִיבְרָכְתָּא.
 420   חֲמִשְׁתָּא חֲכֵה אִיבְרָכְתָּא. מִלָּא יִשְׁמַלָּא וְאִיבְרָכְתָּא.
 חֲמִשְׁתָּא חֲכֵה אִיבְרָכְתָּא. מִלָּא יִשְׁמַלָּא וְאִיבְרָכְתָּא.
 חֲמִשְׁתָּא חֲכֵה אִיבְרָכְתָּא. מִלָּא יִשְׁמַלָּא וְאִיבְרָכְתָּא.
 חֲמִשְׁתָּא חֲכֵה אִיבְרָכְתָּא. מִלָּא יִשְׁמַלָּא וְאִיבְרָכְתָּא.

Post versum 413, nisi forte ipse pro glossemate habendus est, excidit unus versus, fortasse וְאִיבְרָכְתָּא חֲמִשְׁתָּא חֲכֵה אִיבְרָכְתָּא.

nigro habitu vestitae in ecclesia majorem licentiam prae se ferunt. O procellas callidi fraudatoris, quae in ipsum portum intraverunt et se absconderunt, ut poenitens ibi submergatur, ubi se extractum iri sperat! Si enim peccator in sanctuarium ingreditur ad refugium quaerendum, invenit ibi laqueum coram se et subditur jugo interitus. Filii Adam, fugite Hevam, sociam maligni, quae in principio nos in Eden ad peccandum pellexit, nunc autem in ecclesia nos seducit. Habitatio paradisi pura erat a culpa sicut ecclesia, sed una cum Heva intravit peccatum, pedisequus ejus. In paradiso gloria vestita erat et Adamo foveam fodit; in ecclesia habitu lugubri vestita est, sed a malitia sua non cessat. Ecce misera tam in habitu monastico quam in gloria morti animas capit et inde a juventute sua usque ad senectutem oculo maligno nos intuetur. Adam, primum patrem suum, occidit fructu, quem ei dedit; hodie vero illi, qui eam audit, corpus suum praebet eumque occidit. Melior adhuc erat porrectio fructus, quam praesens praebitio corporis; in hac enim mors aeterna latet. Fructu, quem decerpsit et dedit, agricolam fecit Adamum; eum vero, cui copiam corporis sui praebet, occisorem facit. Suscipit enim in membra sua semen producens hominem; sed malis artibus eum elidit patremque ejus novo peccato onerat.

Sufficiant nobis hucusque dicta; auditor, scrutare

משה ויהי כן עתה. ועתה זה אלהים.
 מהו ויהי כן. ויהי כן. ויהי כן.
 מהו ויהי כן. ויהי כן. ויהי כן.
 480 מהו ויהי כן. ויהי כן. ויהי כן.
 מהו ויהי כן. ויהי כן. ויהי כן.
 מהו ויהי כן. ויהי כן. ויהי כן.
 מהו ויהי כן. ויהי כן. ויהי כן.
 מהו ויהי כן. ויהי כן. ויהי כן.
 440 מהו ויהי כן. ויהי כן. ויהי כן.

XXXIV.

מהו ויהי כן. ויהי כן. ויהי כן.
 מהו ויהי כן. ויהי כן. ויהי כן.

1 מהו ויהי כן. ויהי כן. ויהי כן.
 מהו ויהי כן. ויהי כן. ויהי כן.
 מהו ויהי כן. ויהי כן. ויהי כן.
 מהו ויהי כן. ויהי כן. ויהי כן.
 10 מהו ויהי כן. ויהי כן. ויהי כן.

et intellige! Haec secreta abscondantur externis; domestici fidei, venite et ingemiscite! Nunc, postquam lingua gradus tres principales percucurrit et verbo iudicii scorias ab eis separavit, persuadebo tibi, auditor, me non velle destructionem. Sapientes enim vituperatione ad emendationem morum permoventur. Non eum mihi scopum disputationis proposui, ut splendorem sanctorum offuscem; sed maculas tantum redarguo et sibi conscios commonefacio. Bonum testimonium reddo sollertibus et reprehendo otiosos. Silentio etiam quae adhuc sana sunt destruerentur; nam morbus medicamine eget.

430

440

XXXIV.

EJUSDEM SANCTI DOMINI ISAAC DOCTORIS CARMEN INVECTIVUM ET ADHORTATORIUM.

Isaias jussus est vocem suam elevare tamquam tubam et mandato divino confisus peccata populi detegere. Israel morbo secreto aegrotabat, sed nihilominus se sanum putabat; ideoque propheta tamquam medicus ad eum missus est, ut vulnus abscidat. Aegrotus morbi sui conscius facile a medico perito curatur; qui vero,

1

10

quamquam aeger sit, se sanum putat, difficile sanatur. Medicus palpat aegrotum, ut ex attrectatione causam morbi ejus inveniat. Simili modo etiam veritas explorat animam et e moribus ejus novit eam. Dolores manuum morbum intestinum proclamant, et actiones externae cogitationes internas manifestant. Praebeamus ergo auditum veritati nos dijudicanti; nam pro voce Isaiae nunc ipsa veritas nos castigat. Propheta populum superbum aperte redarguerat et accusaverat; sed nihil profuit auditoribus, quia elatione excoecati erant. Veritas autem in corde vituperat et animam secreto redarguit; abjiciamus ergo superbiam, ut poenitentiam emendemur! Non sentimus aegritudinem nostram, quia vulnus nostrum consuetudine inveteratum est. Ideo commendemus nos veritati, nec pudeat nos ab illa sanari! Infirmus, quem morbi sui pudet, mox a dolore morbi sui publice exponitur; et quem pudor a poenitentia retinet, illum judicium ad pudorem inutilem vi coget. Quando partes corporis internae infirmantur, medicus dolores earum in membris externis sanis cauterio sanat. O typum stupendum, quem ars medica nobis praefiguravit, cum adminicula sanationis per membra externa internis transmittat! Cutis ventri superducta aduritur, quamquam ipsa non aegrotat, ut membra interiora a doloribus suis sanentur. Pars sana adustionem patitur, ut aegrotam suo dolore

- 60 אפ ממהא ארנה חס. וזקאנא חספמ נאמב.
 וזק חמלא ממהא וחסה. נאמפמא זממא נאמב.
 אר נמז אכמ ושממז. אממא ונממא
 מוזא ור ממשמממ. אמב וזקמ חא ומבמ.
 ממממ חסמ ממממ. [חמממממא ומממא].
 ממממ מממא ומממא. אממא וממממא.
- 70 מממא ממממא אמב. וממממא אמב ומממא.
 לא אממא חממממא. ומממא ומממא נאממממ.
 וממממא מממא נאמ. וממממא מממא מממא מממא.
 מממא אמב ממממא. לאממא ומממא אמב.
 וממממא ממממא ממממא. ממממא ממממא.
- 80 ממממא וממממא ממממא אמב. ומממא מממא וממממא.
 ומממא ממממא ממממא. מממא ומממא ממממא מממא.
 ממממא ממממא ממממא. ומממממא ממממא לא מממא.
 מממא מממא מממא מממא. ומממא ממממא מממא מממא.
 ממממא מממא ממממא מממא. ומממא ממממא ממממא מממא.
- 90 מממממא ממממא ממממא. מממממא ממממא ממממא.

⁶⁵) Vox ממממא in codice ambigua est; cum describerem, dubius posui ממממא.

⁶⁶) Versum e conjectura addidi.

⁶⁷) Prima vox in codice legi nequit.

⁶⁹) Vox אמב non plane certa est.

⁷²) In voce וממא litera prima dubia, ultimae duae omnino illegibiles sunt.

⁷⁴) Vox מממא dubia est, מממא prorsus legi nequit.

⁸¹) Pro voce מממא in describendo dubius posueram מממא. Posset etiam emendari מממא aut מממא aut מממא.

⁸⁹) Cod. ממממא.

sanet et ustulatione sua morbos, qui hanc infestant, abigat. Veritas quoque simili arte utitur, dum justos primo reprehendit, ut e culpa in ipsis abscondita scelus 60 manifestum propaletur. Si enim veritas maculas illorum ipsorum dijudicat, qui medici aliorum putantur, quis adhuc de iudicio suo dubitare et in corde suo se illi opponere audebit?

Inter sacerdotes ecclesiarum et patres dioecesium veritas ingemiscit ob praevaricatores, qui ordinationes 70 pecunia vendunt. Non excitant homines, ut sollicito labore honores mereantur, sed unusquisque pecunia honorem suum emere studet. Mammonas ubique patres perturbavit, ut multos pastores et subpastores superfluos ordinarent. Obstupesco ob numerum sacerdotum, qui eum laicorum jam superat, ita ut vel agri- 80 colae et bubulci ordines susceperint et circumvagationem didicerint. Cur sacerdotio insignitur otiosus, cujus gregem nemo novit? Non tam ipse in ordinatione accipienda peccavit, quam ordinator ejus. Insi- piens intellexit, magnum gradum sacerdotii maxime honorificum esse, ideoque emit donum inaestimabile exigua corruptione. Emptor non tantopere condem- 90 nandus est quam venditor; hic enim mercimonio sacerdotii emptores allicit. Alius vero domesticos suos, qui ab ipso gratiam postulant, ex avaritia saepe mavult ordinatione sacerdotali quam pecunia remunerari. Immo

אחלה לא מלפניו. ומה שיש בזה וכו'.

והוא שיש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

אשר יש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

משה שיש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

100 אף כי יש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

אף כי יש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

למה שיש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

והוא שיש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

והוא שיש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

110 ומה שיש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

אף כי יש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

והוא שיש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

אף כי יש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

והוא שיש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

120 לא ידענו מה שיש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

והוא שיש בזה וכו'.

והוא שיש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

אף כי יש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

והוא שיש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

אף כי יש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

130 אף כי יש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

והוא שיש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

אף כי יש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

והוא שיש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

אף כי יש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

140 אף כי יש בזה וכו'. ומה שיש בזה וכו'.

et mulieres supplicationibus suis presbyteros et diaconos 100
 faciunt, quia consilium mulierum usque ad supremam
 dignitatem ecclesiasticam pervenit. Judaeas repre-
 hendit Ezechiel (13, 19), propheta justus, quod propter
 pugillos hordei populum hariolationibus suis macula-
 rint. Ecce nunc multi caseis, ovis, leguminibus cor-
 rumpuntur, ut sancta profanent et manuum impositione 110
 sacerdotali peccent. Heu calamitatem inexplicabilem
 et culpam inenarrabilem, quod audaces donum Spiritus
 Sancti pretio vendunt!

Abhinc proficiscatur sermo contra gradum eccle-
 siasticum secundum, et monachus disputet cum sacer-
 dote, uter eorum magis a veritate declinaverit! Nun-
 quam enim opera eorum a cogitationibus eorum dijudi-
 cantur, quia eleemosynas tantum quaerunt et donis 120
 inhiant. Si egent, dolent, quia exinanitionem oderunt,
 si autem abundant, superbiunt, quia divitias amant.
 Illum, qui opes affert monasteriis ipsorum, etiamsi scele-
 stus sit, justum putant, ideo tantum quia quieti ipsorum
 ministrat. Miseri temporalia quaerunt, aeterna negli- 130
 gentes, nec juvant justitiam, ut a gratia juventur.
 Donis commoti asylum praestant furibus et maleficis,
 ut iudices vereantur, ne in crimina illorum inquirent.
 Timent, ne cibus monasteriis ipsorum deficiat, ideoque 140
 filiis irae manum concordiae dant. Salvator noster
 jussit eos primum quaerere regnum Dei, promittens,

iis terrena quoque adjectum iri, si coelestia invenerint. Hi autem ne tantillum quidem verbo Christi obediunt, sed primum terrena quaerunt, deinde, si quando, coelestia tamquam superflua. 150

Sermo veritatis perscrutetur etiam conversationem ascetarum, et recedat consuetudo, ut pro ea prudentia introducatur. Qua, quaeso, lege rejicitur apertum conjugium et convertitur donum hoc Creatoris in furtivas libidines? Deus in initio semen creavit ad propagationem generis humani, omnesque scripturae conclamant, matrimonium bonum esse. Non omnes portant jugum magnum continentiae, quod sine labore et oratione portatoribus suis prospere succedere nequit. Etiam Dominus noster in evangelio et discipuli ejus sollicite caverunt, ut unusquisque uxorem suam retineret ad evitandam fornicationem. Sed nunc fornicatio, 170 quam Dominus noster interdixit, super orbem se extendit, et multiplicati sunt scortatores in mundo sub habitu anachoretarum. Viri et mulieres liberaverunt se a subjectione, quam sibi invicem debebant, reliquerunt legem naturae, inter plures se diviserunt. Unica uxor in matrimonio legitimo non solum debitum conjugale reddit, sed etiam liberos gignit; nunc autem, quamquam multae 180 sunt, omnes tamen steriles sunt sine partu. Unicus maritus legitimus praeter copulam etiam auxilium praestat; nunc autem, quamquam multi sunt, omnes

הנהו כי יב שיהיה. תכלה חסות
הנהו.

לא תבין מהוהו חסותו. ולא תלמד למלאו.
190 מעשה חסותו וחסותו. בחסותו חסותו חסותו.
חובתו פאזו וחסותו. מה חסותו חסותו.
חסותו חסותו חסותו. בחסותו חסותו.

חובתו חסותו חסותו. חסותו חסותו חסותו.
200 או חסותו חסותו. בחסותו חסותו חסותו.
חובתו חסותו חסותו. חסותו חסותו חסותו.
חובתו חסותו חסותו. חסותו חסותו חסותו.

חובתו חסותו חסותו. חסותו חסותו חסותו.
210 חובתו חסותו חסותו. חסותו חסותו חסותו.
חובתו חסותו חסותו. חסותו חסותו חסותו.
חובתו חסותו חסותו. חסותו חסותו חסותו.

חובתו חסותו חסותו. חסותו חסותו חסותו.
220 חובתו חסותו חסותו. חסותו חסותו חסותו.
חובתו חסותו חסותו. חסותו חסותו חסותו.
חובתו חסותו חסותו. חסותו חסותו חסותו.

חובתו חסותו חסותו. חסותו חסותו חסותו.
חובתו חסותו חסותו. חסותו חסותו חסותו.
חובתו חסותו חסותו. חסותו חסותו חסותו.
חובתו חסותו חסותו. חסותו חסותו חסותו.

aequae fraudem exercent. Non se mutuo amore prosequuntur, quia nexus eorum firmitate caret; ideoque impletur in eis verbum Scripturae, quod mercedem suam a semetipsis receperunt (Rom. 1, 27). Perversi vituperatores criminantur fructus ventrorum, sed approbant consuetudinem detestabilem adulterorum et fornicatorum. Scandalum patiuntur ob partum et accusant conceptionem, sed luxuriam non vituperant. Heu paganismum aevi nostri, qui peccatum honorat tamquam veritatem! Lex Creatoris non conceptionem, sed scortationem prohibuit; post commissum peccatum luxuriae conceptio jam in manibus Dei est. Adulterium Creatori exosum in libero hominum arbitrio relinquitur; sed conceptionem ipse Creator in utero format. Semen projicit agricola, fructus praebet Creator. Reprehenditur opus liberi arbitrii, sed sanctum habetur opus naturalis necessitatis. Medici sapientes, quibus Deus hanc scientiam donavit, e radicibus mortiferis pharmacum vitae praeparant. Simili modo etiam Deus ex adulterio infantes tamquam fructus producit et luxuriosos quodammodo expiat figmento, quod plas-maverunt manus ipsius. Creator in lege sua dedit nobis conjugium apertum et accusat nos conceptione, quando illud furtive appetimus. Qui igitur huic accusationi obstinate resistere conatur, scelus culpae addit, jungendo homicidium cum stupro. Qui autem,

230   וְעַתָּה מַדְעִיף כֹּחַ חַיִּים. וְחַסְרֵי יָמֵינוּ מִלֵּב מֵימֵינוּ.
 הַיָּמִים בְּעֵינֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי. וְעַתָּה מִלֵּב מֵימֵינוּ.
 עַל בְּעֵינֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי. מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי.
 חַסְרֵי אֵלֶיךָ חַסְרֵי. מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי.
 חַסְרֵי מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי. מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי.
 יִתְקַל.

חַסְרֵי מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי. מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי.
 מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי. מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי.
 מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי. מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי.

240   עֲבָרָה וְכִי מִלֵּב מֵימֵינוּ. מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי.
 מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי. מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי.
 מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי. מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי.
 מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי. מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי.

250   מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי. מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי.
 מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי. מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי.
 מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי. מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי.

260   וְכִי מִלֵּב מֵימֵינוּ. מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי.
 מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי. מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי.
 מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי. מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי.
 מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי. מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי.
 מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי. מִלֵּב מֵימֵינוּ מִלֵּב חַסְרֵי.

postquam lapsus et copulam secreto adulterio furatus est, graviditatem apertam permittit, quodammodo a Deo veniam meretur. Adulterium rejicit Deus, conceptionem ipse constituit. Sed a turpibus insipientibus illud excusatur, haec rejicitur. Scelesti eligunt adulterium, quod iudicium terribile sequitur; sed conceptionem evitant stulti, cum qua tamen venia conjungitur. Creator, quando semen constituit, fructus partus intendebat, ideoque lege sua adulterium proscripsit, ne semen corrumpetur. Quamquam enim copula ipsa per se eadem est in adulterio ac in legitimo matrimonio, nihilominus lex adulterium exterminat, quia hoc foecunditatem exterminare solet. Creator amat genus nostrum, quia plasmavit Adam in similitudine sua, ideoque viris et mulieribus matrimonium imposuit ad propagationem nostram. Implantavit concupiscentiam in membris eique dolores partus conjunxit, ut sapienter aspera suavibus admiscerentur. Ne autem mater dolores graviditatis fugeret, addidit amorem maternum, quo naturaliter dolores illi patienter tolerantur. Sed impii in diebus nostris perpetrant stuprum et impediunt partum; dolent de foecunditate seminis et gaudent de sterili luxurie. Pharaos, rex Aegyptiorum, pueros tantum occidit, sed hi discipuli diaboli cum pueris etiam puellas. Impuri majori execratione digni sunt quam Pharaos, quia semen suorum ipsorum vis-

cerum perdunt, et ipsi quoque, sicut Manes, luxuriam 270
amant, fructus vero oderunt. Mendaces enim sub
variis praetextibus feminas secum habitare faciunt
earumque uteros artificio pagano steriles reddunt. A
timore liberant concupiscentiam, ut omnem furo-
rem suum expleat, ne forte ob timorem graviditatis
plus minusve retineatur. O agricolas perversos,
qui saxa sterilia amant et gaudent, si semen eorum 280
fructu fraudatur! Pharao, quia timuit, ne terra ipsius
ab Hebraeis expugnaretur, pueros in flumine submersit,
ideoque postea populus ejus in mari submersus est.
Manes, quia blaterabat, corpus a deo alieno factum
esse, rejecit partum, ut secundum ipsius effatum vis
maligni tolleretur. Quenam autem ratio hos insen- 290
satos et furiosos permovet, ut ament lasciviam et ode-
rint conceptionem? Ideo duplex eis debetur poena
in judicio. Sed iudices coeci absolvunt adulterium et
condemnant partum. Quod liberae voluntatis est,
absolvunt et dimittunt; quod necessitatis est, in jus
vocant et puniunt. Contra adulterium, quod e libero
arbitrio procedit, non irascitur accusator; sed contra 300
conceptionem, quae e mandato divino fit, valde effer-
vescit ultor. Pecuniam quaerit iudex, justitiam non
curat. Supersedet punire fornicantem et generantem
tantum in jus vocat. Itaque Creatori et a iudice et
a reo denegatur, quod ei debetur. Altero enim dante,
alter accipit, et opus manuum Ejus exinanitur. Here- 310

320   330   340   350

320   330   340   350

314) Primitus الحمله.

ditas enim Dei sunt infantes, quos profert et tamquam mercedem fructus ventris operi conjugii reddit. Jam inveterata est culpa terrae et honoratur tamquam iustitia. Quis enim jam audet, talia flagitia inter insensatos reprehendere? Unusquisque specie virtutes colit, revera autem mandata contemnit. Veritas in secreto 320 angulo traditur, fraus in aperto praedicatur. Omnes externa sua mundant, sed interna maculant. Homo relinquit Creatorem suum et proximum suum sibi deum facit. Ecce etiam leges Dei relictæ sunt tamquam superfluae, et auditus noster semper inclinatur ad man- 330 data humana. Veritas paucos habet advocatos, mendacium multos doctores. Etiam agricolae et vinitores testimonium reddunt parti sinistrae. Mulieres autem tamquam athletae pro mendacio in proelium descendunt et scelestos, a quibus corrumpuntur, loco justorum honorant. Quamquam saepe lasciviam mendacium 340 expertae sunt, tamen semper sub praetextu religiosae humilitatis apud eos remanent. Heva errabunda facile a blanditiis peccati allicitur, et Apostoli clamant, eam ad interitum valde pronam esse. Si mens ejus ad luxuriam perpetranda inclinata est, fornicatores illos, qui voluntatem suam cum ipsa faciunt, virgines 350 putat; illos vero, qui cogitationes ejus ad castitatem reducere conantur, pro impiis habet. Testatur caput Joannis, eum a muliere, quam reprehendit, occisum

esse. Joseph in thalamo turpem feminam castitatem docuit; illa vero eum pro hoc beneficio vinculis et carcere gratis remunerata est. Pes mulierum portam hariolorum et chaldaeorum ingreditur; hi autem divinatores et cultores daemonum sub nomine versuum Sacrae Scripturae se abscondunt. Mercimonium daemonum ipso libro Spiritus Sancti abutitur et in sacris versibus ad impia oracula proferenda refugium quaerit. Nihil timent harioli, quia charitas veracium evanuit et praepositi ipsis favent, pecuniam pluris aestimantes quam veritatem. Doctores avertunt oculos suos, et sacerdos fit populo similis; illum autem qui zelo ductus inquit invidiosum vocant stulti. Diabolus rete absconditum mundo injecit illudque manibus discipulorum suorum commisit, ut variis modis impleretur. Alius, dum e versibus Scripturae sortes legit, praedam in rete suum allicit; alius fervore cornuum populum ad interitum convocat. Hic ossa justorum portat, ut insontes blande capiat; ille ululatione daemonum inter simplices errorem spargit. Alius iniquitatem exercet sub specie reclusi, alius sub specie ascetae. Inter sacerdotes invenitur turpitudine circumligantium amuleta et incantationes. Sine labore vincit malignus, quia fraus ejus nostram veritatem induta est et sub specie fidei paganismum revocare incepit. Stultos somniis furatur, sapientes lucro; simplices astu capit, callidos

صكتلوه فلحا لقللا . نعلولا كسه طع 400
صملا .

وصملا مغلل ممللا . ولتلا م ممللا .

كتللا نلم م ووللا . ولوللا لعلللا .

ملا ولعل ممللا او لعل . لصل الل ولعللا .

مكلل ولعللا لعللعلل . ممللا م ممللا .

410 صملا م م صملا . ممللا م م صملا .

ممللا لعل صملا . ولعل م م ممللا .

ممللا لعلل ممللا . وللا م م ممللا .

ممللا لعللعلل ممللا . وللا ممللا ممللا الل .

ممللا ممللا ولعللعلل . ممللا لعلللا لعلللا .

420 ممللا الل ممللا . ممللا م م ممللا .

ممللا الل ممللا . ممللا ممللا ممللا .

ممللا ممللا ممللا . ممللا م م ممللا .

ممللا ممللا ممللا . ممللا م م ممللا .

ممللا ممللا ممللا . ممللا الل ممللا .

430 ممللا ممللا ممللا . ممللا ممللا ممللا .

ممللا ممللا ممللا . ممللا ممللا ممللا .

ممللا ممللا ممللا . ممللا ممللا ممللا .

ممللا ممللا ممللا . ممللا ممللا ممللا .

ممللا .

ممللا الل ممللا . ممللا ممللا ممللا .

440 ممللا ممللا ممللا . ممللا ممللا ممللا .

mammonâ. Apparitionibus seducit insipidos eosque 400
reddit mente captos, astutorum vero ora claudit pecunia, ne talia reprehendant. Abstrahit stultos a statu
matrimonii legitimi induitque eos superbiam, postquam
paululum jejunaverunt aut oraverunt. Hoc modo ii,
qui heri adhuc erudiebantur, hodie jam magistri eva-
serunt, sed specie tantum, non veritate, superbiâ, non 410
opere. Ii, qui fortasse ne suas quidem domos recte
administraverant, facti sunt quasi iudices mundi, quia
vestes nigras induti sunt. Reliquerunt leges Christi,
quas discere iis non contigerat, et generi humano leges
constituerunt, quas e suis ipsorum mentibus effutierant.
Satanas invenit eos scientia vacuos ideoque replevit 420
eos visionibus et narratiunculis absurdis. Alter asserit,
Martyres cum ipso locutos esse ipsique arcana revelasse;
alter mentitur, Angelos ad ipsum venisse. Idiotae e
superbia putant, se a mendacibus ad perfectionem
elevari, et illusionem daemonum revelationem Divini-
tatis vocant. Ossa sacrificulorum et magorum in som- 430
niis suis colligentes, vel ex hortis et agris Martyrum
lipsana nobis eruerunt. Ossa duorum corporum
gloriosorum, quae unus imperator in regione Ro-
mana martyrio coronavit, isti fraudatores per regio-
nes multiplicaverunt. Ecce e parietinis atque sepibus
Paulus et Petrus colliguntur, et in torrentibus 440
rivulisque Prophetæ et Apostoli inveniuntur. Invidit

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

450
 460
 470
 480

nempe diabolus honori sanctorum istamque fraudem
 machinatus est, qua veraces cum mendacibus permis-
 cens utrosque falsos esse convinceret. Veritas paucos
 habet servos, mendacium multos greges; apud Deum
 remanent pauci, apud satanam plurimi. Via veritatis 450
 angusta est, via ad interitum ducens lata; in angusta
 invenitur remissio peccatorum, in lata cruciatus. Sata-
 nas olim quadringentos prophetas Baal constituit; sed
 Elias, unus propheta verax, vicit eos. Alii quadrin-
 genti nomen Dei hariolationibus suis immiscuerunt, 460
 sed unicus justus redarguit eos, quod a spiritibus fu-
 riosis vexarentur. In omnibus generationibus satanas
 pro temporum ratione variis insidiis utitur; nova enim
 semper profert offendicula rerum vicissitudinibus con-
 venientia. Populus vetus ob prophetas mendaces odio
 habuit veraces, et populi ultimi ob apostolos fraudu-
 lentos obliti sunt verorum. Justi in libris suis unam 470
 tantum fidem docuerunt; nunc autem multiplicatae
 sunt fides, quas effutierunt scribae perversi. Quon-
 dam unum tantum baptismum, a Domino suo traditum,
 Ecclesia effudit; nunc autem differentiâ doctrinarum
 haereticae circa eum quaestiones moventur. Magna
 visio Danielis nominavit nobis duos Angelos, Michael 480
 nempe et Gabriel, nomina ignis et spiritûs. Hoc
 nostro autem tempore, quod prophetis a daemonibus
 vexatis abundat, myriades nominum inter anus et

490   صد هتقا هتقدا. ذعه هتقده هتقده. هتقده هتقده.
 هتقده هتقده هتقده. هتقده هتقده هتقده.
 هتقده هتقده هتقده. هتقده هتقده هتقده.
 هتقده هتقده هتقده. هتقده هتقده هتقده.
 هتقده هتقده هتقده. هتقده هتقده هتقده.
 500   هتقده هتقده هتقده. هتقده هتقده هتقده.
 هتقده هتقده هتقده. هتقده هتقده هتقده.
 هتقده هتقده هتقده. هتقده هتقده هتقده.
 هتقده هتقده هتقده. هتقده هتقده هتقده.
 510   هتقده هتقده هتقده. هتقده هتقده هتقده.
 هتقده هتقده هتقده. هتقده هتقده هتقده.
 هتقده هتقده هتقده. هتقده هتقده هتقده.
 هتقده هتقده هتقده. هتقده هتقده هتقده.
 هتقده هتقده هتقده. هتقده هتقده هتقده.
 520   هتقده هتقده هتقده. هتقده هتقده هتقده.
 هتقده هتقده هتقده. هتقده هتقده هتقده.
 هتقده هتقده هتقده. هتقده هتقده هتقده.
 هتقده هتقده هتقده. هتقده هتقده هتقده.
 هتقده هتقده هتقده. هتقده هتقده هتقده.

textrices recitantur. Nomina daemonum quasi angelorum, ab hariolis et incantatoribus conscripta, in collo mulierum gestantur, tamquam monilia gravia. Decet 490 sane cervicem duram torquis a fraude fabricatus et ex impuris incantationibus nominum diabolicorum compositus. In initio Heva vincta est insusurrationibus serpentis infamis, et gloria, quae castitatem ejus exornabat, erepta est membris ejus. Nunc autem, postquam adventu Christi gloriam suam recuperavit, ipsa 500 se incantatoribus tradit, ut gratia baptismali eam exuant. Nomine Patris et Filii et Spiritus extinctum est venenum serpentis sine adjutorio vel nominum Cherubim et Seraphim. Omnis enim creatura, quantumvis excelsa sit, tamen subordinata manet nec vel sibi ipsi sufficere potest sine omnipotentia divinae 510 essentiae. Homo inter angelos et animalia in medio constitutus est, inferior angelis, superior animalibus. Itaque tum demum angelus indigentiam hominis explere valeret, si etiam homo loquela praeditus sermonem suum jumento communicare posset. Omnes enim creaturae ex unico fonte Creatoris accipiunt indigen- 520 tiam suam, tam supremam, quam mediae et infimae. Si ergo vel nomina angelorum superflue divino adduntur, quanto minus licebit, nominationem daemonum Deo adjungere? Tenebrae non permiscentur lumini nec cum eo manent; et satanas non jungitur Christo

nec cum eo operatur. Sed harioli et incantatores po- 530
pulum stultum seducunt, blasphemiam oraculis Spiritus
Sancti permiscentes. Postquam impie nomen Patris
et Filii et Spiritus scripserunt, addunt nomina daemo-
num, quibus sacrosancta illa nomina commaculant.
Sed et sanctos psalmos genus mulierum cum incanta- 540
tionibus, quae ad interitum ducunt, in amuletis collo-
rum suorum permiscet. Seductores eligunt versus
Scripturae eosque artificiis suis inserunt, ut peccatum
veritate obtegant et simplices capiant. Ille quoque,
qui monetam regni adulterat, argento et auro obducit
eam, ut fraus veritate fucetur. Imperitis autem in 550
errorem inductis, qui nummos secreto adulteratos acce-
perunt, pro credulitate damnum et contumelia retri-
buitur. Quamquam peccatum ab artifice committitur,
qui monetam adulterinam cudit, tamen lex eum quoque,
qui illam accipit, ad mortem condemnat. Effigie regis
se protegunt artifices monetam adulterantes, quia sine 560
immagine regia nec accipitur nec datur. Hoc modo
etiam harioli et chaldaei in nomine Dei refugium quae-
runt eoque tegunt venenum in nominatione daemonum
latens. In antiquis idolorum mysteriis species quaedam
justitiae inerat, ut sub praetextibus justitiae etiam
idololatria se insinuaret. O evidentiam veritatis, quae 570
nullis eget involucris, ita ut peccatum potius ab ea
similitudinem petat apud errantes! Ipsa in se pulchra

et bona est, nec fuco indiget, sed specie sua vel turpitudinem mali exornare potest. Latrones, qui in viis alios fructu laborum eorum spoliant, si mites sunt, 580 laudantur, etiamsi injustitia in manibus eorum est. Judices quoque iniqui, si mansueti sunt, praedicantur, quamquam judicia eorum injusta sunt et constituta eorum corruptione emuntur. Vel meretrix, si aliquam modestiam prae se fert, a lascivis amatur, et pudore suo insipidos furatur, quamquam mores ejus valde ob- 590 scoeni sunt. Si ergo vel peccatores sub specie justitiae, quamquam immerito, placent, quanto magis placebit ipsa justitia sine admixtione peccati? Itaque anathema homini, qui cum Deo nomina peregrina conjungit et servos Domino aequiparat! Quid autem omnino prodesse posset liber e collo suspensus, etiamsi verba bona 600 et sancta in eo descripta essent? Si enim mens perversa est, non corrigitur libro; et si cogitationes probae sunt, superflui sunt versus Scripturae. Coecus Hebraeorum populus a Deo jussus est ligare signum in manu sua et facere memoriale inter oculos suos. Erra- 610 verat enim Israel et modo ex errore collectus erat, ideoque oportebat eum commemorationibus ad observationem legis inducere. Injunctum est ei, ut etiam in liminibus et ostiis memoriam mandatorum divinorum faceret, quae de monte Sinai acceperat. Attamen populus ille, quamquam cor ejus talibus admonitioni-

620 ספר ישעיהו ספר ישעיהו . ספר ישעיהו ספר ישעיהו
 וספר ישעיהו .

לא אלהים עמו . ואלהים עמו .

כחן אלהים עמו . ואלהים עמו .

אלהים עמו . ואלהים עמו .

לא יעזב אלהים עמו . ואלהים עמו .

630 ספר ישעיהו . ואלהים עמו .

כחן אלהים עמו . ואלהים עמו .

באלהים עמו . ואלהים עמו .

אלהים עמו . ואלהים עמו .

אלהים עמו . ואלהים עמו .

640 לא יעזב אלהים עמו . ואלהים עמו .

אלהים עמו . ואלהים עמו .

אלהים עמו . ואלהים עמו .

אלהים עמו . ואלהים עמו .

אלהים עמו . ואלהים עמו .

650 ספר ישעיהו . ואלהים עמו .

אלהים עמו . ואלהים עמו .

אלהים עמו . ואלהים עמו .

אלהים עמו . ואלהים עמו .

אלהים עמו . ואלהים עמו .

אלהים עמו .

אלהים עמו . ואלהים עמו .

660 ספר ישעיהו . ואלהים עמו .

bus constrictum erat, non praestabat paganis, quia 620
 tantum apparentiam suam exornare solebat. Erat
 populus carnalis, qui externa sua bene parabat et
 hominibus tantum, non vero Deo summo studio placere
 conabatur. Non enim congruebat conscientia ejus
 sanctitati illi apparenti, ideoque ignominia affectus est
 in magno adventu Redemptoris nostri. Dominus 630
 noster in Evangelio suo sacerdotes, scribas, pharisaeos
 redarguit, quod ab hominibus justis putarentur, sed a
 Deo scelesti, eosque sepulcris comparavit, quae a foris
 parent speciosa, intus vero plena sunt foeditate et tabe
 cadaverum. Nihil ergo profuerunt populo Israelitico
 commemorationes illae, quas in membris suis gestabat, 640
 quia e cogitationibus ejus exciderant. Sed Dominus
 noster, cum nos ab errore idololatriae avertisset, com-
 monuit nos de secreto nostro interiori et deflexit atten-
 tionem nostram ab apparentia nostra exteriori. Pro
 homicidio prohibuit iram, e qua etiam homicidium gignitur,
 et hoc modo noxia e radice animae funditus
 extraxit et racematus est. Pro adulterio aspectum 650
 lascivum stricte interdixit, ut cogitatione purificata
 etiam executio operis cohiberetur. Itaque vel coecis
 patet, versiculos Scripturae in libro e collo nostro sus-
 pensos nihil nobis prodesse, si cor disciplina caret.
 Circumcisione quasi sigillo impressus erat populus, ne
 cum alienigenis permisceretur; sed non praestabat iis 660

circumcisione sua, quia corde cum iis conjungebatur. Cesset igitur error, qui sub praetextu verbi veritatis fraudem in amuletis consignat et imperitos ad interitum furatur! Ad silentium redigatur etiam vaticinatio illa, quam stulti veloces ad peccatum, arcanorum ignari, sortilegium e versibus Scripturae vocant! Aboleatur 670 series callidarum artium satanae, et remaneat aperta veritas cum Deo, datore suo! Valde stupent sapientes et prudentes corde contrito inquirunt, quomodo sub specie veritatis paganismus se iterum introduxerit. Discipuli peccati larvam fidei induti quasi imperantes no- 680 vum nobis paganismum et judaismum invexerunt. Nam genus humanum legem Divinitatis reliquit et observantiis stultorum et insipidorum se subjecit. Hoc brevissimo compendio perfectionem legis didicimus: Quod tibi exosum est, ne unquam proximo tuo facias! Hoc modo enim docuit Dominus noster, instruens nos in Evan- 690 gelio suo, omnemque scientiam duobus verbis brevibus comprehendit. Multi autem otiosi, hoc mandato contempto, magni faciunt observantiam Dominicae diei et feriae sextae *). Lex non jubet nos dies otio transigere, quia non opus, sed peccatum nos reos constituit. 700 Si ab opere cessas, non vero a culpa, otium tuum

---

*) Hic non agitur de jejuniis feriae sextae, sed de cessatione ab operibus servilibus, quae antiquitus etiam in hac feria passim observata est.

710   صيكنو ملكه لوتا .ون .ونونو لو صويي .
 اف مصدا وبلو: خطا . لا .ونونو ولبها من خطا .
 الا وملك تصدوا . ولبها لعمه من خطا .
 عني .ونونو من خطا ولبها . من من خطا ولبها .
 مصدا جوف كه خصو . خطو: ولبها ولبها .
 جوف مصدا خطا ولبها . ولبها ولبها .
 لوني .ونونو .

720   صيكنو مصدا .ونونو . ولبها ولبها .
 خطا سمع ولبها . ولبها ولبها .
 ولبها ولبها ولبها . ولبها ولبها .
 ولبها .

730   املا ولبها ولبها . ولبها ولبها .
 ولبها ولبها ولبها . ولبها ولبها .
 ولبها ولبها ولبها . ولبها ولبها .
 ولبها ولبها ولبها . ولبها ولبها .
 ولبها ولبها ولبها . ولبها ولبها .
 ولبها ولبها ولبها . ولبها ولبها .
 ولبها ولبها ولبها . ولبها ولبها .

740   ولبها ولبها ولبها . ولبها ولبها .
 ولبها ولبها ولبها . ولبها ولبها .
 ولبها ولبها ولبها . ولبها ولبها .
 ولبها ولبها ولبها . ولبها ولبها .
 ولبها ولبها ولبها . ولبها ولبها .

omnino in damnum tibi vertetur, quia cogitationes tuas in concupiscentiam dirigit. Ipsum sabbatum in populo judaico non ideo observabatur, ut a labore cessaretur, sed ut homines legem discerent et peccatum caverent. 710

Stultus enim populus tamquam infans, scientia Dei carens, erat, ideoque Creator distinxit illi sabbatum, ut erudiretur et edoceretur. Sed insipidi, ommissa ratione diei, diem tantum observabant et de otio gaudebant, quo ad voluptates explendas uterentur. Otium peccato, doctrina justitiae favet; si ergo a doctrina 720 acquirenda cessatur, culpa otio augetur. Qui diebus feriatis Sacras Scripturas audit, spinas peccatorum e membris suis evellit. Qui autem plateas pervagatur, abstinentiâ suâ a labore duplex damnum lucratur, peccato suo et otio suo. Festum vituli prope montem 730 Sinai populum ad insanum ludum commovit, et ludus ab otio procreatus culpam super universum populum extendit. Defatigatio cogitationes in opus dirigit, ludus in peccatum. In labore castitas, in otio luxuria invenitur. Multi in die Dominica nimio vino inebriantur; 740 ebrius autem, quamquam otiosus, in ipso otio suo peccando laborat. Etiam populus ille in deserto, cum in turpi festo apostataret, post convivium et potum apertum peccatum exercuit. Postquam enim ab opere cessaverunt et viri una cum mulieribus congregati sunt, cogitationes luxuriae eos ad omnes abominationes

- 750   **ص**حلتنا **و**اهلها **ا**. **ن**حلمه **ك**حه **س**لعملا **ا**.
منا **و**لعملا **و**سلا **ا**. **ك**صمعملا **ا** **ح**نا **ي**لمس **ا**.
كلعملا **و**سلا **ا** **ك**صمعملا **ا** **س**م **ك**ه **ك**ه **ك**ه **ا**.
العملا **ا** **ك**صمعملا **ا**. **م**نا **ك**صمعملا **ا** **س**م **ا**.
وعكلمه **و**كس **ا**. **م**نا **ك**صمعملا **ا** **س**م **ا**.
760   **ك**نا **و** **ك**صمعملا **ا** **س**م **ا**. **ا**هل **ا** **ك**س **ا**.
وكنا **و**سلا **ا** **س**م **ا**. **س**م **ا** **و**سلا **ا** **س**م **ا**.
سم **ا** **س**م **ا** **س**م **ا**. **س**م **ا** **س**م **ا** **س**م **ا**.
واهل **ا** **ك**س **ا**. **و**ك **ك**ه **لا** **ا** **ا** **ا** **ا**.
ال **ا** **و** **ا** **ا** **ا** **ا** **ا**. **س**م **ا** **و**ك **ا** **ا** **ا**.
770   **ا** **ا** **و** **ا** **ا** **ا** **ا**. **ك**صمعملا **ا** **س**م **ا** **ا**.
فص **ك**ه **لا** **ا** **ا** **ا**. **ا** **ا** **ا** **ا** **ا** **ا**.
وكنا **ا** **ا** **ا** **ا**. **و** **ا** **ا** **ا** **ا** **ا**.
سم **ا** **ا** **ا** **ا**. **س**م **ا** **ا** **ا** **ا**.
كصمعملا **ا** **س**م **ا** **ا**. **و** **ا** **ا** **ا** **ا** **ا**.
780   **ف**ص **ك**ه **لا** **ا** **ا**. **ك**صمعملا **ا** **س**م **ا** **ا**.
كصمعملا **ا** **س**م **ا**. **و** **ا** **ا** **ا** **ا** **ا**.
ا **ا** **ا** **ا** **ا**. **و** **ا** **ا** **ا** **ا** **ا**.
كه **ا** **ا** **ا** **ا**. **س**م **ا** **ا** **ا** **ا**.
لص **ا** **ا** **ا** **ا**. **س**م **ا** **ا** **ا** **ا**.
790   **ف**ص **ك**ه **لا** **ا** **ا**. **ك**صمعملا **ا** **س**م **ا** **ا**.
صم **ا** **ا** **ا**. **لا** **ا** **ا** **ا** **ا**.
ا **ا** **ا** **ا** **ا**. **ك**صمعملا **ا** **س**م **ا** **ا**.
فص **ك**ه **لا** **ا** **ا**. **س**م **ا** **ا** **ا** **ا**.

⁷⁸⁸) In voce **كصمعملا** nihil certum est praeter primam et ultimam literam.

Versus 796—797 e conjectura addidi.

paganas perpetrandas impulerunt. Si ebrietas se 750
 pigritiae, cognatae suae, adjungit, ambaeque lasciviae sociantur, tentationibus earum culpa multiplicatur. Otio fornicatio excitatur tamquam reptile, sed meditatione Dei cohibetur, ne damnum inferat. Festa, quae Judaei observabant, Deus rejecit, quia in festis suis culpas multiplicabant, quemadmodum 760 scriptum est : In neomeniis et sabbatis frustra congregantur. Reprehendit eos Deus, quod non etiam a peccato feriarentur. Cur ille, qui eo tantum fine ad sanctuarium venit, ut a labore cesset, ab opere feriat, si culpis suis non medetur? Tali otioso magis expe- 770 diret labori operam dare et cor defatigatione vincere, ne ad peccata evagaretur. Praedicator quidam sanctus otium a labore, quod non continuo circa res divinas occupatur, vitam malam vocat (II. Thessal. 3,6 sqq.). Pharao, rex injustus, populum, qui ipsum rogaverat, 780 ut ab opere liberaretur, magna defatigatione ligavit, ut desiderium ejus labore exstingueretur. Si ergo hic paganus intellexit, immorigeros labore ad obedientiam revocari, quis diligeret otium, quando a pietate remotum est? Prophetae et Apostoli, qui ab operibus terrenis quiescebant, operarii spirituales erant et laborem alio labore commutabant. Agricolae coe- 790 lestes instructione et gubernatione defatigabantur et idololatriam e mundo eradicabant, tamquam dumos ex agris. Per agricolas et opifices [sustentatur vita

praesens, sed per praedicatores veritatis] acquiritur 800
 vita futura. Res terrenae ministrant corpori e terra
 plasmato, multique sunt modi, quibus tabernaculum
 nostrum mortale sustentatur. Doctrina autem spirituali
 intellectus animae illuminatur, paucique sunt doctores
 justī, qui animam recte instituunt. Unde ergo erupe-
 runt et advenerunt nobis praedicatores miseri, qui 810
 totam perfectionem in observationem dierum feriatarum
 concludunt? Auditores eorum cessant a labore ma-
 nuum suarum, sed stulti in festis suis cogitatione
 voluptatum vexantur. Tam discipuli quam magistri
 perverso modo scripturas didicerunt; animam in pec-
 cato relinquunt, corpus vero a labore liberant. Otium 820
 a labore terreno ideo tantum institutum est, ut anima
 exercitio justitiae vacare posset. Si ergo peccatum,
 ut revera fieri solet, in mente excubat, quid prodest
 otium, nisi quod ad vanitates excitat? Omnes potius
 a peccato feriantur, ob quod omnes moriuntur, et justī- 830
 tiam colant, qui ab iniquitate cessant! Pes castarum
 in Dominicis diebus et feriis sextis currat ad portas
 afflictorum, ut eos eleemosynis et curatione adjuvent!
 Opifex, qui manus suas a labore quaestus sui retrahit,
 extendat eas ad donationes, quibus sibi remissionem
 peccatorum acquirat! Honorentur veneranda festa in 840
 rectitudine et sanctitate; aboleatur crapula et ad casti-
 tatem redigatur lascivia! Ii, qui a labore feriantur,

ad ecclesiam conveniant ibique e praelectione Scripturarum voluntatem Domini sui discant! Feminae in sanctuario maculas suas lacrimis exstinguant et brachiis suis eleemosynas pro armillis imponant! Judaeae 850 ornamentis suis festa sua profanabant et cincinnis aromatibusque suis in sanctuario offendicula ponebant. Ideo accusavit eas Propheta, quod ornamentis suis lascive se gererent, annuntians eis retributionem plene mensuratum miseriarum pro deliciis. Pes, qui libidinosae saltaverat, discalceatus per offendicula captivitatatis 860 pertransiit; et oculi, qui divinam iracundiam aspectu provocaverant, obstupuerunt inter captivatores. Nulla igitur mulier ad ecclesiam accedat, quae filiabus Sion similis sit; nam mores veteres adventu novo ad novitatem immutati sunt. Virgines populi veteris festa tympanis celebraverunt; Ecclesia autem mulieribus ad orationem convenientibus silentium imponit et a 870 magno coetu in templis congregato rectam intentionem poscit pro sonis cantûs, quibus congregationes Hebraeorum ornatae sunt.

Finis carminis invectivi.

XXXV.

CARMEN S. ISAACI CONTRA EOS, QUI
AD HARIOLOS VADUNT.

Qui medico naturam morbi et doloris sui explicat, 1
non curat in dolore suo, ut artificiose eam exponat.
Non laborat circa elegantiam sermonis nec defectus
ejus evitare studet, sed veritatem loquitur linguâ suâ
et ornatum rhetoricum spernit. Non est ei curae,
verba de dolore suo sapienter proferre, nec expolit ser- 10
monem suum, quia vulnere intumescente impeditur.
Simili modo etiam Spiritus in Prophetis verbis simpli-
cibus cecinit, ut demonstraret, se generi humano com-
pati. E simplicitate verborum eorum innotescunt
nobis compassionem eorum. Missi sunt ad sanationem,
non ad sermones elegantes proferendos. Libri eorum 20
eo plenior fidem meruerunt, quo simplicior veritatem
continent. Utinam etiam hodierni doctores
nostri verba sua compassione imbuerent! Sed hodie
praedicatores polito sermone student et hoc modo ipsi
palam faciunt, animas suas nulla compassione moveri.
Hunc enim fructum profert sermo, quod intentionem ora- 30
toris patefacit; indicatur quippe enuntiatione ejus, num
ad compassionem aut ad vanam gloriam tendat. Nam
multi oratores speciosa tantum verba quaerunt, et quia

hoc studio trahuntur, veritas integra apud eos non manet. Sed et ipsi peccatis vulnerati fucum verborum curant, et sententia compunctionis plena non acceptatur in auribus eorum. Non color medicamenti sanat, 40 sed virtus in eo contenta; nec verbum expoliturum auxilium praestat, sed veritas Scripturarum. Vulnus coloribus aut figura radice non coalescit, et tabes peccatorum studio elegantis sermonis non sanatur. In colore non inest virtus sanationis, dolorem fugare non 50 valet; id, quod membris medetur, interius latet, visui tactuique inaccessible. Etiam vulnus non morbus ipse est; morbus enim latius se extendit quam vulnus. Dolor interius latet, ab oculo remotus, et in animo percipitur. Vulnus colorem, qui sanare nequit, spernit, sed virtutem medicamenti solam timet, quae illud acute 60 expellit. Nolite quaerere sermones fucatos, in quibus nulla sanatio est, cum damna peccatorum ex animo expellere nequeant! Medicamentum aegritudinem vulneris in se assumit et hoc modo illud sanat; medicamentum sanum infirmatur, ut aegrotum sanationem conferat. Sanus quippe morbum aegrotorum portare 70 debet, ut doctor medicinae similis sit, quae sua infirmitate nos sanat. Medicamentum sanitatem suam exuitur et aegritudinem induitur, ut vulnus sanet aegrotumque a morte liberet. Deus quoque indutus est infirmitatem, ut Adam sanaret; corpore suo vul-

- 80
 פּוֹנֵד לְפָנָיו לְעֵינָיו. וְאֵינֶנּוּ מִן הַיָּמִין.
 לֵב אֱלֹהִים מִן הַיָּמִין. לֵב אֱלֹהִים מִן הַיָּמִין.
 עַל הַיָּמִין. וְאֵינֶנּוּ מִן הַיָּמִין.
 מִן הַיָּמִין. לְעֵינָיו. לְעֵינָיו. לְעֵינָיו.
 אִם כֵּן. וְאֵינֶנּוּ מִן הַיָּמִין.
 עֲשֵׂה לְפָנָיו. עֲשֵׂה לְפָנָיו. עֲשֵׂה לְפָנָיו.
- 90
 אִם אֱלֹהִים בְּרִזְוֹתָם. וְאֵינֶנּוּ מִן הַיָּמִין.
 מִן הַיָּמִין. לְעֵינָיו. לְעֵינָיו. לְעֵינָיו.
 עֲשֵׂה לְפָנָיו. עֲשֵׂה לְפָנָיו. עֲשֵׂה לְפָנָיו.
 עֲשֵׂה לְפָנָיו. עֲשֵׂה לְפָנָיו. עֲשֵׂה לְפָנָיו.
- 100
 לְעֵינָיו. לְעֵינָיו. לְעֵינָיו.
 עֲשֵׂה לְפָנָיו. עֲשֵׂה לְפָנָיו. עֲשֵׂה לְפָנָיו.
 עֲשֵׂה לְפָנָיו. עֲשֵׂה לְפָנָיו. עֲשֵׂה לְפָנָיו.
- 110
 אִם אֱלֹהִים בְּרִזְוֹתָם. וְאֵינֶנּוּ מִן הַיָּמִין.
 עֲשֵׂה לְפָנָיו. עֲשֵׂה לְפָנָיו. עֲשֵׂה לְפָנָיו.
 עֲשֵׂה לְפָנָיו. עֲשֵׂה לְפָנָיו. עֲשֵׂה לְפָנָיו.
 עֲשֵׂה לְפָנָיו. עֲשֵׂה לְפָנָיו. עֲשֵׂה לְפָנָיו.

nera nostra clausit et ab interitu nos erexit. Cum 80
 nos morbis doloribusque laboraremus, ipse vero sanitate
 vigeret, tamquam medicamentum in se suscepit dolo-
 rem nostrum et reliquit nobis sanitatem suam. Radix
 virtutem suam vulneribus tribuit, ut morbus eorum
 curetur, quemadmodum Dominus nobis virtutem suam
 dedit, ut morbus noster sanaretur. Vulnus medicinae 90
 admotum sanationem ab ea accipit, sicut haemorrhousa,
 quae Filium tetigit et sanata est. Qui aegroto non
 compatitur, morbum ejus sanare nequit; et qui non
 poenitentia compungitur cum peccatoribus, eos ad
 gratiam non trahit. Color et figura sunt quasi corpus
 rei illius, quae membra sanat; colores et tactus medi-
 camentorum vestes virtutum nominari possunt. Sub 100
 colore et tactu medicina virtutem suam in vulnere
 monstrat; et Dominus in corpore apparens omnipoten-
 tiam suam erga vulnus generis nostri monstravit.
 Medicina sanationem in ipsa occultam contactu suo
 applicat, quemadmodum auxilium Altissimi per Corpus
 ejus accepimus. Virtus radicis sub colore latens curat
 morbum eumque in sanitatem convertit; et Deus per 110
 Corpus suum aegritudinem generis Adamitici curavit.
 Ne, relicta virtute verborum, vanitates fucatas loqua-
 mur! Dolores vehementes populum nostrum excru-
 ciant; curemus eos poenitentia! Increpatio consueta
 et elenchus quotidianus non jam sufficiunt ad conscien-

tiam nostram emolliendam. Mens mea ob evolutiones peccati constricta et perturbata est. Ecce diabolus 120 genus humanum quasi in mola circumvolvitur, et anima mea stupore constringitur ob circumvolutionem ab iniquitatibus motam.

Ecce in regione nostra Tammuz lacrimis plangitur, et stella Veneris adoratur. In diebus nostris super tectis Fortunis lectisternia paramus. Super fontibus laternae et super puteis lampades exstant. Error se perfecte exornavit in urbe, quae in toto mundo 130 inclaruit. Hoc tempore, quo vicini nostri mensas daemonum amoverunt et aboleverunt, et satanas ipse sibi devictionis regni sui bene conscius est, ecce urbs nostra cineres suscitare conatur, ut ignem ad holocaustum accendat, et festum, quod justitia exstinxit, vapore sacrificiorum continuat. Sed ne satanas quidem 140 confidit iis, qui ipsi sacrificant; scit enim, se omnipotenti virtuti, quae ipsum persequitur, resistere non posse. Cum adhuc reges, tyranni, heroes thronum maligni fulcirent, Christus ingressus destruxit et ejecit illum, nec potuerunt stare coram eo omnes potestates. Hodie vero, omnibus jam regibus thronum Christi venerantibus, ecce filii urbis nostrae illum libationibus 150 consolari student. Sed sacrificia eorum illum non consolantur, holocausta non placant; quamdiu Jesus in coelis manet, non resurget a ruina sua. Si enim eo

tempore, quo universus mundus jugo ejus subditus
 erat, omnes populi et reges gregi ejus auxilium ferre 160
 non valebant, certe hi quinque daemioniaci, qui regnum
 ejus restaurare conati sunt, post confractionem ejus
 tantummodo ob illum deridebuntur, sibi ignem, illi
 cruciatum paraturi. Quando adhuc aperte sacrificia
 comedebat et libamina bibebat, Christus veritate sua
 eum percussit et placentas ex ore ejus excussit. Hodie
 ergo, quando furtive tantum manducat ob timorem 170
 fidei, ignis et mors aperta sternentes mensam ejus
 afficient. Quomodo guttula foeda naturam suam in
 mari dulcedinis retinere poterit? Num gutta idolola-
 triae inundationi fidei resistet? Dum adhuc paganis-
 mus tamquam mare totam terram operiebat, unica
 gutta fidei amaritudinem ejus superavit. Cur ergo 180
 hodie idololatria, postquam facta est quasi gutta amara
 in mari dulci, in variis locis caput suum elevat, ut ob
 exiguitatem suam derideatur? Dum totus prorsus
 mundus massa zizaniorum erat, unicum frumentum
 tritici in eam injectum illum suo saporis assimilavit.
 Nunc vero, postquam mundus a finibus usque ad fines
 massa evasit vitae plena, error fermentum quinque 190
 zizaniorum massae nostrae injecit. O gutta erroris,
 dic mihi, quo coagulo compacta sis, ut undis fidei,
 quibus undique circumdaris, non permiscearis! Per
 breve tantum tempus gutta mari pertinaciter resistere

potest, ne fluctibus ejus permisceatur. Itaque tua sponte dissolvere, dulcedine maris imbuere, ipsaque 200 dulcesce! Abiistis, ut ignem suscitatis e cineribus sacrificiorum, quae praedecessores vestri obtulerunt, et fenum heri extinctum hodie revivificare conamini. Maledicti, aspice sacrificium vivum et per illud omnia quaerite, quorum indigetis! Deus dat vobis Filium suum in oblationem, per quam offeratis supplicationes vestras. Per hunc agnum coelestem petite petitiones coelestes! Coepi Assyriae exprobrare, sed inveni 210 eam in urbe nostra. Civitas nostra facta est filia Babylonis, quia odor Chaldaee in ea spiravit. Vapor Assyriae et fumus chaldaeorum nos excoecavit. Fumus ex Aegypto ortus urbem nostram suffitu suo foedavit. Aegyptus ignem accenderat et Assyria ab ea mutuo sumpserat; nos autem vapore exhalato oppressi et colore 220 hoedorum tincti sumus. Harioli in urbe nostra vaticinantur et incantatores fines nostros pervagantur. Duo venti in nos spirantes spicas nostras in zizania transmutterunt. Aegyptus afflavit nobis incantatores et Assyria chaldaeos. Turbo collegit spinas ad incendium procacitatis nostrae. E duobus illis angulis fumavit 230 error idololotriae, sed diabolus tamquam ventus inde egressus eam super universum mundum extendit. Hoc ulcus hariolorum justis et prophetis sedulo curare studuerunt; injecerunt ei securim vocum suarum, sed

illud ad sanationem non evasit. Incepit in membro Aegypti et exardescens in Assyriam pervenit; ab utroque hoc membro exorsum universum mundi corpus 240 dirupit. Ovum peperit vipera, et aspis adrepens ei auxiliata est; ovo rupto, basilisci evolaverunt et ad nidum columbarum profecti sunt. Aegyptus genuit incantatores, et ex Assyria chaldaei prodierunt; qui gressus suos in regionem nostram simplicem direxerunt, tamquam aspides in nidum columbarum. 250

Simili negotio etiam Job in generatione sibi coeva occurrit et homines ab hariolis avertere conatus est. Justus, quemadmodum ipse in libro suo indicat, mulieres steriles invenit, quae ab hariolis vaticinia de liberis suis petebant. Sanctus vero, cum iis prope portam harioli obviam veniret, his verbis (14, 21) eas luculenter consolatus est, hariolum autem pudefecit: Hariolus hic nescit dubiusque manet, utrum sui ipsius filii multiplicentur, ane minuantur; cur ergo pone tales nebulones erratis? His consolationibus eas dimisit et ab hariolis avertit, ad Deum autem direxit, 270 qui sterilitatem laetificat. Talibus gestis errantes colaphizabat et vestigia maligni abolebat, ne in regione ipsius invenirentur. Hanc interpretationem, quam lectio sacrae Scripturae mihi suggessit, confirmat zelus viri illius, qui nunquam cessavit vaticinia hariolorum suae aetatis irridere. Isaias etiam strenue circa idem 280

negotium laboravit. Cum enim videret filias populi sui de pythonibus interrogandis sollicitas esse, obviam ivit turbae mulierum, quae pythones adibant, ut de sorte vitae liberorum suorum sciscitarentur. Tum hic quoque eas hac vehementi allocutione avertit, quamquam postea reversae in foveam interitus sui inciderunt 290 (8, 19—22) : Pythones mortui sunt, sed filii vestri vivunt; cur igitur profisciscimini, ut hos mortuos de vivis interrogetis? Populus scilicet Domini vivus est, harioli autem Deo mortui; et interrogantes mortuos de vivis ad populum Dei non pertinent. Magnificavit comonefecitque eas dignitatis ipsarum, ut eas ab interitu 300 retraheret; et hoc modo deceptores verbo filii Amos pudefacti sunt. Isaias filias populi sui, quae turmatim pythones adibant, cautas reddidit, ne in retia eorum inciderent. Cohibuit lucrum ab hariolis, tamquam aquam ab arbore, ne deinceps, sicut antea, afflictos perturbarent. Cum autem mulieribus modos artis illorum 310 explicaret, astiti et audivi, ut intelligerem, quomodo dolos eorum propalaret. Ait enim, astutias illorum praecipue in eo consistere, quod nictantes oculos suos sursum deorsumque inflecterent, ut simplices in errorem inducerent, quasi visionem aliquam vidissent. His verbis mysteria eorum propalavit: Si ad eum profisciscimini, esurit, irascitur, blasphematur, maledicitur 320 Regi suo et Deo suo. Quod autem ait, eum sursum

susplicere et ad terram intueri, modus est blasphemiae; quando enim blasphemias suas proclamabant, coelum intuebantur, ut ei maledicerent. Haec audivi Isaiam de pythonibus loquentem, ut filias Sion e laqueo hario- 330 lationis liberaret. Hoc modo filius Amos mendacitatem chaldaeorum mihi depinxit, qui astutiis suis vel palpebras suas diabolo tamquam nidum, in quo habitet, committunt. Palpebrae factae sunt pro rutabulis, quibus culices ab oculis abigantur; sed chaldaei eos in vincula ad captandos imperitos imperitasque commutaverunt. Palpebris, quae impedire debent, quominus culex in oculum incidat, eo fine utuntur, ut homines in illis submergantur. O Creator, increpa 340 callidos, qui columbas thalami tui perturbaverunt! Exsuffla serpentem, quae sanguinem odorata avem et pullum ejus simul aggreditur et non timet, manum characteri tuo iis impresso superimponere!

Finis.

XXXVI.

DE EODEM ARGUMENTO CARMEN ALTERUM.

Educator filii regis, si eum graviter aegrotare ani- 1
madvertit, confestim ad patrem ejus currit, ut ipse, filio

- ולא מלכא דאמנתו אמת. לאו אהא לא מסתעב חס.
 בלכא דלזר דזמנא. דזכר שמענתו אמלכ.
 10 אף אנא אנא לאחא. מנזמנא אנא חתכדומו.
 דכח אנא קמו תלכדמו. דכח מסתעב אנא
 חתכדמו.
 חס לא מלכא דמנתו. אמר מסתעב דאחא.
 חתכדמו חס אנא מלכא. חס אמלכ דזכר אנא.
 חס מלכא דזכר חס. חס חסא חסא מלכא חס.
 20 מסתעב חס דזמנא. אף חסא לאחא דזמנא.
 חסא חסא חסא אמנתו. חסא חסא חסא דאחא.
 חסא חסא חסא חסא. חסא חסא חסא חסא.
 דזמנא חסא לא חסא חסא. חסא חסא חסא חסא
 חסא.
 חסא חסא חסא חסא. חסא חסא חסא חסא.
 30 חסא חסא חסא חסא. חסא חסא חסא חסא.
 חסא חסא חסא חסא. חסא חסא חסא חסא.
 אף חסא חסא חסא. אף חסא חסא חסא.
 חסא חסא חסא חסא חסא. חסא חסא חסא חסא
 חסא חסא.
 חסא לאחא אמנתו. חסא חסא חסא חסא.
 40 חסא חסא חסא חסא. חסא חסא חסא חסא.
 חסא חסא חסא חסא. חסא חסא חסא חסא.

²²) Secunda manus post חסא חסא addidit חסא.

³³) Fortasse חסא חסא.

demortuo, innocens declaretur. Non tradit eum medico, patre et matre ejus inconsultis, ne postea inculpetur, quod negligentia sua eum excruciaverit. Te quoque, o mulier, Deus educatricem liberorum tuorum constituit. Liberi enim tui Ejus sunt, cui eos firmissima 10 promissione tradidisti. Ipse tibi consilietur, quomodo et per quem sanandi sint! In baptismo eos a te accipit tibi que rursus ad educandum commisit. Filia Regis, Ecclesia, filium tuum ex aquis adoptavit eumque tibi reddidit, ut eum educares, quemadmodum Moyses matri suae traditus est. Moyses erat mutuo datus in 20 domo paterna et alumnus in gremio matris suae. Suxit lac ejus pro mercede et hoc beneficium genitricis suae remuneratus est. Mater eum contemnere non potuit, quia filius filiae Pharaonis factus erat. Projecerat eum in flumen tamquam agnum, sed ille robur leonis sibi acquisivit. Inde ab utero mercator erat; nam, cum absque mercede lac matris suae sugere po- 30 tuisset, pro mercede id suxit. Tu quoque, o mulier debilis, educa filium tuum tamquam filium Ecclesiae; nam filius tuus ex aquis spiritualis est, quemadmodum Moyses ex aquis rex erat. Flentem affer matri suae et depone in gremio Ecclesiae. Ipsa curabit salutem filii sui, ita ut nullam vituperationem incurras. Avis, 40 si homo ad pullos ipsius appropinquat, ab iis aufugit, et ultra jam non ad eos revertitur, quia ille manum iis

- 50 هان تجرے اسوا حکمہ۔ لے ص لا انا زامسہ۔
 اف زسا ہمدہا ان سہ۔ ہجرے اسوا ہمدہا۔
 کا تکرمہ حصہ انہ۔ ووس سہلا عرچی کہ۔
 ہنا حکرمہ ہوسہا۔ وان انا سہ لا سنا کہہ۔
 ہوس ہمدہا ان انا سہ۔ صلتہ ہجرے ہلا سہا
 کہہ۔
 ہجرے انا ختمہ۔ لا لہم انہ صلتہ۔
 ولا لہم کہ کا انہ۔ ہلاکا ہمدہا لہم۔
 کہ سہ انا زوسہ انہ۔ حصہ گنا ہوسہ انہ۔
 60 لا ہجرے انا سہنا۔ ولا لہم انہ۔
 لا لہم حصہ۔ لہم فلکا ہنا زہم۔
 لا لہم انا سہنا۔ صلتہ ہوسہ لا لہم۔
 لا لہم کہ کہ سہنا۔ سہنا صلتہ ہمدہا۔
 ولا لہم لہم صلتہ۔ کا سہنا ہوسہ۔
 70 ہجرے کہ سنا سہنا۔ ہوسہ ہوسہ
 کہہ۔
 سہنا لہم لہم۔ ہوسہ لہم۔
 لہم لہم۔ لہم سہنا سہنا۔
 ہوسہ سہنا سہنا۔ ہوسہ لہم۔
 80 ہنا ہوسہ لہم۔ ہوسہ لہم۔
 کہہ انا ہجرے تکرمہ۔ کہہ گنا لہم ہجرے۔
 کہہ ہجرے انا لہم۔ لہم لہم۔

58) Prima manu ہوسہ۔

59) Primitus ہجرے۔

iniecit. Etiam Spiritus Sanctus relinquit liberos
 suos, si manus harioli eos apprehendit, quia odorem sa-
 tanae abominatur. Avis zelatur pullos suos, ideoque
 non jam visitat eos, postquam manu apprehensi sunt; 50
 et Spiritus Sanctus filios suos, si divinationibus macu-
 lantur, abominatur et videre renuit. Noli filiis tuis
 talibus malis artibus multos patres ostendere, ne cui-
 libet committantur et veri Patris obliviscantur! Ad
 unum Patrem dirige eos, domui Dei assuefac eos, ne
 alium patrem discant et tu meretrix habearis! Noli 60
 in servitatem ejicere filium Regis, qui apud te educatur!
 Ne sinas, leonem molam circumversare! Ne projicias
 fructum tuum vaticinatoribus! Noli tibi multos do-
 minos constituere, hariolos nempe et fatidicos, ne ani-
 mas liberorum tuorum multitudine dominorum tuorum
 humilies! Chaldaeam constituisti tibi dominum, ab- 70
 jecta servitute colis hariolum, adoras astrologum et
 quasi superfluum fortasse etiam Christum. Omnes
 has subjectiones hereditate relinquis filiis tuis; o conserva
 multorum dominorum, commenda eos unico Domino!
 Matrona nobilis unum tantum maritum et mulier fidelis
 unum tantum Dominum habet. Marito tuo fideliter
 custodi votum tuum et Domino fidem tuam! Unum 80
 tantum patrem agnoscunt liberi tui, unum quoque
 agnoscant Deum! Te tantum matrem suam noverunt,
 et Ecclesiae tantum noti sint! Condi eos pulvere

- מלכסו אלך סכרן? סמלסו. ?סמלסו סו ללסו
 ?סלסו.
- סמלסו סמלסו לססו. סל סלסו לסלסו.
- 90 אן סלסו לסו סלסו. סו סו אלך סל סלסו.
- סו סמלסו אזסו אלך. ?סלסו אלך סלסו.
- לא ללסו סלסו? סלסו. ?סלסו סלסו סלסו.
- ?סלסו? סלסו. סלסו סלסו סלסו.
- אן? סלסו סלסו. סלסו סלסו סלסו.
- 100 סל? סלסו סלסו סלסו. ?סלסו סלסו סלסו.
- סלסו סלסו סלסו. ?סלסו סלסו סלסו.
- ?סלסו סלסו סלסו סלסו. סלסו סלסו סלסו.
- סלסו סלסו סלסו. סלסו סלסו סלסו.
- סלסו סלסו סלסו סלסו. סלסו סלסו סלסו.
- 110 סלסו סלסו סלסו. ?סלסו סלסו סלסו.
- סלסו סלסו סלסו. סלסו סלסו סלסו.
- סלסו סלסו סלסו סלסו. סלסו סלסו סלסו.
- סלסו סלסו סלסו סלסו. סלסו סלסו סלסו.
- סלסו סלסו סלסו סלסו. סלסו סלסו סלסו.
- 120 אן סלסו סלסו סלסו. ?סלסו סלסו סלסו.
- סלסו סלסו סלסו.
- סלסו סלסו סלסו סלסו. סלסו סלסו סלסו.
- סלסו סלסו סלסו סלסו. סלסו סלסו סלסו.

117) Vox א' secunda manu addita est.

domus ejus, qui fideli sanationem praestat; laventur in fonte Sponsi et enutrientur ad mensam ejus! Si te dolorum illorum miseret, jacta eos in Patrem ipsorum, 90 prosterne eos in domo ejus, ut gratiâ suâ illorum curam gerat! Ne tradas vas sanctuarii in manum chaldaei; nam clamor Baltassar regis in toto mundo auditus est. Manus coelestis se extendit eumque de regno deturbavit; quia e vasibus templi biberat, gladius sanguinem 100 ejus lambit. Gladius sitiens bibit sanguinem Chaldaei ebrüi; justitia ob elationem ejus effudit sanguinem ejus cum vino ejus. Daniel, tamquam speculator, his verbis zonam regis discidit: Prostratum est regnum tuum et Medis Persisque datum. Statera justitiae erat Daniel inter chaldaeos. Reverentia coronae eum 110 non prohibuit, quominus regem tamquam deficientem hac sententia accusaret: Appensus es in statera et inventus es minus habens. Nullo modo ob timorem potestatis contremuit. Quamquam rex tertiam partem regni ei obtulit, non tamen his illecebris permotus est, ut personam illius acciperet. Si ergo Deus zelatus est vasa aurea, ex quibus rex tyrannus biberat, quanto magis zelabitur filios Ecclesiae, si ab hariolis attrecantur. 120

David quoque artem chaldaeorum enarrat eorumque fraudes in psalmo septuagesimo tertio propalat. Illic enim demonstrat, quale initium ceperit ars chal-

130   صه منما وانج بمنند. مكرمندا هاندا.
 هانج انوا خندا هاندا. چوم هه هاندا هاندا.
 لا نه هانج حو هاندا. هاندا ان هاندا.
 نسا هه صرف حد هاندا. هاندا هاندا.
 هاندا هاندا. انج هاندا هاندا.
 هاندا هاندا هاندا. هاندا هاندا هاندا.
 هاندا هاندا هاندا. هاندا هاندا هاندا.
 140   گه هاندا هاندا. هاندا هاندا هاندا.
 ان هاندا هاندا هاندا. هاندا هاندا هاندا.
 هاندا.
 هاندا هاندا. هاندا هاندا هاندا.
 هاندا هاندا هاندا. هاندا هاندا هاندا.
 150   هاندا هاندا هاندا هاندا. هاندا هاندا هاندا.
 هاندا هاندا هاندا. هاندا هاندا هاندا.
 هاندا هاندا هاندا. هاندا هاندا هاندا.
 هاندا هاندا هاندا. هاندا هاندا هاندا.
 لا هاندا هاندا هاندا. هاندا هاندا هاندا.
 هاندا هاندا هاندا. هاندا هاندا هاندا.
 160   هاندا هاندا هاندا. هاندا هاندا هاندا.
 هاندا هاندا هاندا. هاندا هاندا هاندا.
 هاندا هاندا هاندا. هاندا هاندا هاندا.
 هاندا هاندا هاندا. هاندا هاندا هاندا.
 هاندا هاندا هاندا. هاندا هاندا هاندا.
 170   هاندا هاندا هاندا. هاندا هاندا هاندا.

daica, et quomodo, qua ex causa, quando hoc vulnus mundo inhaeserit. Noli autem putare, puer, me hanc interpretationem confinxisse, sed ipse propheta explicavit 130 mihi mysteria sua, ut ea aperte promulgarem! Vide, quomodo intentio prophetae chaldaeos persequitur et in hoc psalmo contra eos summo studio disputat! Primo serpentem callidam hoc simplici verbo conculcat: *Deus bonus est Israeli, et per simplices astutos contrivit,* 140 *Mei autem pene moti sunt pedes cum gressibus meis; quia zelavi super iniquos, pacem peccatorum videns.* Initium vero sumpsit ars chaldaea a stultitia et avaritia, ideoque psalmus hoc modo originem ejus enarrat: *Multa est stultitia eorum et in labore non sunt.* Laqueos 150 disponebant mulierculis, ut sibi in iis duplicem finem caperent. Nam ob stultitiam et cupiditatem suam hunc errorem excogitaverunt, quo et turbam mulierum ad se allicerent et donis ab iis allatis pascerentur. Quod in labore non sint, significat igitur, eos voraces et impudicos esse. Ex duplici hoc dolore pariendi nata est ars 160 chaldaea. *Ideo tenuit eos superbia, vel potius ipsi tenuerunt illam, illitique sunt fuco ejus, ita ut coram nemine pudoris rubore suffunderentur. Obtecti sunt iniquitate et impietate, quia errorem tamquam pallium induti sunt. Prodiit quasi adeps iniquitas eorum, scilicet blasphemia altisona. Excogitaverunt et locuti sunt nequitiam; excogitatio eorum incepit cum* 170

כחם קמו ?אנפסו סבבא. תבך קזנש ת סבבא.
לכחמא דא קזנמא מלכא. סממא דא פממסו.
סממא.

180 סממסו מנחור סאדא. סמלא מלא קזנמא.
סבבא דא קזנמא. לא קבא קטבא דא.
ת סממסו קזנמא. דמממממ דא אדא.
סממסו מנחור סאדא. קממממ דא סממא.
קזנמא אדא קממממ. סממממ קממממ.

190 קמממ קמממ אקזא סממ. דא סממ קממ דמממ.
קממממ קממ קממ אדא. דממממ סמממממ.
סמממ קממ סמממ. דממממ קממ קממ.
קמממ דממממ אדממא. סמממממ קמממממ.
קזנמא דממא סממא. דממממ סמממממ.
סממא דא פממסו. סמממא. סמממממ דא
סממממ.

200 סממממ אדא. דא סממממ סממממ סמממ.
קמממ סמממ סמממ. סממממ סממממ קמממ.
אד סמממ סממממ. סממממ סמממממ.
סמממממ דא סמממ סממ. קמממ סמממ סמממ.
סממממ אדממ קמממ. דמממ קמממ סמממ.

179) Cod. סממממ.

partu ejus. Eo ipso enim, quod malitiam excogita-
 verunt, eam in mundum introduxerunt. *Calumniam*
contra Altissimum locuti sunt, os suum in coelum posue-
runt; et lingua eorum in terra ambulat. Magna hic
 emphasi argumentum suum auctor profert. Chaldaei
 scilicet promittunt, se ea in terra enarraturos esse,
 quae scientia Dei in excelsis tantum coelorum mani- 180
 festavit. Dum autem ait, linguam eorum in terra
 ambulare, auditores vituperat, quia facti sunt quasi
 terra verbis illorum, fidem praebendo blasphemias
 eorum. Prophetae populo praedicaverant, illum post
 septuaginta annos e captivitate Babylonica reversurum
 esse in ditionem et hereditatem suam. Ideo chaldaei
 maledicti, ut Persis placerent, hoc oraculum protule- 190
 runt : Populus hic, quem in captivitatem abduxisti,
 nunquam e potestate tua egredietur. Sperabant, se
 hac sua adulatione erga regem mendacii convicturos
 esse Jeremiam. Efferbuit Spiritus in Propheta, ut
 contra eos loqueretur : Os suum in coelum posuerunt
 et se arcana scire gloriati sunt; rex quoque fraudu-
 lentus iis fidem adhibuit, quia secundum ipsius mentem
 loquebantur. *Propterea revertetur populus meus huc,* 200
 ut pudefiant chaldaei. In hac quoque re contemptui
 exponentur, quemadmodum circa explicationem som-
 niorum pudefacti sunt. *Plene enim inveniet sibi populus*
quietem in Sion, et dicet justus inter illos constitutus :

Quomodo scit Deus? Impius in mundo felix est et fortis potentia chaldaeus. Hic de iis conqueritur Propheta, quasi exostulans: Ecce isti felices sunt; et ego solus mundavi cor meum lavique manus meas in munditia. Traditus sum flagellationi coram iis tota die, id est per totam vitam meam. Ait Dominus Prophetae: Cur zelas super iniquos? Num forte quaeris, ut iis similis fias. Respondit ei: Nequaquam, Domine mi! Si dicerem, me acturum esse sicut illos, hoc scelus esset in oculis meis. Quid enim mihi est in coelo et in terra praeter te aut tui simile? Quia tenes manum dexteram meam, ut me ad te adducas et deinde libere dimittas. Etiamsi deficit caro mea, Deum partem meam in aeternum dico. Quia ecce, qui se elongant a te, peribunt in aeternum cum iis, qui abs te aberrant. Ego ad te accedere volui, non violentiam a Te obmurmurans adductus sum. Bonum mihi est nomen tuum, Domine, fiducia mea; narrabo omnia mirabilia tua. Ut jumentum mutum factus sum apud Te; traxisti me ad fornacem et in eam ingressus sum, et in fovea, in quam sine mora descendi, tamquam jumentum ex libera voluntate silui. Introibo in sanctuarium tuum, Deus, et videbo in eo finem malorum. Scilicet meditabor et intelligam in mente mea, finem maledictorum interitum esse. Secundum dolum eorum retribuies iis; dejicies eos, quando elevabuntur. Subito

stupori facti sunt in praescientia prophetica. Haec enim jam tum praevidit, captivitatem babyloniam ab illis evanituram esse tamquam somnium. *Defecerunt et consumpti sunt a terrore, sicut dormiens, qui somnium* 250 *vidit.* Tamquam somnium enim captivitatem Judaeorum sibi collegerant, quae iterum sicut visio oculi ab iis avolavit. Aperuerunt oculos suos et ad paupertatem redacti sunt, quia tempus depraedationis sicut somnium evanuit. Captivos autem redemptio quasi matutinum recreavit. Simul ipsi quoque populo judaico, quem sub figura somni nocturni designavit, exprobrat, quod matutinum Christi Domini nostri illum ut som- 260 *nium ad nihilum redacturum sit. Domine sperne imaginem eorum in civitate, scilicet Babylone, per pueros, qui in civitate regia imaginem illam cubitorum sexaginta spreverunt!*

Hoc modo planta morbi chaldaici ab initio effloruit. Stultitia ad famem reptavit et inde hanc abominationem peperit. Quae postea, pinguedine sibi undique collecta, radices egit et more solito in altum crevit. 270 *Extendit retia sua per diuturnum tempus, ita ut nostra quoque aetate expansa sint. Exinde renes ejus adipe compacti et lumbi ejus consolidati sunt. Ex Assyria egressa transvolavit, ut ubique una cum chaldaeis inocularetur. In Assyria ars chaldaica quasi in ovo habitavit; illic alae ejus distinctae et membra divisa*

videor alios docere, me ipsum castigo, et sub persona discipuli me increpo et inelamito. Non ambio, ut tamquam magister auditores alloquar, sed ipse una cum idiotis membra mea disciplinae subjugo. Ei, qui 20 homines docet nec tamen ipse secundum doctrinam suam operatur, sufficit irrisio sui ipsius; et admonitor, qui mores proprios non ad normam rectitudinis composuit, satis refellitur confusione sui ipsius. Desidero, ut omnes testamentum legant, quod veritas mihi commisit, et hoc modo, etiamsi ipse a via, quam didici, deflectam, alii saltem auditores justificentur. Itaque verbum sterile non manebit, vel in me, vel in te. Ne 30 sinamus infructuosum jacere staterem regis, sed lucremur eo in nostrum emolumentum! Discipule, noli me intueri, si extra viam circumerro, nec vitia mea imitari, si in me turpitudinem vides! Intuere Deum ejusque scripturas, quae verae sunt magistrae tuae! Ambula secundum directionem earum et persevera in fini- 40 bus ab iis indicatis! Non amo officium docendi, immo potius erubesco vituperationem mihi inde proveniente; sed disputo contra meam insipientiam, increpo peccata a me patrata, amputo maculas proprias, curo vulnera animae meae, eradico zizania in me progerminata, atque tum demum etiam insipientes similes mei admoneo.

- 50   𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠. 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠𐎠𐎠.
- 𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠. 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠.
- 𐎠 𐎠𐎠 𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠. 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠.
- 𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠. 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠.
- 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠. 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠𐎠.
- 60   𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠. 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠.
- 𐎠𐎠 𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠. 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠.
- 𐎠𐎠 𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠. 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠.
- 𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠. 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠.
- 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠. 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠.
- 70   𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠. 𐎠𐎠 𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠.
- 𐎠𐎠 𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠. 𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠.
- 𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠. 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠.
- 𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠. 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠.
- 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠. 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠.
- 80   𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠. 𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠.
- 𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠. 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠.
- 𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠. 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠.
- 𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠. 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠.
- 𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠. 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠.

84) N 𐎠𐎠𐎠 𐎠𐎠 𐎠𐎠𐎠.

85) N 𐎠𐎠𐎠.

86) D et primitus M 𐎠𐎠𐎠.

86) N 𐎠𐎠𐎠.

88) D M 𐎠𐎠𐎠.

84) D 𐎠𐎠𐎠.

88) D M 𐎠𐎠𐎠.

72) N 𐎠𐎠.

75) N 𐎠𐎠𐎠.

76) N 𐎠𐎠𐎠.

78) N 𐎠𐎠𐎠.

81) M 𐎠𐎠𐎠.

82) D 𐎠𐎠𐎠.

83) N 𐎠𐎠𐎠.

84) N 𐎠𐎠 𐎠𐎠.

Noli indignari, discipule, si una cum magistro castiga- 50
ris; noli fugere disciplinam, qua tecum etiam paedagogus tuus feritur!

Cur, fili, inutiliter doles, et angitur mens tua poenitentiâ ignominiosâ? Malignus te pusillanimum reddit, ut negotiatio ejus prosperet; et diabolus fraude sua multos usque ad desperationem coarctat. Si the- 60
saurus tuus direptus est, via adhuc patet, tempus mercationis nondum elapsum est; festina igitur requirere possessionem tuam! Si malignus in proelio te vicit, bellum nondum cessavit; ingredere igitur, surge, sume victoriam in ipso loco, in quo superatus es! Quamdiu te ingeris et pugnas, ipsa strages tua victoria censenda 70
est; sed si fugis, quamquam non percussus, victoria tua gloria caret. Noli humi procidere, si telo ictus es, ne forte delapsus occidaris, sed, quamvis percussus, rectus consiste, ut constantia tua coronam mereatur! Si thesaurus tuus furto ablatu est, mare navigantibus nondum clausum est. Nunquam negligas laborem 80
itineris, donec thesaurum tuum recuperaveris! Si praedo te exspoliavit, noli ab itinere cessare; nam suo tempore rursus rebus necessariis instrueris et omnia erepta multipliciter recipies. Via mercatoribus trita est; noli igitur latrones timere! Etiam in bello homo interdum alios ferit, interdum

וְיִשְׂרָאֵל מִן אֲזִישָׁא חֲדָשָׁתָא. לֹא לְמַדְּנָא מִן יִשְׂרָאֵל.
 אִם עֲמִיקָא יִרְפֵּי מִן. וְיִלְבַּח לְיִשְׂרָאֵל וְיִלְבַּח.
 90 אִי עֲזִיבָא מִשְׁפָּחָה לְמַעֲלָא. לֹא מִן מַלְאָכָה לֹא לְמַדְּנָא.
 אִזְוֵה בְּחִתָּא לֹא יִרְפֵּי. מִעֲמִיקָא לֹא אֲזִישָׁא.
 כֹּה מִן אֲזִישָׁא זִינְיָא לֹא. יִשְׂרָאֵל לֹא לְמַדְּנָא.
 יִלְבּוּ חֲמָא יִשְׂרָאֵל. מִלְּאִישָׁא וְיִלְבּוּ מִזִּישָׁא לֹא.
 עֲמִיקָא וְחֵם אֲזִישָׁא. מִן לֹא מִן מִלְּאִישָׁא וְיִלְבּוּ.
 100 עֲמִיקָא וְיִלְבּוּ יִשְׂרָאֵל. לֹא מִן מִלְּאִישָׁא.
 עֲמִיקָא וְיִלְבּוּ יִשְׂרָאֵל. וְחֵם וְיִלְבּוּ יִשְׂרָאֵל.
 מִן עֲמִיקָא לֹא מִן מִלְּאִישָׁא. וְחֵם וְיִלְבּוּ יִשְׂרָאֵל.
 חֲדָשָׁתָא יִרְפֵּי מִן עֲמִיקָא. אִם מִלְּאִישָׁא לֹא מִן.
 אִם וְיִלְבּוּ לֹא מִן עֲמִיקָא. יִשְׂרָאֵל מִלְּאִישָׁא וְיִלְבּוּ.
 110 מִן מִלְּאִישָׁא מִלְּאִישָׁא. מִלְּאִישָׁא עֲמִיקָא אֲזִישָׁא.
 לֹא מִן מִלְּאִישָׁא מִן חֲדָשָׁתָא. אִם וְיִלְבּוּ יִשְׂרָאֵל.
 אִם יִרְפֵּי מִן לֹא מִן. חֲדָשָׁתָא יִרְפֵּי מִן אֲזִישָׁא.
 לֹא מִן מִלְּאִישָׁא וְיִלְבּוּ לֹא מִן. חֲדָשָׁתָא מִן מִלְּאִישָׁא.
 עֲמִיקָא מִן לֹא מִן. אִם וְיִלְבּוּ יִשְׂרָאֵל.
 120 עֲמִיקָא מִן לֹא מִן. מִלְּאִישָׁא מִן חֲדָשָׁתָא.
 לֹא מִן מִלְּאִישָׁא מִן. מִן מִלְּאִישָׁא מִן חֲדָשָׁתָא.
 מִן מִלְּאִישָׁא מִן חֲדָשָׁתָא. מִן מִלְּאִישָׁא מִן חֲדָשָׁתָא.
 לֹא מִן מִלְּאִישָׁא מִן חֲדָשָׁתָא. אִם וְיִלְבּוּ יִשְׂרָאֵל.

85) N בְּחִתָּא. 86) M יִשְׂרָאֵל. 88) M וְיִלְבּוּ.

90) M מִלְּאִישָׁא. N לֹא מִן. 91) N יִרְפֵּי.

100) N et manus serior in Cod. M [לְמַדְּנָא].

105) N מִן חֲדָשָׁתָא. D מִן חֲדָשָׁתָא. 112) N מִן חֲדָשָׁתָא.

vero ipse feritur. Si grando agrum tuum devastavit,
 ne pigeat te, eum iterum colere! Immitte ei semen- 90
 tem, quia nubes nondum exsiccatae et coeli nondum
 orbatu sunt! Latro te e via expellere nequit, noli ergo
 terreri! Sarcinas tantum tuas depraedatur fur, sed
 te ipsum in via regis relinquit. In ipso bello, in quo
 vulneratus es, etiam coronari poteris. In loco, in quo
 latro te depraedatus est, etiam magnam victoriam in- 100
 venire poteris. In eodem loco, in quo Achab sangui-
 nem iusti Naboth effuderat, postea canes sanguinem
 impii Achab linxerunt. Achab enim rex expulit Na-
 both e vinea ejus, quemadmodum te quoque peccatum
 paradisi exsortem reddere quaerit. Ecce diabolus est tibi
 pro Achab, et peccatum pro Jezabel! Uterque quaerit 110
 sanguinem tuum, sicut praeclari Naboth. Quod acci-
 dit Achab regi, accidet etiam maligno, collegae ejus;
 non quasi post occisionem tuam moriturus sit, sed insi-
 diae ejus in caput ipsius recident. Bellum tuum, fili,
 non post horam finitur, nec certamen tuum pro joco
 habendum est. Nec in pace cessat bellum tuum, immo 120
 in ipso tempore victoriae adhuc timendum est. Ne
 tradas ignominiae vitam tuam, nec desperes de salute
 animae tuae! Audacter victoriam quaere, etiamsi

¹¹⁴) D N σηβ.

¹²⁵) N αυλας.

septies prostratus sis! Noli timere quasi victus, nec
 animum despondere tamquam debilis, qui se ipse inter-
 fectum putat, quamquam nullam laesionem expertus
 est! Multi statim visis persecutoribus, jam antequam 130
 pugnaverunt aut molestias perpessi sunt, se inter ca-
 davera absconderunt. Alius, quamquam hostium ag-
 minibus non circumdatus, inter occisos se occultat;
 alius vero caesus et morti proximus perseverat tamquam
 heros. Haec est contumelia victoris, si nullo ictu feri-
 tur et tamen superatur; et haec est gloria victi, si
 inter media vulnera triumphat. Alius viso proelio 140
 statim animo deficit quaeritque sibi latibulum, in quo
 recubet; alius vero, dum telum e corpore suo extrahit,
 adhuc hostem persequitur. Quis aegrotus in dolori-
 bus suis ad sepulcrum festinabit et pro medico occi-
 sorem quaeret in tempore afflictionis suae? Cur ob-
 durat se peccator, persistendo in statu peccati; et 150
 cur sibi nocet aegrotus, sepulcrum ante faciem
 suam occludendo? Infirmus quaerat sanationem et
 peccator poenitentiam! Aeger curet membra sua et
 peccator animam suam! Quis totum marsupium con-
 volveret et abjiceret, si ex eo unam mnam perdidisset?
 Quis ob damnum in mercatura expertum bona sua 160

¹⁵⁵) N καρῶν .

¹⁵⁶) N εἰς .

¹⁵⁹) N σὺν ἅμαρτι .

residua in mare demergeret? Noli exuere et projicere arma tua coram oculis adversarii, ne insolescat et pro lubitu suo voluntati tuae dominetur! Ora, nam adhuc perdurat agone, nec extirpatae sunt radices belli! Gratias age Domino, quoniam nondum requieverunt mercatores nec cessaverunt agmina spectatorum! Si mare absorbit merces tuas, te autem ipsum vivum in carne 170 relinquit, omnes etiam divitiae tuae adhuc tecum sunt, dummodo ipse superes et ambulas. Qui naufragium passus est, lignum ascendit, ut ad litus perveniat; tu quoque tamquam refugium amplectere lignum crucis, tabulam de naufragio spiritualem! Proponemus tibi etiam exemplum gladiatorum, qui non cessant a pugna, 180 quamquam in agone feriuntur et vulnerantur. Pugnator, qui hodie superatur, interdum cras triumphat; et qui cras contumelia afficitur, die sequenti coronari potest. Si gladiator de victoria sua non desperat, quanto minus decet te, o athleta spiritualis, de salute animae tuae desperare! Athleta non erubescit, etiamsi 190 omni die contumelia afficitur; scit enim, se donum regis accepturum esse, quando vicerit. Quamvis per omnes dies peccaveris et per unicum tantum temporis momentum te poeniteat, non dimitteris vacuus, si in poenitentia tua perseveras. Si satanas cupiditatibus turpibus te conculcavit, potes adhuc igno- 200 miniam ejus in ipsum rejicere, donec anima tua in te superest. Noli tardare per singulos dies neque

לא אעשה אשׁוּר בְּעַמִּי. וְלֹא אֶצַּק חֶמֶר וְעִמָּךְ.
 אֲלֵא עֲשֵׂה לְךָ חֶמֶר כְּעַמִּי. וְעַתָּה יָצָא הַאֲרִיבִים.
 עֲמַדְכָּא אֲנִי חֶמֶר מִנִּי. וְעַתָּה אֲזַלְמִס גְּלוּ.
 אֲרַעֲבֶנְךָ לְעַמִּי. מִלֵּא מִן אִף עַמִּי.
 210 הֲאֵל אֲרַעֲבֶנְךָ. מִלֵּא מִן אִף עַמִּי.
 עֲמַדְכָּא יָצָא מִלֵּא. וְעַתָּה יָצָא וְעַתָּה.
 בְּעַמִּי חֶמֶר מִנִּי. וְעַתָּה יָצָא וְעַתָּה.
 מִלֵּא מִן אִף עַמִּי. וְעַתָּה יָצָא וְעַתָּה.
 220 מִן אִף עַמִּי. וְעַתָּה יָצָא וְעַתָּה.
 חֶמֶר מִנִּי חֶמֶר מִנִּי. וְעַתָּה יָצָא וְעַתָּה.
 עֲמַדְכָּא לְעַמִּי חֶמֶר מִנִּי. אֲרַעֲבֶנְךָ אֲנִי.
 חֶמֶר מִנִּי חֶמֶר מִנִּי. וְעַתָּה יָצָא וְעַתָּה.
 חֶמֶר מִנִּי חֶמֶר מִנִּי. וְעַתָּה יָצָא וְעַתָּה.
 230 אֲרַעֲבֶנְךָ אֲנִי חֶמֶר מִנִּי.
 מִן אִף עַמִּי. וְעַתָּה יָצָא וְעַתָּה.
 מִן אִף עַמִּי. וְעַתָּה יָצָא וְעַתָּה.
 מִן אִף עַמִּי. וְעַתָּה יָצָא וְעַתָּה.
 240 אֲרַעֲבֶנְךָ אֲנִי חֶמֶר מִנִּי.
 מִן אִף עַמִּי. וְעַתָּה יָצָא וְעַתָּה.
 מִן אִף עַמִּי. וְעַתָּה יָצָא וְעַתָּה.
 מִן אִף עַמִּי. וְעַתָּה יָצָא וְעַתָּה.

215) N מִן אִף עַמִּי.
 220) N חֶמֶר.
 221) N חֶמֶר.
 222) Pro חֶמֶר habet Cod. N אִף חֶמֶר, Cod. D חֶמֶר.
 223) N אִף.
 224) D חֶמֶר.
 225) D N מִן אִף.
 226) N חֶמֶר.
 227) N חֶמֶר. D חֶמֶר.

cunctari, quominus te coram illo sistas! Noli quiescere tanquam somnolentus, ne forte pereas cum impiis! Si nondum audiisti, malos in bonos conversos et justificados esse, enarrabo tibi illos, qui Deum placaverunt. Si in Abraham respicis, paganus erat 210 atque chaldaeus. Si ad latronem pervenis, ecce ipsum nomen testatur opera ejus. Magnus Moyses homicida erat et Paulus persecutor. Imitare Rachab meretricem et peccatricem, quae Dominum nostrum unxit! Apostoli piscatores erant et discipuli eorum negatores. Zachaeus publicanus erat, ne molestus tibi fiam recitatione alio- 220 rum multorum nominum. Si in statu peccati perseveras, quid tibi proderit adventus ejus, qui gentibus salutem attulit, et qualem fructum percipies ex morte ejus? Quis his non condoleret? Quis non audiisset triumphos Christi? Cui non orta esset fama Salvatoris et percussisset cor ejus? Si peccatores justificati sunt, noli jam amplius in peccato remanere; si publicani 230 heredes regni facti sunt, ora, ne in ignem mittaris! Semel tantum crucifixerunt illum Judaei, tu vero quotidie operibus tuis. Populus judaicus suo tempore conviciatus est ei, sed in te semper ignominiâ afficitur. Num forte vis, Filium denuo crucifigi et contumeliis affici, aut Judicem in medio constitutum iterum pro te 240 condemnari? Si virginitatem perdidisti et margaritam tuam contaminasti, deinceps persevera in sanctitate,

250   מה רב מרמזה. מאן רמזה ורמזה.
 חבא ממממ ארממ. ממממ מממ ארמ.
 מממ רממ אממ. אמממ ממ מממ.
 ממממ וממ מממ חו. אמ ממממ מממ.
 מממ ממ לא ממ חו. אמ ממ ממממ מממ.
 ממממ ממממ מממ. אמ מממ מממ.
 מממ מממ אממ. מממ מממ מממ.
 260   מממ מממ מממ. חו ממ חו מממ.
 מממ מממ מממ. חו מממ מממ.
 מממ מממ מממ. חו מממ מממ.
 מממ מממ מממ. מממ מממ מממ.
 מממ מממ מממ. מממ מממ מממ.
 270   מממ מממ מממ. מממ מממ מממ.
 מממ מממ מממ. מממ מממ מממ.
 מממ מממ מממ. מממ מממ מממ.
 מממ מממ מממ. מממ מממ מממ.
 מממ מממ מממ. מממ מממ מממ.
 280   מממ מממ מממ. מממ מממ מממ.
 מממ מממ מממ. מממ מממ מממ.

244) N ורממ.

253) D מממ.

257) D M מממ.

259) M מממ.

265) N מממ.

276) N מממ.

248) N ממממ אמממ.

254) N ממ. D מממ.

258) D מממ ממ חו.

263) N ממ מממ.

273) N ממממ.

adamante illo electo! Ecclesia aedificata est super
 Simonem, quemadmodum tabernaculum super Moy-
 sem. Henoch translatus est, quia sanctus erat, et
 Abraham factus est caput regni. Num contempti- 250
 bilis tibi videtur portio Job aut misera ea Samuelis?
 Fortasse David displicet tibi, aut Noe non habetur vir
 primi meriti? Num maculas appingis prophetis, immo
 ipsi Joseph defectus, ut taceam alios innumerabiles
 justos sanctosque, qui in terra vixerunt? Piscatoribus
 promissus est paradisi; tibi sufficit remissio peccato- 260
 rum. Latroni datur hortus Eden, tibi micae gratiae.
 Virgines excipiet thalamus coelestis, tibi concedetur
 terra viventium. Oleum vasis tui jam in eo est, ut
 consumatur, lumen deficit lampadi tuae. Para tibi
 vestes nuptiales, quia sponsus in splendore suo obviam
 ibit tibi! Si primi te jam transgressi sunt, ambula
 cum mediis; et si etiam a mediis relictus es, saltem in 270
 comitatu ultimorum proficiscere! Cave vero, ne om-
 nino remaneas ideoque totus pereas! Ne respicias
 socordes, quia interitum invenies inter otiosos! Mise-
 ricors Filio suo non pepercit, ut animas malorum sal-
 varet. Corpus suum non prohibuit a passione, ut te a
 cruciatu retineret. Effudit sanguinem suum, ut san- 280
 guinem tuum inveniret; abnegavit semetipsum, ut vin-
 cula tua solveret. Deum non tam miseruit mortis
 Filii sui, quam interitus scelestorum. Commotae sunt
 gentes in hade, quando vocem emisit in cruce. Omnes

generationes, quae obdormierant, perceperunt tempus
 mortis ejus. Mortui clamore ejus excitati sunt, sed
 somnus tuus nondum excussus est. Saxa fracta scis-
 saque sunt, sed cor tuum dupliciter induruit. Sol 290
 occultavit splendorem suum, tu vero ne dissimulas
 quidem turpitudinem tuam. Creatio pulchra obscurata
 est, tu vero non abstines a peccato. Legio daemon
 pacificatus est, tu autem perdidisti conscientiam tuam.
 Legio venit e deserto, tu autem fugis pacem. Legio 300
 confregit vincula sua; ita tu quoque confringe jugum
 peccati! Legio scidit catenas suas; ita tu quoque
 abscinde cogitationes criminosas! Sol, qui cursum
 suum optime observaverat, iter suum in firmamento
 suspendit; tu vero, qui turpiter circumerras, non relin-
 quis offendicula tua. Sol, qui non peccaverat, per-
 territus est, sed tu, sceleste, poenas spernis. Coelum 310
 innoxium luxit, te vero tristitia non percussit. Lux,
 quae mandatum non transgressa erat, veste caliginosa
 se obtexit; ita tu quoque, transgressor legis, induere
 vestes poenitentiae! Velum templi, quod nihil deli-
 querat, se ipsum scidit prae tremore; scinde cor tuum,
 non velamen, mentem tuam, non vestem! Per Chris-
 tum omnia redingrata et innovata sunt, sicut scriptum 320
 est; o homo vetus, includere in fidem una cum novis
 creaturis! O homo, redde te ipsum inclinatum, quia
 iratus es contra Dominum tuum; pacem impone animae

זכא חלעמו חר סתס. |סו זחמסמ חלס|.
 |א אסר חס חלס|. זזחא חאס חאס חלסס.
 330 סלר סו חבמא זפח. זזחא זוססחמ חאססו.
 חר חספ אל זחזס. ז|א זחמל חר זחזס.
 זזחא חלס חלס חלס חלס. חזב חמספ חזחז חלס.
 |א חחא חו חלס|. זזחמסמ זחמס סו חו.
 זחמרו חמא חמס|. חזס סו חזסו.
 340 |א זחמס חו חמרו. חמס סו זזחמס חלס|.
 ס|א חמרו חזזז חמרו. חר חזב חס חלס.
 חלס חו חמרו חמרו. חו סו זחמרו חלס|.
 חלס חזז זזחס חאסו. חזחמס חו חלס חלס.
 חזב חחזא זחזא חזזו. חלס זזחא זאסו סחמרו.
 350 חמלמס סו חלס|. זחז חלס זחזס חחא חו.
 חו זחלס חחזו חו. זחז חחל חמרו חזזו.
 חמל חו חזס חמלמס|. חמרו חמרו חזזו.
 חו חזא חו חלסס. חזח חלס זחזס חחא חו.
 חלעמו חמס חלס|. חמרו חמרו חחא.
 360 חזא זחזב חמס חזזו|. חזז חס חמס חמס חס.
 חו חזז חו חו חזז. חחא חמס חזז חו.
 חמל חזז חזז חזז. חחא חמס חמל.
 חז חז חמס חזז|. חחא חו חזז חמס חלס.

328) D זחזס.

333) D זחז.

347) D זחז.

352) N חמרו.

332) N חלס.

345) N זזחא.

348) M זאסו.

358) D חמרו.

tuae cum vera vita tua, et ecce Deum placasti! Deus non claudit portam coram quaerentibus ipsum, sed mali portam misericordiae ejus ipsi in faciem sibi occludunt. Cur molestas majestatem ejus, quin gratia ejus de te conqueratur? Pulsas, quamquam porta patet! Obmurmuras, quamquam solutus et liber es! Deus non quaerit a te, ut ipsum depreceris, cum ipse tui gnarus sit; sed petitio tua dirigatur ad tuam propriam mentem, quae difficulter flecti potest! Si animae tuae persuaseris, facile Deum exorabis. Si autem anima tua tibi resistit, cur Deum advocas in adjutorium tuum? Tu te ipse vinxisti et oras, quasi Deus te vinxisset! Tu portam ejus tibi in faciem occludisti et pulsas, ut Deus tibi aperiat! Solve vincula, quae constringunt manus tuas, aperi portam, quam occluserunt debita tua! Tum Deus quoque paratus erit ad exaudiendum te, antequam eum invocaveris. Res Dei in manibus tuis est, sed res tua difficilis est ob liberam voluntatem tuam. Auris ejus facile exaudit, sed auris tua difficulter audit. Non obedisti illi vocanti, sed ille exaudit te, antequam ad eum clamas. Si animam tuam exoras, Deus supplicationem a te non quaerit. Cum rediisset filius, qui profligaverat bona sua, pater gavisus est de eo et cum desiderio obviam venit ei. Filius tantum iratus erat et reconciliatus est, sed pater semper in amore suo permansit. Quando filius pro-

370 לל זמממ וסס חלל שסלסלס. וסלסלסל סלז ססס.
 סל זכז סלססס ססססס. וסל סלסל סלסלס.
 סל סלסל סלסל. סס סלס סלס סלס.
 סס סלס סלס. סס סלס סלס סלס.
 לל זמממ וסס סלס סלס סלס. וסל סלס סלס סלס.
 380 סל סלס סלס סלס סלס. וסל סלס סלס סלס.
 סלס סלס סלס סלס. סלס סלס סלס סלס.
 סלס סלס סלס סלס. סלס סלס סלס סלס.
 סלס סלס סלס סלס. סלס סלס סלס סלס.
 סלס סלס סלס סלס. סלס סלס סלס סלס.
 390 סלס סלס סלס סלס. סלס סלס סלס סלס.
 סלס סלס סלס סלס. סלס סלס סלס סלס.
 סלס סלס סלס סלס. סלס סלס סלס סלס.
 סלס סלס סלס סלס. סלס סלס סלס סלס.
 400 סלס סלס סלס סלס. סלס סלס סלס סלס.
 סלס סלס סלס סלס. סלס סלס סלס סלס.

367) D סלסלס.

368) N סלסלסל סלז ססס.

388) N סלסלס.

389) N סלס.

390) N סלסלס.

395) D סלסלס.

396) D N סלסלס.

397) N סלסלס.

398) N סלסלס.

400) D סלסלס.

408) M D סלסלסל. N סלסלסלס.

pria voluntate incitatus peregre profectus est, pater vim non intulit libero arbitrio ejus; quando animae suae recordatus revertit, non denegavit ei misericordiam suam. Non criminatus est insipientiam ejus, quia poenitentiam ejus spectabat; et non quaerebat flagitia ejus in manibus ejus, quia videbat resipiscen- 370
tiam in anima ejus. Cum heres desiperet, ipse sibi portam occlusit; sed cum se ipsum reprehenderet, aperuit eam petitioni suae. Pater non castigavit eum, quia aurum suum perdiderat; vidit enim, eum se ipsum invenisse. Nec altercatus est cum eo nec percussit eum, quia sua sponte redierat. Placuit ei heres, qui dissipaverat pecuniam suam et invenerat sapientiam, 380
magis quam frater ejus, qui servaverat pecuniam et perdiderat dilectionem. Filius poenitens exclamavit: Peccavi in coelum et coram te; et quia rejeci dignitatem filiorum, fiam mercenarius in domo tua. O vox pacifica, inflammans cor et viscera! Fortasse haec vox ejus dolorem in corde patris operata est. Certe 390
qui talia loquebatur, dignus erat, ut veniam mereretur et exaltaretur, quia alta voce peccata sua confitebatur.

Animam stultam, quae irata est luci et amavit fructus tenebrarum, blande abstrahe a tenebris et monstra ei lucem! Doce eam doctrinam vitae et praedica ei remissionem peccatorum! Propone ei spem propitia- 400
tionis et invita eam ad regnum coelorum! Non decet,

- לא עלה לך חלקה בלשון. וקצרה בלשון נשכרה.
 לא עלה לך חסד בלשון. ושלמה נשכרה.
 שלמה אלה חסד בלשון. שלמה נשכרה ושלמה.
 410 ולא עלה חסד בלשון. שלמה נשכרה ושלמה.
 ושלמה נשכרה ושלמה. ושלמה נשכרה ושלמה.
 שלמה נשכרה ושלמה. ושלמה נשכרה ושלמה.
 שלמה נשכרה ושלמה. ושלמה נשכרה ושלמה.
 420 שלמה נשכרה ושלמה. ושלמה נשכרה ושלמה.
 שלמה נשכרה ושלמה. ושלמה נשכרה ושלמה.
 שלמה נשכרה ושלמה. ושלמה נשכרה ושלמה.
 שלמה נשכרה ושלמה. ושלמה נשכרה ושלמה.
 430 שלמה נשכרה ושלמה. ושלמה נשכרה ושלמה.
 שלמה נשכרה ושלמה. ושלמה נשכרה ושלמה.
 שלמה נשכרה ושלמה. ושלמה נשכרה ושלמה.
 שלמה נשכרה ושלמה. ושלמה נשכרה ושלמה.
 440 שלמה נשכרה ושלמה. ושלמה נשכרה ושלמה.
 שלמה נשכרה ושלמה. ושלמה נשכרה ושלמה.

405) D לך חסד.

406) D שלמה נשכרה.

408) N שלמה נשכרה, D שלמה נשכרה.

411) D שלמה נשכרה.

418) N שלמה נשכרה.

424) D שלמה נשכרה.

425) D N שלמה נשכרה.

435) D N שלמה נשכרה.

441) N שלמה נשכרה.

imaginem Dei opera fraudis perpetrare, nec typos Creatoris in rebus turpibus deprehendi. His admone te ipsum, talia meditetur animus tuus, nempe non convenire mendacium committere et Deum in imagine sua contumelia afficere! Qui imagini regis insultat, 410 lapidatur secundum edictum regium; quanto acrius ergo castigabitur, qui operibus suis imagini Dei insultat? Ideo creavit te in similitudine sua, ut semper ipsius memor sis; et ideo incarnatus est in imagine sua, ut erudiat te apparitione sua, in qua tui prorsus similis est. Nobiles in pectore suspendunt imagines regum mortalium; ita quoque semper maneat in pectore tuo 420 imago regis immortalis! Ille, qui suspensam gerit effigiem regis, honoratur, donec eam exuitur; sed et ipse cavet, ne imaginem mutam principis contemnat. Coronam proponit, quicumque effigiem regis suspensam gerit. Tibi autem, qui imaginem Creatoris 430 tui geris, pro corona sit puritas tua! Imago ferentem ad victoriam incitat; te autem imago Domini tui ad virtutes excitet! Qui imaginem regiam gerunt, certamen cursus equorum instituere solent; qui autem imaginem Dei gerunt, colluctationem liberi arbitrii cum libero arbitrio habent. Qui imaginem regis ferunt, saepe ruinam et damnum experiuntur; sed imago 440 vivifica emolumentum affert ei, quem ingressa inhabitat. Imago mortua, quando in urbibus spec-

taculis publicis celebratur, multos allicit spectatores; sed imago Dei dilecta monstrat angelis objectum specialis reverentiae. Nobiles imaginem in pectore honorifice gestant, sed imago abscondita Creatoris in mente 450 fovetur. Pectus dignius est capite, ideoque in eo rex gestatur; et mens dignior est corpore, ideoque similitudo Sanctissimi. Imago regis zelum inflammat ad quaerendas victorias temporales, sed imago Dei excitat ad triumphos aeternos. Depinxi tibi absconditum in manifesto et spirituale in corporali, in mortali mon- 460 stravi tibi similitudinem regis immortalis. Habes castigatorem assiduum, nempe imaginem ejus, quae est voluntas tua et tamquam judex accuratus semper vias tuas examinat et dijudicat.

Si membrum tuum scandalizat te, abscede illud et projice abs te, quemadmodum tibi mandatum est! Item si oculus tuus te ad peccandum inducit, erue eum 470 et projice e facie tua! Scriba vivificus non te docet, ut revera destruas membra tua. Ne destruas rem a Deo creatam, quia bona creavit omnia! Oculus nunquam adulterium commisit, quia peccata ad ejus actum non pertinent. Manus nunquam furtum perpetravit, quia naturâ suâ irrationalis est. Habentur adulteri coeci, fures paralytici, ne putes, causam culpae in 480 manu vel oculo sitam esse. Anima tua videt et concupiscit; cum ipsa pugnam committe! Concupiscentia

prava te scandalizat; abscide eam et projice abs te, quemadmodum tibi mandatum est! Stultus abscidit membrum suum, sed non damnum suum. Membrum corporis ejus amputatum et projectum, sed peccatum in 490 ipso adhuc validum est. Menti tuae obediunt membra tua quasi discipuli, et conformant actiones suas typo, quem illa eis proponit. Homini tuo externo respondet homo tuus internus, et secundum similitudinem hominis illius visibilis est etiam absconditus et spiritualis. Homo tuus internus habet oculos, sicut externus ille; 500 absconditus suas habet aures et manus, sicut manifestus, qui organis sensuum praeditus est. Claude oculos tuos, ut intelligas, non solum corporalem oculum videre posse! Obtura aures tuas et audi procellas cogitationum tuarum! Ecce bellum acre intra te saevit; cur aurem tuam ad res remotas arrigis? Ecce in domo 510 tua latent fures; quonam ergo post eos curris? Quid peccaverunt tibi membra? Pugna potius cum mente tua! Externa te non ad peccatum inducunt, quia tota pugna tua cum internis gerenda est. Sed etiamsi concupiscentia a corpore abscidi posset, non tamen ideo mutilatores membrorum suorum justitiam consequerentur. Eo ipso enim, quod membrum suum mutilavit, satanae victoriam in pugna concessit, ita ut 520 hic signum illud cruentum tamquam praedam venatio-

וְאֵלֶּיךָ יָשׁוּב וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם. לֹא עָמַד וְאֵלֶּיךָ יָשׁוּב.
 וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם. וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם. וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 530 וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם. וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם. וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם. וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם. וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 540 וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם. וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם. וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם. וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם. וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 550 וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם. וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם. וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם. וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם. וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם. וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.

522) N וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 523) D וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 526) N וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 529) D וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 530) N וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 533) N וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 543) M prima manu וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם, D וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 544) N וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.
 545) D N וְיִשְׁכַּח אֶת-מִצְרָיִם.

nis, qua homo captus est, monstrare posset. Justitia non aequat peccatum illius, qui corrumpit, destruit, projicit aliquid, quod Deus in sapientia sua creavit. Si haec actio insipidorum justitia esset, cur omnes ea abstinerent eamque criminibus compararent? Et quid- 530 nam tum faceret miser sexus feminarum, quae omnino virginitatem suam contra carnis tentationes patienter servare deberent? Sed Apostolus (Col. 2, 23) bene in antecessum ignavos reprehendit, tamquam non parcentes corpori nec debitum honorem ei tribuentes. Quodnam enim e membris tuis non secundum capacitatem suam culpa 540 onustum est, ita ut putare posses, te mutilatione unius peccatum e corpore tuo excludere? Sermo tuus pejor est adulterio, auditus tuus furto; os tuum semper peccatum maximum homicidii committit. Labia tua sunt arcus tensus, verba tua iram gignunt; absque misericordia in omnes advenas damnum effundis. Lingua 550 tua gladio durior est, aspectus tuus volat ad peccatum. Omnia haec in te abscondita sunt, sed tibi unica tantum causa mali adesse videtur. Si membrum absci-

547) N ⲛⲓⲕⲁⲗⲁ.

550) M secunda manu et N ⲛⲓⲕⲁⲗⲁ.

551) D N omittunt ⲛⲓⲕⲁⲗⲁ.   552) D N ⲛⲓⲕⲁⲗⲁ.

555) N ⲛⲓⲕⲁⲗⲁ, D ⲛⲓⲕⲁⲗⲁ.   556) N ⲛⲓⲕⲁⲗⲁ.

557) D N ⲛⲓⲕⲁⲗⲁ.

- 560   לא לזר, דהלא א. סמך פריזו סכנימלו.
 סנימא אד לא לזסב. אצא סלף סנימא.
 זרז סח' סנימא בזסא. בזנין סו סממא סני.
 סלא לזסב סממא סממא. סממא סנימא בזסנימ.
 אסניממסו סנימא סממא. בזסניממ סממא סנימא סו.
 570   סמממסו סנימא בזסניממ. בזסניממ סנימא סנימא.
 סנימא סנימא סנימא. סניממ סנימא סנימא.
 סנימא סנימא סנימא. סנימא סנימא סנימא.
 סנימא סנימא סנימא. סנימא סנימא סנימא.
 סנימא סנימא סנימא. סנימא סנימא סנימא.
 580   אן אצא סנימא אד. סנימא סו לא סנימממא.
 סנימא סנימא סנימא. סניממ סנימא סנימא אד.
 סנימא סנימא סנימא. סנימא סנימא סנימא.
 סנימא סנימא סנימא. סנימא סנימא סנימא.
 סנימא סנימא סנימא. סנימא סנימא סנימא.
 590   סנימא סנימא סנימא. סנימא סנימא סנימא.
 סנימא סנימא סנימא. סנימא סנימא סנימא.
 סנימא סנימא סנימא. סנימא סנימא סנימא.
 סנימא סנימא סנימא. סנימא סנימא סנימא.

563) N זכר.

569) N בזסניממ.

582) M prima manu et D סניממ.

583) M prima manu et D בזסניממ.

585) N בזסניממ.

588) D N סממא.

589) N סנימא סנימא, D סנימא סנימא. 592) D N סנימא סנימא.

Inde a versu 595 quae sequuntur, habentur in codice D alio

dere vis, abscede potius interius illud! Dum innocen-
 tem percutis, percute potius auctorem iniquitatis! Noli
 injuste inter corpus et animam iudicare! Qui medius 560
 inter utrumque constitutus es, noli insontem pro reo
 condemnare! Castiga hominem illum internum, qui
 in te habitat et a te absconditus est, nec effundas iram
 abscondito debitam in manifestum illum, qui coram te
 est! O ignave, exsiccasti mare tuum, quod procellis
 suis te ditaverat; abscidisti tibi viam, in qua merita
 lucrari potuisses, quia nunc pugna tua contra tenta- 570
 tiones cessavit. Angustias sine remuneratione nunc
 pateris tamquam infidelis, et pugnam sine victoria
 nunc geris tamquam peregrinus. Miser, qui membra
 sua destruit, ipse arma sua exuitur traditque abjecte
 voluntatem suam adversario. Si zizania colligis, etiam
 triticum in te perditur, et si offendicula eradicas, totum 580
 corpus tuum destruis. Sed etiamsi destruxeris noxia,
 non ideo tibi erit retributio mercedis. Lex belli pro-
 clamat ignominiam tuam. Membra tamquam acies
 in proelio constituta sunt, quas malignus perrumpit
 per eos, qui sensus suos abscidunt. Si eques fugit, 590
 a peditibus trucidatur. Qui animo fractus tergum
 vertit, gladio occiditur a socio. Reges exercitibus suis

loco, nempe pag. 162, et tamquam carmen separatim sub inscrip-
 tione | ٤٥٠ | | ٤٥٠ | | ٤٥٠ |

⁵⁹⁰) N ٤٥٠.

legem firmissimam constituerunt, ut illi, qui ab acie sua defleceret, gladius evaginatus occurreret, tum quia aciem perrupit, tum quia sociorum suorum animos fregit. Ideo omnes, qui timidi aufugiunt, interficiuntur; at qui intrepidi consistunt, adjuvantur. Hoc modo etiam justus Deus membra constituit contra diabolum, ut multipliciter vinceretur nec voluntas ejus perficeretur. Unicuique membro tuo suum subeundum est certamen, ideoque illud, quod succumbit, auget angustias socii sui, pugnam ei relinquendo. In bello regum depictum est bellum justorum contra malignum, et in proeliis apertis designantur proelia secreta mentis. In bellis regum robur corporis victoriam obtinet, hic vero robur animae. Illic vincunt secundum defensionem inimici, hic vero secundum voluntatem liberi arbitrii. Illic non omnes, qui volunt, vincunt; hic vero quicumque vult, triumphat. Illi obtinent coronam marcescibilem, hi vero gloriam indefectibilem. Similis est colluctatio illa bellicosa agoni libertatis et cursus ille bellatorum tumultui in animis. Audi consuetu-

⁶²²) D חַזְקוּ, N D חֲזַקוּ.

⁶²³) N חֲזַקוּ, D חֲזַקוּ חֲזַקוּ חֲזַקוּ.

⁶²⁴) N חֲזַקוּ, D חֲזַקוּ חֲזַקוּ.

⁶²⁵) D חֲזַקוּ חֲזַקוּ חֲזַקוּ.

⁶²⁶) M חֲזַקוּ.

630   **עמל** אשתמשו ופזא. **סל** ופזא **מקמל**.
 סלפ **מלס** **ספזל**. **זלעפ** **סל** **ללס**.
ל **סל** **מלל** **פזל** **סל**. **ל** **מלל** **פזל** **זל**.
אפל **מלל** **פזל**. **ל** **זל** **פזל** **מלל**.
פזל **מלל** **זל**. **ל** **לעפ** **מל** **זל**.
ספזל **מל** **ספזל**. **לעפ** **לס** **לפזל**.
 640   **פזל** **למ** **פזל**. **ספזל** **לפזל**.
ל **מלל** **פזל**. **פז** **פז** **לזל** **מלל**.
פזל **מלל** **זל**. **ל** **לזל** **פזל**.
סל **פז** **ל** **זל**. **ל** **פז** **מלל** **למל**.
ל **מלל** **מלל**. **ל** **לפזל** **פזל**.
 650   **ל** **מלל** **מלל** **לס**. **ל** **פזל** **פזל** **זל**.
ל **מלל** **זל** **מלל**. **ל** **מלל** **לס** **לעפ**.
ל **מלל** **לס** **מלל**. **ל** **מלל** **זל**.
מלל **מלל** **לס**. **ל** **מלל** **לס**.
 660   **ל** **מלל** **מלל**. **ל** **מלל** **מלל**.
מלל **מלל** **לס**. **ל** **מלל** **לס**.
מלל **מלל** **לס**. **ל** **מלל** **לס**.
ל **מלל** **מלל**. **ל** **מלל** **מלל**.

628) D **מלל** **מלל** **לס**.

629) D **מלל** **מלל** **לס**.

631) D omittit **סל**.

633) N **לפזל**.

641) N **מלל**.

644) N **לזל**.

646) D **מלל**.

649) D **מלל**.

632) N **ל**.

639) N **פזל**.

643) N **לזל**.

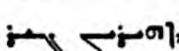
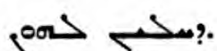
645) N **מלל**, D **ל**.

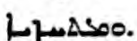
648) D **לפזל**.

651) N **ל**.

dines illius belli regum mortalium, ut inde discas,
 quanta sollicitudine te oporteat Deo servire! Non 630
 ideo, quia bellum est, unicuique licet agmen ducere,
 nec omnibus, prout libet, ob timorem permittitur agmen
 claudere. Mandatum regis urget eos, ne quiescant a
 cursu suo, sed socii post eos constituti moderantur
 gressus antecursorum. Norunt acies suas, et ordinatae 640
 sunt legiones eorum. Magnus eorum numerus nullam
 efficit confusionem, quia unusquisque in suo loco pug-
 nat. Stant in timore et tremore, ne perrumpantur
 acies eorum; et unusquisque diligenter observat stationem
 suam, ne inde damnum emergat. Alius pugnare
 pergit, quamquam vulneratus, ne a circumstantibus
 trucidetur. Alius tamquam heros defendit locum suum, 650
 quamquam cor ejus ob infirmitatem palpitat. Etiam si
 rex remotus est, non tamen contemnuntur mandata
 ejus. Exercitus cavent indignationem praepositorum.
 Diligentissime legem observant, festinant, ut victoriam
 reportent, semperque timor ducis, cui obediunt, quasi
 suspensus est super capitibus eorum. Non obliviscun-
 tur legum praepositorum, non rejiciunt mandata eorum, 660

652) N

653) N , D

657) N

659) D N

660) D

non contemnunt consilia eorum, quia ira eorum
 mortis plena est. Non ideo, quia festinant, licet
 militi, prout libet, extra ordinem ambulare, nec ob
 timorem a laboribus suis cessant. Nunquam ob
 confusionem alius quidem pugnat, alius vero dormit, 670
 nec ob perturbationem alius currit, sedente alio.
 Nemo ambulat secundum suam voluntatem, sed omnes
 voluntatem regis perficiunt. Nemo propriae opinioni
 inhaeret, quia omnes regem timent. Nemo timidum
 reddit socium suum nec enervat cor commilitonis.
 Nemo cunctatur aut moratur, quia bellum cordatos 680
 paratosque poscit. Unusquisque magis timet socium,
 quam hostem, hortaturque commilitonem suum ad sa-
 lutem ipsorum procurandam.

Decet te hos intueri, qui bellum temporale agunt,
 eosque imitari in diabolo debellando atque vincendo.
 Monstrabo tibi etiam quietem, quae in bello invenitur, 690
 et quomodo silentium, summa ista prudentia, apud
 illos exercetur. Quando intrant ad prandendum, nec
 vocem nec sermonem emittunt, sed millia militum in
 silentio reptant tamquam serpentes. Equis imposita

⁶⁸⁴) D ܘܨܦܘܬܐ ܐܢܗ ܚܘܨܘܬܐ . ⁶⁸⁶) D ܘܨܘܬܐ .

⁶⁸⁸) N ܐܦ , D habet ܘܨܘܬܐ pro ܐܦ .

⁶⁸⁹) D ܘܨܘܬܐ ܘܨܘܬܐ .

⁶⁹⁰) D ܘܨܘܬܐ ܘܨܘܬܐ . ⁶⁹¹) M D ܘܨܘܬܐ .

⁶⁹⁴) D habet ܘܨܘܬܐ pro ܘܨܘܬܐ .

- 700   כָּאֵלֶּיךָ וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.   כָּאֵלֶיךָ וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.
          לֹא נִשְׁבַּח וְלֹא נִדְרָהֶם.   חַי לְעַלְמֵי כָּאֵלֶיךָ וְעָלֶיךָ.
          עֲלֵיךָ אֱלֹהֵי אֵלֶיךָ.   מִתְּחִלָּה מִן שְׁמַיִם.
          אֵל וְעֵבֶד וְעֵבֶד וְעֵבֶד.   אֵל וְעֵבֶד וְעֵבֶד מֵאֵל וְעֵבֶד.
          אֵל וְעֵבֶד אֱלֹהֵיךָ.   מִן מֵלֶכֶת אֱלֹהֵיךָ וְעָלֶיךָ.
          אֵל וְעֵבֶד וְעֵבֶד וְעֵבֶד.   וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.
 710   וְיָבֵן מִתְּחִלָּה וְעָלֶיךָ.   אֵלֶיךָ אֱלֹהֵי אֱלֹהֵיךָ.
          אֵל וְעֵבֶד וְעֵבֶד וְעֵבֶד.   וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.
          אֵל וְעֵבֶד וְעֵבֶד וְעֵבֶד.   וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.
          אֵל וְעֵבֶד וְעֵבֶד וְעֵבֶד.   וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.
          אֵל וְעֵבֶד וְעֵבֶד וְעֵבֶד.   וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.
 720   אֵל וְעֵבֶד וְעֵבֶד וְעֵבֶד.   וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.
          אֵל וְעֵבֶד וְעֵבֶד וְעֵבֶד.   וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.
          אֵל וְעֵבֶד וְעֵבֶד וְעֵבֶד.   וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.
          אֵל וְעֵבֶד וְעֵבֶד וְעֵבֶד.   וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.
          אֵל וְעֵבֶד וְעֵבֶד וְעֵבֶד.   וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.
 730   אֵל וְעֵבֶד וְעֵבֶד וְעֵבֶד.   וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.
          אֵל וְעֵבֶד וְעֵבֶד וְעֵבֶד.   וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.
          אֵל וְעֵבֶד וְעֵבֶד וְעֵבֶד.   וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.
          אֵל וְעֵבֶד וְעֵבֶד וְעֵבֶד.   וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.
          אֵל וְעֵבֶד וְעֵבֶד וְעֵבֶד.   וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.
          אֵל וְעֵבֶד וְעֵבֶד וְעֵבֶד.   וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.

695) N וְעָלֶיךָ.   696) N וְעָלֶיךָ.

702) D וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.

704) D וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.

706) N וְעָלֶיךָ.   707) D וְעָלֶיךָ.

709) D וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.   710) N וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.

Versus 711—718 desunt in D.

720) D וְעָלֶיךָ וְעָלֶיךָ.

D omittit v. 721—722.

723) D וְעָלֶיךָ.

724) D וְעָלֶיךָ.

est fiscella silentii, viris sigillum quietis. Non tumultuantur, ne observentur, antequam in hostium castra irruperint. Immo bellatores etiam convicia a commilitonibus sibi ingesta patienter audiunt. Alius ea audit, sed non curat, ideoque laudatur; alius iis respondet, ideoque mulctatur. Alius tamquam vir fortis loqui incipit, sed mox ob modicum rumorem desistit. Alium vero, qui valide clamare pergit, socii cogunt, ne deinceps tali voce utatur. Alius labia sua mordet et responsionem sibi abscidit, omnes injurias patienter tolerans; qui enim opprobria belli aequanimiter fert, coronatur tamquam vir praeclarus. Alius se ipse surdum reddit, ne contumelias sibi illatas audiat; alius vero mutus fit, ne cum obloquentibus altercetur. Alius claudit oculos suos et, quamquam videt, sua voluntate coecus fit. Tales vincunt, quia prudenter agunt in conversatione sua. Sunt, qui audiunt se conviciis obrui, sed intuitu triumphi silent. Alii maledictionibus petiti se humiliant atque ad victoriam quaerendam convertuntur. Non deflectit eos contumelia, nec commovet eos ignominia. Contemnunt convicia ab inimicis sibi illata, ideoque triumphant in pugnis suis. Talis animus decet eos, qui in bellum proficiscuntur; et miser, qui haec non patienter tolerat,

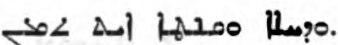
726) D حجج .728) D $\text{حجج}^{\text{ف}}$ .729) N حجج , M حجج , D حجج .

אר על כל הארץ לא יתנו. וכתב לו משה. ⁷³¹
 או מלך זכמה? וכתב לו משה. ⁷³²
 עמנו מלך עמנו. לא אל מלך מלך. ⁷³³
 עמנו אלך. ⁷³⁴
 740 וכתב לו משה. ⁷³⁵
 עמנו אלך. ⁷³⁶
 או מלך זכמה? ⁷³⁷
 עמנו אלך. ⁷³⁸
 750 לא יתנו. ⁷³⁹
 עמנו אלך. ⁷⁴⁰
 עמנו אלך. ⁷⁴¹
 עמנו אלך. ⁷⁴²
 עמנו אלך. ⁷⁴³
 עמנו אלך. ⁷⁴⁴
 עמנו אלך. ⁷⁴⁵
 עמנו אלך. ⁷⁴⁶
 עמנו אלך. ⁷⁴⁷
 עמנו אלך. ⁷⁴⁸
 עמנו אלך. ⁷⁴⁹
 עמנו אלך. ⁷⁵⁰
 עמנו אלך. ⁷⁵¹
 עמנו אלך. ⁷⁵²
 עמנו אלך. ⁷⁵³
 עמנו אלך. ⁷⁵⁴
 עמנו אלך. ⁷⁵⁵
 עמנו אלך. ⁷⁵⁶
 עמנו אלך. ⁷⁵⁷
 עמנו אלך. ⁷⁵⁸
 עמנו אלך. ⁷⁵⁹
 עמנו אלך. ⁷⁶⁰

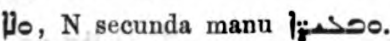

⁷³¹) D לא יתנו. ⁷³²) D עמנו.
⁷³³) D עמנו. ⁷³⁴) N עמנו, D עמנו.
⁷³⁵) D עמנו, M עמנו.
⁷³⁶) D עמנו.
⁷³⁷) N עמנו, D עמנו.
⁷³⁸) N עמנו.
⁷³⁹) D עמנו. ⁷⁴⁰) D עמנו.
⁷⁴¹) D עמנו. ⁷⁴²) D עמנו.
⁷⁴³) D עמנו. ⁷⁴⁴) D עמנו.
⁷⁴⁵) D עמנו. ⁷⁴⁶) D עמנו.
⁷⁴⁷) D עמנו. ⁷⁴⁸) D עמנו.
⁷⁴⁹) D עמנו. ⁷⁵⁰) D עמנו.
⁷⁵¹) D עמנו.

Versus 748—841 exciderunt in codice M.

cito superabitur. Si ab omni voce ad aures tuas perveniente perturbaris et commoveris, similis es calamo quassato, qui ab omnibus ventis concutitur. In bello nemo verbum pacificum a commilitone suo audit, sed sententiae vehementes et severae respondentur tibi. Qui talia patienter fert, scit se victurum esse; qui vero 740 recusat, inde cladem sibi parat. Vigilantia, jejunium, castitas in bello exercentur; quas virtutes tibi ad imitandum depingere volo, ne impediatur oratio tua. Ad bellum egressi estis, o homines, in certamen prodiiistis, viri! Nolite delicias urbium in deserto eremo quaerere! 750 In bello non habetur delectatio, sed terror potius et tremor. Unusquisque permanet in veste sua, nec ibi invenitur copia vestimentorum. Non exstant vina, olea, possessiones, domus. Arma nunquam deponuntur ob timorem inimicorum. Edunt milites panem 760 vulgarem bibuntque aquam putidam. Somnus longe remotus est ab eis nec appropinquat palpebris eorum. Non dormiunt ob timorem nec dormitant ob tremorem. Ii, qui se accingunt, ut in bellum proficiscantur, non laetantur sicut in pace, non bibunt vinum aut siceram,

752) D

754) D

756) D , N secunda manu

759) N

764) D

לא זכר ארבעה עשרה. סתתא. ולעשרה חמשה.
 לא חשב ששנה מעשרה. ולא לחשב את המצות.
 770 ולא אכלה עשרה מהלל. ולא נסר אתה חמשה.
 לא משנה חסד. מאבדל. ולא נדעם. מה מצות.
 אלא עשה מצות. ולא נדעם חסד. מה זכר.
 מא בהלל. מה אבדל. מהלל מהלל. מהלל.
 780 מהלל מהלל. מהלל מהלל. מהלל מהלל. מהלל.
 מהלל מהלל. מהלל מהלל. מהלל מהלל. מהלל.
 מהלל מהלל. מהלל מהלל. מהלל מהלל. מהלל.
 מהלל מהלל. מהלל מהלל. מהלל מהלל. מהלל.
 790 מהלל מהלל. מהלל מהלל. מהלל מהלל. מהלל.
 מהלל מהלל. מהלל מהלל. מהלל מהלל. מהלל.
 מהלל מהלל. מהלל מהלל. מהלל מהלל. מהלל.
 מהלל מהלל. מהלל מהלל. מהלל מהלל. מהלל.
 800 מהלל מהלל. מהלל מהלל. מהלל מהלל. מהלל.
 מהלל מהלל. מהלל מהלל. מהלל מהלל. מהלל.

765) D מהלל ארבעה עשרה.
 766) D מהלל.
 768) D מהלל. 771) N מהלל.
 769) D מהלל.
 772) D מהלל.
 770) D מהלל.
 777) D מהלל.
 778) D מהלל.
 780) D מהלל.
 782) D מהלל.
 783) D מהלל.
 784) D מהלל.

ne siti exurantur, nec carnem edunt, ne in armis portandis nimium calorem patiantur. Parum comedunt, 770
 ne siti excrucientur; nec tantum bibunt, quantum desiderant, ne in itinere succumbant. Finito autem certamine et prostrata acie hostili, tandem indulgent laetitiae, quieti, gaudiis. Si ergo illi comprehendunt et intelligunt, tempore belli in abnegatione sui vivendum esse, quanto magis bellum spirituale in jejunio et vigiliis gerendum est! Tali cautione, filii mihi, solertes tantum bellatores utuntur; ceteri autem pigri, luxuriosi, somnolenti sunt. Milites cauti et parati optime conversantur, ob honores temporales ab omnibus abstinentes. Dum in bello versantur, nec lumbos 790
 suos discingunt, nec corrigias calceorum a pedibus suis solvunt. Semper parati sunt, immo praeveniunt cornu advocans. Expectant tempus tumultus et, simulac signum pulsatur, arma sibi aptant, gladios e vaginis et arcus ex involucris extrahunt, ora pharetrarum aperiunt, ne postea impediantur. Si mensae 800

785) D $\text{هنا؟ انما سمعوا انهم}$.

786) D هنا؟ انما سمعوا . Post v. 786 D addit versum :

انما؟ انما؟ انما؟

789) D هنا .

790) D هنا .

800) D هنا .

801) D هنا .

accumbunt et extraneum circumeuntem audiunt, confestim coenam suspendunt, donec perturbator quiescit. Si avis apud eos transvolat, clamor et tumultus exoritur; si ventus gramina commovet, cornua alto sono concrepant. Milites terreni hoc modo semper parati 810 sunt et in talibus aerumnis officium suum exsequuntur. Rex gaudet fortibus, Deus vero debilibus. Rex amat veloces, Deus vero lentos. Rex quaerit arcus, Deus vero psalmos. Rex exultat de telis, Deus vero de 820 orationibus. Rex triumphat per sanos, Deus vero per aegros. Rex amat equites, Deus vero pedites. Rex dat gladium, Deus vero verbum vivificum. Rex gaudet cornubus, Deus vero oribus apertis. Rex 830 quaerit sapientes, Deus vero idiotas. Rex eligit pulchros, Deus vero justos. Rex diligit manducatores, Deus vero jejunatores. Rex amat ebrios, Deus vero mansuetos. Rex eligit corpora procera, Deus vero 840 mentes. Rex videt aperta, Deus vero abscondita. Rex disponit elephantes, montes carneos, Deus vero templa Spiritus. Rex suos avolare facit super equos, Deus vero in nubibus. Rex non auxiliatur exercitui suo, Deus vero auxilium fert servis suis. Rex in certamen non ipse descendit, Deus vero proxime conjun-

giture athleticis suis. Rex proelianti coronam tempora- 850
 lem imponit; Deus autem victori hereditatem gloriae
 aeternae tribuit. Ecce depinxi tibi regnum coelorum
 comparationibus terrenis et bellum secretum spiritus
 indicavi tibi in bello externo. Rex gaudet iracundis, 860
 Deus vero mansuetis. Rex amat duros, Deus vero
 humiles. Rex quaerit occisores, Deus vero occisos.
 Hic exstruit aedificium vitae, ille vero vanae gloriae.
 Exercitus Dei spiritualiter in opere suo exsequendo
 laborat; homo bellum silentio gerere et certamina con-
 tra hostes incomprehensibiles subire debet. Quomodo 870
 accurrit diabolus, ut comprehendat spiritum abscon-
 ditum; et quomodo hic quoque convertitur, ut adver-
 sarium, sibi interitum struentem, ad nihilum redigat?
 Oculi corporei remoti sunt, sed visus cordis adest;
 spiritus spiritum videre potest, utpote subtilem, sui
 ipsius similem. Corpus remotum est a maligno, sed

869) D |ז|.

870) D |ח|.

871) N |ח|.

873) D |ח|.

874) D |ח|, M N |ח|.

876) D |ח|.

878) N |ח|.

- 880 פִּיזָא זָסֵפּ מִן חֵבֶר. זֶסֶא עֲרֹשׁ מְחַדְסָמָא.
 שְׁהִיָּא מִלְמַא לְעִסְסָא. לַעֲבָ לְאִתְלָא בְּשִׁיבָא.
 חַיָּיָא אִזְדָּא קִרְזָא חֵרָא. וְחֵבֶרָא מְבַבְּרָא מְחַלָּא.
 וְאִמְרֵסָא חֲמִיבָא מְחַבְּרָא. אִנְחָא חַתְרֵסְרֵסָא חֲזָרָא חֵרָא.
 לָא מַלָּא מִלְמַע וְתִיבְרֵסְרֵסָא. מִלָּא מְחַזְרֵסְרֵסָא מְחַבְּרָא.
 890 מְחַבְּרָא מְחַבְּרָא מְחַזְרֵסְרֵסָא. מְחַבְּרָא מְחַבְּרָא מְחַזְרֵסְרֵסָא.
 עֲרֹשׁ מִן מְחַלָּא לְעִסְסָא. מְחַבְּרָא מְחַלָּא זְרָבָא חֵרָא.
 תִּיבָא מְחַבְּרָא מְחַזְרֵסְרֵסָא. אִם תִּיבָא מְחַבְּרָא חֵרָא.
 חַיָּיָא שְׁהִיָּא לָא חֵרָא. מְחַבְּרָא חֵרָא חֵרָא וְחֵרָא.
 אִם מְחַבְּרָא מְחַזְרֵסְרֵסָא. מְחַבְּרָא חֵרָא חֵרָא.
 900 תִּיבָא מְחַבְּרָא מְחַזְרֵסְרֵסָא. אִם תִּיבָא מְחַבְּרָא חֵרָא.
 מְחַבְּרָא חֵרָא חֵרָא חֵרָא. וְחֵבֶרָא מְחַבְּרָא חֵרָא.
 פִּיזָא מְחַבְּרָא מְחַזְרֵסְרֵסָא. לְעִסְסָא מְחַבְּרָא חֵרָא.
 מְחַבְּרָא מְחַזְרֵסְרֵסָא לְעִסְסָא. מְחַבְּרָא חֵרָא חֵרָא.
 לָא מְחַבְּרָא מְחַזְרֵסְרֵסָא. מְחַבְּרָא חֵרָא חֵרָא.

879) D מִן מְחַבְּרָא.
 880) D מְחַבְּרָא חֵרָא.
 881) N מְחַבְּרָא.
 882) D et secunda manu N חֵרָא.
 885) M מְחַבְּרָא, D מְחַבְּרָא חֵרָא.
 886) D מְחַבְּרָא מְחַזְרֵסְרֵסָא.
 887) D מְחַבְּרָא חֵרָא.
 888) N מְחַבְּרָא חֵרָא.
 889) D מְחַבְּרָא, M מְחַבְּרָא חֵרָא.
 890) D מְחַבְּרָא חֵרָא.
 891) D מְחַבְּרָא מְחַזְרֵסְרֵסָא.

spiritus in pugna contra ipsum defatigatur. Sata- 880
nas et anima invicem in alterutrius destructionem
tendunt. Quonam in loco ille hanc inveniet, quae
mundum implet; quomodo eamprehendet, quae terra
marique adest? Currunt absque sonitu, disputant
sine voce, silentes altercantur, clamores non edunt.
Num forte ille aliquid ab hac abstrahit, an quid sui 890
in hanc injicit? Num haec debilitata capitur, an
ille captam dejicit? Quanam spe eam allicere
miseramque in obedientiam suam redigere potest?
Callidus imperitam promissionibus sibi subjicit. Sed
promissiones ejus ad gehennam et deliciae ejus
ad interitum perducunt. Quid enim possidet 900
inanis fraudator, quod obedienti promittere possit?
Peregrinatio et silentium nobis prosunt; quies mentis
rebus nostris pro aggere est. Aedificemus funda-
mentum veritatis, quo aedificium apostatae destru-

892) D אֵלֶּיךָ מִן הַשָּׁמַיִם.

893) N prima manu אֵלֶּיךָ, D אֵלֶּיךָ.

894) D אֵלֶּיךָ.

895) D אֵלֶּיךָ et omittit אֵלֶּיךָ. 900) M אֵלֶּיךָ.

903) M אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ, D אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ.

904) D אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ.

906) D אֵלֶּיךָ, M אֵלֶּיךָ. 907) D אֵלֶּיךָ.

908) D N אֵלֶּיךָ.

- 910 אר אצו עבד עבד. מלכו ליהוה הועמד.
 למען יהוה עבד עבד. או מלכיה עבד עבד.
 עבד עבד עבד. עבד עבד עבד.
 אר אצו עבד עבד. עבד עבד עבד.
 עבד עבד עבד. עבד עבד עבד.
- 920 עבד עבד עבד. עבד עבד עבד.
 עבד עבד עבד. עבד עבד עבד.
 עבד עבד עבד. עבד עבד עבד.
 עבד עבד עבד. עבד עבד עבד.
- 930 עבד עבד עבד. עבד עבד עבד.
 עבד עבד עבד. עבד עבד עבד.
 עבד עבד עבד. עבד עבד עבד.

⁹⁰⁹) N ד, D עבד עבד.

⁹¹¹) D עבד עבד.

⁹¹³) N עבד, D עבד עבד.

⁹¹⁴) D N עבד.

⁹¹⁵) D עבד, N עבד עבד.

⁹¹⁶) D עבד.

⁹¹⁸) D עבד עבד.

D omittit vv. 919—920.

⁹¹⁹) M עבד עבד.

⁹²¹) M עבד עבד, sed secunda manus in margine correxit

עבד עבד, D עבד עבד.

⁹²²) D N עבד עבד.

⁹²³) M עבד עבד, D עבד עבד.

מהנא חמא חמיתא. דנא חנא חנמא.
 חא סא דאנא חנמא. חנא חנמא חנמא.
 940 לא חנמא חנמא חנמא. חנא חנמא חנמא.
 חנא חנמא חנמא חנמא. חנמא חנמא חנמא.
 חנמא חנמא חנמא חנמא. חנמא חנמא חנמא.
 חנמא חנמא חנמא חנמא. חנמא חנמא חנמא.
 950 חנמא חנמא חנמא חנמא. חנמא חנמא חנמא.
 חנמא חנמא חנמא חנמא. חנמא חנמא חנמא.
 חנמא חנמא חנמא חנמא. חנמא חנמא חנמא.
 חנמא חנמא חנמא חנמא. חנמא חנמא חנמא.
 חנמא חנמא חנמא חנמא. חנמא חנמא חנמא.
 960 חנמא חנמא חנמא חנמא. חנמא חנמא חנמא.
 חנמא חנמא חנמא חנמא. חנמא חנמא חנמא.

936) D חנמא.
 937) D חנמא, M חנמא pro חנמא.
 938) D חנמא (sic etiam Bar Bahlul, qui hunc versum citat
 s. v. חנמא).
 939) M חנמא.
 940) N חנמא.
 942) N חנמא, D חנמא.
 943) D חנמא חנמא חנמא.
 944) D חנמא.
 946) D N חנמא, D חנמא.
 949) D חנמא חנמא. 950) N D חנמא.
 951) D N חנמא חנמא.

sollertes, eremus explorat desides. In superficie planitiei
 extentae, illic triumphant victores. In urbibus non
 erigunt scopum, in quem tela sagittasque intendant; 940
 sed res arcuaria in deserto discitur, et equi in campo
 currunt. Eodem modo etiam justi eremum montesque
 amant, spatiosos et pugnae spirituali opportunos.
 Egressi diabolum secum abducunt, ut eum inter valles
 exstinguant; et peccatum illuc pertrahunt, ut robur
 ejus inter montes explorent. Orationes eorum tela 950
 sunt, quibus in scopum misericordiae intendunt. Labia
 eorum arcus sunt, e quibus in altitudinem stupendam
 sagittas emittunt. Verbis Spiritûs tamquam armis
 utuntur, quae cum muro Spiritûs de victoria certant.
 Fides eorum clypeus est, quo arcem munitam expug-
 nant. Jejunio tamquam insidiis civitatem vitae ingre-
 diuntur. Discretionem suam bellum gerunt, quo dii in 960
 carne fiant. Armaturam eorum cor conflavit, voluntas
 perita finxit. Opus eorum precatio est; dum prior
 vix ascendit, novam jam quaerunt. Navis, bona

⁹⁵²) M | كحيتا, D | كحيتا.

⁹⁵³) D | اف هقعهل سقعهل.

⁹⁵⁴) D | كحيتا.

⁹⁵⁵) D | كحيتا.

⁹⁵⁷) D | كحيتا.

D omittit vv. 959—960.

- 970   סענדס ?ינא חכא. אומלל מנסין ?ינא.
 חכא אב פולסלס. סב לעא ספא חכסס.
 גל פוסס, סאזל אס. וספא עפא לוס.
 חכסא זומסא ?מלל. זסלפ סכא עינא.
 חכ סל קפס א זכסס. לעינא סלל ספוס סס.
 חכסס לזכא ?מכמלל. סלפס עוסא לזכוס.
 לעססמ, חכוס ?ינא. סלפס פזא סכוס.
 ?ססמ אלו, חכ חלל. וסכ עינא סכמלל.
 980   חכא ופוס סכוס. סלזא ואלו, חכוס סס.
 א ל וינל סכוס. חכוסא חכא ?אסלו.
 חכא ולל סכוס. א ל וינא סכמלל.
 סכוסא סכוס, חכוס. אס וסל וסכוס.
 חכא פלעל זא?סמ. סל פזא סכוססמ.
 990   סכ א זכא אסלוסס. חכוס סכא ?קוסא.

963) D סס חכא.

964) D סענדס ?ינא סכוסא סכוס, M secunda manu et N ?ינא
 pro ?ינא.

965) N סכוס, D פולסלס, חכוס.

966) D ?ינא, M D א?ינא.

967—968 desunt in D.

970) D סכוס.

974) D לזכוס.

Inde a v. 975 quae sequuntur, exstant in cod. O sub titulo
 ?ינא אספ חכא ?ינא סכוסא סכוסא ?ינא.

976) O סכוס, D סכוס.

978) N D סכוס.

eorum portans, liberum arbitrium est, quod vel in mari perturbato triumphat. In amore vero hastae acutae 970 occurrunt; ecce undique paradisum invadunt, intrant, inhabitant. Subjiciunt sibi terram promissionis, a qua custos cherubicus jam recessit. Beati habitatores deserti, residentes in montibus et speluncis, qui remoti estis a criminibus in urbibus perpetratis! Nemo oppressiones et injustitias exercet in loco, quem inhabitatis; nemo furatur vel mentitur in asylo quieto, quod 980 diligitis. Nemo maledicta conviciave effutit, immo nemo disputat atque contendit; sed quotidie benedictionibus repleti estis, sicut angeli in coelis. Lascivia non invenitur apud vos nec adulterium in regione vestra, ita ut jam hîc anticipationem quamdam illius congregationis sanctorum acceperitis. Vobis com- 990 petit orare pro salvatione contumacium, et vos decet preces effundere, ut peccatores misericordiam conse-

979) D אלה, O מן.

981) D O מן.

982) O מן.

983—984 desunt in D O.

984) N א.

985) N D מן.

986) D N מן, O מן.

989) D O מן, O מן.

990) D N O מן.

quantur. Non laboratis sicut homines, non defatigamini rebus terrenis; nec nostro more solliciti estis in dies, menses, annos. Opus vestrum charitate et spe peragitur, laboratis vigiliis et jejunio. Pro segetibus ¹⁰⁰⁰ et plantis habetis psalmos, qui nunquam absciduntur. Non murmuratis ob famem, nec contristamini ob angustias. Vis mortis, quae plerosque terret, vos recreat. Mors vos non contristat, quia jam ante mortem mortificati estis; sed ipsa potius mors luget, quando vos abducit, quia e mortalitate vos excitavit. In bello ¹⁰¹⁰ non contremiscitis, quia assidue in bello versamini; fama captivationis et perturbationis mentes vestras non terret. Epulae vestrae nobis repraesentantur ab omnibus temporibus inopiae, quae occurrunt; in temporibus

¹⁰⁰⁹) N מַלְאֲכִים.

¹⁰¹⁰) D O עַם לְמַעַן לְהַשְׁמֵךְ וְלְהַשְׁמֵן.

1011—1014 desunt in DO.

¹⁰¹¹) N לֵאמֹר לַחֵם וְיֵצֵא.

¹⁰¹²) deest in N, sed in ejus margine additur וְיֵצֵא לַחֵם.

לַחֵם.

¹⁰¹³) N וְיֵצֵא.

¹⁰¹⁴) N לֵאמֹר לַחֵם וְיֵצֵא.

¹⁰¹⁷) D וְיֵצֵא לַחֵם וְיֵצֵא, O וְיֵצֵא לַחֵם.

וְיֵצֵא (sic).

- 1020 בלא לטובת אלהי חל עשה. עשה וכן גם א. א.
 בלא טובת אלהי. א. א. מלה; טעם.
 א מלה טוהב מלה. עשה וכן גם מלה.
 טענתא טענתא. עמיתעם מלה.
 א טענתא וטענתא. טענתא או טענתא.
 1030 יזה וכן בלא לטובת. מלה טענתא וכן.
 לזה אלהי טענתא. טענתא טענתא אלהי.
 לא לטובת וכן טענתא. טענתא אלהי.
 טענתא טענתא. טענתא טענתא.
 טענתא טענתא. טענתא טענתא.
 1040 טענתא טענתא וטענתא. טענתא טענתא.
 טענתא וכן. טענתא טענתא וטענתא.
 טענתא טענתא וטענתא. טענתא טענתא וטענתא.
 אלהי אלהי וטענתא. טענתא טענתא.
 1050 טענתא אלהי אלהי. וטענתא טענתא.

¹⁰¹⁹) D אלהי חל, O אלהי חל.

¹⁰²⁰) O אלהי, D O אלהי.

¹⁰²¹) D N אלהי.

¹⁰²³) D אלהי.

¹⁰²⁴) deest in D.

¹⁰²⁵) M O אלהי.

Post v. 1025 O addit אלהי חל.

¹⁰²⁶) D O אלהי.

¹⁰²⁸) N D אלהי.

¹⁰²⁹) M אלהי.

famis, terrae motus, pestis sursum respicite et elevate
 capita vestra! Quia muro non confiditis, Deus vobis
 pro alto muro est; quia custodes non quaeritis, ipse 1020
 vitas vestras custodit. Ecce timor regnat in regione
 pacifice exulta, sed in eremo pax vera triumphat. In
 urbibus perturbatio, in rupibus vestris tranquillitas
 habitat. Ecce tamquam heroes super scissuris mundi
 consistitis; custodite stationem vestram, ne captivator,
 vobis devictis, nostri quoque potiatur! Orationibus 1030
 vestris pro universo genere humano excubatis; nolite
 somno indulgere, ne regiones repente perturbentur!
 Vobis adhaeret sanctitas, virginitas, castitas; gratia
 fidesque vos circumdant. Culpa a vobis remotae
 sunt, peccatum in vobis vim suam amisit, timetque 1040
 diabolus, ne ad tabernacula vestra accedat. Bellum
 secretum geritis et venationem spiritualem exercetis;
 excitamini, vincite, triumphate coronis vestris ornatim!
 Vos estis sollertes, qui sollertes defenditis, et sapientes,
 thesauros pauperum custodientes. Etiam tamquam 1050

1030) N ⲛⲓⲙⲉⲛⲁⲓ, D ⲛⲓⲙⲉⲛⲁⲓ ⲛⲓⲙⲉⲛⲁⲓ, O ⲛⲓⲙⲉⲛⲁⲓ
ⲛⲓⲙⲉⲛⲁⲓ.

1032) N ⲛⲓⲙⲉⲛⲁⲓ.

1033—1052 desunt in DO.

1038) N ⲛⲓⲙⲉⲛⲁⲓ.

1043) N ⲛⲓⲙⲉⲛⲁⲓ.

1044) N ⲛⲓⲙⲉⲛⲁⲓ.

1045) N ⲛⲓⲙⲉⲛⲁⲓ.

1050) N ⲛⲓⲙⲉⲛⲁⲓ ⲛⲓⲙⲉⲛⲁⲓ.

- 1060   الله اف عهدا . صتا وسويج له .
          لا لسمعه مزلحم اذا . حصتا وصيما وسويجوسم .
          ا الله لا لرفع . صمنا لصا مامنا .
          م الله لرحم اذا . صتا صمنا اذنا .
          لسمه خسروا مالمعه . م لا نسا رجا صستعم .
          م لا نسا اذا حصيما . م لانا نسا لقتنا .
          لا لسا فسر وصوا . ص لحتنا وسمتنا .
          م ماب صلف كو . م لاصم اذنا .
          مضمم لانا فمب م . م م نسا كو لسمنا .
 1070   م م م م وصوعوا . لانا م م م م م م م .
          ص م م م م م م م م م م م م م م م م م .
          م م م م م م م م م م م م م م م م م م .
          م م م م م م م م م م م م م م م م م م .
          م م م م م م م م م م م م م م م م م م .

1051) N عهدا .

1053) D O اذا .

1054) N وسويجوسم .

1055) D O م .

1056) D O صمنا لصا مامنا .

1057) M ا .

1058) D نسا اذنا , م م م .

1059) D O لسمه .

1060) deest in D O, N صمنا .

1061) N م , م م .

1062) D م م م , م م م .

Post v. 1062 addit O م م م م م م م .

muri nos circumdatis et protegitis; ne succumbatis et terram depraedationi maligni ejusque agminum tradatis! Si vos non superamini, mundus in pace habitatur; si autem vos inimicis ceditis, captivatio terras desolatur. Vobis invicem conjungimini et adhaerete, nec reperiat scissura in vita vestra, ne maligno aditum aperiatis, 1060 quem ingrediatur, munitiones destructurus! Nullus deserti amicus pericula bestiarum timeat; ecce enim Daniel docet te, se a leonibus illaesum servatum esse. Exemplo tibi sit Samson, qui leonem scidit, et David juvenis, qui in deserto leonem lupumque occidit! 1070 Mulier peior est leone et filia Hevae leaenâ; pessimae sunt bestiae, quae in urbes emissae sunt. Time bestias,

1063) D O חֲפִצִּי וְצִוִּי.

1064) D O מִלֵּךְ שֶׁמֶלֶךְ וְצִוִּי וְצִוִּי.

1065) N יִשׂ.

1066) M לִשְׁמֵי שָׁמַיִם, D O לִשְׁמֵי שָׁמַיִם.

1067) O דָּוִד, D דָּוִד.

1068) D O עֵשׂ.

1069) D לֵלֵךְ וְעֵשׂ, O לֵלֵךְ וְעֵשׂ.

1071) D O omittunt עֵשׂ.

1072) N D O עֵשׂ.

1074) D O חֵלֶב לִעֲמֵל.

1075) N עֵשׂ.

1076) N O עֵשׂ לִעֲמֵל.

- 1080   סעזא ןס עמא ענינא. וסעא מלס פרעסע.
             לא צוב זעא מלעזע. מך מלס וצחקען.
             ולא לכה לעמפ רען. סלעזי אף מלער.
             מער ח' זעא וצחקען. סלא זעא מך רע וניו.
             סא לוסא ברעכע סעמע. עמא ורעא נעב אד.
             לא זעא חס רעמע. ולא לעא סרעפ צעמער.
 1090   ןס חעןא רעע זעא. סען לעמער זער חעקען.
             צחקען לעמער מלעב. סעזען אד סעקא.
             אזען סעא חעקען. וסעמער אף וסעןא.
             זער חעקען חעמען. זער סעמען רעע וסען.
             אף חעקען וסעמען. לא חעק אף לא ארעסע.
 1100   לען חו רעעא חעקען. סאלעב חעקען חעמפ.
             רעמא זעא סעזען. סעזען סעזען סעזען.
             לא רעע ןס אף לא סעזען. לא לעע ןס אף
             סעזען.

1077) D O סעא עמא ענינא.

1078) D O רעמעא סעקא וסעא.

1080) O מלעזע.

1081) N ן, D O ן.

1082) D O סלעזי חס רעמע.

1085) O א.

1086) N D רעמעא.

1087) N רעמען.

1088) D O רעמען.

1090) D O מך.

1091) D O סעזען.

quae in regionibus pacifice excultis animam et corpus destruunt! Vera pax in eremo invenitur, quia illic culpa cessant. Fili mi, noli relinquere excubias tuas ob timorem adversarii, ne forte ingressus perscrutetur 1080 thesauros et diripiat possessiones tuas! Remane ante portam custodiarum tui, nec deseras monasterium tuum; tum si caesus exspiraveris, nomen victoris accipies. Noli hosti negligentiam monstrare, ne, impetu facto, robur tuum conculcet! Esto tamquam angelus vigil in terra, ut animam tuam una cum terricolis conserves! 1090 Vigilantiâ enim non solum tuam ipsius animam salvabis, sed etiam aliis multis auxilium praestabis. Utrumque igitur lucrare, et tuam propriam vitam et aliorum! Vestes Hebraeorum una cum corporibus eorum crescebant, et corrigiae calceorum eorum non conterebantur nec rumpebantur. Hebraei tibi exemplo sint et filii Jacob tibi animum addant, qui per quadraginta annos 1100 in deserto mirabiliter enutriebantur. Non serebant neque metebant, non plantabant herbas aut arbores;

1092) D O || $\text{חַסְדֵיךָ} \text{ אֵלַי}$.

1094) D O || $\text{וְיִשְׁמְרֵךְ} \text{ אֵלַי}$.

1096) O נִצְוֶה .

1098) M D O אֲנִי אֶשְׁמְרֶךָ , O אֲנִי אֶשְׁמְרֶךָ .

1099) M D O אֲנִי אֶשְׁמְרֶךָ , D O אֲנִי אֶשְׁמְרֶךָ pro אֲנִי אֶשְׁמְרֶךָ . 1102) O אֲנִי אֶשְׁמְרֶךָ .

1103) N O O אֲנִי אֶשְׁמְרֶךָ אֲנִי אֶשְׁמְרֶךָ .

1104) deest in N, O אֲנִי אֶשְׁמְרֶךָ .

- ולא כלסו סאזא אבו אתא. חסכא בחינא אכלו ססס.
 מלא רבא סאנפ סלס. חסכא פלס סלביס מללא.
 1110 זסס חלסס פזסא. סאס ללסס סחכסא.
 זכס סספכסס סזסא. ספס סס חכא זלא זכס ססס.
 סכא חסכסס סלסא. זספסו אפסס סכ חכא.
 סס סס חסכא זכאא. חסס זכסא זפזססא.
 זלא חכא סלסא. חכאזסס אבו זססא.
 1120 סכ חכא סכא חסכסס. ספכס אס חכ אכסו.
 סכ פזכא אכס לזסא. סכסז אס זכסא.
 א פזכא זכא חכא. מכסא זזכס זככסא.
 פססא זכסו חכא. סלפסו זזי זסז.
 חסכס אס זסס סכס. סכס אס חכ זסזסו.
 1130 חכסז חכ זכאחכ. סככסא חכ סכזכסא.
 סכ אכא סכא סכא. זלא חכא סססא חכסזא.
 סכ אכא חכא ססזכא. ללסזכא חכס חכא.

1105) D O אבו חכא.

1108) D O אסא. 1190) O פזסא 1110) O חכסא.

1111) זכא ספכסס N D, זכא ספכסס O.

1112) חכא חכסא O, sine סס זלא זכס N.

1115) O omittit סס.

1118) N חכאזסס.

1122) N זכסא.

1123) N D זכא.

1124) N מכסא.

1125-1126) O פססא זזי זסז.

ideoque panem Angelorum manducabant, quia non sicut homines terram colebant. Mare produxit et emisit coturnices, coelum apertum est et demisit manna; ventus congregavit volucres, petra effudit fontes. Creaturae commovebantur coram populo illo 1110 otioso; natura irrationalis ei ministrabat, qui manus suas a labore cohibebat. Panis hic Angelorum est panis, quem gratia prudentibus praebet, ut sine labore et defatigatione tamquam spiritus coelestes sustententur. Samson accepit aquam e maxilla, et tu dubitas de nutritore tuo! Nazaraeus ex osse bibit, et tu gratiam 1120 diminutam putas! O os aquam effundens, aridum, e quo fons profluxit, fragile, e quo potus processit, abominabile, quod miraculum stillavit! Credis, haec vere contigisse, et nihilominus de nutritione tua sollicitus es! Haec ministeria mirabilia vera habes, et tamen cura contereris! Unde aqua pervenit in os spei ex- 1130 pers, quod spem implevit? Unde caro in deserto data est populo israelitico scelestissimo? Deus populum maledictum per filios Jonadab vituperavit (Jerem. 35), qui secundum mandatum Jonadab patris ipsorum non

1128) D O דָּוָה .

1129) O הַיָּד .

1132) D O דָּוָה הַיָּד הַיָּד , N דָּוָה .

1134) N הַיָּד .

serebant. Si ergo filii Jonadab non neglexerunt, sed observaverunt verbum patris sui mortui et oblivioni dati, quemadmodum scriptum est, ideoque secundum manda- 1140 tum ejus a semente et messe abstinuerunt, quis non obediret mandato Dei immortalis, qui promisit, se tibi vitam sine semente et messe sustentaturum esse? Vivifica est vox illa, quam Propheta veracibus praedicavit, non defecturum esse vas farinae neque exhaustum iri cornu 1150 olei. Quamdiu Deus videt, te ipsi confidere, et ipse sollicitus est, ne angustiis aut inopia opprimaris. Jam antequam eum invocas, respondet tibi, et antequam eum exoras, exaudit te colligitque bona, quae tempore prandii tui afferat. Si sollicitus es, sinit te esurire, 1160 ut tibi debilitatem virium tuarum demonstret; si autem onus curarum tuarum manibus ipsius committis, uberime te satiat. Ministrat tibi tamquam domino et omnes angustias abs te avertit. Sed si oculos tuos ab ipso retrahis, castigat te fame, quam odisti. Ne respicias in amicum tuum, quando deficit esca tua, sed erige mentem tuam in coelum et exspecta auxilium 1170 a Deo! Precatio a te egressa in coelum ascendat

1161) D **יחב**.

1162) D O **ממט**.

1167) D **אסו**, D O **מטט**.

1168) O **אסו**, N **מטט**, D **מטט**.

- 1170   לַחַד לְחַמְטָא זְחַמְטוּ. וְיִזְוִינְוִי לְוִינְוִי וְשִׁמְטוּ.
 לְעַדֵּי מַלְכוּת שְׂמֵלָא. לְעַדֵּי לְעַדֵּי שְׂמֵלָא.
 וְשִׁמְטוּ מִלְּפָנֵי מַלְכָא וְשִׁמְטוּ מִלְּפָנֵי מַלְכָא.
 וְשִׁמְטוּ מִלְּפָנֵי מַלְכָא וְשִׁמְטוּ מִלְּפָנֵי מַלְכָא.
 וְשִׁמְטוּ מִלְּפָנֵי מַלְכָא וְשִׁמְטוּ מִלְּפָנֵי מַלְכָא.
 1180   אַדְוִי לְוִינְוִי אִשְׁרָא. חָא אִשְׁרָא וְשִׁמְטוּ.
 מַלְכָא וְשִׁמְטוּ מִלְּפָנֵי מַלְכָא. קַלְמָא חֲזָא מַלְכָא.
 אַדְוִי מִלְּפָנֵי מַלְכָא וְשִׁמְטוּ מִלְּפָנֵי מַלְכָא.
 אַדְוִי מִלְּפָנֵי מַלְכָא וְשִׁמְטוּ מִלְּפָנֵי מַלְכָא.
 אַדְוִי מִלְּפָנֵי מַלְכָא וְשִׁמְטוּ מִלְּפָנֵי מַלְכָא.
 1190   וְשִׁמְטוּ מִלְּפָנֵי מַלְכָא. וְשִׁמְטוּ מִלְּפָנֵי מַלְכָא.
 אַדְוִי מִלְּפָנֵי מַלְכָא וְשִׁמְטוּ מִלְּפָנֵי מַלְכָא.
 אַדְוִי מִלְּפָנֵי מַלְכָא וְשִׁמְטוּ מִלְּפָנֵי מַלְכָא.
 אַדְוִי מִלְּפָנֵי מַלְכָא וְשִׁמְטוּ מִלְּפָנֵי מַלְכָא.
 אַדְוִי מִלְּפָנֵי מַלְכָא וְשִׁמְטוּ מִלְּפָנֵי מַלְכָא.
 1200   אַדְוִי מִלְּפָנֵי מַלְכָא וְשִׁמְטוּ מִלְּפָנֵי מַלְכָא.

1171) O לְעַדֵּי.

1172) D O לְעַדֵּי.

1177) D O מִלְּפָנֵי.

1178) D O לְעַדֵּי.

1181) O מִלְּפָנֵי.

1184) N חֲזָא.

1186) N שְׂמֵלָא.

1190) D O מִלְּפָנֵי מַלְכָא. 1191) M אִשְׁרָא.

1198) N מִלְּפָנֵי.

ostiumque ejus pulset! Ecce statim gratiam accipiet et descendet, ut venter tuus repleatur. Quoties jam omnibus temporibus gratiam invenisti? Nonne semper venit teque saturavit, quoties ob defectum panis tui eam advocasti? Aperiam tibi etiam aliam portam, narrando de iis, qui variis causis adducuntur, ut ser- 1180
vitiū Christi, Filii Dei, intrent. Invenitur inter Christianos permixtio specierum valde diversarum. Sunt, qui e sinceritate cordis, sunt, qui ob aliam causam crediderunt. Alius in medio certamine constitutus, quamquam debilis est, ob adhortationem paulatim procedit, deinde currit, denique vincit et triumphat. Alium victoria sociorum incitat, ut intret et erudiatur. 1190
Alius autem ob zelum conscientiae suae laborat et gloriam sibi acquirit. Alium amor socii sui attraxit et armatura veritatis induit. Alius in agonem pugnaturus ingreditur, ut sibi famam nominis comparet. Alium in fine certaminis telum percutit, deturbat, projicit; alius jam ab initio rem ad felicem exitum per- 1200

1194) N ⲛⲓⲛⲓⲛ et omittit ⲛⲓ .

1197) N ⲛⲓⲛⲓⲛ , D ⲛⲓⲛ .

1198) O ⲛⲓⲛⲓⲛ , D O ⲛⲓⲛⲓⲛ .

1199) D O ⲛⲓⲛ , N ⲛⲓⲛⲓⲛ .

1200) D ⲛⲓⲛⲓⲛ .

- 1210   1220
- 1210   1220

- 1201) O   1203) N   1204) N   1205) O   1206) O   1214) M   1216) D N   1219) O   1220) N   1224) N   1225) D O

ducit et e proelio victor egreditur. Alius inter ultimos accedit et magis quam primi victoriis inclarescit, sed superbiâ perdit laborem suum et jactantiâ amittit mercedem suam. Alius docet civitatem, alius populum magnum; alius denique suam ipsius tantum animam a culpa retinet; sed hi omnes aequi valoris sunt. 1210
 Voluntatem eorum respicit rex, cum omnes victoriam quaerant; itaque debilis eandem gloriam accipit ac robustus. Est, qui motione pedum suorum usque ad centum monasteria singula eleemosynas allaturus visitavit; et est, qui voluntate et intentione sua omnia monasteria visitavit; sed uterque aequi valoris est.

Fratres mei, haec iis locutus sum *), qui libertatem 1220

---

*) Putamus, sequentia non tam contra S. Augustinum directa esse, quam contra quosdam doctrinam ejus exaggerantes, quales fuerunt monachi nonnulli adrumetini, Lucidus, auctorque Praedestinati. Certe S. Augustinus nullo modo sententias hic refutatas protulit. Immo docuit, Deum antecedenter (secundum nostrum concipiendi modum) velle salutem omnium hominum voluntate vera atque seria, licet conditionata, et consequenter tantum perseveraturos praedestinare ad gloriam post praevisa eorum merita gratiâ comparata, finaliter autem restituros reprobare propter praevisa demerita liberi arbitrii. Quae contrariae sententiae favere videntur, vel inde explicantur, quod Augustinus nomine praedestinationis nunquam solam praedestinationem ad gloriam, sed totam tam ad gratiam quam ad gloriam complexe spectatam, inde a prima gratia omnino gratuita usque ad finalem perseverantiam suppliciter tantum emerendam, intelligit; vel inde quod asserit, Deum non totam extensionem omnipotentiae suae ad resistantiam peccatoris superandam exserere. Hanc fuisse mentem S. Augustini, luce clarius probavit Tricassinus et nuperrime Cl. Franzelin in tractatu de Deo Uno.

defendunt, et discipulis veritatis hanc consolationem conscripsi. Extranei enim non confitentur, hominem libero arbitrio pollere, sed ajunt, Deum eos justificare, qui ipsi placeant. Justus quondam peccatores increpuit, quod mortem suam tantopere contemnerent. Sed si haec istorum sententia vera est, unusquisque a labore cesset! O apostate, fili gehennae, hoc modo 1230 perscrutatus es Deum? Num Sanctus adulterium amat aut furta homicidiaque diligit? Cesset igitur jejunator ab abstinentia sua, et prudens non justifice- tur, sed unusquisque potius incubet thesauris suis nul- lasque eleemosynas distribuatur, si verbis istorum stan- dum est! Tum mendicus fame moriatur, et peccator 1240 cur preces fundat? Vigilans quoque in lectum reclinatus dormiat, si nulla est libertas. Deus neminem eligit, quia neminem quasi scoriam rejicit; sed homines libero arbitrio praediti sunt et omnes, si ipsi volunt, electi fieri possunt. Apostata se ipse hac consolatione delectat, quod non sua voluntate peccet, sed in malitia sua culpam in Deum conjicit. Mihi quoque non ingratum 1250 foret, si haec haereticorum sententia vera esset, ut me

1250) D O ⲉⲓⲛⲉⲛⲉⲛⲉⲛⲉⲛⲉⲛ , N ⲉⲓⲛⲉⲛⲉⲛⲉⲛⲉⲛⲉⲛ .

1251) N ⲉⲓⲛⲉⲛⲉⲛⲉⲛⲉⲛⲉⲛ sine ⲉⲓⲛⲉⲛⲉⲛ .

1258) M ⲉⲓⲛⲉⲛⲉⲛ , O ⲉⲓⲛⲉⲛⲉⲛ .

consolarer de timore *) peccati, qui me excruciat. Sed bene novi, me libero arbitrio meo vel vinci vel vincere, nec Deum socium malorum et scelestorum constituo. Si enim eligit vel reprobatur, cur iudex nominatur; et 1260 si homini cursus in stadio non conceditur, cur ei praemium coronae proposuit? Sed absit a nobis, fratres mei, ut tale quid de Deo cogitemus et vel dubitemus, num forte Bonus ille nos ad peccandum inducat! Cur ascetae virginesque sanctos dolores arctae continentiae portant? Cur electio, si a Deo pendet, labore com- 1270 paratur? Apostoli nonne jejuniis, orationibus, vigiliis, mortificationibus operam dederunt? Quis justorum non talia peressus est, ut iis ad perfectionem adduceretur? Ob errorem illum multi a labore cessaverunt vitamque suam in interitum projecerunt, dicentes, jejunium nullius valoris et virginitatem non bonam esse.

Haec tibi, discipule, symbolice locutus sum; compara tibi intelligentiam eorum! Parabolice haec tibi 1280 depinxi, puer; mens tua mihi vacet! Audi verba mea,

*) Secundum aliam lectionem vertendum est: quia poenitens factus sum ob timorem.

1279) D $\eta\eta$.

1281) deest in O.

1282) N D σ .

1283) O $\omega\omega$.

1284) N $\omega\omega$.

- אכל חא עב אמת. בפועל אכל עתא.
 עמנו למא יכתיב. הלכו לכה עתא.
 1290 עמדו אליו אב ועתא. עמדו אתו אב עתא.
 עתא פלדו אתו. עמדו אסמו אתו.
 חלכו עב עתא. עמנו חו עתא.
 אר עמד עמנו. עמדו עמו אכל אב.
 עתא עתא עתא. עמדו עתא עתא.
 1300 כה אב עתא עתא. עתא אתו עתא.
 עתא עתא עתא. עתא אתו אב עתא.
 עמדו אב עתא עתא. עתא עתא עתא.
 עתא עתא עתא. עתא עתא עתא.
 עתא עתא עתא. עתא עתא עתא.
 1310 עתא עתא עתא. עתא עתא עתא.
 עתא עתא עתא. עתא עתא עתא.

1285) N D אכל חא עב, O אכל חא עב.

1286) D O עתא.

1289) M עתא.

1290) O omittit אב.

1291) O עתא.

1292) D עתא.

1295) N עתא.

1297) D N עתא, N עתא.

1298) D עתא, M O עתא.

1300) D O עתא עתא.

1301) N עתא, D עתא.

quemadmodum scripta sunt; percipe ea secundum sensum sub parabolis eorum latentem! Disce, quid innuant; multas enim facies habent! Os tuum legat aperta, cor tuum quaerat secreta! Examina ea quasi in catino, in- 1290
 vestiga ea tamquam lucernâ! Nam ego quoque ea ad lucernam conscripsi et in cubiculo susurravi; noctu cecinit cithara mea ea, quae interdum a te videntur. Si lente ac attente legis, duo simul conjuncta disces, nempe bellum regum tyrannorumque et pugnam justorum contra malignum. Mens tua verba mea non tam arcto sensu accipiat, quo a labiis tuis leguntur; sed labora in assequendo 1300
 sensu eorum, o discipule, ut videas veram significationem eorum! Sequere me in via, quam ambulo, et eundem scopum, in quem ego intendo, tibi quoque propone! Ne relinquantur vestigia verborum meorum, et proficiscere ad mansionem, in quam ego ingredior! Ex mari pugillum desumpsi, qui mare magnitudine aequat. Totum tibi in pugillo attuli, et nihilominus 1310
 totum in loco suo reliqui. Ecce totum mare coram te habes; sine timore bibe ex eo aliosque eo pota!

1304) O Δεψα?

1306) D Ποολλο, M Δεψα.

1308) D N O σελασο.

1309) O σελασο.

1310) D O σελασο σελασο.

1311) N σελασο.

1312) D O Ηο.

1320   1330   1340

1314) M O   1316) N

1319) N D O

1321) deest in D O.

1322) D O

1323) N O

1325) N D O

1329) O

1330) D O

1331) D O

1332) D

Non exhaurietur potatione tua; noli ergo lucrum tuum parvipendere! Monstravi tibi viam justorum et direxi te ad mansiones eorum. Caput fontis indicavi tibi portamque doctrinae aperui; itaque, itinere jam tibi monstrato, recta via primos sequere! Strenue pro modulo tuo contende, ut cum his ad requiem pervenias! Noli 1320 dormire per totum temporis spatium, quia in somno sapientia non acquiritur! Vigiliae plenae sunt felicitatis et meditatio in iis instituta divitias comparat. Via illa terribilis et angusta nimis dura tibi videtur, antequam ei assuefias. Sed ipsa ambulatio in ea non tam ardua est, quam terribilis fama de ea annuntiat. 1330 Etiam deliciae ab iis, qui illis non assueti sunt, pro cruciatu habentur, et quies sollerti calamitas videtur, donec eam diuturna consuetudine probavit. Jejunatori lautum epulum, cui indulgere non solet, morbum affert. Lectus confringit membra ejus, qui super terram cubare solet. Non naturali dispositioni tribuendum est, quod alter laborem portat, alter vero ab 1340 eo perferendo cessat, sed vel consuetudini et exercita-

1337) D |o|l|o.1338) O |o|v|o|o.1339) D O |o|o|o|o.1340) O |o|v|o|o.1341) N |o|v|o|o.1342) N |o|v|o|o.

tioni, vel contentioni liberi arbitrii. Initium tantum arduum est, quamquam et hoc ipsum revera facillimum est. Postquam portam angustam pertransieris, regio spatiosa te excipiet. Quemadmodum luxuriosis crapula eorum facilis videtur, ita etiam jejunantibus inedia et vigilantibus sacrae industriae eorum 1350 faciles sunt. Non igitur sola via vitae in principio suo angusta est, sed etiam gaudia et deliciae in initiis suis. Artifex non laborat, mi fili, circa materiam sicut idiota; discipulus robore suo operatur, sapiens vero intelligentiâ. Imperitus inter centum socios vires suas in lapidibus vilibus caedendis defatigat; artifex 1360 vero montem altum intelligentiâ suâ scindit et dejicit. Emisi te, ut artes sapientes excogites; noli mihi materias afferre! Post leonem misi te; noli mihi pro eo vulpem adducere! Docui te animam tuam quaerere, tu vero eam cum pane quotidiano commutas. Fili mi, incitavi te ad serviendum regno coelorum, sed ecce jugum 1370 boum abigis. Ad libertatem spiritualem institui te, sed ecce turpi servitute retineris. Emisi te, ut victoriam reportes, sed e contra cladem ignominiosam

1366) D O דלל .

1367-1368) desunt in O.

1367) N דלל , sed in margine דלל .

1368) N דלל , D דלל .

subiisti. Misi te ad aquilam capiendam, et miseram locustam tenes. Pro dorcade veloci hoedum pigrum affers. Hucusque ne unicam quidem rem, quam a te 1380 petivi, cepisti, et nihil eorum, quae attulisti, iis simile est, quae Dominus tuus a te poscit. Quae mandata sunt, neglexisti; et quae non mandata sunt, tenes. Tuam tantum voluntatem facis, non voluntatem dominatoris tui. Abi nunc, affer mihi dentem molarem leonis, pennam alae aquilae, aurem dorcadis, cornua cervo avulsa, labia oris serpentis, linguam basilisci, dentes draconis, pal- 1390 pebras aspidis! In desertum egredere haec quaesiturus, nam in regione pacifice exulta ea invenire haud poteris! Exi in montem et eremum, ut venatio tibi prospere succedat! Egredere, conculca potestates alienas, fuga dracones, proba virtutem fidei tuae conculcatione serpentum! Verax Propheta (Ps. 90, 13) 1400 virtutem, quam iusti acquirunt, his verbis describit: Super aspidem et basiliscum ambulabis, et conculcabis leonem et draconem. Proficiscere, ut haec usque ad

1397) O *حذيتا فوم*.

1398) O *الحصير*.

1399) N *سلا ندرينا*.

1400) D *סלח*.

- 1410   ספספ סססו ססו סססו. אפ אלו סססו.
 אססו אלו וסססו. וסססו סססו סססו.
 וסססו סססו לא אלו. סססו אלו סססו.
 סססו אלו סססו אלו. אלו סססו סססו.
 סססו אלו לא סססו. סססו סססו סססו.
 1420   סססו סססו סססו אלו. וסססו סססו סססו.
 סססו אלו סססו סססו. אלו סססו סססו.
 סססו סססו סססו אלו. אלו סססו סססו.
 סססו סססו סססו. סססו סססו סססו.
 סססו סססו סססו סססו. סססו סססו סססו.
 1430   סססו סססו סססו. סססו סססו סססו.
 סססו סססו סססו אלו. סססו סססו סססו.
 סססו סססו סססו סססו. סססו סססו סססו.
 סססו סססו סססו. סססו סססו סססו.

1409) N D O סססו

1410) D O אלו, אלו סססו.

1411) D N אלו, אלו סססו.

1412) O סססו.

1416) D O סססו סססו סססו.

1418) N סססו סססו.

1419) N סססו.

1422) N D O סססו.

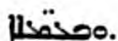
1424) O סססו.

1430) D O סססו.

1431) O סססו.

finem perficias et opere compleas! Deinde videbo te
 tibi que secundum laborem tuum mercedem retribuam. 1410
 Quando tandem advenies, somnolente, cujus anni jam
 in magnum numerum creverunt? Si juvenus tua
 finem propositum non attigit, quid, quaeso, senectus
 tua faciet? Ecce jam per multos annos animae tuae
 pigrae architectum egisti, et tamen adhuc in aedificatione
 ejus ne unicum quidem lapidem alteri superimposuisti.
 Abhinc longinquum tempus egressus es, ut salutem
 tuam capias; sed timeo, ne vel id, quod jam acquisi- 1420
 visti, peccatis tuis rursus perdidideris. Jam inde a
 remoto tempore te ad itinera accinxisti, ut thesauros
 invenias; sed hucusque paupertas et miseria te comi-
 tantur. Nomen tuum celebratur inter mercatores, sed
 marsupium tuum non continet mnam. Jam appropin-
 quas aetati, qua robur tuum exhaurietur, et ne quad-
 rans quidem in manibus tuis invenitur. Omnes montes 1430
 pervagaris et in omnibus collibus impingis in offendi-
 cula. Semper idem remanes tam in eremo, quam in
 hominum consortio, tam in labore, quam in otio. Mem-
 bra tua macerasti, sed peccatum adhuc in te ardet.

1432) O .

1434) O .

1435) D O .

- 1440 נטו רשו על רש. סמלדו בלשו לא פניד.
 עשו כרשיתו סלל וקלמו. סרשם לאונו לא חגד.
 נטו לו סד קלס. סרשם אלא נרד.
 על רשיתו כרשיתו רשע אנ. סמלל סמלל לא סמל.
 לרשיתו אנ חל סמלל. סר שרש לא פלב אנ.
 ער אונו אנ לרש על אונו אנ. סרשם סר
 סמלל.
 1450 סמלל וטאלו רונד. סמלללל וטמל סרשמו.
 לרשם סמלל רעב אנ. סר שרש אנ סמלל.
 סר לא נרד סמלל. סר פמר אנ סמלל.
 חרש סמלל סרש סמלל. סלל סמלל סר שרש.
 סמלל סלל קלש סמלל. סלל ארש סר שרש.
 1460 סמלל ורש סרשמו. סמלל סמלל סמלל אנ.
 סמלל סמלל סר סמלל. סלל סמלל סרש אנ.
 רשיתו סמללל סמלל. סמלל סמלל סמלל סמלל.

1437) M O מרש רשמו.
 1438) O פניד.
 1439-1440) desunt in O.
 1439) D עשו סמלל.
 1444) O סמלל.
 1145-1446) desunt in O.
 1447) D O סמלל אנ סמלל סמלל.
 1449) M סמלל, N אנ.
 1450) O סמלל. 1451) M סמלל.
 1452) O סמלל, N סמלל.
 1453) D O סר.

Intestina tua siti excruciantur, sed ira cordis tui nondum resoluta est. Cursu vis pedum tuorum evanuit, sed in viam nondum intrasti. Per multos jam menses 1440 inter servos Dei censeris, sed hucusque ne initium quidem fecisti. A mane usque ad vesperam in agro incurvaris, sed spicarum fasciculum ostendere nequis. Lentus es inter solertes, cum ipse nihil opereris. Quamquam in via constitutus es, tamen extra viam vagaris; duo haec opposita simul apud te inveniuntur. Ambulas in 1450 semita justorum et opera malorum perpetras. Egressus es, ut calorem toleres, et ecce umbram quaeris! Quamquam nondum incepisti labores perferre, ecce gaudia desideras! Aestas praeteriit et hiems instat, sed receptaculum tibi non praeparasti. Tempestates pluviales tonitrua sua ediderunt, sed commeatum tibi non coacervasti. Instant dies frigoris et glaciei, sed 1460 vestes contritas indutus es. Finis appropinquat regioni tuae et sine bonis operibus consistis. Si avis habitationem tuam ingressa nidum in domo tua sibi construit,

1454) O حشمتك.

1455) M |وهد |ل|و.

1459) D O حشمتك.

1461) N حشمتك, O حشمتك, D حشمتك.

1462) O حشمتك.

1463) D حشمتك, O حشمتك.

- 1470   1480
- 1470   1480
- 1480

- 1467) D O σΔσ.
- 1468) D O σΔσΔσ ΔΔΔ ΔΔΔΔ ΔΔΔΔ ΔΔΔΔ.
- 1469) O omittit ΔΔ, D N O ΔΔ.
- 1470) D O ΔΔ.
- 1472) M ΔΔ.
- 1475) O ΔΔ.
- 1476) O ΔΔ ΔΔ.
- 1477) N ΔΔ, O ΔΔ, D O ΔΔ.
- 1478) D O ΔΔ ΔΔ.
- 1479) O ΔΔ.
- 1480) D ΔΔ, O ΔΔ.
- 1481) O ΔΔ, D O ΔΔ.

haec vicina domus tuae te impellit suo exemplo, ut et ipse nidum in coelo tibi praepares. Hirundo nidum suum supremae parti domus tuae affigit, ut tibi demonstret, oportere te quoque expergisci, excitari, domum- 1470 que tuam in coelo collocare. Formica laborans te quoque pro salute tua laborare debere docet. Ciconia, quae in regionem remotam peregrinatur, monstrat tibi viam in patriam tuam coelestem ducentem. Primi jam montem transcenderunt, et tu diversorium tuum nondum reliquisti. Illi, qui tecum simul egressi sunt, jam dimidiam viae partem absolverunt, sed te nihil ad proficiscendum incitare potest. Ecce ad videndum regem pervenerunt comites tui, et tu adhuc otium quaeris. 1480 Illi jam post terga sua projecerunt labores, quos tu hucusque ne vidisti quidem. Oporteret te, aliis rebus omnibus neglectis, unicam perficere, et ex omnibus uni illi incumbere, quae spiritui tuo prosit, quemadmodum ait Salomon (Cohel. 2, 22—24): Ex omnibus, de quibus sollicitus est homo, nihil ei prodest, praeter illud, quo vitam animae

1482) O لا امر.

1483) D O حقا حقيقة.

1484) D O حصص حصص حصص حصص.

1485) D O حصص.

1486) N O حصص, وبناف صو انما.

suae inveniatur. Arbores non implantantur sub umbra 1490
 tectorum, nec herbae in domibus aestu caminorum edu-
 cantur; sed sub divo omnes herbae arboresque plantantur,
 ut pluviam nubium et rorem coeli imbibant. Vos igitur,
 cum arbores rationales sitis, nolite in domibus implan- 1500
 tari, ne marcescant rami vestri calore caminorum!
 Aer tollit aegritudinem a corporibus, quae pertransiit,
 et infirmitas solvitur calore salubri solis. Nolite cedris,
 quae rore educandae sunt, domos construere, ne tecta
 impediant incrementum illarum easque fructibus orbent! 1510
 Fratres monastici comparantur aquilis, bubalis, onagris;
 viri strenui, qui desertum inhabitant, ibices vel hyraces
 nominari possunt. Animalia haec velociter inter montes
 currentia, quae in deserto libere juventutem suam pere-
 gerunt, aegrotant ob tumultum et perturbationem, si in
 hominum consortium adducuntur. A scopulo ad scopulum

1503) M مجلد.

1504) D دخترا، O دخترا، دخترا.

1506) N حرس.

1508) D بال.

1511) D N O دخترا.

1514) D N دخترا، O دخترا.

1515) D N O دخترا.

- 1520 עב עלא חמלא ערע. עהעלעזא עלא עהעלעזע.
 עהעלעזא עעהעלעזא עעהעלעזא. אעלעזא אעלעזא עהעלעזא.
 אעלעזא עהעלעזא עהעלעזא. אעלעזא עהעלעזא.
 עהעלעזא אעלעזא עהעלעזא. עהעלעזא עהעלעזא.
 1530 עהעלעזא אעלעזא עהעלעזא. עהעלעזא עהעלעזא.
 עהעלעזא עהעלעזא עהעלעזא. עהעלעזא עהעלעזא.
 עהעלעזא עהעלעזא עהעלעזא. עהעלעזא עהעלעזא.
 עהעלעזא עהעלעזא עהעלעזא. עהעלעזא עהעלעזא.
 עהעלעזא עהעלעזא עהעלעזא. עהעלעזא עהעלעזא.
 1540 עהעלעזא עהעלעזא עהעלעזא. עהעלעזא עהעלעזא.
 עהעלעזא עהעלעזא עהעלעזא. עהעלעזא עהעלעזא.
 עהעלעזא עהעלעזא עהעלעזא. עהעלעזא עהעלעזא.
 עהעלעזא עהעלעזא עהעלעזא. עהעלעזא עהעלעזא.

1519) O חמלא.

1520) D O עהעלעזע, N עהעלעזע.

1522) D O עהעלעזע.

1523) O עהעלעזע.

1524) O עהעלעזע.

1525) O עהעלעזע.

1526) deest in O.

1528) O עהעלעזע.

1529) N עהעלעזע.

1530) D O עהעלעזע.

1531) M עהעלעזע, O עהעלעזע, עהעלעזע עהעלעזע.

celerrime transsiliunt nec unquam pede offenso labun- 1520
 tur; sed si inter homines retinentur, trepidant nescientes,
 quomodo in plano ambulent. Quando aquilae plateas,
 ibices urbes, hyraces regiones excultas, onagri praese-
 sepia adierunt? Quandonam leo e silva egressus
 catulis se immiscuit? Quis unquam bubalo capistrum
 injecit eumque labori subjugavit? Quando aquilae 1530
 inter pullorum agmina steterunt, excelsae inter inferio-
 res, sine meta volantes inter reptantes, aerem libere
 colentes inter aedificia? Scriptum est, avem vobis imi-
 tandam et illius exemplo sollicitudinem et sementem
 omnino cavendas esse. Obedite ergo huic mandato
 Christi! Avis nidum et cavernam sibi secundum men-
 suram proprii corporis construit. Difficulus tantum 1540

- 1532) M חֲתָמָא.
 1533) M חֲתָמָא.
 1534) D חֲתָמָא, O חֲתָמָא חֲתָמָא.
 1536) N חֲתָמָא חֲתָמָא, D O חֲתָמָא חֲתָמָא.
 1538) N D O חֲתָמָא.
 1539) O חֲתָמָא.
 1541) D O חֲתָמָא.
 1544) D O חֲתָמָא.
 1545) D O חֲתָמָא.
 1546) D O חֲתָמָא.

habitaculum suum ipsa ingreditur, incurvando et ob-
 tegendo caput suum, ne accipiter se ingerere pullosque
 rapere possit. In nidificatione sua sibi ipsa angustias
 parat, ne avidus pullos ipsius exstinguat. Imitare eam
 et tuam quoque habitationem terrenam noli dilatare, 1550
 ne avaritia intret tuamque fidem corrumpat! Si enim
 habitationem tuam amplificasti, novam semper a te
 postulat suppellectilem; si autem tantum indigentiae tuae
 sufficit, augmentum rei domesticae non admittit. In domo
 angusta, parva, humili, quae spatium vacuum non conti-
 neat, omnes possessiones tuae coram oculis tuis congestae
 sunt ideoque multae tibi videntur, quamvis paucae sint.
 Sed domus ampla ad avaritiam te incitat, et quantali- 1560
 bet collegeris et coacervaveris, quasi non exstantia
 tibi apparebunt. Dum habitatio tua parva est, urceus
 aquae tibi multum videtur, timesque, ne eum fortasse
 contra regulam possideas. Si avis nidum suum ampli-
 at, falco ingreditur eamque confringit; eodem modo
 etiam ille, qui portam suam dilatat, suam ipsius rui-

1564) D سواء حو , O سواء حو .

1565) O صمدسنا .

1566) D حس صمد حس , O حس صمد حس sine حس .

1567) D O صمد .

1568) O حس حس .

nam quaerit, quemadmodum scriptum est. Monas- 1570
 terium fratrum decet esse pauperulum et vile, tantum
 necessitatibus eorum adaptatum, ne aedificatione ejus
 avaritiae serviant. Avis ob falconem incurvata nidum
 suum ingreditur; eodem modo nos ob satanam angustam
 domum inhabitemus! Cur vero omnes potius sollici-
 tudine quotidiana contriti sumus, immo non solum cura 1580
 diei hodiernae aut crastinae, sed etiam in menses et
 annos? In monasteriis habemus horrea, caulas, cel-
 laria, frumentum in annum vel biennium reservatum,
 oeconomos, archimandritas. Quid prosunt mortuo
 vestes aestivae et hiemales? Cur in sepulcro calceis
 pluviae et siccitati accommodatis uteris? Unica tan- 1590
 tum tunica et in hieme et in aestate vestire, quemad-
 modum scriptum est; et ne postea ob detritionem ejus
 contristeris, jam ab initio detritam induere, ut eâ laeti-
 fieris! Doctrina hujus saeculi similis est germini Jonae,
 quod in una die effloruit et exaruit, ita ut finis ejus

1588) O מלך.

1589) D O מלך? מלך? מלך.

1590) O מלך.

1591) O מלך.

1592) D O מלך מלך.

1593) D O מלך, D מלך, O מלך.

1594) D O מלך.

- 1600   למִּנְחָהּ וְעַל וְזָרָה. לְהַלְבִּיחַ וְשִׁלְחַן אֲחֵיהָ.
 וְשִׁי חַיִּי הַחֵטְף הַשֵּׁנִי. סִכּוּר עֵדוּתוֹ מִמְּלֻכְתּוֹ.
 לֹא אֵלֶּף זָכָה אֶחָדָה. לְחִנְטָה לְעַף מְלֻכָּה.
 חֵטְף וְעִמְלָהּ חָהּ וְהֵטָה. אֵלֶּף וְאֵתָה אֵת עֵשֶׂתָה.
 אֵת וְעַל מַלְךְ עֵדֵי אֲתֵדָה. אֵת וְאֵתָה אֵת עֵשֶׂתָה.
 לֹא לְשִׁבְעָהּ מִשְׁמַלְמֵלָה. לְחֵטְף וְחֵטָה וְעֵדֵי אֲתֵמֵר.
 וְזָכָה וְזָכָה חֵטָה. לֹא לְעִמְלָהּ חֵטָה.
 1610   סִכּוּרָהּ וְחֵטָה וְשִׁבְעָהּ. וְשִׁבְעָהּ חֵטָה וְחֵטָה לְעֵדָה.
 שִׁבְעָהּ וְזָכָה וְעֵדֵי אֲתֵר. חֵטָה חֵטָה לֹא לְעֵדָה.
 חֵטָה וְחֵטָה לְחֵטָה. לֹא לְחֵטָה חֵטָה לְחֵטָה.
 חֵטָה וְחֵטָה חֵטָה. חֵטָה וְחֵטָה לֹא לְחֵטָה.
 1620   חֵטָה מַלְךְ הַחֵטְף הַשֵּׁנִי. חֵטָה חֵטָה חֵטָה.
 חֵטָה חֵטָה חֵטָה חֵטָה. חֵטָה חֵטָה חֵטָה חֵטָה.

1600) D O למִּנְחָהּ, N אֵלֶּף, O וְעַל, O וְזָרָה, O וְשִׁלְחַן אֲחֵיהָ.
 1601) D O לֹא אֵלֶּף זָכָה אֶחָדָה.
 1602) O אֵתָה אֵת עֵשֶׂתָה.
 1603) O וְעַל.
 1605) D לְשִׁבְעָהּ מִשְׁמַלְמֵלָה, O חֵטָה חֵטָה.
 1608) D O חֵטָה חֵטָה.
 1609) D O omittunt חֵטָה, O וְזָכָה.
 1610) O חֵטָה.
 1611) O אֲתֵמֵר.
 1613) O חֵטָה.
 1614) D O חֵטָה חֵטָה.

cum initio coincideret. Nemo quaerit mortificationem, quia unusquisque gaudiis inhiat. Nemo interrogat, 1600 ubi jejunium, sed ubi convivium inveniatur. Heus tu, qui cognatos tuos sancta prudentia reliquisti, noli peregre animum mundanum cognatorum tuorum rursus assumere! Superbiae, cui valedixisti, noli in regione peregrina indulgere, et cave, ne aura mundi et divitiarum ejus, quas odio habuisti, cor tuum commaculet! 1610 Ne exhibeas inter fratres Domini tui excandescantiam et iram, quam inter fratres tuos monstrasti, nec resistas Deo contumacia illa, qua patri tuo repugnasti! Querelas illas infantium tui similium ne repetas inter viros sapientes, nec intrent tecum in monasterium lusus et cor puerile! Morere hisce rebus, o sapiens, ut misericordiae et paci vivas, et charitas purget te ab ira, 1620 quae mille, immo innumerabiles perdit! Ne promittas animae tuae in antecessum somnum, gaudia, quietem, nec laqueum disponas ad voluptates captandas, ne tibi

1615) O **سخطا**.

1616) O **لصحا**.

1617) D O **مخبا**.

1620) D O **حتمتا حكمتنا**.

1621) D O **نخبر**.

1622) D O **واصب الحقا**.

- 1630   𐎎 𐎛𐎗𐎚 𐎛𐎗𐎛 𐎛𐎛𐎗. 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗.
 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗. 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗.
 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗. 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗.
 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗. 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗.
 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗. 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗.
 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗. 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗.
 1640   𐎎 𐎛𐎗𐎛 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗. 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗.
 𐎎 𐎛𐎗𐎛 𐎛𐎛𐎗. 𐎎 𐎛𐎗𐎛 𐎛𐎛𐎗.
 𐎎 𐎛𐎗𐎛 𐎛𐎛𐎗. 𐎎 𐎛𐎗𐎛 𐎛𐎛𐎗.
 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗. 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗.
 1650   𐎎 𐎛𐎗𐎛 𐎛𐎛𐎗. 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗.
 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗. 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗.

1624) D 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗, O 𐎛𐎛𐎗.
 1625) D O 𐎛𐎛𐎗.
 1626) D O 𐎛𐎛𐎗.
 1628) D O 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗.   1629) O 𐎛𐎛𐎗.
 1630) O 𐎛𐎛𐎗 𐎛𐎛𐎗.
 1631) O 𐎛𐎛𐎗.
 1632) D O 𐎛𐎛𐎗.
 1633) D O 𐎛𐎛𐎗.
 1634) D O omittunt 𐎛𐎛.
 1639) O omittit 𐎛𐎛.

ipse occisores tuos captes! Promisi tibi secreta, et ecce poscis a me manifesta; spem coelestem tibi pollicitus sum, et ecce victum a me quaeris! Ad hoc te 1630 institui, ut in Creatore tuo confideres, et pactus sum, ut regnum aeternum tibi pro mercede darem. Ad hoc mercede te conduxì, ut mortuus sis terrae incolatus tui; conscripsi tibi etiam syngrapham, me tibi post resurrectionem mercedem daturum esse. In ea nihil tibi de gaudiis consignavi, sed ecce poscis a me delectationes! Nec possessiones tibi promisi, nec mammonam 1640 obligavi. Si hoc negas, causam nostram decidat sanctum Evangelium, quod est liber vitae infallibilis et etiam syngrapha servitutis tuae! Prodeat sapiens, ut legat librum, in quo te institui, et demonstrabo tibi, te etiam plus accepisse, quam quod illic pactum est! Scripsisti, te nudum fore, et ecce vestibus superfluis 1650 indueris! Consignasti, te domum non habiturum esse,

1640) D O ⲁⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ

1641) O ⲙⲁⲛⲙⲟⲛⲁⲙ.

1642) O ⲛⲟ.

V. 1644 in D O postponitur versui 1645.

1644) D ⲁⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ.

1646) D O omittunt ⲁⲛ, O ⲛⲟ.

1648) D ⲁⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ, O ⲁⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ.

1649) D O ⲁⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ.

1650) D O ⲁⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ.

et ecce habitatio tua inter incolas exstat! Scripsisti, te nec in fovea habitaturum esse, et ecce palatia tibi exstruuntur! Pactus es, te quotidie moriturum esse, et ecce semper quiete laetaris! Scripsisti, te in media fame Deo servituum esse, sed ecce satiatus obmuras! Scripsisti, te ignominiam patienter toleratum esse, sed ecce rex ad portam tuam advenit! Literis consignasti, te contumeliam passurum esse, sed ecce multi coram te procidunt! Scripsisti, te terram non culturum esse, sed ecce alii tuo nomine eam colunt! Dixisti, te a carne jejunaturum esse, sed ecce simillam comedis! Quamquam rex terrae non es, cupedia regum manducas. Ultra vires tuas pollicitus es, sed ego ea tantum posco, quae vires tuas non excedunt. Scripto tribulatio magna tibi annuntiata est, sed pro ea dedi tibi felicitatem magnam. Haec omnia ex mera bonitate tibi superaddidi, quamquam pacto non determinata sunt. Non scripsi, me te nutriturum esse, sed tamen enutrivisti te et insuper etiam mercedem tuam tibi reservavi. Si rationem tecum ponerem, ne pane quidem, quem manducas, dignus invenireris. Justitia tua non meretur quietem, quam doctrina mea tibi dedit.

1677) D حو؟ انهم

1679) D هـ.

1684) D ص احبنا لا بيت حو.

- 1690 حکمہ لغوی مکتوب اند۔ مکتبہ انجمنہ مصنفین۔
 صخر اکتیبا؟ اعینا ہے۔ گنا مکتبا صبا ہے۔
 دیا اسطرح اکتیبتہ۔ لغوی صخر لغوی۔
 ان نرسا کے اکتیبا۔ مکتبہ امیر صخر۔
 صخر مکتبہ مکتبا۔ دس لا مکتبا ہے اکتیبتہ۔
 مکتبا مکتبہ نم؟ مکتبہ اکتیبا؟ مکتبا۔
 دس مکتبہ دس مکتبہ۔ مکتبا مکتبہ مکتبہ مکتبہ۔
 1700 اکتیبا مکتبہ مکتبہ۔ مکتبہ مکتبہ مکتبہ مکتبہ۔
 لا مکتبہ امیر مکتبہ۔ مکتبہ مکتبہ مکتبہ مکتبہ۔
 مکتبہ مکتبہ مکتبہ مکتبہ۔ مکتبہ مکتبہ مکتبہ مکتبہ۔
 مکتبہ مکتبہ مکتبہ مکتبہ۔ مکتبہ مکتبہ مکتبہ مکتبہ۔
 مکتبہ مکتبہ مکتبہ مکتبہ۔ مکتبہ مکتبہ مکتبہ مکتبہ۔
 1710 مکتبہ مکتبہ مکتبہ مکتبہ۔ مکتبہ مکتبہ مکتبہ مکتبہ۔
 مکتبہ مکتبہ مکتبہ مکتبہ۔ مکتبہ مکتبہ مکتبہ مکتبہ۔

وحر

1685) D مکتبہ مکتبہ.
 1689) D دس مکتبہ.
 1690) D مکتبہ مکتبہ.
 1691) D مکتبہ.
 1697) D مکتبہ.
 1698) deest in D.
 1703) Fortasse مکتبہ.
 1708) D addit مکتبہ post مکتبہ.
 1709) D مکتبہ مکتبہ.
 1710) D مکتبہ مکتبہ.

Post v. 1710 carmen finitur in cod. D hac subscriptione
 حکمہ مکتبہ مکتبہ.

Nomen tantum tribulationis cognoscis, sed tribulatio ipsa tibi nondum appropinquavit. Utinam saltem animam tuam invenires et etiam mercedem tuam praeter victum merereris! Nomine tribulationis, quam nobis annuntiat, Deus nos solummodo probat tentatque. Si enim tribulationes ejus amamus, incipimus pugnam nostram spiritualem; si autem eas, quas nobis quasi explorans experimenti causa administrat, timemus, demonstrat nobis, charitatem nostram extinctam esse, quia ipsum rejecerimus, jam antequam ad nos advenit. Sapiens enim scit, Deum ideo has tribulationes proclamare, ut videat, quis ipsum diligat et annuntiationibus ejus non perturbetur. Constans autem, his passionibus auditis, nequaquam dubius moratur, sicut multi, qui fratres fieri refugiunt, loquentes: Christianos oportet mortificationes pati, quas perferre nequeo; etiamsi alia omnia tolerare valerem, saltem de nocte surgere et vigiliis observare non possem. O mentes fragiles, quae jam ante cursum pudefactae estis et digitum in signum cladis vestrae elevastis, jam antequam in arenam descenderitis! Sol, remane mihi in loco tuo, donec rem inceptam absolverim! Luna, occurre mihi de coelo, ut in lumine tuo mandata mea obsignem! O sol, persevera in adjutorium meum, donec intraverim in viam regis! Prolonga tempus radiorum tuorum, donec in semitam pervenerim! Dies,

monstra mihi lumen tuum, donec ab evagatione me
 converterim! Nox, noli transgredi terminum tuum, 1720
 donec quietem invenerim! Judex, exspecta in urbe
 tua, donec mihi corruptionem comparaverim! Justi-
 tia, absconde flagella tua, donec tibi debita solverim!
 Sponse, mane in thalamo tuo, donec paranympis
 conjunctus sim! O rex, noli egressum tuum accele- 1730
 rare, ut adoratores tui in terra multiplicentur! Mors,
 noli me in regionem tuam projicere, ne forte, cum
 zizaniis scateam, ager tuus spinis repleatur, et zizania
 in eo propagentur! Moram mihi potius concede, donec
 granum boni tritici evaserim, ut terra tua per me bene-
 dicatur et seges tua Deo placeat! Hades, noli me in
 notitiam tuam referre, quia ossa mea abominabilia et 1740
 impura sunt! Noli me conspectui tuo objicere, ante-
 quam sanctus evaserim! Impuri enim purgari et
 profani sanctificari possunt; peccatoribus expiatio et
 scelestis poenitentia conceditur. O gratia, oppignera
 mihi, quod vel per horam poenitens fiam! Nam ab al- 1750
 tero ad alterum momentum centum ventis circumagitor.
 Per temporis momenta et horas nunc in justitia, nunc
 in peccatis versor. Altero momento in coelis habito,
 altero in abyssu repto. In justitia mea peccata com-
 mitto et in culpis meis poenam exhorresco. Nec scele-
 stus inter scelestos, nec justus inter perfectos sum.

דתתן אלא ונתת. דאיהוהוה אף שתתן.
 מר חיי חתנו דעתיך. אשתך משלך דאשתתך.
 דבר איהוהוה דהוה. דבר שתת אף דהוה.
 לא שתתך דתת. ולא דתתך איהוה.
 1760 תתן נר דעתיך. דאיהוהוה דתת דהוהוה.
 דאיהוהוה דתתך. דאיהוהוה דתתך דתתך.
 לא שתתך דתתך איהוה. דאיהוהוה דתתך דתתך.
 דתתך דתתך איהוה. לא שתתך איהוה.
 דתתך דתתך דתתך. דאיהוהוה דתתך דתתך.
 1770 דתתך דתתך דתתך. דאיהוהוה דתתך דתתך.
 לא שתתך דתתך דתתך. ולא דתתך דתתך דתתך.
 דתתך דתתך דתתך. דתתך דתתך דתתך.
 ולא עך שתתך איהוה. ולא דתתך דתתך דתתך.
 דתתך דתתך דתתך. דאיהוהוה דתתך דתתך.
 1780 דאיהוהוה דתתך דתתך. דאיהוהוה דתתך דתתך.
 דתתך דתתך דתתך. דאיהוהוה דתתך דתתך.
 דתתך דתתך דתתך. דאיהוהוה דתתך דתתך.
 דתתך דתתך דתתך. דאיהוהוה דתתך דתתך.
 דתתך דתתך דתתך. דאיהוהוה דתתך דתתך.
 דתתך דתתך דתתך. דאיהוהוה דתתך דתתך.

1760) M דתתך, N דתתך.
 1761) N דתתך.
 1762) deest in M.
 1764) N דתתך.
 1766) M דתתך איהוהוה.
 Post v. 1766 addit M דתתך.
 1767) N דתתך.

Peccator se ipsum cognoscit et quotidie crimina sua 1760
 confitetur; poenitentiam agit ob peccata sua et dolore
 induitur ob opera sua. Ego autem nec perfecte malus,
 nec vere bonus sum, sed potius inter utramque partem
 in medio constitutus, nec bonis nec malis annumeran-
 dus. Per dimidium annorum meorum inter malos,
 per alterum dimidium inter bonos censebar. In me
 poenitentia sequitur delictum et rursus peccatum resi- 1770
 piscentiam. Non desperavi de salute mea, sed etiam
 dicere nequeo, me Deo servisse. In statu insipientiae
 meae confido et in statu gratiae timeo, ita ut nec a
 Deo desciscam, quando pecco, nec securus esse possim,
 quando justus sum. In uno die millies aut plus immu-
 tor et sicut rota innumerabilibus rotationibus circumver- 1780
 tor. Tritico meo permixta sunt zizania, et zizaniis
 meis fruges residuae; semen bonum cum spinis con-
 junctum est in agro servitoris tui. Semper mentem servi
 et domini ejus alternatim ago; per horas et dies mox
 personam regis mox pauperis gero. Nunc dominus
 animae meae sum, nunc servus corporis, collegae ejus.

1768) N **صتقا**.1776) N **ولا ص اصف افسو**.1781) M **اقتا**.1787) N **صوف**.1788) N **حصتا**.

- 1790   סו חוץ חזקא לעמס. אשנא חצוה ועתהש.
 סו חוץ חזקא חזקאש. אשנא חזקאש לעמסא.
 גמא ויחזו אל. מתיא חזקא חזקאש.
 לא אעא אשנא חזקו. חזקו יאוי אבו ימחזקו.
 לא לעמסא חזקו חזקו. אשנא חזקאש חזקאש חזקאש.
 1800   עני חזקאש חזקאש. לעמסא חזקאש חזקאש.
 חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש. חזקאש חזקאש חזקאש.
 לא חזקאש חזקאש. ולא חזקאש חזקאש חזקאש.
 חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש. חזקאש חזקאש חזקאש.
 חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש. חזקאש חזקאש חזקאש.
 1810   לחזקו חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש.
 חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש.
 חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש.
 חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש.
 חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש.
 1820   חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש.
 חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש.
 חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש.
 חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש.
 חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש חזקאש.

1795) N חזקאש.
 1800) N חזקאש חזקאש.
 1807) N חזקאש.
 1808) N חזקאש חזקאש.
 1810) N חזקאש.
 1813) N חזקאש חזקאש.
 1819) N חזקאש חזקאש.
 1821) N חזקאש.
 1824) N חזקאש.

Nunc quasi rex diademate coronatus, nunc quasi miser 1790
 humiliatus appareo. O Deus, qui vitae pariter et
 mortis dominaris, nihil petam aliud praeter te; fac
 mecum secundum gratiam tuam! Non erit mihi alius
 praeter te, cui indigentiam meam enarrem. Donum
 tuum perfectum tribuat mihi salutem, quam a te petii!
 Da temporis spatium diebus meis malis, ut confitear 1800
 tibi, antequam moriar! Domine, noli vitam meam
 abbreviare, ne forte obdormiam in peccatis meis! Non
 amavi lucem vitae temporalis, sed desideravi lucrum
 spirituale ex ea comparandum; non quaero multos dies
 super terram, sed mercaturam in iis exercendam.
 Domine, converte spicam meam in panem, et tum
 messor ad me accedat! Uvae meae vino implean- 1810
 tur, et tum decerptor mihi appropriquet! Quan-
 tillum lingua mea haurire potest de verbo tuo, quod
 mari profundius est! Quis abyssos in libris tuis laten-
 tes explicare sufficit? Donum tuum, Domine, fiat
 mihi causa castigationis, non superbiae; et doctrina
 tua vivifica sit mihi in increpationem, non in elationem! 1820

O librari, dum calamum tuum atramento immer-
 gis, meditare sensum librorum, quos describis! Noli
 neglectu attentionis linguam lectoris in errorem
 inducere! Semper tamen codicem archetypum
 accurate inspicias, sive scias sensum meditatione asse-
 qui, sive nescias! Depinge verba, sicut pictor ico-
 nes! Noli ex ingenio tuo imagines coecas et contor-

tas pingere, id est e defectu attentionis verba claudi- 1830
 cantia et manca modo perfunctorio scriptitare! Erade
 mendum tuum absque falso pudore; nam tibi pro
 peccato imputabitur, si illud corrigere neglexeris.
 Satius est, scripturam manus tuae aliquantulum detur-
 pari, quam sensum verborum magistri tui imminui.
 Noli corpus perfectum mutilare, id est sententiam meam
 integram pervertere! Verba mea in trutina ponderata
 sunt, ideoque vel omissio jotae unius statim animad- 1840
 vertitur. Noli primum in locum ultimi transponere,
 quia hoc modo sententiam perversam reddes, nec ulti-
 mum in primo loco collocare, quia tum a lingua lecto-
 ris redargueris! Sed omnia describantur, ut sunt,
 justis terminis suis consignentur, ita ut tu ob manum
 peritam lauderis et lector nulla difficultate impediatur!
 Noli verba Spiritus mutilare, nec menda commissa 1850
 negligere! Ne relinquant errorem in codice tuo ob
 mammonam iniquitatis! Sapiens enim talem codicem
 sedulo quaerit, qui rasuris scatet et comparatione ar-
 chetypi revisus est; et idiota tantum ad illum accurrit,
 in quo ne litera quidem erasa est. Tu igitur corpus
 perfectum construe, nec pigeat te menda delere! Hoc
 modo, etiamsi fortasse pretium paulo minus pro libro
 tuo accipias, peccatum saltem in eo conscribendo non 1860
 committes. Ne acquiras tibi culpas, corrumpendo
 verba legis vivificae, sed potius comparatione facta

- 1870
 1880
 1890
 1900

1861) N . . . . .
 1869) M . . . . .
 1870) N . . . . .
 1872) N . . . . .
 1885) N . . . . .
 1896) N . . . . .
 1868) N . . . . .
 1877) N . . . . .
 1887) N . . . . .
 1900) N . . . . .

erade, quae corrigenda sunt, ut non solum mercedem lucreris, sed etiam juste agas! Quomodo idiota, qui in librum tuum incidit, illum legere poterit, si mendis scatet? Quis corriget anachoretam, qui librum tuum emit eoque perturbatur? Lector, libro tuo sine prae-
via inspectione arrepto, in ambonem ascendit, sed per 1870
codicem mendosum in errorem inducitur, ob quem tu reprehendendus es. Immo fortasse de quadam sententia disputatio inter fratres exoritur, et contentio inter eos adhuc augetur, si codex in medium profertur. Aut forsitan vir venerabilis librum tollit, ut ex eo pueris praelegat; sed mendis ejus in legendo 1880
impeditus confunditur tuâ culpâ. Aut puer aperit librum tuum coram magistro suo, ut in eo legat; hic vero surgit et discipulum verberat, quia menda illa repetit, quae tua negligentia invexit. Facile etiam accidere potest, quod aliquis fratrum laicis quosdam
versus electurus in offendiculum impingat tibi que coram 1890
illis convicietur. Aut puer, magistro suo absente, librum tuum sumit, ut in eo studeat; sed unicam literam mendosam frustra rimatur nec ad ulteriora progredi potest. Omnia haec damna causas, si librum vitae negligenter describis, et grave peccatum committis, si menda tua in eo occultare studes. Pretium libri, si utilem descripsisti, licitatione augere poteris, sed cave, ne sordide agas! Plus minusve pro eo accipias,

sed lucrum turpe ne quaeras! Victum et vestitum 1900
 arte tua lucreris, panem quotidianum tibi compares,
 sed mammonas nihil tibi proderit! Ne describas mer-
 cenarie, sed sapienter! Ne victum quaeras avide, sed
 justa mercede fruire! Noli libris tamquam pelli-
 bus bestiarum uti, sed communicatio cum iis videatur 1920
 tibi omni lucro pretiosior! Meditatio in iis pulchra
 sanctaque est et aspectus eorum compunctionis plenus.
 Sufficiat tibi, quod gregem iudiciorum Dei omnium in
 stabulum compuleris! Sententiae meae sint tibi, dis-
 cipule, potus dulcis, quem ita sitias, ut verba illarum
 tibi sapiant! Confitere Deo vivo, qui tibi saxum 1910
 mentis meae aperuit, ut ex eo bibas, et qui cor illud
 lapideum meum tibi fecit fontem animas satiantem!
 Ego quoque exclamabo per os Spiritus Sancti, qui
 me aperuit: Laus tibi, qui me tubam in Ecclesia tua
 sancta fecisti!

Finis carminis de poenitentia.


~~~~~  
Gissae, Typis Guil. Keller.  
~~~~~


